ÇOCUK KLASİKLERİ

MONTE CRISTO KONTU

Alexandre Dumas

epsilon

Monte Cristo
Kontu

Monte Cristo Kontu

Yazan: Alexandre Dumas
Çeviri: Elçin Gen
Yayına Hazırlayan: Meltem Erkmen
Bilgisayar Uygulama: Nergis şannan
Montaj: Kaya Güler
Kapak: Nazan Erkmen
Baskı: Kitap Matbaası

Eylül, 2011

ISBN 975-331-898-7

Yayımlayan:
Epsilon Yayıncılık Hizmetleri Tic. San. Ltd. şti.
Osmanlı Sk Osmanlı İş Merkezi 18 / 4-5 Taksim/İstanbul
Tel: 0212 252 38 21 pbx Faks: 252 63 98
İnternet adresi: www.epsilonyayinevi.com
e-mail: epsilon@epsilonyayinevi.com

Alexandre Dumas

MONTE CRİSTO KONTU

ÇEVİRİ
Elçin Gen

epsilon®

BİRİNCİ BÖLÜM

1815 yılının 24 şubat günü, Notre-Dame de la Garde'ın gözetleme kulesinden, İzmir, Trieste, Napoli limanlarına uğrayan Firavun adlı geminin döndüğü haberi geldi.

Meraklı izleyiciler, her zaman olduğu gibi, hiç vakit yitirmeden Saint-Jean Kalesi'nin rıhtımına doluştular; çünkü Marsilya'da bir geminin dönüşü insanlar için her zaman büyük bir olay olmuştur, özellikle de geminin sahibi kendi kasabalarındansa.

Bu arada limana yaklaşmakta olan gemi ağır ilerleyişiyle öylesine kasvetli bir havaya bürünmüştü ki, felaketin kokusunu uzaktan duyan izleyiciler, gemide bulunanların başına ne tür bir talihsizliğin gelmiş olduğunu merak etmeye başladılar. Ama denizcilikle haşır neşir olanları hemen, geminin durumunu, denizcilerin ustalığını görerek, herhangi bir talihsizlik olmuş olsa bile geminin bundan etkilenmediğini anladılar: Demir atılmaya, halatlar çözülmeye hazırdı bile. Firavun'u rıhtımın dar girişinden geçirmekte olan dümencinin yanında genç bir adam duruyordu; bir taraftan, her yana yetişen gözleriyle geminin her hareketini izlerken, diğer taraftan da dümencinin talimatlarını yineliyordu.

Kalabalığa yayılan bu kaygı havası izleyicilerden birini o kadar etkiledi ki, bu kişi geminin limana yanaşmasını beklemeden küçük bir kayığa atlayıp kayıkçıya Firavun'un yanına gitmesini söyledi.

Yaklaşmakta olan adamı gören genç denizci, dümencinin yanındaki işini bırakıp, şapkasını eline alarak geminin küpeştesine yaslandı. Uzun boylu, yirmi yaşlarında çevik bir gençti; koyu, duru bakışlı gözleri, kapkara saçları vardı. Tavırlarından, çocukluğundan beri tehlikeyle başa çıkmaya alışmış olan kişilere özgü bir yüreklilik seziliyordu.

"Ah, sen misin Dantes!" diye bağırdı kayıktaki adam. "Çok sıkıntılı görünüyorsun. Ne oldu?"

"Büyük bir felaket, Bay Morrel," diye yanıtladı onu genç adam, "büyük felaket, özellikle de benim için! Civita Vecchia yolunda cesur kaptanımız Leclere'i kaybettik."

"Nasıl oldu?" diye sordu geminin sahibi. "Sevgili kaptanımızın başına ne geldi?"

"Korkunç acılar içinde öldü, humma yüzünden. Napoli'den ayrılışımızdan yirmi dört saat sonra ateşi çıktı, üç gün sonra da öldü. Sıradan bir cenaze töreni düzenledik."

"Eee Bay Edmond, ne yaparsınız," dedi gemi sahibi, "hepimiz bir gün öleceğiz. Üstelik, gençlerin işlerinde yükselmeleri için yaşlıların onlara yer açması gerekir. Peki ya yükünüz?"

"Sağlam ve güvende Bay Morrel, inanın bana. Bu yolculuk size rahat bir yirmi beş bin frank kazandırır!"

Yuvarlak Kule'yi geçecekleri sırada genç adam bağırdı: "Hazır olun! Gabya yelkenini, trinketayı, flok yelkenini indirin!"

Emir, bir savaş gemisindeymişçesine derhal yerine getirildi.

"…ve Bay Morrel," dedi Dantes, "işte muhasebeciniz Bay Danglars da geliyor. Güverteye çıkarsanız size her şeyi ayrıntılarıyla anlatacaktır. Ben demirin atılmasıyla ilgilenip gemiyi yas için hazırlamalıyım."

Gemi sahibi öneriye hemen uydu. Dantes'nin attığı ipi yakalayarak, denizcilere yaraşır bir çeviklikle geminin yan kısmındaki merdivene tırmandı. Bu arada, görevinin başına dönen genç, konuğunu Danglars adıyla tanıttığı adamla baş başa bıraktı. Yirmi beş yaşlarında olan bu adamın ifadesiz bir yüzü vardı. Üstlerine karşı dalkavukluk edip astlarına kaba davranırdı. Mesleği bir yana –muhasebeciler gemide pek sevilmezler–, kişisel olarak da mürettebat, Edmond Dantes'yi ne kadar seviyorsa bu adamdan da o kadar

nefret ediyordu.

“Evet, Bay Morrel,” dedi Danglars, “başımıza gelenleri işittiniz mi?”

“Evet, evet, zavallı Kaptan Leclere! Cesur ve dürüst bir adamdı!”

“… ve hayatı gökyüzü ile okyanus arasında geçmiş birinci sınıf bir denizci… Morrel ile Oğulları gibi bir şirketin işlerinden sorumlu olan birinden de başka türlüsü beklenemez zaten,” diye karşılık verdi Danglars.

“Ama,” dedi gemi sahibi, işi başındaki Dantes’ye bakarak, “bana öyle geliyor ki, işini iyi yapması için bir denizcinin ille de yaşlı olması gerekmiyor. Dostumuz Edmond bu işi kapmış görünüyor.”

“Evet,” dedi Danglars, Dantes’ye kin dolu bir bakış fırlatarak, “evet, dostumuz pek genç ve gençler de her zaman kendilerinden fazla emin oluyorlar. Edmond kimseye danışmaksızın geminin yönetimini ele aldığında kaptan henüz ölmüş değildi. Doğrudan Marsilya’ya gelmek yerine Elba Adası’na uğramakla kaybettiğimiz bir buçuk günden de kendisi sorumludur.”

“Kaptanın yardımcısı olarak yönetimi devralmak onun göreviydi, ama gemide herhangi bir hasar olmadığı halde bir buçuk gün oyalandıysa hata etmiş.”

“Gemi en az sizin benim kadar sağlamdı Bay Morrel; sizi temin ederim ki bu gecikmenin nedeni sadece Edmond’ın basit bir kaprisiydi.”

“Dantes,” diye seslendi gemi sahibi, genç adama dönerek, “buraya gelebilir misin?”

“Bir dakika efendim,” diye karşılık verdi. Edmond, “hemen geliyorum.” Ardından mürettebata seslendi: “Bırakın!”

Demir anında atıldı ve zincir büyük bir gürültüyle boşandı. Dümencinin orada olmasına rağmen Dantes iş tamamlanana kadar görevinin başından ayrılmadı ve şöyle dedi: “Bayrak ile flamayı yarıya indirin!”

“Baksanıza,” dedi Danglars, “şimdiden kendini kaptan olarak görüyor.”

“Neden olmasın,” dedi gemi sahibi. “Bu görevi almasında hiçbir sakınca göremiyorum. Genç olduğunun farkındayım, ama bir denizci olarak yeterince deneyime ve yeteneğe sahip görünüyor.”

Bir an Danglars’ın rengi attı.

“Affedersiniz Bay Morrel,” dedi Dantes onlara doğru yaklaşarak. “Gemi demirlediğine göre artık hizmetinizdeyim. Yanılmıyorsam beni çağırmıştınız.”

Danglars bir iki adım geriledi.

“Elba’daki gecikmenizin nedenini bilmek isterdim.”

“Ben de bilmiyorum efendim, ben yalnızca Kaptan Leclere’in emirlerine uydum. Kendisi ölmeden önce bana Mareşal Bertrand’a verilmek üzere bir paket vermişti.”

“Mareşal’i gördünüz mü?”

“Evet.”

Morrel çevresine şöyle bir bakındıktan sonra Dantes’yi bir kenara çekti.

“İmparator nasıl?” diye sabırsızca sordu.

“Gördüğüm kadarıyla gayet iyiydi. Ben oradayken Mareşal’in odasına geldi.”

“Dantes,” dedi Morrel, “Kaptan Leclere’in emirlerine uyup Elba Adası’na uğramakla çok doğru davrandın. Ama Mareşal’e bir paket götürüp İmparator’la konuştuğun işitilseydi başın derde girebilirdi.”

“Neden?” dedi Dantes. “Paketin içinde ne olduğunu bile bilmiyorum, ayrıca İmparator bana herhangi bir ziyaretçiden farklı davranmadı. Bana bir dakika izin verir misiniz efendim? Sağlık memurları ile gümrük görevlileri güverteye geliyorlar.”

Genç adam uzaklaşırken Danglars geri geldi.

“Eh,” dedi, “galiba Edmond size Porto Ferrajo’da demirlememiz konusunda geçerli nedenler gösterdi…”

“Oldukça tatmin edici bir yanıt aldığımı söyleyebilirim sevgili Bay Danglars.”

“Ne iyi,” dedi muhasebeci, “meslektaşınızın işini savsakladığını görmek pek de hoş olmuyor çünkü.”

“Dantes’nin bunu yapmadığına kuşku yok, bu konuda daha fazla söze de gerek yok. Elba’da durulmasını isteyen Leclere’in kendisiydi.”

“Kaptan Leclere’den söz etmişken, Dantes size ondan bir mektup vermedi mi?”

“Hayır, benim için bir mektup mu bırakmış?”

“Sanırım, Kaptan Leclere ona paketten başka bir de mektup vermişti.”

“Hangi paketten söz ediyorsunuz, Danglars?”

“Dantes’nin Porto Ferrajo’ya götürdüğü paketten.”

“Oraya bir paket götürdüğünü siz nereden biliyorsunuz?”

Danglars kızardı.

“Kaptanın odasının önünden geçerken kapı aralıktı; ben de kendisinin Dantes’ye paket ile mektubu verdiğini gördüm.”

“Bana mektuptan söz etmedi, ama böyle bir şey varsa bana vereceğinden kuşkum yok.”

“O halde Bay Morrel, lütfen bundan Dantes’ye söz etmeyin. Yanılıyor olabilirim.”

Tam o sırada genç adam yaklaştı ve Danglars az önce yaptığı gibi geriledi.

“Evet Dantes, işin bitti mi bakalım?”

“Evet efendim.”

“O halde yemekte bize katılabilirsin, değil mi?”

“Affınıza sığınarak bu teklifi reddetmek zorundayım Bay Morrel. İlk önce babamı ziyaret etmem gerekiyor. Ama beni layık gördüğünüz şeref için çok teşekkür ederim.”

“Haklısın Dantes. İyi bir evlat olduğunu biliyorum. Ama ilk ziyaretinden sonra belki seni bekleyebiliriz, ne dersin?”

“Bir kez daha affınıza sığınıyorum Bay Morrel. Ama dört gözle beklediğim ikinci bir ziyaret daha var.”

“Doğru ya Dantes, Katalanlar arasında seni görmek için en az baban kadar sabırsızlanan biri daha olduğunu unuttum: tatlı Mercedes.”

Dantes gülümsedi.

“Eh!” dedi geminin sahibi. “Neden Firavun’dan bir haber var mı diye sormak için üç kez ziyaretime geldiğini şimdi anlıyorum. İnan Edmond, kıskanılacak adamsın, Mercedes pek güzel bir kız. Seni daha fazla alıkoymayayım. İşlerimle iyi ilgilendin, şimdi de sıra kendininkilerde. Paraya ihtiyacın var mı?”

“Hayır, teşekkür ederim efendim, yolculuktan payımı düşeni aldım. Bu bana üç ay yeter.”

“Çok tutumlusun, Edmond.”

“Yoksul bir babam var demek daha doğru olur.”

“Evet, evet, iyi bir evlat olduğunu biliyorum. Haydi babana git artık. Benim de bir oğlum var; ondan üç ay ayrı kalmak bile beni deliye döndürürdü herhalde.”

“İzninizi isteyebilir miyim efendim?” dedi genç adam. ‘Unutmadan, iki haftalık bir izin alabilir miyim?”

“Düğün için mi?”

“Önce düğün, sonra da Paris’te bir gezi için.”

“Çok güzel, istediğin kadar izin alabilirsin. Yükü boşaltmak en azından altı haftamızı alır. Üç aydan önce yola çıkamayız herhalde. Ama üç ay sonra mutlaka dönmelisin, çünkü Firavun kaptanı olmadan denize açılamaz, değil mi?” Bay Morrel genç denizcinin sırtını sıvazladı.

“Kaptanı mı dediniz?” diye bağırdı Dantes, gözleri parlayarak. “Ah efendim, söylediğinizi yanlış anlamıyorsam, bu benim en büyük hayalim. Gerçekten beni Firavun’un kaptanlığına mı getireceksiniz?”

“Sadece benim elimde olsa sevgili Dantes, sana hemen ‘Bu iş tamam’ derdim, ama unutma ki bir de ortağım var. Yine de benim oyumla sınavın ilk yarısını geçtin demektir. Ortağımı da bu konuda ikna etmeye çalışacağım. Artık git, ben Danglars’la birlikte kalıp faturaları gözden geçireceğim. Bu arada, yolculuk sırasında ondan memnun kaldın mı?”

“Bununla neyi kastettiğinize bağlı. Bir dost olarak soruyorsanız memnun kaldığımı söyleyemem, çünkü kendisine, bir tartışmayı yatıştırmak için Monte Cristo Adası’nda on dakika durmayı önerdiğim günden beri bana pek dostça davrandığını söyleyemem. Asla böyle bir teklifte bulunmamalıydım; o da reddetmekte son derece haklıydı. Bir muhasebeci olarak soruyorsanız ona bir sözüm yok, yaptığı işten siz de memnun kalacaksınız.”

Dantes, bunları söyledikten sonra kayığa atlayarak kürekçiye kendisini Cannebiere sahilinde bırakmasını söyledi. Bay Morrel yüzünde bir gülümsemeyle genç adamın arkasından baktı.

Bay Morrel, arkasını döndüğünde Danglars’ı gördü. Emirlerini bekler gibi görünen adam aslında tıpkı kendisi gibi, genç denizcinin hareketlerini izlemekteydi. Ama Dantes’nin yitmekte olan görüntüsünün ardından bakan bu iki adamın gözlerindeki ifade, birbirinden ne kadar da farklıydı!

İKİNCİ BÖLÜM

İş arkadaşı hakkında patronuna olmadık iftiralarda bulunan Danglars'ı kıskançlığıyla başbaşa bırakalım ve Cannebiere'i geçtikten sonra Noailles Sokağı'na giden Dantes'ye bakalım. Allees de Meilhan'ın solunda yer alan küçük bir eve giren genç dostumuz, karanlık merdivenleri hızla çıktıktan sonra, heyecandan titreyerek, küçük bir odaya açılan yarı açık bir kapının önünde durdu.

Burası Dantes'nin babasının yaşadığı odaydı.

Yaşlı adam henüz Firavun'un döndüğü haberini almamıştı. Sandalyesine oturmuş, yaşlılıktan titreyen eliyle, penceresinin kafeslerini sarmış latin çiçekleri ile yaban asmalarını bir dal parçasına bağlamakla meşguldü. Ansızın boynuna sarılan bir kol hissetti ve çok iyi tanıdığı bir çığlık işitti:

"Baba, benim sevgili yaşlı babam!"

Neşeyle arkasına dönen yaşlı adam, solgun yüzü, titreyen elleriyle oğluna sarıldı.

"Neden keyifsiz görünüyorsun, baba?" diye kaygıyla sordu genç adam. "Hasta mısın yoksa?"

"Hayır, hayır sevgili Edmond… oğlum… yavrum… sadece seni beklemiyordum; bu ani sevinç beni biraz heyecanlandırdı o kadar."

"Eh, o zaman sakinleşebilirsin babacığım, karşında duran gerçekten benim. Güzel sürprizlerden zarar gelmez derler, onun için ben de böyle ansızın çıkageldim. İşte, yine döndüm, yine birlikte mutlu olacağız."

"Haklısın yavrum," dedi yaşlı adam, "ama beni yine terk edeceğine göre mutluluk bunun neresinde? Haydi, şimdi bana yolculuğundan söz et."

"Tanrı beni bağışlasın, başkasının ölümüyle gelen mutluluğun tadını çıkarıyorum. Ama Tanrı biliyor ya, bunu hiç istemedim. Yine de geri çevirecek kadar güçlü de olamadım. Sevgili Kaptan Leclere öldü baba, ben de Bay Morrel'in tavsiyesiyle onun yerini alacağa benziyorum. Anlıyor musun baba? Yirmi yaşında kaptan olmak, yüz louis maaşla, kârdan alınan pay da cabası! Benim gibi yoksul bir denizci başka ne ister ki?"

"Evet, oğlum, kesinlikle haklısın," dedi yaşlı adam.

"İlk maaşımla sana çiçeklerini ekebileceğin bir bahçesi olan küçük bir ev alacağım. Fakat baba, sorun ne? Hiç iyi görünmüyorsun."

"Önemli değil oğlum, birazdan düzelirim," dedi yaşlı adam. Ama ayakta duramayarak sendeledi.

"Bu böyle olmayacak!" diye bağırdı oğlan. "Sana bir bardak şarap gerek. Nerede duruyor şarabın?" Bir yandan da bütün dolapları açıyordu.

"Boşuna arama, evde şarap yok," dedi yaşlı adam.

"Nasıl? şarap yok mu?" Genç adamın rengi atmıştı. Yaşlı adamın çökmüş yanaklarına, solgun yüzüne, ardından da boş dolaplara baktı. "şarap yok ha? Parasız mı kaldın baba?"

"Sen buradasın ya, başka bir şey istemem," dedi yaşlı adam.

"Ama," diye kekeledi Edmond, alnındaki teri silerek, "ama üç ay önce sana iki yüz frank bırakmıştım."

"Evet, ama komşun Caderousse'e olan borcunu unutmuşsun. Caderousse bana gelerek, borcunu ödemezsem gidip Bay Morrel'den isteyeceğini söyleyince, senin için endişelenerek ona parayı verdim."

"Ama," diye bağırdı Dantes, "Caderousse'e yüz kırk frank borcum vardı. Yani sen üç aydır altmış frankla mı geçiniyorsun?"

Yaşlı adam başını salladı. “Biliyorsun, fazla paraya ihtiyacım yok.”

“Tanrım, beni bağışla!” diye bağırdı Edmond, dizleri üstüne çökerek. “İşte baba, al bu paraları, birazıyla kendine yiyecek bir şeyler al.” Böyle diyerek cebinde ne var ne yok boşalttı.

Babasının yüzü aydınlandı. “Kimin bunlar?” diye sordu yaşlı adam.

“Benim… senin… bizim! Al bunları, yarın daha fazlasını alacağız.”

“Sakin ol oğlum, sakin ol,” dedi yaşlı adam gülümseyerek. “Paranı harcarken dikkatli olmalıyım. İnsanlar benim bir anda o kadar çok şey aldığımı görürlerse onları almak için seni beklemek zorunda kaldığımı düşünürler. Dinle! Biri geliyor. Caderousse, dönüşünü işitmiş olmalı.”

O sırada Caderousse içeri girdi. Yirmi yaşlarında, kara, gür saçlı bir adamdı. Hünerli ellerinde bir palto astarına dönüşecek bir kumaş parçası tutuyordu.

“Demek döndün Edmond?” dedi, Marsilyalılara özgü bir vurguyla. Bembeyaz dişlerini ortaya çıkararak gülümsüyordu.

“Evet, gördüğün gibi komşum, emrine amadeyim,” dedi Dantes, bu resmî sözlerle soğukluğunu gizlemeye çalışıyordu.

“Teşekkür ederim. Neyse ki bir şeye ihtiyacım yok, aslında benim yardımıma gerek duyan başkaları var.” Dantes şöyle bir kıpırdandı. “Seni kastetmedim dostum; sana verdiğim borcu geri ödedin. Komşuluğa yaraşır bir davranıştı, hesabımız tamam.”

“Bize iyiliği dokunanlarla hesabımız asla bitmez,” dedi Dantes, “onlara şükran borçluyuzdur.”

“Artık bundan söz etmeye ne gerek var? Geçmiş geçmiştir. şimdi senin dönüşünden söz edelim. Duyduğuma göre talih sana gülmüş. Bay Morrel’le aran epey iyiymiş.”

“Bay Morrel bana her zaman nazik davranmıştır.”

“O halde onunla yemek yemeyi reddetmekle büyük hata etmişsin.”

“Ne? Yemek davetini reddetmek mi!” diye bağırdı yaşlı Dantes. “Demek seni yemeğe davet etti, öyle mi?”

“Evet baba,” dedi Edmond gülümseyerek, “ama ben bir an önce seni görmek istiyordum.”

“Sevgili nazik Bay Morrel’in bundan pek hoşlandığını sanmıyorum,” dedi Caderousse, “kaptanlığa oynayan bir adamın işverenini gücendirmesi hiç de doğru değil. Ona biraz yağ çekmen gerekecek.”

“Kaptan olmam için buna gerek olacağını sanmıyorum,” diye karşılık verdi Dantes.

“Harika! Dostların bu işe çok sevinecek, hatta bundan çok hoşlanacak birini tanıyorum.”

“Mercedes’ten mi söz ediyorsun?” dedi yaşlı adam.

“Evet,” diye yanıtladı Edmond. “İyi olduğunu, bir şeye ihtiyacının olmadığını gördüğüme göre babacığım, iznini isteyebilir miyim? Mercedes’i görmek için sabırsızlanıyorum.”

“Git oğlum, git,” dedi yaşlı Dantes. “Umarım Tanrı karından yana yüzünü güldürür.”

Edmond babasından ayrıldı, Caderousse’u selamlayarak dışarı çıktı. Caderousse birkaç dakika bekledikten sonra çıkarak Senac Sokağı’nın köşesinde Danglars’la buluştu.

“Evet,” dedi Danglars, “onu gördün mü?”

“şimdi ayrıldık,” dedi Caderousse.

“Kaptanlık hayallerinden söz etti mi?”

“İş tamammış gibi konuştu.”

“Fazla aceleci davranıyor.”

“Ama Bay Morrel ona kaptan olacağına dair söz vermiş görünüyor.”

“Pöh!” dedi Danglars. “Henüz kaptan olmadı! Hâlâ o güzel Katalan kızı seviyor mu?”

“Hem de nasıl! Az önce onu görmeye gitti ama yanılmıyorsam o tarafta fena bir fırtına kopacak.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Emin değilim, ama geleceğin kaptanını pek de iyi şeyler beklemiyor galiba.”

“Bir şey mi gördün?”

“Mercedes son günlerde ne zaman kasabaya gelse, yanında kuzeni olarak tanıttığı uzun boylu, kara gözlü, ona karşı kayıtsız olmadığı belli olan bir delikanlı oluyor.”

“Sahi mi! Sence ona kur mu yapıyor?”

“Sanırım. Yirmi bir yaşında bir adam, on yedi yaşında güzel bir kıza başka ne yapar ki?”

“Dantes de Katalanlara gitti diyorsun ha?”

“Benden önce çıktı.”

“Haydi biz de oraya gidip olacakları seyredelim.”

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İki arkadaşın oturup şaraplarını yudumladıkları yerin yüz adım ilerisinde, güneşe bağrını veren çıplak bir tepenin arkasında, kuzey batı rüzgârının yaladığı Katalan köyü bulunmaktaydı.

Bir gün, İspanya'dan yola çıkan gizemli bir kabile, bugün hâlâ üzerinde yaşadıkları bu topraklara gelerek yerleşti. Nereden geldiklerini, konuştukları dili kimse bilmiyordu. Provence lehçesini biraz bilen şefleri, Marsilya komününden, eski denizcilerin kıyısına yanaştıkları bu çorak topraklara yerleşme izni istedi. İzin alındıktan üç ay sonra da küçük bir köy kuruldu.

şimdi hep birlikte bu küçük köyün tek sokağına, oradan da küçük evlerinden birine girelim. Katran karası saçları, kadife yumuşaklığında bakışlarıyla genç ve güzel bir kız, duvara yaslanmış duruyordu; üç adım ötesinde, yirmi yaşlarında bir adam, kurtların delik deşik ettiği sandalyesine kolunu yaslamış sallanmaktaydı. Yüzü sıkıntılıydı; kıza soran gözlerle bakıyordu. Kızın gözlerinde ise katı bir kararlılık vardı.

"Mercedes," dedi genç adam, "Paskalya Yortusu yaklaşıyor. Evlenmek için mükemmel bir zaman. Artık bana bir yanıt ver!"

"Sana yüzüncü defadır söylüyorum Fernand. Yine aynı şeyi sormakla kendine kötülük ediyorsun. Sana hiç umut verdim mi? Sana her zaman kardeşlikten öte bir ilişkimizin olamayacağını söylemedim mi?"

"Evet, biliyorum Mercedes. Bana karşı hep fazlasıyla açıksözlü davrandın."

"Fernand," dedi Mercedes, başını sallayarak, "gönlü kocasından başka bir adamda olan bir kadın asla iyi bir eş olamaz. Arkadaşlığımla yetinmek zorundasın, sana bundan fazlasını veremem."

Fernand oturduğu yerden kalktı, odada gezinmeye başladı, sonra Mercedes'e dönerek çatık kaşlarıyla onun karşısına dikildi.

"Bir kez daha soruyorum Mercedes, son sözün bu mu?"

"Ben Edmond Dantes'yi seviyorum," diye soğuk bir sesle karşılık verdi kız, "ondan başkası kocam olamaz."

"Onu her zaman sevecek misin?"

"Ömrüm elverdiğince…"

Fernand yenilgiyle başını eğerek içini çekti. Sonra, birdenbire başını doğrultup dişlerinin arasından fısıldadı:

"Ya ölürse?"

"O zaman ben de ölürüm."

"Ya seni unutursa?"

"Mercedes!" diye bir ses geldi kapının ardından. "Mercedes!"

"Ah!" diye çığlık attı kız sevinçle. "Gördüğün gibi unutmamış!"

Kapıya doğru koşarak seslendi.

"Buradayım Edmond, buradayım!"

Fernand, yılan görmüş gibi irkildi ve güçlükle bir sandalyeye çöktü.

Edmond ile Mercedes birbirlerine sarıldılar. Açık kapıdan dolan kızgın Marsilya güneşi onları

aydınlatıyordu. Mutluluktan, birbirlerinden başka her şeyi unutmuşlardı. Birden Edmond, gölgeler arasında Fernand'ın soluk yüzünü fark etti ve ister istemez kılıcına davrandı.

"Özür dilerim," dedi, "üç kişi olduğumuzu fark etmemiştim." Sonra Mercedes'e dönerek sordu. "Bu beyefendi kim?"

"Yakında en iyi dostun olacak, çünkü benim dostum. Kuzenim Fernand, dünyada senden sonra en çok sevdiğim ikinci adam. Onu tanımadın mı?"

"Ah, tabii ya!" dedi Edmond. Bir eliyle Mercedes'in elini tutarken diğerini de dostça bir tavırla Katalana uzattı. Ama, onun bu içtenliğine karşılık Fernand, taş kesilmiş gibi kıpırtısız duruyordu. Edmond şaşırarak bir Mercedes'in öfkeli yüzüne bir de küstahça karşısında dikilen Fernand'a baktı. Bu küstah ifadede her şeyi gördü ve yüzü öfkeden kıpkırmızı kesildi.

"Senin evinde bir düşmanla karşılaşmayı beklemiyordum Mercedes."

"Düşman mı?" diye bağırdı Mercedes, kuzenine öfkeyle bakarak. "Benim evimde bir düşman mı dedin Edmond? Kardeşim Fernand senin düşmanın değildir. Elini sıkarak dostluğunu kanıtlayacaktır."

Mercedes böyle dedikten sonra genç Katalana öyle bir baktı ki, genç adam büyülenmişçesine Edmond'a yaklaşarak onun elini sıktı. Bu kız kendisine öylesine söz geçiriyordu ki bir anda nefretini duymaz olmuştu.

Ama eli Dantes'nin eline değer değmez daha fazla dayanamayacağını anlayarak kendini dışarı attı.

"Ah!" diye inledi koşarak. "Bu adamdan nasıl kurtulacağım? Ne kadar da aptal bir adamım!"

"Hey Fernand, nereye böyle?" diye seslendi biri.

Genç adam birden durdu, arkasına döndü ve Danglars'la birlikte çardak altında bir masada oturan Caderousse'u gördü.

"Bize katılmaz mısın?" dedi Caderousse. "Arkadaşlarına vakit ayıramayacak kadar acelen mi var?"

"Hele o arkadaşların önünde koca bir şişe içki varken," diye ekledi Danglars.

Fernand şaşırarak iki adamın yüzüne baktı; tek bir söz bile etmedi. Sonra yüzünden akan teri silerek ağır ağır çardağa doğru gitti. Serin gölgelik onu biraz olsun sakinleştirerek yorgunluğunu aldı. Hıçkırığa benzer bir sesle, kafasını masanın üzerinde kavuşturduğu kollarına yasladı.

"Neye benziyorsun biliyor musun Fernand?" dedi Caderousse, meraktan sabırsızlanıp hemen konuya giren aşağı sınıftan kimselere özgü bir kabalıkla. "Reddedilmiş bir aşığa benziyorsun!" Ardından da adice bir kahkaha patlattı.

"Ne diyorsun?" dedi Danglars. "Bu kadar yakışıklı bir adam aşkta kaybeder mi hiç? Bu defa tutturamadın Caderousse!"

"Hiç de değil. şu iç çekmelerine baksana. Haydi Fernand, başını kaldır da bize bir yanıt ver. Senin için endişelenen arkadaşlarını yanıtsız bırakman hiç de nazik bir davranış değil."

"Ben gayet iyiyim," dedi Fernand başını kaldırmadan.

"Görüyor musun Danglars," dedi Caderousse arkadaşına göz kırparak. "Burada karşında gördüğün bu adam, Katalanların en yiğit ve en iyi erkeği, Marsilya'daki en iyi balıkçı olmasıyla bile böbürlenmeyen Fernand, Mercedes adında tatlı mı tatlı bir kıza âşık; ama gel gör ki bu tatlı kız Firavun'un ikinci kaptanını seviyor ve Firavun da bugün döndüğüne göre… anlıyorsun ya."

"Ne olmuş yani," dedi Fernand başını kaldırarak. Öfkesini Caderousse'dan çıkaracakmış gibi bakıyordu. "Mercedes kimseye bağlı değil, istediği erkeği sevme özgürlüğüne de sahip, öyle değil mi?"

"Elbette, öyle düşünecek olursan iş başka. Ama ben senin bir Katalan olduğunu düşünmüştüm ve bir Katalan asla meydanı rakibine bırakmaz; üstelik duydum ki Fernand'ın intikamı çok acı olurmuş."

"Zavallı dostum!" diye içini çekti Danglars, genç adam için gerçekten üzülmüş gibi yaparak.

“Dantes’nin böyle ansızın çıkageleceğini nereden bilsin? Belki de onun öldüğünü sanıyordu.”

“Düğün ne zaman?” diye sordu şarabın etkisiyle kafası dumanlanmaya başlayan Caderousse.

“Henüz tarih saptanmadı,” diye mırıldandı Fernand.

“Henüz saptanmadı, ama saptanacak, Dantes Firavun’un kaptanı olur olmaz, değil mi Danglars?”

“Eh,” dedi Danglars bardakları doldururken, “biz de Kaptan Edmond Dantes’nin şerefine içelim, güzel Katalanın kocasına!”

Caderousse titreyen eliyle içkisini ağzına götürerek bir dikişte içti. Fernand bardağını alıp yere fırlattı.

“şuraya bakın!” dedi Caderousse hıçkırarak. “Tepenin orada neler görüyorum böyle? İki âşık elele tutuşmuş yürüyorlar. Tanrım bizi affet! Onları gördüğümüzün farkında değiller herhalde, baksanıza öpüşüyorlar!”

Danglars Fernand’ın yüzündeki hiçbir acı belirtisini kaçırmıyordu.

“Onları tanıyor musunuz Bay Fernand?” diye sordu.

“Evet,” diye yanıtladı beriki boğuk bir sesle. “Onlar Bay Edmond ile Bayan Mercedes.”

“Sahi mi?” dedi Caderousse. “Nasıl oldu da tanımadım onları! Merhaba Dantes! Merhaba küçükhanım! Gelin de evlilik tarihinizi öğrenelim. Bay Fernand öyle inatçı ki ağzından söz alınmıyor.”

Danglars iki adama şöyle bir baktı: biri içkiden sarhoştu, diğeri aşkından delirmişti.

“Bu adamlarla hiçbir yere varamayacağım,” diye mırıldandı. “Dantes bu genç bayanla evlenip kaptan olacak, sonra da hepimizle dalga geçecek, tabii…” Dudaklarını sinsi bir gülümseme kapladı. “tabii ben işe koyulmazsam.”

“Merhaba,” diye seslenmeyi sürdürüyordu Caderousse. “Baksanıza! Edmond, dostlarını tanımıyor musun, yoksa bizimle konuşmaya tenezzül mü etmiyorsun?”

“Hayır sevgili dostum, düşündüğün gibi değil. Sadece âşığım ve aşk insanın gözünü kör ediyor.”

“Harika! İyi bir mazeret!” dedi Caderousse. “İyi günler Bayan Dantes!”

Mercedes yavaşça selam verdi. “Henüz bu adı almış değilim. Benim ülkemde, bir kızın daha evlenmeden sevdiği adamın adıyla çağrılmasının uğursuzluk getireceğine inanılır. Sakıncası yoksa bana Mercedes demenizi yeğlerim.”

“Düğününüz ne zaman Bay Dantes?” dedi Danglars, genç çifti selamlayarak.

“Olabildiğince erken bir tarihte Bay Danglars. Bugün babamla birlikte bütün hazırlıkları tamamlayacağız, yarın ya da en geç öbür gün La Reserve’de bir nişan yemeği vereceğiz. Hepinizi bekliyoruz beyler. Tabii sizi de Fernand.”

Fernand karşılık vermek üzere ağzını açtı, ama sesi bir türlü çıkmadı.

“Bugün hazırlıklar, yarın nişan yemeği, epey aceleniz olsa gerek kaptan.”

“Danglars,” dedi Edmond gülümseyerek, “az önce Mercedes’in Caderousse’a söylediği şeyi ben de size söylemek zorundayım. Bana henüz almadığım bir sıfatla hitap etmeyin, uğursuzluk getirir.”

“Affedersiniz. Sadece telaşlı görünüyorsunuz demek istemiştim. Oysa bir sürü vaktiniz var. Firavun’un yola çıkmasına daha üç ay var.”

“İnsan mutlu olmak için her zaman acele eder Bay Danglars, hele uzun zaman acı çekmiş biriyse. Ama telaşımın nedeni yalnızca bencillik değil. Paris’e gitmem gerekiyor.”

“İş için mi?”

“Kendi işim değil. Kaptan Leclere’in bana verdiği bir görevi yerine getirmem gerekiyor, gizli bir iş. Ama gönlünüzü ferah tutun, işimi bitirip hemen geri geleceğim.”

“Evet, evet anlıyorum.” dedi Danglars yüksek sesle. Sonra kendi kendine, ‘Paris ha?’ diye düşündü.

‘Mutlaka Mareşal’in verdiği mektubu teslim edecek. Çok iyi! Bu mektup bana mükemmel bir fikir verdi. Ah Dantes, sevgili dostum, henüz Firavun’un başına getirilmedin.’ Sonra Edmond’a dönerek seslendi. ‘İyi yolculuklar!’

“Teşekkürler,” diye karşılık verdi Edmond dostça.

Sonra iki âşık huzur içinde yollarına devam ettiler. Bu arada üç adam yeniden ilginç sohbetlerine döndüler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ertesi gün hava harikaydı. Güneş, bulut yumaklarını göz alıcı renklere boğuyordu. Daha önce dostlarımızın çardağında oturduğu La Reserve'in büyük bir odası yemek için hazırlanmıştı. Odayı şimdiden dolduran sabırsız konuklar arasında Firavun'un sevilen denizcilerinden bazıları ile Dantes'nin asker arkadaşları vardı. Hepsi de en güzel giysilerini giymişlerdi. Varlığıyla yemeği şereflendiren Bay Morrel, Firavun'un denizcileri tarafından büyük tezahüratlarla karşılanmıştı. Gemi sahibinin varlığı, Dantes'nin kaptan olacağı yolundaki haberleri doğruluyordu. Bundan duydukları hoşnutluğu göstermek istiyorlardı.

Gelin tarafı da gelir gelmez yemek servisine başlandı. İstakozdan karidese, deniz kestanesinden midyeye, denizin sunduğu çeşit çeşit yiyecekle donatılmıştı masa.

"Ne kadar sessiz bir eğlence bu!" dedi yaşlı Dantes, beyaz şarabın nefis kokusunu içine çekerek. "Buranın şen şakrak, mutlu insanlarla dolu olduğuna kim inanır!"

"Bir koca her zaman neşeli olmayabilir," dedi Caderousse.

"Sorun şu," dedi Dantes, "şu an neşeli olamayacak kadar mutluyum. Kastettiğiniz buysa haklısınız Bay Caderousse. Mutluluk öyle bir duygudur ki kimi zaman bizi acı kadar gerginleştirebilir."

Danglars, her duyguyu sonuna kadar yaşayacak hassas bir doğaya sahip olan Fernand'a baktı.

"Nedenmiş o?" dedi. "Sorun ne? İstediğiniz her şeye sahipsiniz."

"Beni kaygılandıran da bu ya," dedi Dantes. "Bir insanın mutluluğa bu kadar kolay kavuşması bana olanaksız geliyor. Mutluluk, kapısında ejderhaların beklediği bir şato gibidir; o ejderhaları yenmeden ona ulaşamazsınız. Mercedes'in kocası olmayı hak ettiğimden emin değilim."

"Kocası mı?" dedi Caderousse gülerek. "Henüz değil kaptan."

"Haklısınız," dedi Dantes, "ama," dedi saatine bakarak, "bir buçuk saat sonra, dostlarım, babamdan sonra bana en büyük desteği veren Bay Morrel'in yardımlarıyla Mercedes, Bayan Dantes adını alacak. Saat iki buçukta Marsilya Belediye Başkanı Hotel de Ville'de bizi bekliyor olacak."

Fernand duyduğu acıyla sarsılarak içini çekmekten kendini alamadı, ama sesi kalabalığın neşeli gürültüsü arasında yitip gitti.

"O halde bu yemek nişanlanmanız şerefine değil, düğün yemeği olarak mı verildi?"

"Hayır," dedi Dantes. "Dokuz gün sonra, yani Martın ilk günü, Paris'ten dönmüş olacağım. Ertesi gün asıl düğün yemeğimizi vereceğiz."

O sırada Danglars, her hareketini izlediği Fernand'ın faltaşı gibi açılmış gözleriyle aniden pencerenin önündeki koltuğundan kalktığını gördü. Aynı anda merdivenlerde, ayak seslerine karışan kılıç şangırtıları duyuldu. Sesler yaklaştıkça herkes sus pus oldu. Kapı ısrarlı vuruşlarla çalındığında, tedirgin gözlerle birbirlerine baktılar.

"Kanun adına açın!" diye bağırdı buyurgan bir ses.

Kapı açıldı. Dört asker ile bir onbaşının izlediği bir polis memuru içeri girdi.

"Neler oluyor?" dedi gemi sahibi, memura yaklaşarak. Onu tanıyordu. "Bir yanlışlık olmalı."

"Yanlışlık varsa Bay Morrel," dedi memur, "eminim düzelecektir. Ama şu an bir tutuklama emriyle görevlendirilmiş bulunuyorum ve tatsız bir iş de olsa bunu yerine getirmek zorundayım. Edmond Dantes

kim beyler?”

Bütün gözler öne doğru çıkan genç adama çevrilmişti.

“Benim efendim,” dedi Dantes, gergin ama güçlü bir sesle.

“Edmond Dantes, sizi kanun adına tutukluyorum.”

“Tutuklamak mı?” dedi Dantes. Beti benzi solmuştu. “Ama neden?”

“Bilmiyorum efendim. İlk sorgulamadan sonra her şeyi öğrenirsiniz.”

Direnmek anlamsızdı. Ama yaşlı Dantes polis memurunun ayaklarına kapanıp yalvarmaktan kendini alamadı.

“Endişelenmeyin efendim,” dedi polis memuru, yaşlı adamın çaresizliği ona da dokunmuştu. “Belki de oğlunuz gemideki mallarla ilgili basit bir ayrıntıyı gözden kaçırmıştır. Durum anlaşılır anlaşılmaz serbest bırakılır.”

Bu arada Dantes, endişelenmemelerini söyleyerek arkadaşlarıyla vedalaşmaya başlamıştı bile.

“Size kefil olmaya hazırım,” dedi Danglars.

Dantes, kapıda bekleyen bir arabaya bindirildi ve Marsilya’ya doğru yola çıktılar.

“Güle güle Edmond, ah benim sevgili Edmond’ım! Güle güle!” diye bağırdı Mercedes.

Edmond sevgilisinin yüreğinden kopan bu son sözleri duydu ve “Görüşürüz Mercedes,” diye mırıldandı.

“Marsilya’ya giden ilk arabaya atlayıp size haber getireceğim,” dedi Bay Morrel davetlilere.

Herkesin keyfi kaçmıştı. Dantes’nin tutuklanmasının nedenlerini tartışıyorlardı. Danglars kaçakçılıktan kuşkulanıldığı konusunda emin olduğunu söyleyip duruyordu. Ama Mercedes çok daha önemli bir neden olduğunu hissediyordu. Birden kendini tutamayarak hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

“Haydi kızım, umudunu yitirme,” dedi yaşlı Dantes, o da pek kendinde değildi.

“Bir araba geliyor!” diye bağırdı konuklardan biri. “Bay Morrel bu, eminim iyi bir haberle geliyordur!”

Bay Morrel çökmüş bir yüzle içeri girdi.

“Dostlarım,” dedi, “mesele sandığımızdan daha ciddi.”

“Ah Bay Morrel!” diye bağırdı Mercedes. “Onun suçsuz olduğundan eminim.”

“Ben de öyle, ama Edmond, Bonaparteçıların casusu olmakla suçlanıyor!”

Mercedes’in tek koruyucusu durumuna geçen Fernand onu eve götürdü. Edmond’ın arkadaşları da onun yıkılmış babasıyla ilgilendiler.

“Buna inanabiliyor musunuz Bay Danglars?” diye sordu Bay Morrel, muhasebecisi ve Caderousse’la birlikte şehre inerlerken. Savcı yardımcısı olan arkadaşı Bay Villefort’tan bir şeyler öğrenmeyi umuyordu.

“Ama efendim, size Dantes’nin Elba Adası’nda demirleme kararından kuşkulandığımı söylemiştim.”

“Bu kuşkularınızdan benden başka kimseye söz ettiniz mi?”

“Tabii ki hayır!” dedi Danglars.

“Dantes dürüst bir adam, herkes bunu bilir,” dedi Caderousse.

“Kesinlikle,” dedi Bay Morrel. “Ama bu arada Firavun da kaptansız kaldı.”

“Ben memnuniyetle işi devralabilirim efendim,” dedi Danglars. “Dantes çıkınca da işinin başına dönebilir.”

“Teşekkürler Danglars, o halde sizi Firavun’un yönetilmesi ve yükün boşaltılması işiyle görevlendiriyorum. Başımıza ne gelirse gelsin, işlerimizi aksatmamalıyız.”

“şu ana kadar işler yolunda gitti,” dedi Danglars kendi kendine. “şimdilik kaptan olmayı başardım. şu aptal Caderousse çenesini tutmayı becerirse hep öyle kalacağım.”

BEŞİNCİ BÖLÜM

Soylu bir ailenin kızı Bayan Saint-Meran'la nişanlı olan genç Villefort, bir an önce savcılık görevine yükselmeyi istiyordu. Edmond'ı, Bonaparte taraftarı gizli bir anlaşmaya karışmakla suçlayan mektup geldiğinde, savcı yerinde yoktu. Sekreteri mektubu açtıktan sonra, Villefort'un kendi nişanını kutladığı eve götürdü. Bu arada tutuklu da genç avukatın evine götürülmüştü.

Bay Morrel, Villefort'u evine girmek üzereyken gördü.

"Ah Bay Villefort," diye seslendi, "sizi yakaladığıma çok sevindim. Görülmedik bir hata oldu: gemimde çalışan Edmond Dantes tutuklandı."

"Biliyorum," diye yanıtladı Villefort, "ben de onu sorgulamak için buradayım."

"Ah bayım!" diye sürdürdü Bay Morrel, genç adama olan yakınlığının verdiği güvenle. "Tutukluyu tanımıyorsunuz. Tanıdığım en nazik, en güvenilir adamlardan biridir; ayrıca çok iyi bir denizci olmasıyla tanınır. Ah Bay Villefort, ona nazik davranacağınızı umuyorum."

"Gönlünüzü ferah tutun efendim, bu adamın suçsuzluğuna yürekten inandığınızı biliyorum. Ama eğer suçluysa, bu zor günlerde yumuşak kalpli olmak akıllıca olmaz; o zaman görevimi yerine getirmek zorundayım."

Genç avukat üzgün gemi sahibini soğuk bir nezaketle selamladıktan sonra, soylu bir edayla evine girdi.

Jandarmalarla dolu olan geçitte, büyük bir dikkatle korunan tutuklu duruyordu.

Villefort, Dantes'ye şöyle bir bakarak, jandarmalardan aldığı bir deste kâğıtla birlikte odasına gitti. Genç adama ilişkin ilk izlenimi iyiydi, ama ilk izlenimlerin yanıltıcılığı konusunda öyle çok söz işitmişti ki, tam tersi bir tavır takındı. Yüreğindeki bütün merhamet duygusunu bastırıp ciddi davalarda takındığı yüz ifadesine bürünerek, çatık kaşlarıyla masasının başına oturdu.

"Tutukluyu getirin."

Bir saniye sonra Dantes karşısındaydı. Bay Morrel'in odasındaymışçasına sakin davranıyordu.

"Kimsiniz, adınız nedir?"

"Adım Edmond Dantes," diye yanıtladı genç adam sakin bir sesle. "Firavun'un ikinci kaptanıyım."

"Tutuklandığınız sırada ne yapıyordunuz?"

"Nişan yemeğimde bulunuyordum efendim," dedi genç adam. O mutlu dakikalarla şu an içinde bulunduğu durum arasındaki karşıtlığı düşününce sesi titremişti.

"Nişan yemeği mi dediniz?" dedi savcı yardımcısı tüyleri ürpererek.

"Evet efendim."

Her zaman katı olmaya alışkın olan Villefort, bu rastlantıya hazırlıksız yakalanmıştı. Mutluluğu elinden alınan Dantes'nin sesindeki acı, yüreğini titretmişti. Kendisi de evlenmek üzereydi, kendisi de mutluydu ve mutluluğu, belki de başkasının mutluluğuna son verecek bir işi yerine getirmesi gerektiği için bölünmüştü.

"şimdi, hakkınızda her şeyi bilmek istiyorum,' dedi. 'Darbeci Bonaparte'ın hizmetinde çalıştınız mı?"

"Bonaparte düştüğü sırada göreve alınmak üzereydim."

"Aşırı siyasi görüşlere sahip olduğunuz söyleniyor," dedi Villefort. Böyle bir şey duymuşluğu yoktu aslında, yine de böyle bir ithamda bulunmaktan dolayı rahatsızlık duymuyordu.

“Aşırı siyasi görüşler mi? Tanrım! Bunu söylemekten utanıyorum, ama görüş adını hak edecek herhangi bir fikrimin olduğunu sanmıyorum efendim. Daha on dokuz yaşındayım. Hiçbir şeyden haberim yok ve şu an bulunduğum konuma gelmişsem bunu tamamen Bay Morrel’e borçluyum. Benim yaşam görüşüm, ki buna siyasi diyemiyorum, şu üç cümlede toplanmıştır: Babamı severim, Bay Morrel’e saygım vardır ve Mercedes’e taparım. Pek de sıradışı şeyler olmadığını görüyorsunuz efendim.”

Dantes konuştukça Villefort onun güler yüzünü, içtenliğini görüyor, suçlular konusundaki onca deneyimine dayanarak bu adamın suçlu olamayacağına inanmaya başlıyordu.

“Bu adamın gayet hoş bir genç olduğu kesin,” diye düşündü. “Hiç düşmanınız var mı Bay Dantes?” diye sordu sonra.

“Düşman mı? Neyse ki düşman edinmeme neden olacak kadar önemli bir konumda değilim efendim. Biraz telaşlı bir yapım var, ama emrimdekilere karşı hep nazik olmaya çalışırım. Onlar da beni bir kardeş gibi sevip bana saygıda kusur etmezler.”

“Düşmanınız olmayabilir. Ama on dokuz yaşında kaptan olmuş, güzel bir kadınla evlenmek üzere olan biri olarak kıskanılmanız gayet doğal.”

“Haklısınız. İnsanları anlamakta benden daha usta olduğunuza kuşku yok. Ama dostlarımdan biri bana karşı böyle duygular besliyorsa, bilmeyeyim daha iyi.”

“Tersine, çevrenize karşı hep gözünüz açık olmalı. O kadar temiz yürekli bir insansınız ki, size yardımcı olmak için kuralları bozup ihbar mektubunu size göstereceğim. İşte, bakın bakalım. Bu yazıyı tanıyor musunuz?”

Dantes kâğıda bakıp yazıyı okudu.

“Hayır efendim. Belli ki yazan kişi yazısını değiştirmiş. Sizin tarafınızdan sorgulandığım için çok talihliyim, çünkü bu kıskanç adamın düşmanım olduğu kesin.”

“O halde sorumu, yargıç karşısındaki bir tutuklu gibi değil, kendisiyle yürekten ilgilenen biri karşısındaki, haksızlığa uğramış bir adam olarak yanıtlayın. Bu suçlamanın ne kadarı doğru?”

“Kısmen doğru efendim. Napoli’den ayrılışımızdan sonra Kaptan Leclere hastalanıp yatağa düştü. Elba’ya yetişmek konusunda o kadar endişeleniyordu ki doktor bulmak için bir limana bile uğramak istemiyordu. Öleceğine yakın beni yanına çağırarak, bana söyleyeceklerini yerine getirmem için yemin ettirdi. Kendisi öldükten sonra geminin kumandasını ele alıp Elba Adası’na gitmemi, Mareşal’i bulup ona bir mektup vermemi, sonra kendisinden alacağım görev her ne ise onu da yerine getirmemi söyledi.”

“Siz ne yaptınız?”

“Yapmam gerekeni. Ölen bir adamın son sözleri her zaman kutsaldır; ama zaten bir denizci olarak, üstlerimden aldığım emirleri yerine getirmekle yükümlüyüm. Ertesi gün Elba Adası’na vardım. Mareşal bana Paris’e götürülmek üzere bir mektup verdi. Kaptanımın son arzusuna uyarak bunu kabul ettim. Yarın da Paris’e gidip görevimi tamamlamayı düşünüyordum ki, ikimizin de bildiği gibi bu ihbar yüzünden tutuklanmış bulunuyorum efendim.”

“Doğru söylediğinize eminim,” dedi Villefort, “bir suç işlemişseniz bile bundan haberinizin olmadığı anlaşılıyor. Bana, Elba’da size verilen mektubu gösterdikten sonra dostlarınıza dönebilirsiniz.”

“Serbest miyim yani!” diye bağırdı Dantes sevinçle.

“Tabii, ama önce bana mektubu verin.”

“Önünüzde duran kâğıtların arasında olsa gerek efendim.”

“Bir dakika,” dedi Villefort. “Kime yollanmıştı?”

“Bay Noirtier’ye, Coq Heron Sokağı, Paris adresine.”

Bu sözleri duyan Villefort yıldırım çarpmış gibi irkildi. Mektubu almak üzere kalktığı sandalyesine çöküp dehşet içinde uğursuz mektuba baktı.

“Bay Noirtier, Coq Heron Sokağı, Paris,” diye okudu rengi solarak. “Bunu kimseye gösterdiniz mi?”

“Hayır efendim!”

Villefort mektubu okuduktan sonra başını elleri arasına alarak bir an öylece kalakaldı. Biraz sonra kendini toplayıp şöyle dedi:

“Bu mektupta yazılanlardan haberdar olmadığınızı söylüyorsunuz, değil mi?”

“Evet, efendim.”

Dantes bir sonraki soruyu bekledi, ama başka soru gelmedi. Villefort yine sandalyesine çökerek, terden ıslanmış alnını silerken üçüncü kez mektubu okudu.

“Bu mektupta yazılanları bir bilseydi,” diye düşündü, “bilseydi ki Noirtier denen adam Villefort’un babasıdır, işte o zaman mahvolmuştum!”

Bu doğruydu. Villefort’un babası bir zamanlar devrimciydi ve sonradan Noirtier adını almıştı.

“Ne yazık ki sizi hemen serbest bırakamayacağım. Önce sorgu yargıcına danışmam gerek. Aleyhinizdeki suçlamanın nedeni bu mektup ve işte…” Villefort şömineye doğru yaklaşarak mektubu alevlerin içine attı.

“İşte,” diye sürdürdü, “onu ortadan kaldırdım.”

“Ah efendim,” dedi Dantes, “ne kadar iyisiniz.”

“Dinleyin,” diye sürdürdü Villefort, “bana güvenebileceğinizi gördünüz. Bu nedenle, söylediklerime uymalısınız. Sizi akşama kadar burada tutacağım. Başka biri tarafından daha sorgulanacak olursanız ona bu mektuptan kesinlikle söz etmeyin. Sadece sizinle ben onun varlığından haberdardık, artık ortadan kalktığına göre onunla ilgili hiçbir şey söylemeyin, o zaman bu işten kurtulursunuz.”

“Size söz veriyorum efendim.”

Villefort polis memurunu çağırarak kulağına bir şeyler söyledi. Memur başını salladı.

“Memuru izleyin!” dedi Villefort, Dantes’ye.

Dantes Villefort’a minnetle bakarak söyleneni yaptı.

Kapı kapandıktan sonra Villefort yarı baygın bir halde sandalyesine çöktü.

“Tanrım,” dedi kendi kendine, “savcı burada olsaydı, benim yerime sorgu yargıcı çağrılmış olsaydı ne yapardım! Ah baba, her zaman mutluluğumu engellemek zorunda mısın, daha ne kadar senin geçmişinle savaşmak zorunda kalacağım!”

Ansızın aklına gelen bir fikirle yüzü aydınlandı; gözleri, derin bir düşünceye dalmış gibi bir noktada kaldı.

“Nasıl da düşünemedim!” dedi. “Bu mektup benim talih kuşum olabilir. Bonaparte’ın Elba’dan ayrılacağı haberini krala veren ben olabilirim. Çabuk oğlum Villefort, iş başına!”

ALTINCI BÖLÜM

Dantes hücresine götürüldüğünde saat dördü gösteriyordu. Martın ilk gününe girildiğindeyse, hücresi tamamen karanlığa gömülmüştü. Çevresini göremeyen Dantes'nin kulağı keskinleşmişti. Hücreye doğru yaklaşan her ayak sesinde serbest bırakılmak üzere olduğunu düşünüyor, ama sesler uzaklaştığında yeniden karanlıkla başbaşa kalıyordu. Sonunda, saat onda, tam bütün umudunu yitirmeye başlamışken kapısına doğru gelen ayak seslerini duydu. Kilit döndürüldü, ağır meşe kapı gıcırdayarak açıldı ve hücre iki meşaleden yayılan ışıkla aydınlandı. Dantes parlayan kılıçlarıyla, tüfekleriyle dört jandarma gördü.

"Beni götürmeye mi geldiniz?" diye sordu Dantes.

"Evet," dedi adamlardan biri.

Onların savcı yardımcısının emri üzerine geldiklerini düşünen Dantes rahatlayarak dışarı çıktı. Kapıda bekleyen polis arabasına bindirildi. Direnmek için ne gücü ne de isteği vardı. Kendisini iki jandarmanın arasında buldu. Diğer ikisi de karşısında oturuyordu.

Araba rıhtımın önünde durdu. Dantes, jandarmalarla çevrilmiş bir halde indiği arabadan bir kayığa götürüldü. Kürekçiler olanca güçleriyle küreklere sarıldılar ve rıhtımdan uzaklaşmaya başladılar.

Yeniden açık havada olmak güzeldi. Ama Dantes kendisini neyin beklediğini bilmiyordu.

"Beni nereye götürüyorsunuz?" diye sordu.

"Biraz sonra öğrenirsin."

"Ama…"

"Sana açıklama yapmamız yasak."

Dantes, soruları yanıtlamamak konusunda emir almış birini sorgulamanın yararsız olduğunu bildiğinden, sustu.

Orada otururken kafasından bir yığın düşünce geçti. Küçük bir kayıkla uzak bir yere gidilemezdi.

O sırada jandarmaların konuşmalarını duydu.

"Bildiğim kadarıyla bir müdür, birkaç gardiyan, bir de kalın duvarlar var."

"Bay Villefort'un sözü ne olacak peki?"

"Benim Bay Villefort'un sözünden falan haberim yok. Bütün bildiğim şu an D'If şatosu'na gidiyor olduğumuz."

Dantes ansızın ayağa fırlayarak denize atlamaya yeltendi, ama daha ayakları doğru dürüst yere değmeden dört güçlü kol tarafından yerine oturtuldu. O sırada kayık ani bir darbeyle sarsıldı ve Dantes kıyıya geldiklerini anladı. Gardiyanlar onu kayıktan indirerek kalenin kapısına doğru sürüklediler.

Dantes direnmenin anlamsız olduğunu gördü. Ayaklarını sürüye sürüye çıktığı merdivenlerden sonra bir kapıdan içeri girdiğini anladı. Sisler içindeymişçesine, hiçbir şeyi algılayamıyordu.

Kendini toplamaya çalışarak çevresine bakındı. Dört duvarın çevrelediği bir avlu içindeydi. Gözcülerin ağır ayak sesleri işitiliyordu. şatonun içinden gelen ışığın önünden her geçişlerinde tüfeklerinin namlusu parıldıyordu.

On dakika kadar kapıda beklediler. Sonunda bir ses duyuldu:

"Tutuklu nerede?"

“Burada,” diye yanıtladı jandarmalardan biri.

“Beni izlesin. Onu hücresine götüreceğim.”

“Yürü!” dedi jandarma, Dantes’yi iterek.

Dantes kendisini yerin altında, çıplak ve nemli duvarları gözyaşlarıyla örülmüşe benzeyen odaya götüren adamı izledi. Taburenin üstünde, kokmuş yağın içinde yüzen fitiliyle ışığa benzer bir şey odayı aydınlatıyor, gardiyanın pis görünümünü ortaya çıkarıyordu.

“Bu akşamlık burada kalacaksın,” dedi adam. “Geç oldu, müdür de yatağında. Yarın burada kalıp kalmayacağına karar verir. İşte ekmeğin, testinin içinde de biraz su var. şurada yatman için saman bulacaksın. İyi geceler.”

Dantes’nin bir şey söylemesine fırsat vermeden ışığı alıp ardından kapıyı kapatarak, genç adamı karanlık hücrenin sessizliğiyle başbaşa bıraktı.

Güneşin ilk ışıklarıyla birlikte gardiyan, Dantes’nin hücresinin değişmeyeceği haberini getirdi. Önceki akşamdan beri aynı noktaya mıhlanmışçasına duran Dantes, gözlerini yere dikmiş, bütün bir gece uyumadan beklemişti. Kendisine yaklaşarak omzuna dokunan gardiyanı görmemiş gibiydi.

“Uyumadın mı sen?” diye sordu gardiyan.

“Bilmiyorum,” dedi Dantes.

Gardiyan ona şaşkınlıkla baktı.

“Aç değil misin?”

“Bilmiyorum.”

“İstediğin bir şey var mı?”

“Müdürü görmek istiyorum.”

Gardiyan omuzlarını silkip dışarı çıktı. Dantes bir süre onun arkasından bakakaldı. Bütün bedeni tek bir hıçkırıkla sarsıldı. Yanağından süzülen yaşlarla, alnını yere dayayıp dua etmeye başladı.

Gün sona ermek üzereydi. Dantes ekmeğiyle suyuna dokunmamıştı bile. Oturup kendini düşüncelere kaptırmadığı zamanlarda, kafese kapatılmış vahşi bir hayvan gibi hücresinde bir aşağı bir yukarı yürüyordu.

Ertesi sabah gardiyan yine geldi.

“Eh,” dedi, “bu sabah dünküne göre biraz daha uslandın mı?”

Dantes yanıt vermedi.

“Haydi ama, böyle yapma! Benden istediğin bir şey yok mu?”

“Müdürle konuşmak istiyorum.”

“Bunun olanaksız olduğunu söyledim,” dedi gardiyan sabrı taşarak.

“Ama neden?”

“Çünkü hapishane kuralları buna izin vermiyor.”

“Hapishane kuralları neye izin veriyor peki?”

“Parasını ödersen biraz daha iyi yemek, avluda biraz gezinti, arada sırada da belki bir kitap…”

“Ne gezinti istiyorum ne de kitap, yemeğim de yeterince iyi. Tek istediğim müdürü görmek.”

“Bana bak,” dedi, gardiyan. “Böyle gidersen iki haftayı bulmadan çıldırırsın.”

“O halde başka bir şey isteyeyim,” dedi Dantes. “Sana yüz altın vereceğime söz verirsem, Marsilya’ya bir dahaki gidişinde, Katalanlar arasında Mercedes adlı bir kıza benden bir mektup verir misin?”

“O mektupla yakalanırsam işimden olurum. Yılda bin frank maaş verip yemek masraflarımı da karşılayan bir işi, yüz altın için tehlikeye atmam sence de aptallık olmaz mı?”

“Olabilir,” dedi Dantes. “Ama şunu da unutma. Mercedes’e mektubu ulaştırmazsan, günün birinde şu kapının arkasına saklanıp bu tabureyle beynini dağıtırım!”

“Tehditler!” dedi gardiyan bir adım gerileyerek. “Neyse ki burada zindanlarımız var.”

Dantes tabureyi kaldırıp gardiyana doğru yürümeye başladı.

“Tamam, yeter!” diye bağırdı gardiyan. “Madem ısrar ediyorsun, gidip müdürle görüşeceğim.”

“Aferin!” dedi Dantes, tabureyi yerine koyup üzerine otururken. Gerçekten aklı başından gitmiş gibiydi.

Gardiyan birkaç dakika sonra yanında dört asker ile bir onbaşıyla birlikte döndü.

“Müdür tutuklunun zindana atılmasını emretti. Delileri diğerlerinden uzak tutmak gerek.”

Dört asker, kendinden geçmiş bir halde olan Dantes’yi yakalayarak aşağı indirdiler. Zindanın kapısı açılırken Dantes mırıldandı: “Doğru, delileri uzaklaştırmak gerek.”

YEDİNCİ BÖLÜM

Bu arada Villefort odasına kapanmış, Paris'e gitmek için hesaplar yapıyordu. Geç saatte eve dönerken kapısının önünde kendisini beklemekte olan birini gördü. Mercedes'ti bu. Villefort yaklaştığında kız, yaslanmış olduğu duvardan uzaklaşarak onun yolunu kesti. Dantes ona nişanlısından söz etmişti, bu yüzden Villefort kızı görür görmez tanıdı. Genç kızın güzelliği, asaleti onu büyülemişti. Kız, sevdiği adamın başına gelenleri sorduğunda, Villefort onun kaderinin kendi ellerinde olduğunu hissetti.

"Sözünü ettiğiniz adam," dedi soğuk bir sesle, "bir suçludur. Onun için elimden bir şey gelmez."

Mercedes'in boğazında bir şeyler düğümlendi. Villefort geçmeye çalışırken onu bir kez daha durdurdu.

"Hiç olmazsa nerede olduğunu söyleyin," dedi, "sağ olup olmadığını bileyim."

"Bilmiyorum," dedi Villefort.

Kızın kararlı bakışlarından utanarak hızla evine giren Villefort, bütün bu üzüntüyü ardında bırakmak istercesine kapıyı sıkıca kilitledi. Ama üzüntüden kurtulmak o kadar da kolay değildi. Odasına girer girmez endişe içinde içini çekerek sandalyesine çöktü. İdam cezasına çarptırdığı pek çok insan olmuştu, ama hiçbiri için en ufak bir pişmanlık duymuyordu; çünkü bunu hak etmişlerdi, ya da en azından Villefort öyle olduğuna inanıyordu. Oysa şu an Mercedes bütün saflığıyla odasına girip "Bizi gören, yargılayan Tanrı aşkına, sevgilimi bana geri verin," dese, kendini tehlikeye atma pahasına da olsa Villefort, Dantes'yi serbest bırakacak yazıya imzasını atardı. Ama sessizlik inadına sürüyordu. Sonra, Villefort'un arabasının hazır olduğu haberi geldi.

Zavallı Mercedes, Fernand'la birlikte Katalanlara döndü. Umutsuz bir halde kendini yatağına attı. Baş ucuna çöken Fernand, kızcağızın çekmeye bile tenezzül etmediği elini öpüp duruyordu.

Mercedes için gündüz ile gecenin farkı kalmamıştı. Günün ağardığını bile fark etmiyordu. Tek düşündüğü Edmond'dı.

Bay Morrel hâlâ umudunu yitirmemişti. Dantes'nin hapishaneye götürüldüğünü öğrendikten sonra, önemli görevlere sahip bütün arkadaşlarını aramıştı. Ama hepsi de Dantes'nin Bonaparte taraftarı olma suçundan tutuklu bulunduğunu söylüyor, kendisini geri çevirmekten başka bir şey yapmıyorlardı.

Caderousse huzursuzlanmıştı, ama arkadaşına yardım edeceği yerde şaraplarıyla birlikte odasına kapanmıştı.

Pişmanlık ya da üzüntü duymayan tek kişi Danglars'dı. Düşmanından intikamını almış, Firavun gemisinde kaçırmak üzere olduğu görevi elde etmişti.

Villefort, arkadaşı Bay Blacas'ın sayesinde, sonunda Paris'te kralın huzuruna çağrıldı. Kral'a, yok etmiş olduğu mektupta yazılanları (mektubun kime yollandığını belirtmeden tabii) anlatmayı ancak bitirmişti ki, 18. Louis'nin emrinde savunma bakanı olan Baron Dandré içeri daldı. Bakanın alt üst olmuş halini gören Kral masasında irkildi.

"Ne var Baron," dedi, "nedir bu haliniz?"

"Efendim…" diye kekeledi Baron.

"Evet… söyleyin."

Bakan neredeyse çaresizlikten Kral'ın ayaklarına kapanacaktı, ama Kral hemen geri çekilerek kaşlarını çattı:

"Konuşacak mısınız artık? Olanları anlatmanızı emrediyorum!"

"Efendim, darbeci Bonaparte 28 şubat günü Elba Adası'nı terk etmiş ve Mart'ın birinci günü Fransa'ya, Juan Körfezi'ndeki küçük bir limana ayak basmış."

"Bonaparte 1 Mart günü Paris'e birkaç saat uzaklıkta bir limana ayak basıyor ve siz bunu ancak bugün, 3 Mart günü bana bildiriyorsunuz, öyle mi?"

Dehşet içinde olduğu yerde doğrulan Louis fena halde sarsılmıştı.

"Fransa'da!" diye bağırdı. "Bonaparte Fransa'da! Paris'e mi geliyormuş?"

"Bilmiyorum efendim. Telgrafta yalnızca Fransa'ya ayak bastığı yazıyor."

18. Louis bir adım öne çıkıp, Napoleon'un yaptığı gibi kollarını kavuşturdu.

"Demek," dedi öfkeden solmuş yüzüyle, "yedi müttefik ordunun tahttan indirdiği bu adam, bana vaat edilen bu toprakların işleri üzerine kafa yormakla geçirdiğim yirmi beş yıllık sürgünün ardından atalarımdan devraldığım bu tahtı yine elimden almak üzere! Düşmanlarımızın hakkımızda söyledikleri çok doğru. Hiçbir şeyden ders almıyoruz. Ama onun gibi ihanete uğramış bile olsam yine de, benim yokluğumda birer hiç olacak insanların bana olan saygısıyla avunabilirim. Ah, zalim kader! Beyler!" Bay Blacas ile bakana döndü, "Artık size ihtiyacım kalmadı. Bana yalnızca Savaş Bakanı yardım edebilir." Sonra birden Baron Dandré'ye dönerek, "Saint-Jaques Sokağı olayı hakkında ne buldunuz?" diye sordu.

"Tam sizi son gelişmelerden haberdar etmek üzereydim ki, bu uğursuz haber geldi efendim. Artık bu olayın bir önemi kalmadı herhalde."

"Tersine bayım, bence iki olay arasında yakın bir ilişki söz konusu. General Quesnel'in ölümü bizi bu gizli maksatlar konusunda da aydınlatacaktır."

General Quesnel'in adını duyan Villefort irkildi.

"Aslında," diye devam etti savunma bakanı, "kanıtlar gösteriyor ki generalin ölüm nedeni sanıldığı gibi intihar değil, suikastmış efendim. Bonaparte taraftarlarından ayrılan general ortadan kaybolduktan sonra, bilinmeyen bir adamdan aldığı çağrı üzerine Saint-Jaques Sokağı'na gitmiş."

Bakan konuştuğu sırada Villefort duydukları karşısında renkten renge giriyordu. Kral ansızın kendisine dönerek, "Siz de, darbecilerin tarafında olduğuna inanılan, ama aslında tamamen bana bağlı olan generalin, Bonaparte taraftarlarının suikastına kurban gittiği konusunda bana katılmıyor musunuz Bay Villefort?"

"Bu çok muhtemel görünüyor efendim, başka kanıt yok mu?"

"Buluşmayı ayarlayan adamın peşindeyiz. Tanımlara göre elli yaşlarında, kahverengi saçlı, kalın kaşlı, bıyıklı bir adammış. Mavi paltosunun üzerinde bir onur madalyası varmış. Dün bu tanıma uyan bir adam izlenmiş, ama Jussienne Sokağı ile Coq Heron Sokağı'nın kesiştiği yerde izini kaybettirmiş."

Bir an dizlerinin bağı çözülen Villefort, sözü edilen adamın peşindekileri atlattığını öğrenince rahat bir soluk aldı.

"O adamı bulun!" dedi kral. "Eğer bize o kadar yararı dokunmuş general, bir cinayete kurban gitmişse, katiller cezasını bulmalıdır. Sizi daha fazla tutmayacağım Baron. Bay Villefort, uzun yolculuğunuzun ardından yorulmuş olmalısınız, gidip dinlenin. Herhalde babanızın yanında kalıyorsunuzdur, öyle değil mi?"

Villefort az daha bayılacaktı.

"Hayır efendimiz," dedi, "Tournon Sokağı'ndaki Madrid Oteli'nde kalıyorum."

"Ama onu göreceksiniz, değil mi?"

“Sanmıyorum efendim.”

“Ah, tabii ya!” dedi Louis, bütün bunları belli bir amaçla sorduğunu belli eden bir gülümsemeyle. “Bay Noirtier’yle pek anlaşamadığınızı unutmuştum. Bu da bize olan bağlılığınızın başka bir göstergesi.” Kral, üzerinde taşıdığı onur nişanını simgeleyen haçı çıkartarak Villefort’a verdi. “Bu haç sizde kalsın.”

Villefort’un yaşaran gözleri gurur ve sevinçle parladı. Haçı alıp öptü.

Bundan sonra olaylar birbirini izledi. Napoleon’un, tarihte eşine rastlanmayacak dönüşünü herkes biliyordur. Louis’nin, bu darbenin üstesinden gelme konusundaki yetersizliğini de… Zaten çürük temeller üzerine kurmuş olduğu monarşiye dayalı yapı, İmparator’un küçük bir el hareketiyle yerle bir olmuştu. Villefort da böylece, hiçbir işe yaramamak bir yana, kendisi için tehlikeli olabilecek onur nişanından başka hiçbir şey elde edememişti.

Yüz Günler döneminde epey güçlü bir konuma sahip olan Noirtier olmasa, Napoleon hiç kuşku yok ki Villefort’u görevden alırdı. Villefort görevinden olmadı ama evliliği bir süreliğine ertelendi.

Dantes’ye gelince, mahkûm yaşamı sürüyordu; zindanının karanlık köşelerinde, ne Louis’nin tahttan indirilişinden ne de Napoleon’un dönüşünden haberdardı.

Yüz Günler adıyla imparatorluğun bu kısa canlanışını temsil eden süre boyunca Bay Morrel, Dantes’nin serbest bırakılması için iki kez başvuruda bulunmuş, ikisinde de Villefort tarafından vaatlerle kandırılmıştı. Sonra da Waterloo olayı patlak verdi. Sonunda Bay Morrel, genç dostu için elinden geleni yaptığına karar vererek bu işten vazgeçti.

18. Louis tacı yine ele geçirdikten sonra, Villefort dört gözle beklediği savcılık görevine talip oldu ve iki hafta sonra da Bayan Saint-Meran’la evlendi.

Napoleon Fransa’ya döndüğünde Danglars, farkında olmadan ne kadar yerinde bir ihbarda bulunmuş olduğunu anladı. Ama Napoleon Paris’e ulaşıp sesini yeniden duyurduğunda, Dantes’nin günün birinde serbest bırakılacağından korkan dostumuz, Bay Morrel’e gemideki işinden ayrılmak istediğini söyleyerek, kendisinden aldığı bir tavsiye mektubuyla birlikte Madrid’e gitti.

Öte yandan Fernand, Dantes’nin kayıp olması dışında hiçbir şeyle ilgilenmiyordu. Ona ne olduğunu merak ettiği bile yoktu.

Bu sırada, askerlerine son kez çağrıda bulunan İmparatorluğun sesine kulak veren Fernand da, diğerleri gibi orduya katıldı. Mercedes’i bırakıp gitmek ona çok zor geliyordu. Mercedes’e olan bağlılığı, acısı içinde ona gösterdiği şevkat, en küçük bir isteğini bile yerine getirmek için gösterdiği çaba, sonunda Mercedes’i etkilemişti: zaten bir dost olarak hoşlandığı bu adama beslediği sevgi, minnet duygusuyla daha da güçlenmişti. Bu nedenle Fernand yüreğinde umutla gitmişti askere. Mercedes ise tamamen yalnızlığa gömülmüştü. Gözyaşları içinde gezinip duruyor; kâh gözlerini Marsilya’ya dikerek kızgın öğle güneşinin altında kımıldamadan duruyor, kâh kumsalda oturup denizin hüzünlü sesine kulak veriyor, bu umutsuz bekleyiştense, kendisini uçurumdan aşağı bırakmanın daha iyi olacağını düşünüyordu. Böyle anlarda kendisini alıkoyan tek şey, dinine duyduğu inanç oluyordu.

Yaşlı Dantes oğlundan ayrı kaldığı beş ayın ardından bütün umudunu yitirmiş, sonunda Mercedes’in kollarında gözlerini yummuştu. Hastalığı sırasında girdiği bütün borçları, cenaze masraflarıyla birlikte Bay Morrel karşılamıştı. Bütün Güney alevler içinde yanmaktayken, Dantes gibi tehlikeli bir Bonaparte yanlısının babasına yardım etmek cesaret isterdi doğrusu.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Dantes, bir mahkûmun geçeceği bütün evrelerden geçiyordu. Önce suçsuzluğuna olan inancın getirdiği gurur, sonra yavaş yavaş suçsuz olduğundan duyulan kuşku, sonunda da gururun yerini alan yalvarışlar.

Dantes, daha karanlık olduğunu bile bile başka bir zindana taşınmak için yalvarıyordu. Değişikliğin kötüsüne bile razıydı, hiç olmazsa bu onu bir süre oyalardı. Gardiyanlara kendisini yürüyüşe çıkarmaları, kitap getirmeleri için yalvarıyordu, ama bütün ricaları geri çevriliyordu.

Zamanla kederinin yerini büyük bir öfke aldı. Gardiyanları bile dehşete düşüren küfürler yağdırmaya, öfke nöbetleri içinde hücresinin duvarlarını yumruklamaya başladı. Villefort'un kendisine gösterdiği ihbar mektubu gözünün önüne geliyor, her satırı hücrenin duvarlarına yansıyordu. Kendisini bu karanlık boşluğa sürükleyenin, Tanrı'nın gazabı değil, insanların içindeki nefret olduğunu düşünüyordu. Tanımadığı bu insanlar için işkencelerin en kötüsü bile yeterli olmuyordu, çünkü hepsinin sonunda er geç rahata erecekleri ölüm vardı.

Kimi zaman, kendi kendine şöyle düşünüyordu: "Eskiden, güçlü ve özgür bir adam olduğum günlerde, fırtınayla kudurmuş denizin dev dalgaları arasında mahşerin kapılarının aralandığını görür, keskin kayalarda yankılanan ölümün yaklaşmakta olduğunu anlayarak dehşete kapılırdım. Ondan kaçmak için elimden geleni yapar, Tanrı'yla savaşmak için bütün adamlarımı seferber ederdim. Çünkü o zamanlar benim için yaşamak bir mutluluktu. Oysa şimdi, beni yaşama bağlayan her şeyimi yitirdim. şimdi ölüm bana, bir dadının, beşiğinde sallayarak uyutmaya çalıştığı çocuğa baktığı gibi bakıyor. Hoş geldin ölüm!"

Ölüm düşüncesi onu hemen rahatlatıyor, sert yatağı, kuru ekmeği artık onu kızdırmaz oluyor, böylesi bir varoluşa katlanmak kolaylaşıyordu.

Onun için iki tür ölüm yolu vardı. İlkinde tek yapması gereken mendilini demirlere bağlayıp kendini asmaktı. Diğeriyse, yemek yememekti. Kendini asmak ona biraz utanç verici bir davranış gibi geldiğinden, ikinci yolda karar kıldı.

Bu kararı almasının üzerinden neredeyse dört yıl geçti; ikinci yılın sonunda Dantes günleri saymaktan vazgeçti.

Dantes ölüm kararından caymamak için, kendi kendine yemin etti. "Gardiyan yemeğimi getirdiğinde onu pencereden atıp yemiş gibi yapacağım." diyordu. Dedğini de yaptı. Önceleri yemeğini zevkle atıyordu; sonraları kararsızlıkla, sonunda da pişmanlıkla atar oldu. Açlık, bir zamanlar tiksintiyle baktığı yemekleri nefis birer ziyafete dönüştürmüştü. Sonunda artık yemeğini atmak için ayağa kalkacak gücü bulamadığı bir gün geldi. Ertesi gün gözleri görmez, kulağı duymaz olmuştu. Ansızın, biraz sonra öleceğini umduğu bir sırada, yattığı duvardan gelen sesi işitti.

Bu ses, daha önce alışmış olduğu hayvan seslerine benzemiyor, daha çok keskin bir dişin ya da bir aletin çıkaracağı türden bir gıcırtıyı andırıyordu. Onca zayıflığına karşın Dantes'nin aklına hemen, her mahkûmun kafasında yatan o düşünce geldi: özgürlük. Ses üç saat kadar sürdükten sonra kesildi.

Birkaç saat sonra ses yine başladı, ama bu kez daha yakından geliyordu. "Gündüz vakti bile sürdüğüne göre, bu kesinlikle kaçmaya çalışan bir mahkûm olmalı," diye düşündü Edmond. "Ama yine de emin olmalıyım. İşinin başındaki bir işçiyse, duvara vurduğumda korkmasına gerek olmadığından işini sürdürecektir. Ama bir mahkûmsa, gardiyanların durumu anlamasından korkarak herkesin yatağına döndüğü bir saatte başlamak üzere işini bırakacaktır."

Edmond hücresinin köşesine giderek, nemden gevşemiş bir taşı kaldırıp üç kez duvara vurdu. İlk vuruşunda ses kesiliverdi. Edmond bütün gün boyunca dinledi, ama ses bir daha gelmedi. Dantes inanılmaz bir sevinçle bunun bir mahkûm olduğuna karar verdi.

Üç sessiz günün ardından Dantes, bu kez çok zayıf gelen sesi işitti. Mahkûm fark edildiğinden korkarak, kazımakta kullandığı aleti değiştirmiş olacaktı.

Dantes bir arkadaş bulmanın verdiği cesaretle hemen işe koyuldu. Hücresinde keskin hiçbir alet yoktu. Bir süre düşündükten sonra suyun bulunduğu testiyi kırarak parçalarını kullanmaya karar verdi. Kuşku uyandırmayacak kadar sıradan bir kazaydı bu.

Bütün gece çalışmasına karşın fazla yol alamamıştı. Sonunda testi parçasının ucunun körelmiş olduğunu fark etti. Sabaha kadar beklemeye karar verdi; umut ona sabır vermişti.

Gündüz, gardiyan geldiğinde Dantes ona testisini kırdığını söyledi. Adam yerdeki kırıkları toplama zahmetine bile girmeden yenisini getirmeye gitti.

Daha önce kapının üzerine kilitlenmesiyle derin bir acıya bürünen Dantes, bu kez inanılmaz bir sevinç duyuyordu. Ayak sesleri uzaklaşır uzaklaşmaz yatağını çekip hücreye dolan zayıf ışıkta, bir önceki akşam kazdığı yere baktı. Ne kadar boşuna uğraşmış olduğunu gördü, çünkü alçı yerine taşın kendisini kazımaya çalışmıştı.

Nemin yumuşattığı alçının küçük parçalar halinde döküldüğünü gören Dantes'nin kalbi sevinçten duracak gibi oldu. Parçalar küçük olmasına küçüktü, ama yarım saat içinde Dantes küçük bir alanı kazımayı başarmıştı.

Üç gün sonra Dantes bir taşın çevresini tamamen boşaltmağı başardı. Duvar yontma taşlardan yapılmıştı, bunların arasına büyük taşlar yerleştirilmişti. Dantes'nin açıkta bıraktığı taş bu büyük taşlardan biriydi ve şimdi onu yerinden çıkarması gerekiyordu. Önce tırnaklarını denedi ama yararsızdı, testi parçalarıysa hemen kırılıveriyordu. Dantes bir saat boyunca çabalayıp durduktan sonra umutsuzluğa kapıldı. Komşusu belki de işi tamamlamaya yaklaşmışken, kendisi böyle eli kolu bağlı oturacak mıydı?

Ansızın aklına bir fikir geldi. Gardiyan, mahkûmların yemeğini demir saplı bir tencere içinde getirirdi. Dantes'nin ihtiyaç duyduğu şey de buydu işte. O akşam Dantes tabağını yere koydu. Gardiyan, içeri girdiğinde tabağın üzerine basarak onu kırdı. Bu kez Dantes'yi de suçlayamazdı, çünkü bastığı yere dikkat etmesi gerekirdi. Tabağı kırıldığına göre, Dantes gardiyana tencereyi kendisine bırakmasını önerebilirdi. Boşuna merdiven çıkmak istemeyen gardiyan buna dünden razıydı zaten, tencereyi bırakarak gitti.

Dantes sevinçten çılgına dönmüştü. Yemeğini çabucak yiyip gardiyanın fikrini değiştirmeyeceğinden emin olmak için bir saat bekledikten sonra, tencerenin sapını kullanarak taşı çıkarma işine başladı. Bir saat sonunda taşı çıkarmayı başardı. Duvardan çıkan bütün alçıları toplayıp hücrenin köşelerine yaydı.

Bütün gece çalıştıktan sonra, sabaha karşı taşı yerine koyup yatağı duvara yaslayarak uyudu.

Sabahleyin Dantes kahvaltısını getiren gardiyana, kendisine yeni bir tabak verip vermeyeceğini sordu. Gardiyan da ona, her şeyi kırdığı için artık yemeğini tencerede yiyeceğini söyledi. Bunu duyan Dantes öylesine sevindi ki, yüreği Tanrı'ya karşı daha önce asla duymadığı bir minnetle doldu.

Bütün gün çalışıp on avuçtan fazla taş parçası ile alçı çıkardı. Gece olunca da çalışmayı sürdürdü, ama iki üç saat sonra demir sapın daha fazla kazımadığı bir noktaya geldi. Eliyle sert noktaya dokununca bunun bir kiriş olduğunu anladı. Dantes'nin açtığı deliğin önünü kesiyordu.

"Tanrım, Tanrım!" diye bağırdı Dantes. "İçten dualarımı işiterek sesime kulak verdiğini sanmıştım. Bunca acının ardından bana gösterdiğin umut kapısını kapatıp beni yine çaresiz mi bırakacaksın?"

"Tanrı'nın adını anarken çaresizlikten söz eden densiz de kim böyle?" dedi bir ses. Yerin altından, mezardan geliyormuş gibiydi. Dantes'nin tüyleri ürperdi. Beş yıldır gardiyanınınkinden başka kimsenin sesini işitmiyordu.

“Tanrı aşkına,” diye seslendi Dantes, “lütfen bir kez daha ses ver. Kimsin sen?”

“Ya sen?”

“Talihsiz bir mahkûm,” diye karşılık verdi Dantes.

“Adın?”

“Edmond Dantes.”

“Mesleğin?”

“Denizcilik.”

“Ne zamandır buradasın?”

“1815 yılının 28 şubat gününden beri.”

“Suçun ne?”

“Suçsuzum.”

“Neyle suçlanıyorsun?”

“İmparatorun dönüşüne yataklık etmekle.”

“Ne? İmparator artık tahtta değil mi yani?”

“1814’te Fontainebleau’da tahtı bırakıp Elba Adası’na sürüldü. Bundan haberin olmadığına göre uzun zamandır burada olmalısın.”

“1811’den beri.”

Edmond ürperdi; bu adam kendisinden dört yıl daha uzun bir süredir buradaydı.

“Daha fazla kazma,” diye sürdürdü ses. “Deliğinin yüksekliğini söyle.”

“Yerle bir.”

“Nasıl saklıyorsun?”

“Yatağımın arkasında kalıyor.”

“Odan nereye açılıyor?”

“Geçite.”

“Peki ya geçit nereye açılıyor?”

“Avluya.”

“Tanrım, kahretsin!”

“Sorun ne?” dedi Dantes.

“Pergelim olmadığından hesaplarım beni yanılttı o kadar. Benim, kale duvarı olarak hesapladığım duvar senin kazdığın duvarmış meğer!”

“Yine de kale duvarı ancak denize ulaşmanı sağlardı.”

“İstediğim de buydu zaten.”

“Başarsaydın?”

“Denize atlayıp şatonun çevresindeki adalardan birine ya da belki kıyıya yüzecektim. Ama hepsi boşa çıktı. Benden haber alana kadar kazdığın yeri kapatıp bekle.”

“Hiç olmazsa kim olduğunu söyle.”

“Ben, yirmi yedi numaralı mahkûmum.”

“Ah, yoksa bana güvenmiyor musun? Seni ele vermeyeceğime yemin ederim. Lütfen beni yalnız bırakma. Birlikte kaçamasak bile en azından sohbet eder, sevdiklerimizden söz ederiz. Sevdiğin biri vardır herhalde.”

“Ben yalnız bir adamım.”

“O zaman beni sevmeyi öğrenirsin. Gençsen dost oluruz, yaşlıysan seni babamı sevdiğim gibi severim.”

“Öyle olsun,” dedi mahkûm. “Yarına kadar hoşça kal.”

Dantes mutluluğundan kabına sığmıyordu. Bütün gün hücresinde bir aşağı bir yukarı yürüyerek akşam olmasını bekledi. Arkadaşının sessizlikten yararlanıp onunla konuşacağını düşünüyordu, ama yanılmıştı. Bütün gece diken üstünde bekledikten sonra, ertesi sabah gardiyan gidince duvara üç kez vurulduğunu işitti.

“Sen misin?” dedi. “Buradayım.”

“Gardiyan gittiyse çalışmaya başlayabiliriz.”

“Evet, evet. Hemen başlayalım.”

Birden Dantes’nin ayağının altındaki toprak kaymaya başladı. Dantes güç bela kendini geriye attı ve taşların sarsılmasıyla açılan delikten bir adamın gövdesi göründü.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Dantes, daha iyi görebilmek için arkadaşını küçük bir ışığın sızdığı pencerenin yanına götürdü. Yaşlılıktan çok çektiği acılardan beyazlamış saçlarından, kalın kaşlarının neredeyse örttüğü keskin bakışlarından ve yüzündeki derin kırışıklardan, fiziksel gücünden çok zihnini kullanmaya alışkın bir adam olduğu anlaşılıyordu.

“Bakalım buraya girişimi gardiyanlardan saklayabilecek miyiz?” diyerek açtığı deliğe eğildi ve bütün ağırlığına karşın, Dantes’nin çıkarmış olduğu taşı kaldırıp deliğe yerleştirdi.

“Bu taş çok dikkatsizce çıkarılmış. Hiç aletin yok muydu?”

“Senin var mı?” diye sordu Dantes şaşkınlıkla.

“Birkaç tane yapmıştım: bir keski, bir kerpeten, bir de kol demiri.”

“Ah, görmek isterdim doğrusu.”

“Eh, işte keskim.”

“Nasıl yaptın bunu?”

“Yatağımın parçalarından birini söktüm. Bütün tüneli bu aletle kazdım. Çabalarımın boşa çıktığını görmek ne acı!”

Dantes, onca zamandır bel bağladığı umudun ortadan kalkmasını bu kadar sakin karşılayan bu adama beğeniyle karışık bir şaşkınlıkla baktı.

“Artık kim olduğunu söyleyecek misin?” dedi Dantes.

“O kadar merak ediyorsan, ben Piskopos Faria’yım.”

“İyi ama neden buradasın?”

“Çünkü 1807 yılında, Napoleon’un 1811’de Fransa için yapmaya çalıştığı şeye benzer bir tasarı hazırlamıştım. İtalya’nın, önemsiz prensliklerdense tek bir imparatorluk olmasını istiyordum. Ne yazık ki düşüncelerimi paylaştığını sandığım taç giymiş ahmak beni eleverdi.”

Dantes bir an hareketsiz kaldı.

“Hiç kaçış yolu kalmadığını mı söylüyorsun?” dedi sonunda.

“Bence bu olanaksız. Sanırım yazgımıza razı olmamız gerek.”

“Bu umutsuzluk niye? Niye baştan başlamıyoruz?”

“Baştan başlamak mı? Yıllardır aletlerimi yapmak ve kaya gibi sert duvarları kazabilmek için nasıl çalışıp didindiğimden haberin yok senin. Tam işin sonuna geldiğimi sanırken bütün hesaplarımda çuvalladığımı anladım. Kaçmak çok zorlu bir iştir dostum. Pek az kimse bu yolda başarı sağlar. Ancak sabırla tasarlanıp gerçekleştirilen planlar başarıya ulaşır. Biz de şimdi yeni bir fırsatın görünmesini bekleyeceğiz.”

“Sen beklersin tabii. Bunca yıldır yaptığın iş bütün vaktini almış, çalışmadığın zamanlarda da en azından seni avutacak bir gelecek olmuş.”

“Bunun yanında başka işler de yaptım.”

“Ne gibi?”

“Yazdım.”

“Kâğıdı, kalemi, mürekkebi kim verdi?”

“Kimse, kendim yaptım.”

Faria, Dantes’nin kendisine kuşkuyla baktığını görünce şöyle dedi:

“Hücreme gelecek olursan sana İtalya’da Genel Bir Monarşi Olasılığı Üzerine Deneme adlı kitabımı gösterebilirim.”

“Bunu sen mi yazdın yani?”

“Evet, hem de gömleğimden yaptığım parşömenlerin üzerine. Bayramlarda verdikleri balıkların kılçığından, tüy kalemler de yaptım. Hücremde ben yerleşmeden önce kapatılan, içi külle dolu bir şömine keşfettim ve her Pazar verdikleri şarabın içinde erittiğim küllerle mürekkebimi de yaptım. Özellikle dikkat çekmek istediğim yerleri de kanımla yazdım.”

“Bunları ne zaman göreceğim?” diye sordu Dantes.

“Beni izle.”

Böyle dedikten sonra piskopos yeraltındaki tünele girerek gözden kayboldu. Dantes onu izledikten sonra kendisini, piskoposun odasına açılan tünelde buldu. Hücreye girer girmez Dantes çevreyi incelemeye koyuldu, ama ilk bakışta hiçbir değişiklik göze çarpmıyordu. Piskopos şöminenin bulunduğu yere doğru giderek ocak taşını kaldırdı.

“Hangisinden başlamak istersin?” diye sordu.

“Önce kitabını göster.”

Faria şöminenin oyuğundan, her biri sekiz santim genişliğinde ve elli santim boyunda dört parça bez çıkardı. Her biri numaralanmıştı ve üzerleri yazıyla doluydu.

“İşte, hepsi burada. Günün birinde özgürlüğüme kavuşur, bunu yayımlayacak birini bulursam, ünlü olacağım.”

Daha sonra Dantes’ye elleriyle yaptığı tüyü, demir bir şamdandan yaptığı dolmakalemi, mürekkebi, hastalık bahanesiyle aldığı sülfürden yaptığı kibritleri gösterdi. Bu parlak zekânın elinden çıkan dahice yapıtlar karşısında büyülenen Dantes, bu adamın, kendi başına gelen talihsizliğin ardındaki gizemi de çözebilecek olduğunu düşündü.

“Ne düşünüyorsun?” diye sordu piskopos, Dantes’nin şaşkınlığı karşısında gülümseyerek.

“Kendinle ilgili her şeyi benimle paylaşmana karşın, benim hakkımda hiçbir şey bilmediğini,” diye yanıtladı Dantes.

“O halde anlat bakalım.”

Bunun üzerine Dantes, çıktığı yolculukları, son yolculuğunda Kaptan Leclere’in ölümünü, Mareşal’e vermesi gereken paketi, Noirtier’ye yollanan mektubu ve daha sonra başına gelenleri anlatmaya koyuldu. Onun hikâyesini sessizce dinleyen piskopos, bir süre düşündükten sonra şöyle dedi: “Çok anlamlı bir söz vardır: ‘Bir suçun sorumlusunu bulmak istiyorsan, önce bundan çıkar sağlayacakların kimler olduğunu düşünmelisin,’ der. Kaptan olmak ve güzel bir kızla evlenmek üzereydin, öyle değil mi?”

“Evet.”

“Firavun’a kaptan olmamandan, ya da Mercedes’le evlenmemenden çıkar sağlayacak birileri var mıydı?”

“Gemide çok sevilirdim. Bana kin besleyen bir tek kişi vardı; onu düelloya çağırmıştım ama beni reddetmişti.”

“Adı neydi?”

“Danglars, geminin muhasebecisiydi.”

“Güzel. Kaptan Leclere’le olan son görüşmenizi işitmiş olabilecek herhangi biri var mıydı?”

“Hayır, yalnızdık. Ama, bir dakika, evet… Kaptan Leclere’in bana paketi uzattığı sırada Danglars kapının önünden geçmişti.”

“Harika, doğru iz üzerindeyiz. Elba Adası’ndan dönerken aldığın mektubu gören oldu mu?”

“Evet, çantam yanımda olmadığından onu elimde getirmiştim. Gemideki herkes bunu görmüştü.”

“Danglars da tabii…”

“Evet, o da.”

“şimdi, ihbar mektubundaki ifadeleri anımsıyor musun?”

“Elbette, her kelimesi zihnime kazındı.” Dantes mektupta yazılanları kelimesi kelimesine tekrarladı.

Piskopos omuzlarını silkti. “Her şey ortada. Başından beri kuşkulanmadığına göre çok temiz bir yüreğin varmış,” dedi.

“Ama bu alçaklık!” diye bağırdı Dantes.

“Danglars’ın yazısı nasıldır?”

“Yuvarlak ve düzgün.”

“Mektuptaki yazı nasıldı?”

“Geriye doğru eğikti.”

Piskopos, bir bez parçasının üzerine mektuptaki cümlelerden birini yazdı. Dehşet içinde piskoposa bakan Dantes bağırdı: “Bu aynı yazı!”

“İşin sırrı şu; mektup sol elle yazılmış. Sağ elle yazılan yazılar farklılık göstermesine karşın, sol elle yazılanları hemen hemen aynıdır. şimdi ikinci soruya geçelim. Mercedes’le evlenmemen kimin işine yarayacaktı?”

“Mercedes’e âşık olan, Fernand adında genç bir Katalan vardı.”

“Sence mektubu o yazmış olabilir mi?”

“Hayır. Mektuptaki ayrıntılardan haberi yoktu.”

“Bir dakika. Danglars onu tanıyor muydu?”

“Hayır. Ah, evet, bir keresinde onları birlikte içki içerken görmüştüm. Fernand çok öfkeli görünüyordu.”

“Bilmek istediğin başka bir şey var mı?” dedi piskopos kahkaha atarak.

“Evet, madem bütün sırları çözmek gibi bir yeteneğin var, o halde neden yargılanmaksızın hapse atıldığımı da açıklayabilirsin belki.”

“Bu daha ciddi bir sorun,” dedi piskopos. “Bana ayrıntılardan söz etmelisin. Seni kim sorguladı?”

“Savcı yardımcısı.”

“Ona her şeyi anlattın mı?”

“Evet, her şeyi.”

“Seni dinlerken tavırlarında bir değişiklik gözledin mi?”

“Noirtier’ye yollanan mektubu okuduğunda epey rahatsız olmuşa benziyordu. Ama bana yardım etmek istediği o kadar açıktı ki, mektubu yaktı.”

“Sence mektubu yakmasında kendi açısından bir çıkar var mıydı?”

“Bilmiyorum, ama olabilir, çünkü defalarca bana mektuptan hiç kimseye söz etmeyeceğime ve mektubun yollandığı kişinin adını anmayacağıma dair yemin ettirdi.”

“Mektup Noirtier’ye yollanmıştı, değil mi? Devrim sırasında tanıdığım bir Noirtier vardı. Savcı yardımcısının adı neydi?”

“Villefort.”

Piskopos kahkahayı bastı.

“Ne oldu?” diye sordu Dantes şaşkınlıkla.

“şimdi her şeyi anladım dostum. Zavallı genç adam! Noirtier denen adam şu senin savcı yardımcısının babası olur.”

“Babası mı dedin?”

“Evet, Nortier de Villefort adını kullanır,” dedi piskopos.

Dantes neye uğradığını şaşırmıştı; hücresine giden tünele yöneldi ve yalnız kalmak istediğini söyleyerek gitti.

Akşam yemeğini birlikte yemek üzere onu çağırmaya gelen Faria, Dantes’yi derin düşünceler içinde buldu. Genç adamın yüzünden, ciddi bir karara varmış olduğu okunuyordu.

“Keşke sana yardımcı olmasaydım,” dedi piskopos.

“Neden?”

“Yüreğine, daha önce orada olmayan bir duygu aşıladım: intikam.”

Dantes güldü: “Başka şeylerden söz edelim.”

Piskopos üzgün bir şekilde başını salladı ve arkadaşının sözüne uyarak konuyu değiştirdi.

Faria’nın anlattıklarını dinlerken önünde yepyeni ufuklar açılan Dantes, bu adamın gezinmeye alışkın olduğu o felsefî, ahlaksal derinliklere onunla birlikte inmenin ne kadar güzel olacağını düşündü.

“Sahip olduğun bilgiyle biraz da beni aydınlatmalısın,” dedi Dantes, “yoksa benim gibi bir cahilin dostluğundansa yalnız kalmayı yeğleyeceksin. Bana bir şeyler öğreteceğine söz verirsen, ben de bir daha asla kaçmaktan söz etmem.”

“Sevgili dostum,” dedi piskopos gülümseyerek, “insan bilgisi öylesine sınırlı ki, sana biraz matematik, biraz fizik, biraz tarih, bir de bildiğim dilleri öğretirsem, iki yıl içinde benim bildiklerimi biliyor olursun.”

“İki yıl mı?” diye bağırdı Dantes. “İki yılda her şeyi öğreneceğimden emin misin? Öyleyse hemen başlayalım, haydi, bana ilk önce ne öğreteceksin?”

O akşam iki mahkûm, genç adamın eğitimi için bir plan hazırlayıp, ertesi gün bunu uygulamaya başlama kararı aldılar. Dantes’nin güçlü belleği, keskin zekâsı, işleri kolaylaştırıyordu. Yıl sona erdiğinde Dantes bambaşka bir insan olmuştu. Ama kendindeki bu olumlu gelişmeye karşın piskoposun her geçen gün canlılığını yitirdiğini fark etmişti. Sanki kafasını kurcalayan bir şeyler var gibiydi. Bir gün, piskopos kollarını kavuşturmuş, her zamanki gibi bir aşağı bir yukarı yürürken, birdenbire durup yüksek sesle şöyle dedi: “Keşke şu nöbetçi olmasaydı!

“Yoksa bir kaçış yolu mu buldun?” diye sordu Dantes heyecanla.

“Evet, tek koşulu geçitteki nöbetçinin sağır ve kör olması.”

“O halde onu sağır ve kör yapacağız,” dedi Dantes, piskoposu ürküten bir kararlılıkla.

“Hayır, hayır!” diye bağırdı piskopos. “Kan dökülsün istemiyorum.”

Dantes bunu tartışmak istiyordu, ama piskopos başını sallayarak konuyu kapattı. Aradan üç ay geçti.

“Güçlü müsündür?” diye sordu bir gün piskopos, Dantes’ye.

Dantes yanıt olarak keskiyi eline alıp büktü, sonra da eski haline getirdi.

“Gerekmedikçe nöbetçiyi öldürmeyeceğine söz verir misin?”

“Evet, şerefim üzerine.”

“O halde planımızı uygulayabiliriz.”

“Ne kadar süre gerekiyor?”

“En az bir yıl.”

“O halde hemen başlayalım.”

Piskopos Dantes’ye çizdiği planları gösterdi. İkisinin hücrelerinin birleştiği geçitte kazacakları bir tünel onları nöbetçinin görev yerine ulaştıracaktı. Oraya ulaştıklarında taşlardan birini gevşeteceklerdi. Günün birinde altı boşaltılmış taş nöbetçinin ağırlığıyla kayacak, nöbetçi de aşağıdaki boşluğa düşecekti. O ne olup bittiğini anlamadan, Dantes nöbetçinin elleriyle ağzını bağlayacaktı. Sonra da iki mahkûm, piskoposun yaptığı ip merdivenle dış duvara tırmanarak özgürlüklerine kavuşacaklardı! O gün, uzun bir aradan sonra iki mahkûm yeniden işlerine koyuldular.

On beşinci ayın sonunda her şey hazırlanmıştı. Artık tek yapmaları gereken aysız, karanlık bir geceyi beklemekti. Taşın, bekledikleri geceden önce düşmesini önlemek için, altını demir bir çubukla desteklemeyi de ihmal etmemişlerdi. Dantes çubuğu yerleştirmekle uğraşırken, birden piskoposun acıyla bağırdığını işitti. Odasına gittiğinde onu, yüzü bembeyaz olmuş, elleri kenetlenmiş bir halde buldu.

“Tanrım!” diye bağırdı Dantes. “Ne oldu sana?”

“Çabuk, çabuk!” diye karşılık verdi piskopos. “Beni dinle!”

Dantes, Faria’nın bitkin yüzüne baktı. Gözlerinin altı mosmor olmuş, dudakları bembeyaz kesilmişti.

“İşim bitti! Korkunç bir hastalığın pençesindeyim, öldürücü bir hastalık. Buraya gelmeden bir yıl önce yakalanmıştım. Hemen hücreme koş. Yatağın altında kırmızı bir sıvıyla dolu bir şişe bulacaksın. Onu bana getir. Ya da, dur, beni burada bulabilirler. Hâlâ gücüm varken hücreme dönmeme yardım et.”

Kaçış umutlarının suya düştüğünü anlayan Dantes, yine de yapması gerekeni yaptı. Arkadaşını odaya taşıyarak yatağına yatırdı.

“Sağ ol,” dedi piskopos. “Bir süre sonra hareketsiz kalıp konuşamayacak hale gelebilirim; ağzımdan köpükler çıkabilir, bağırabilirim. Beni duymalarını önlemeye çalış, yoksa hücremi değiştirirler. Beni bir ölü gibi kımıltısız, soğuk ve tepkisiz bir halde görünceye kadar bekle ve ancak o zaman bıçakla ağzımı aralayıp bu ilaçtan birkaç damla içir. Belki o zaman canlanabilirim.”

“Belki mi?” diye bağırdı Dantes.

“Yardım et! Yardım et! Ben … ölüyo–”

Nöbet, piskoposu öylesine ani yakalamıştı ki, cümlesini bile tamamlayamamıştı. İki saat boyunca ağzından köpükler fışkırarak, çığlıklar atarak debelendikten sonra, mermer kadar beyaz ve hareketsiz bir halde kalakaldı.

Dantes, piskoposun bedenindeki son yaşam izinin de kaybolduğundan emin olduktan sonra, bıçakla ayırdığı dişleri arasından sıvıyı damlatarak beklemeye koyuldu.

Bir saat sonra, Dantes ilacı vermekte geç kaldığından korkmağa başlamışken, piskoposun yüzü renklenmeye, gözleri açılmaya başladı.

“Kurtuldu! Kurtuldu!” diye bağırdı Dantes.

O sırada gardiyanın ayak seslerini işiten Dantes, hemen hücresine dönerek taşı yerine koydu. Gardiyan geldiğinde onu her zamanki gibi odasında otururken buldu. Gardiyan gider gitmez Dantes, Faria’nın odasına yollandı. Piskopos bilincini toparlamıştı, ama çok bitkin görünüyordu.

“Seni bir daha göreceğimi sanmıyordum,” dedi Dantes’ye.

“Neden?” diye sordu genç adam.

“Kaçman için her şey hazırdı, gideceğini düşünmüştüm.”

“Sensiz mi?” diye bağırdı Dantes. “Bu kadar alçak olabileceğimi düşündün mü gerçekten?”

“Yanılmışım. Ah, öyle yorgunum ki!”

“Cesaretini topla, iyileşeceksin,” dedi Dantes.

“İlk nöbet yalnızca yarım saat sürmüş, ardında sadece bir açlık duygusu bırakmıştı. Oysa şimdi sağ tarafımı kıpırdatamıyorum bile. Başımdaki ağırlık, beyne kan gittiğinin göstergesi. Üçüncü nöbet beni felç edebilir, öldürmezse tabii.”

“Hayır, hayır, inan bana ölmeyeceksin. Üçüncü nöbet geldiğinde sen dışarda olacaksın.”

“Dostum, kaçmak için önce yürüyebilmem, hatta yüzebilmem gerek. Kolumu kaldırmayı bir denesene.”

Dantes piskoposun dediğini yaptı, ama adamın kolu cansız bir biçimde düştü.

“İşte gördün,” dedi Faria. “Bunu uzun süredir bekliyordum zaten. Aileden gelme bir hastalık; babam da büyükbabam da üçüncü nöbetten sonra öldüler. Hekim benim sonumun da böyle olacağını söyleyerek bana bu ilacı hazırlamıştı.”

“Hekim yanılmış,” dedi Dantes. “Felç olmana gelince, bu hiç sorun değil, ben seni taşırım.”

“Oğlum,” dedi piskopos, “bir denizci olarak bilirsin ki bu kadar yükle elli kulaçtan fazla yüzmek olanaksızdır. Ben burada kalıp ölümü bekleyeceğim. Ama sen, senin bir fırsatın var. Beni bırakıp kaçmalısın.”

“Kutsal olan her şey üzerine yemin ederim ki, ikimizden biri ölene kadar burada kalacağım.”

“Öyle olsun,” dedi hasta adam. “Kabul ediyorum. Sağ ol.”

Sonra elini Dantes’ye uzattı. “Madem ikimiz de şu an kaçamıyoruz, tüneli yeniden doldurmamız gerekecek. Ne yazık ki sana yardım edemeyeceğim. Gerekirse bütün gece çalışıp işi tamamlamaya çalış. Sabahleyin gardiyan gider gitmez de bana uğra, sana söyleyeceklerim var.”

Dantes, yaşlı dostunun isteklerini yerine getirmek üzere hücreyi terk ederek işe koyuldu.

ONUNCU BÖLÜM

Ertesi sabah Dantes arkadaşının hücresine döndüğünde, onu yüzünde huzurlu bir ifadeyle, sol elinde sıkıca katlanmış bir kâğıt parçası tutarken buldu. Tek söz etmeden kâğıdı Dantes'ye gösterdi.

"Nedir bu?" diye sordu Dantes.

"İyice bak," dedi piskopos gülümseyerek. "Bu kâğıt dostum –artık sana her şeyi anlatabilirim, çünkü sınavı geçtin– bu kâğıt benim hazinem. Bugünden başlayarak, yarısı sana ait."

"Hazinen mi?" diye kekeledi Dantes.

Faria gülümsedi.

"Evet," dedi. "Kuşkularının olduğunu görüyorum. Ama bu hazine gerçekten var ve sen de bir gün onun sahibi olacaksın."

"Dostum," dedi Dantes, "hastalık seni fazlasıyla yordu. Çok istiyorsan hikâyeni yarın anlatırsın, şimdilik umrumda olan tek şey iyileşmen. Hem şu an ihtiyaç duyduğumuz son şey bir hazinedir, öyle değil mi?"

"Hiç de değil," dedi yaşlı adam. "Ya üçüncü nöbet beni yarın öldürürse? O zaman her şey biter. Bu müthiş hazineyi senin gibi değerli birine teslim etmeden ölmek istemem."

Edmond derin bir iç çekerek arkasını döndü.

"Kuşkularında ısrarlısın demek, Edmond," diye sürdürdü Faria. "Demek kanıt istiyorsun. O halde dinle, sözü uzatmayacağım. Roma'da, çok varlıklı bir ailenin son varisi olan, Kardinal Spada adında birinin yanında çalışıyordum. XII. Louis ile savaşabilmek için paraya ihtiyaç duyan Papa VI. Alexander, Spada'nın atalarının varlığını kirli ellerine geçirmek için, Caesar Spada ile yeğenini zehirletmişti. Ama bütün bulduğu, birkaç ev ile Spada'nın yeğenine kitaplarıyla birlikte, özellikle vurguladığı İncil'ini bıraktığı bir vasiyet olmuştu.

"Kardinal ölmeden önce bana, babadan oğula geçen bu İncil'le birlikte beş bin kitaptan oluşan kitaplığını bıraktı. İstediği tek şey, ailesinin bir tarihini yazmamdı. 1807 yılında, tutuklanmamdan bir ay önce, Kont Spada'nın ölümünden on beş gün sonra, 25 Aralık günü, Spada'nın beni görevlendirdiği işle uğraşırken, birdenbire uyuyakaldım. Akşam üzeri üç sularıydı. Saat altıyı vururken uyandığımda her taraf karanlık olmuştu. Bir elime mumu alarak, şöminedeki ateşi yeniden canlandırmak üzere, masanın üzerinde duran şu ünlü İncil'in arasında rastladığım eski ve sararmış kâğıdın parçasını aldım. Ancak alevler kâğıdı sarmaya başlar başlamaz, kâğıt üzerinde birtakım harflerin ortaya çıktığını fark ettim. Yalnızca ateşe tutulduğunda okunmak üzere yazılmış gizemli bir yazıydı bu. Kâğıdın üçte biri yanmıştı, ama gerisini kurtardım. İşte burada, oku."

1498 Nisanı'nın bu yirmi beşinci günü, Papa VI. Alexander'ın dav…
yemeğinde, efendimizin mirasıma sahip olmak isteğiyle benim iç…
Crapara ile Bentiviglio'yla aynı yazgıyı tasarlamış olabil…
Guido Spada'ya, bütün varlığımı, kendisinin de bildiği ve b…
–yani, Monte Cristo Adası'ndaki kayalıklara– altın külçeleri,
olduğumu; yaklaşık iki milyon Roma altını değerindeki ve k…
yirminci kayanın altına gizlenmiş olan bu hazineden benim d…
bildiririm. Bu kayalarda iki açıklık bulunmaktadır; tek vari…
ikinci açıklığın en uç köşesinde bulunmaktadır.

CAESA…

“şimdi,” diye sürdürdü Faria, “ikinci kâğıdı da oku.” Bunları söyledikten sonra Dantes’ye cümlelerin diğer yarısının bulunduğu ikinci bir kâğıt uzattı.

… etlisi olarak katılacağım akşam…
… in, zehirlenerek öldürülen Kardinal …
… eceği korkusuyla, tek varisim olan yeğenim …
… enimle birlikte ziyaret etmiş olduğu bir yere …
… değerli taşlar, elmaslar halinde gömmüş …
… üçük çaydan sonra Doğu yönündeki …
… ışımda kimsenin haberdar olmadığını…
… sim olarak yeğenime bıraktığım bu hazine,…

…R † SPADA

Dantes okumayı bitirince Faria ona iki kâğıdı birleştirip bir kez daha okumasını söyledi. Dantes onun dediğini yaptı ve şu satırları okudu:

1498 Nisanı’nın bu yirmi beşinci günü, Papa VI. Alexander’ın davetlisi olarak katılacağım akşam yemeğinde, efendimizin mirasıma sahip olmak isteğiyle benim için, zehirlenerek öldürülen Kardinal Crapara ile Bentiviglio’yla aynı yazgıyı tasarlamış olabileceği korkusuyla, tek varisim olan yeğenim Guido Spada’ya, bütün varlığımı, kendisinin de bildiği ve benimle birlikte ziyaret etmiş olduğu bir yere –yani, Monte Cristo Adası’ndaki kayalıklara– altın külçeleri, değerli taşlar, elmaslar halinde gömmüş olduğumu; yaklaşık iki milyon Roma altını değerindeki ve küçük çaydan sonra Doğu yönündeki yirminci kayanın altına gizlenmiş olan bu hazineden benim dışımda kimsenin haberdar olmadığını bildiririm. Bu kayalarda iki açıklık bulunmaktadır; tek varisim olarak yeğenime bıraktığım bu hazine, ikinci açıklığın en uç köşesinde bulunmaktadır.

CAESAR † SPADA

“şimdi inandın mı?” diye sordu Faria.

“Yazıyı kim tamamladı?”

“Ben. Kurtardığım parçanın yardımıyla, kâğıdın boyutuna göre satır uzunluklarını da hesaplayarak sözcüklerin geri kalanını çıkarttım.”

“Bu gizemli yazıyı çözünce ne yapmaya karar verdin?”

“Bir an önce Roma’yı terk ettim. Ama bir süredir peşimde olan polis, bu ani kararımdan kuşkulanarak beni tutukladı.”

“Bak dostum,” diye devam etti. Faria babacan bir tavırla, “sen de artık her şeyi biliyorsun. Birlikte kaçmayı başarırsak bu hazinenin yarısı, ben ölürsem de tamamı sana aittir.”

“Ama bu hazine üzerinde bizden daha çok hakkı olanlar yok mu?”

“Hayır, bu konuda en küçük bir kuşkun olmasın. Aileden kimse kalmadı; üstelik Kont Spada ölmeden önce beni varisi kılmıştı.”

Edmond düş gördüğünü düşünüyordu; inansın mı inanmasın mı, bir türlü karar veremiyordu.

“Eee Dantes, bana teşekkür etmeyecek misin?”

“Bu hazine sadece sana ait, ben senin akraban bile değilim.”

“Sen benim oğlumsun Dantes!” diye bağırdı Faria. “Mesleğim beni bekarlığa mahkûm etti; ama Tanrı, baba olamayan bu adamı, özgür olamayan bu mahkûmu avutmak için bana seni gönderdi.”

Faria sağlam kolunu Dantes’ye uzattı. İki adam birbirlerine sarılarak ağladılar.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Uzun süredir herkesten sakladığı bu hazine, şimdi Faria'ya, onu oğlu kadar sevdiği biriyle paylaşacağı için mutluluk veriyordu. Piskopos, durmadan Dantes'ye bir insanın parayla bir başkasını nasıl mutlu edebileceğini anlatıyordu. Oysa Dantes, bir insanın parayla düşmanlarından nasıl da intikam alabileceğini düşünüyor, bunu düşündükçe de yüzü kararıyordu.

Dantes, Korsika ile Elba Adası arasındaki Pianosa'dan yirmi beş mil uzakta olan Monte Cristo Adası'nı biliyordu. Faria ona adanın bir planını çizdirerek, kâğıdın kaybolma olasılığına karşı, hazinenin yerini ezberlemesini söyledi.

Edmond bir gece, adını söylemeye çalışan zayıf bir sesle uyandı. Bir süre dinledikten sonra sesin, dostunun hücresinden geldiğini anladı. Aceleyle oraya gittiğinde dostunu, daha önceden bildiği o korkunç belirtiler içinde kıvranırken buldu.

"Ah dostum," dedi Faria, "durumu anlıyorsun, değil mi? Artık yalnızca, kendin için mahkûmiyeti dayanılır, kaçışı olanaklı kılmanın yollarını düşün."

Bu defaki nöbet çok şiddetliydi; Faria'nın gözleri, beynine kan hücum etmişçesine kıpkırmızı kesilmişti.

"Elveda! Elveda!" diye sayıkladı yaşlı adam. "Monte Cristo'yu unutma!"

Böyle dedikten sonra kıpırtısız bir halde kalakaldı.

Dantes daha önce yaptığı gibi, doğru anı kollayarak Faria'nın ağzını aralayıp ilacı damlattı. Sonra beklemeye koyuldu.

Saatler geçti, ama Faria'da en küçük bir hareket yoktu. Dantes yaşlı adamın dişlerini aralayarak ilacı bir kez daha damlattı. Ansızın şiddetle kasılan adam, kan çanağına dönmüş gözlerini açarak çığlığa benzer bir ses çıkardı, ardından da titreyen bedeni eski hareketsizliğine gömüldü. Dantes artık bir cesetle başbaşa olduğunu anlamıştı. Birden korkuya kapıldı, yataktan sarkan kola dokunmaya, o boşluğa dikili gözleri kapatmaya gücü kalmamıştı. Lambayı söndürerek arkasında iz bırakmadan hücresine döndü.

Tam hücresine döndüğü sırada gardiyan Faria'nın odasına girdi. Dantes dostunun başına gelecekleri merak ettiğinden tünele inerek dinlemeye başladı. Gardiyan yardım çağırmıştı. Daha sonra müdür de geldi. Bir saat sonra hekim gelerek mahkûmun ölüm nedenini saptadı. Dantes bir sürü ayak sesi işitiyordu. Birkaç saniye sonra cesedin bir çuval içine sokularak yeniden yatağa konduğunu duydu.

Müdür, "Bu gece," diyordu.

"Kaçta?" diye sordu gardiyanlardan biri.

"On ile on bir arasında."

"Cesedin başında nöbet tutalım mı?"

"Ne gerek var ki? Kapıyı sıkıca kilitleyin yeter."

Ayak sesleri giderek uzaklaştı, kapının kilitlenmesiyle gıcırdayan somunların sesi işitildi, ardından da her yanı ölüm sesizliği kapladı. Dantes taşı araladığında, arkadaşının odasının boşalmış olduğunu gördü. İçeri girdi.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Dantes, yatağın üzerinde Faria'nın kefenlenmiş bedenini görünce her şeyin sona erdiğini bir kez daha anladı. İşte yine yapayalnız kalmıştı. Bir zamanlar dostunun sayesinde kurtulduğu intihar düşüncesi, Faria'nın ölü bedeni karşısında bir kez daha canlanmıştı.

Ancak bu kez, böylesi bir ölümü kendine yakıştıramayan Dantes, içine düştüğü umutsuzluk duygusunu yenerek özgür bir yaşamın hayaliyle canlanıverdi: "Ölmek mi? Hayır! Bu kadar acıdan sonra, tam sonuna yaklaşmışken vazgeçmek… Ölmeden önce cezalandırmam gereken birileri var. Ben de buradan Faria'nın çıktığı gibi çıkacağım!"

Edmond bu sözleri söyler söylemez, bir anda aklına müthiş bir fikir gelen bir adam gibi olduğu yerde kalakaldı.

"Ah, bu fikri aklıma getiren kim?" diye mırıldandı. "Tanrım, sen misin yoksa? Buradan yalnızca ölüler çıkabildiğine göre, ben de ölünün yerini alacağım!"

Hiç düşünmeden, Faria'nın yaptığı bıçakla çuvalı yırtarak cesedi çıkarttı ve kendi hücresine taşıdı. Kendi giydiği başlığı ölünün başına geçirerek onu yatağına yatırıp, gardiyan görmesin diye yüzünü duvara döndürdü. Dostuna son bir kez baktıktan sonra diğer hücreye giderek üzerindeki giysileri çıkardı, kefenin içine girerek söktüğü yeri içerden dikti. Mezarcıların, kefenin içinde canlı bir beden olduğunu anlamaları durumunda Dantes, elinde tuttuğu bıçakla kefeni yırtıp gardiyanların şaşkınlığından yararlanarak kaçacaktı. Her şey yolunda gider de onu gömerlerse, mezarcılar uzaklaşır uzaklaşmaz toprağın altından çıkacaktı.

Sonunda ayak sesleri işitildi. Dantes vaktin geldiğini anlayarak soluğunu tuttu.

Kapı açıldı. Dantes içeriye giren üç adamın gölgesini gördü. İkisi yatağa yaklaşarak kefeni kaldırdı.

"Bu kadar zayıf bir adam için biraz ağır bir beden," dedi bir tanesi.

Sahte cesedi tabuta taşıdılar. Edmond kıpırdamadan duruyordu. Birden serin gece havasını, keskin Kuzey rüzgârını hissetti.

"Hiç de hafif değil," dedi arkadaki adamlardan biri, tabutun ucuna oturarak.

Dantes'yi tabuttan çıkartarak ayağına bir ip bağladılar.

"İyice düğümledin mi?"

"Evet, kuşkun olmasın."

"Haydi o zaman."

Kefeni bir kez daha kaldırdılar. Attıkları her adımda, şatoyu çevreleyen kayalıklara vuran dalgaların sesi daha da yaklaşıyordu.

"şu havaya bak!" dedi adamlardan biri. "Deniz bu gece pek de konuksever olmayacağa benziyor."

"Evet, piskopos epey ıslanacak herhalde!" dedi diğeri. Hep birlikte gülüştüler.

Dantes bu şakayı anlamadı, ama yine de tüyleri ürperdi.

"İşte geldik!"

"Hayır, hayır, biraz daha ileriye gitmeliyiz. Geçen seferki kayalıklara çarpmıştı da müdür bizi fena haşlamıştı."

Beş adım daha gittiler. Sonra Dantes kendisini ileri geri salladıklarını hissetti.

“Bir! İki! Üç!”

Birden Dantes kendini boşlukta buldu. Yaralı bir kuş gibi sürekli düşüyordu. Sonunda buz gibi soğuk suya çakıldı. Ayağına bağlanmış gülle onu iyice dibe çekiyordu. D’If şatosu’nun mezarlığı, denizdi.

Sersemlemiş ve yarı boğulmuş bir halde de olsa Dantes, soluğunu tutup acil bir durumda kullanmak üzere elinde tuttuğu bıçakla kefeni yırtarak kolu ile başını dışarı çıkarttı. Gardiyanların, ayağına bağladıkları gülle onu durmaksızın dibe çekiyordu. Sonunda ayağındaki ipten kurtularak gülleyi itti ve yüzeye çıkmayı başardı. Derin bir soluk aldıktan sonra görünmemek için tekrar suya daldı. Başını ikinci kez çıkardığında denize atıldığı yerden neredeyse bir metre kadar uzaklaşabilmişti. Başının üzerinde kapkara ve korkunç bir gök, önünde göz alabildiğine uzanan deniz, göğün karanlığından daha da kasvetli görünen kayalıklar vardı. Marsilya’nın en iyi yüzücüsü olarak bilinirdi, oysa şimdi dalgalarla boğuşmaya cesaret edemiyordu. Ama yüzdükçe, onca zamandır hareketsiz kalmış olmanın, gücünden bir şey götürmemiş olduğunu görerek sevindi.

Bir saat boyunca Tiboulen Adası’na doğru yüzen Dantes, birdenbire göğün giderek daha da karardığı ve kapkara bir bulutun üzerine doğru gelmekte olduğu duygusuna kapıldı. Aynı anda da dizinde inanılmaz bir acı duydu. Önce vurulduğunu sandı, ama ellerini uzattığında bir kayaya çarpmış olduğunu anladı: Tiboulen Adası’na gelmişti.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Fransa'nın güneyinde, Beaucaire kasabası ile Bellegarde köyü arasında küçük bir han vardı. Bu hanı işleten de Dantes'nin arkadaşı Caderousse'tan başkası değildi. O gün Caderousse her zamanki gibi kapının önündeki yerine oturmuş dalgın dalgın çevreyi seyrederken, birden Bellegarde yönünden bir atlının yaklaşmakta olduğunu gördü. Atın üzerindeki adam, kavurucu güneşe karşın kara giysilerle üç köşeli bir şapka giymiş bir rahipti. Adam, hana vardığında kapının önünde durdu, atından inerek hayvanı yarı kırık bir direğe bağladı. Caderousse rahibin önünde eğilerek onu selamladı.

"Siz Bay Caderousse değil misiniz?" diye sordu rahip İtalyan vurgusuyla. On dört yıllık mahkûmiyetin ardından tanınmaz bir hale gelmiş olan Dantes'ydi bu: bir zamanlar mutluluğun renklendirdiği yüzünde şimdi derin bir acıyla yanan bir çift göz vardı.

"Evet efendim, benim," diye yanıtladı hancı. "İçecek bir şeyler ister misiniz?"

"Elbette, en iyi şarabınızdan bir şişe istiyorum, sonra da biraz konuşuruz."

Hancı birkaç dakika sonra elinde şarapla geri geldiğinde konuğunu kollarını masaya dayamış otururken buldu.

"Yalnız mıyız?"

"Evet efendim, karımı saymaya gerek yok, çünkü kendisi hasta."

"Öncelikle, aradığım kişi olduğunuzdan emin olmalıyım. 1814 ya da 1815 yıllarında Dantes adında bir denizci tanımış mıydınız? "

"Dantes mi? Kesinlikle! Zavallı Edmond! En iyi dostlarımdan biriydi. Onu tanıyor musunuz yoksa? Hayatta mı? Özgür mü?"

"Hapishanede öldü, olabilecek en sefil koşullar içinde."

Caderousse'un yüzü bir anda bembeyaz kesildi. Arkasına dönerek boynundaki mendille gözünden akan bir damla yaşı sildi.

"Zavallı dostum!" diye mırıldandı Caderousse.

"Bu çocuğu epey seviyordunuz herhalde."

"Evet," dedi Caderousse, "Her ne kadar ona ihanet etmiş de olsam. Ama sizi temin ederim ki o günden beri vicdanım rahat etmedi. Onu tanıdınız mı?"

"Son duası için yanında bulundum. Tuhaf olan, Dantes'nin ölüm döşeğindeyken bile mahkûmiyetinin nedenini bilmiyor olmasıydı. Bu yüzden, bu işin ardındaki gizemi çözüp adını temize çıkarmak üzere beni görevlendirdi. Talihsizlik sonucu tutuklanıp daha sonra serbest bırakılan varlıklı bir İngiliz, hastalığı sırasında kendisine gösterdiği dostluğa karşılık olarak Dantes'ye oldukça değerli bir elmas bırakmıştı. Dantes ölmeden önce bana en iyi üç dostunun adını verdi. Bunlardan birinin adı Caderousse'tu."

Caderousse kaskatı kesilmişti.

"Diğeri," diye sürdürdü rahip, Caderousse'un tepkisini görmemiş gibi yaparak, "Danglars'dı. Üçüncüsü de Fernand'dı. Bir de nişanlısından söz etmişti, adını anımsayamıyorum…"

"Mercedes," dedi Caderousse.

"Ah, evet, Mercedes. Dantes Marsilya'ya gidip bu elması satarak parayı beş eşit kısım halinde bölüştürmemi söyledi."

“Neden beş? Yalnızca dört kişiden söz ettiniz.”

“Evet, beşinci kişi Dantes’nin babasıydı, ama onun ölmüş olduğunu öğrendim.”

“Ne yazık ki bu doğru.”

“Ölüm nedeni neydi?”

“Açlık.”

“Ne? Aman Tanrım, bu olabilir mi? Sokaktaki hayvanlar bile kendilerine bir parça ekmek verecek merhametli bir el bulurlar! Kendine Hıristiyan sıfatını layık gören insanlar arasında bir adamın açlıktan ölmesi mümkün mü? Bu adam bu kadar nefreti hak edecek ne yapmıştı ki?”

“Kimse ondan nefret etmiyordu. Yaşlı adamcağız, Dantes’nin arkadaşı olarak kabul ettiği Fernand denen adama karşı derin bir nefret duyuyordu…”

“Arkadaşı değil miydi yani? Bu adamın Dantes’ye ettiği kötülüğü biliyor olmalısınız.”

“Elbette biliyorum.”

“O halde bana da anlatır mısınız?”

“Ne yararı olur ki?”

“Herhalde bu parayı hak etmeyen kimseler arasında bölüştürmemi istemezsiniz değil mi?”

“Haklısınız. Aslında Edmond’ın mirası bu adamlar için nedir ki, koca okyanusta küçük bir damla o kadar!”

“Çok mu varlıklılar?”

“Onlar hakkında hiçbir şey bilmiyor olmalısınız. Size her şeyi anlatacağım.”

Caderousse gidip kapıyı kapattı. Rahip kendine daha rahat bir yer buldu, kollarını kavuşturup bütün dikkatiyle dinlemeye koyuldu. Bir sandalye çekip rahibin karşısına oturan Caderousse, öyküsüne başladı.

“Bu çok üzücü bir öykü efendim. Başını zaten biliyorsunuz herhalde.”

“Evet, Edmond bana tutuklanışına kadar olup biten her şeyi anlatmıştı.”

“Dantes’nin götürülüşünden hemen sonra Bay Morrel bir şeyler öğrenebilmek için yemekten ayrıldı. Getirdiği haberler pek de iyi değildi. Ertesi gün Mercedes Bay Villefort’dan yardım istemek için Marsilya’ya gitti, ama eli boş döndü. Aynı gün Dantes’nin babasını da ziyaret etti. Adamcağızı üzüntüden harap olmuş bir halde görünce onu kendi evine götürmek istedi, ama yaşlı adam bunu kabul etmedi. Her geçen gün yaşlı adam daha da yalnızlığa büründü. Bay Morrel ile Mercedes ziyaretine geldiklerinde onlara kapıyı açmıyordu. Sonraları evine girip çıkan birtakım yabancılar gördüm, yaşlı adam eşyasını satmaya başlamıştı. Sonunda üzerindeki giysilerinden başka hiçbir şeyi kalmamıştı. Bunu izleyen üç gün boyunca yaşlı adamın her zamanki gibi bir aşağı bir yukarı yürüdüğünü işittim, dördüncü gün ayak sesleri kesiliverdi. Yukarı çıkıp bakmak istedim, ama kapı kilitliydi. Anahtar deliğinden baktığımda yaşlı adamı solgun bir halde görünce çok hasta olduğunu anladım. Hemen Bay Morrel ile Mercedes’e haber verdim. Bay Morrel bir hekimle birlikte geldi. Hekim yaşlı adamın midesinden rahatsız olduğunu söyleyerek ona bir rejim verdi. Bay Morrel ile Mercedes yaşlı adama bakmak konusunda ne kadar dil döktülerse de onu ikna edemediler. Sonunda Bay Morrel raflardan birinin üzerine bir çanta bırakarak yaşlı adamı Mercedes’le birlikte bıraktı. Hekimin verdiği rejimi fırsat bilen Bay Dantes artık hiç yemek yemez olmuştu. Dokuz gün sonra, başına gelenlerin sorumlularına beddualar yağdırarak öldü.”

Rahip ayağa kalktı ve, boğazında düğümlenen acıyı bastırmaya çalışarak odada yürüdü.

“Oğlanın umutsuzluktan, babanın açlıktan ölmesinin sorumluları kimlerdi?”

“Oğlanı kıskanan iki adam: Fernand ile Danglars. Edmond’ı Bonaparte taraftarı olmakla suçlayan bir ihbar mektubu yazdılar. Danglars sol elini kullanarak mektubu yazdı, Fernand da gönderdi.”

“Böylesi bir alçaklığa karşı çıkmadığına göre sen de onlarla işbirliği yapmış sayılırsın.”

“Beni sarhoş etmişlerdi efendim, ne yaptığımı bilmiyordum. Ertesi gün her şeyi anlatmak istedim, ama Danglars beni durdurdu. Siyasi ortam o kadar karışıktı ki konuşmaya cesaret edemedim. Korkakçaydı kabul ediyorum, ama suç değildi.”

Bunun ardından kısa bir sessizlik oldu. Rahip ayağa kalkıp derin düşüncelerle yürümeye başladı. Sonra yerine oturdu. “Bay Morrel adında birinden söz ettin. O kimdi?”

“Firavun adlı geminin sahibi. Dantes’yi bulmak için elinden geleni yapmıştı. İmparator döndükten sonra defalarca mektup yazıp ricalarda bulundu, ama İkinci Restorasyon sırasında doğal olarak Bonaparte taraftarı olmakla suçlandı. Daha önce söylediğim gibi Dantes’nin babasıyla çok ilgilendi, ölümünden önce yaşlı adamın borçlarının ödenmesi ve cenaze masraflarının karşılanması için içi para dolu bir çanta bırakmıştı. Bu çanta hâlâ bendedir, kırmızı ipek bir çanta.”

“Bay Morrel hâlâ yaşıyorsa varlıklı ve mutlu bir adam olmalı.”

Caderousse acı acı güldü: “Evet, eminim benim kadar mutludur. Yirmi beş yıllık bir çalışmanın ardından iş dünyasında kendine saygın bir yer edindikten sonra, Bay Morrel iflasın eşiğine geldi. İki yıl içinde beş gemisi kayboldu. şimdi tek umudu Firavun’un sağ salim dönmesi. O da kaybolursa zavallı adam her şeyini yitirecek.”

“Bu talihsiz adamın karısı, çocukları var mı?”

“Evet, bütün bu felaketler sırasında bir azize gibi davranan bir karısı var. Babasının durumu yüzünden sevdiği adamla evlenemeyen bir kızı, bir de orduda teğmen olan bir oğlu var. İşte Tanrı’nın erdemi ödüllendirme yolu… Fernand ile Danglars zenginlik içinde yüzerken bizlerin haline bakın.”

“Danglars’a ne oldu?”

“Hiçbir şeyden haberi olmayan Bay Morrel’in yazdığı tavsiye mektubuyla İspanya’da bir bankaya memur oldu. İspanya’yla yapılan savaş sırasında Fransız ordusunun levazımcısı oldu ve bir servet yaptı. Bir milyonerin kızıyla evlenip Baron oldu.”

“Peki Fernand gibi eğitimsiz bir balıkçı nasıl oldu da zengin oldu?”

“Bu herkes için bir muamma. Hayatında kimsenin bilmediği bir giz olmalı. Restorasyondan birkaç gün önce Fernand cepheye gönderilip Ligny Savaşı’nda görev aldı. Savaşın ertesi günü, düşmanla işbirliği yapan ve aynı gece İngilizlerin tarafına geçmeği tasarlayan bir generalin kapısında nöbet görevi vardı. General, Fernand’a kendisiyle gitmeyi önerdi, Fernand da kabul etti. Napoleon tahtta kalmış olsa bu askeri bir suç olacaktı, ama Bourbonlar açısından ödüllendirilecek bir davranıştı. Fernand teğmen rütbesiyle Fransa’ya döndü ve yüksek makamlarda görev alan generalin koruyuculuğu altına girdi. İspanyol kökenli olması nedeniyle İspanya’daki durumu kolaçan etmek üzere Madrid’e gönderildi ve orada Danglars’la karşılaştı. Danglars’la karşılıklı anlaşmalar sonucunda o çevrede kendine öyle bir yer edindi ki, sonunda şeref Madalyası’nı bile aldı.”

“Kader! Kader!”

“Evet, ama hepsi bu kadar da değil. Kısa bir süre sonra Yunanistan’da Ali Paşa’nın hizmetine girdi. Ali Paşa ölmeden önce hizmetine karşılık olarak kendisine yüklüce bir miktar para bırakmıştı. şimdi Fernand Paris’te muhteşem bir evde oturuyor.”

“Ya Mercedes? Onun ortadan kaybolduğunu işittim.”

“Kaybolmak mı? Evet, ertesi gün daha parlak doğmak üzere kaybolan güneş gibi… Mercedes şu anda Paris’in en saygın hanımlarından biridir. Önceleri Edmond’ın başına gelenlerden çok etkilenmişti. Bu yetmezmiş gibi bir de suçundan habersiz olduğu ve bir dost olarak kabul ettiği Fernand da askere gitmişti. Mercedes tamamen yalnız kalmıştı. Ne Edmond’dan ne de Fernand’dan haber almıştı, üstelik yaşlı Dantes de ölmüştü. Bir akşam, bütün gün her zamanki gibi Marsilya ile Katalanya’ya giden yolun kenarında

oturduktan sonra eve döndüğünde, arkasında birini fark etti. Fernand eve dönmüştü. Bu, Mercedes'in acısını tamamen geçirmese de geçmişinden kendisine dönen bir parça olarak onu biraz olsun rahatlatmaya yetmişti. Mercedes hiçbir zaman Fernand'dan nefret etmemişti, sadece ona âşık değildi o kadar. Mercedes'in kalbinde başka bir adam vardı, ama o adam ortadan kaybolmuş, belki de ölmüştü. Yaşlı Dantes ölmemiş olsa, Mercedes asla başka bir adamın eşi olmazdı. Fernand da bunu biliyordu, bu yüzden yaşlı adamın öldüğünü duyar duymaz dönmüştü. Altı ay sonra, Dantes ile Mercedes'in evlenecekleri kilisede düğün gerçekleştirildi. Sadece bu kez, damat değişmişti."

"Mercedes'i bir daha gördün mü?"

"Evet, Fernand'ın onu bıraktığı Perpignan'daki İspanyol Savaşı sırasında, oğlunun eğitimiyle ilgilenirken… "

"Oğlu mu dedin?"

"Evet, küçük Albert."

"Ama anımsadığım kadarıyla Edmond bana nişanlısının hiçbir eğitim almamış bir köylü kızı olduğunu söylemişti."

"Ah, demek nişanlısını o kadar az tanıyormuş. Güzellik ile zekâ taçlandırılacak olsa Mercedes şimdi kraliçe olurdu. Serveti büyüdükçe Mercedes de onunla büyüyordu. Her şeyi öğrenmişti. Bana sorarsanız bütün bunları yalnızca unutmak için yapıyordu. İstediği her şeye sahip, ama yine de…"

"Yine de?"

"…yine de mutlu değil."

"Bay Villefort'a ne oldu?"

"Bilmiyorum. Eminim o da Danglars ve Fernand gibi yolunu bulmuştur. Gördüğünüz gibi talih benim dışımda herkese gülüyor."

"Yanılıyorsun dostum. Tanrı'nın eli, tam da unutulduğunu sandığın zamanlarda sana uzanır. İşte dostum, bu senin." Dantes bunları söyleyerek cebindeki elması Caderousse'a uzattı. "Bu elmas Edmond'ın dostları arasında bölüştürülecekti, ama görünen o ki bir tek dostu varmış. Elması al, ama karşılığında… "

Elması çoktan eline almış olan Caderousse bir an durakladı ve elması geri uzattı. Bunu gören rahip gülümsedi.

"… karşılığında bana Bay Morrel'in yaşlı Dantes'nin odasında bıraktığı çantayı vereceksin."

İyice şaşıran Caderousse gidip çantayı getirdi ve rahibe verdi. Rahip çantayı alarak elması Caderousse'a uzattı.

"Tanrı sizi korusun efendim!" dedi Caderousse.

Rahip şapkasıyla eldivenlerini giyerek atına bindikten sonra, geldiği yoldan uzaklaştı.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Birkaç gün sonra Morrel ile Oğulları şirketi, Roma'daki Thomson&French bankasından gelen İngiliz bir temsilci tarafından ziyaret edildi. şirket eski kalabalık günlerini geride bırakmıştı. şimdi sadece Cocles adındaki yaşlı ve sadık memur ile Bay Morrel'in kızı Julie'ye âşık olan Emmanuel kalmıştı.

İngiliz, Bay Morrel'in alacaklılarının faturalarını getirmişti. Faturalara şöyle bir göz attıktan sonra Bay Morrel'e rakamı söyledi.

"İki yüz seksen yedi bin beş yüz frank," diye yineledi Bay Morrel farkında olmadan.

"Evet." dedi İngiliz. "Bay Morrel, şu ana kadar borçlarınız konusunda göstermiş olduğunuz duyarlılığı ve dürüstlüğü gayet iyi bildiğim için soruyorum: Bu parayı zamanında ödeyebilecek durumda mısınız?"

Bay Morrel bu açıksözlülük karşısında bir an duraladıktan sonra şöyle dedi:

"Evet bayım, ancak Firavun gemisi sağ salim gelirse… Firavun'un gelmemesi durumunda, ne yazık ki sürenin ertelenmesini istemek zorunda kalacağım."

"O halde Firavun son umudunuz."

"Evet, kesinlikle. Bu kadar gecikmesi pek de iyiye işaret değil, en az bir ay önce burada olması gerekiyordu."

"Bu da ne?" diye bağırdı İngiliz, dışarıdaki seslere kulak vererek.

Gerçekten de merdivenlerde bir gürültü vardı. İnsanlar oradan oraya koşturuyor, sürekli birilerinin çığlığı işitiliyordu. Bay Morrel sandalyesinden kalkıp kapıyı açmaya yeltendi, ama kendinde güç bulamayarak yerine çöküverdi. Merdivenlerden çıkan birkaç kişinin sesi işitildi. Kapı açıldı ve içeriye gözleri yaşlarla dolmuş olan Julie girdi. Bay Morrel sandalyesinin koluna yaslanarak ayağa kalkmaya çalıştı.

"Baba! Babacığım! Kötü haberi benden alacağın için çok üzgünüm. Cesur ol baba! "

"Firavun kayboldu, değil mi?"

Julie evet anlamında başını sallayarak babasının kollarına atıldı.

"Ya tayfa?"

"Limana giren Bourdeaux gemisi tarafından kurtarılmışlar."

"Tanrı'ya şükür, hiç olmazsa onlar kurtuldu."

O sırada Bayan Morrel Emmanuel'le birlikte içeri girdi. Arkalarında, Firavun'un yiğit denizcileri yarı çıplak bir halde duruyorlardı. Denizcileri gören İngiliz onlara doğru gitmeye yeltendi, ama sonra hemen kendini tutup odanın kuytu bir köşesine çekildi.

"Ne oldu?" diye sordu Bay Morrel.

Denizciler başlarından geçeni anlatmaya başladılar. Sonra Bay Morrel, Cocles'a denizcilerin paralarını ödemesini söyledi. Cocles'la Emmanuel denizcilerle birlikte odadan çıktılar.

"şimdi," dedi Bay Morrel, karısıyla kızına dönerek, "beni bu beyle yalnız bırakın."

İki kadın yabancı adama bakarak odadan çıktılar.

"İşte," dedi Bay Morrel. "Her şeyi gördünüz. Başka ne diyebilirim ki?"

"Evet bayım. Bu da size yardım etme kararımı güçlendirdi. Borçlarınızın süresinin uzatılmasını ister

misiniz?”

“Bu kesinlikle şerefimi ve yaşamımı kurtarırdı.”

“Ne kadar süre istersiniz?”

Bay Morrel bir an düşündükten sonra, “Üç ay,” diye karşılık verdi. “Peki Thomson ve French bu duruma ne diyecek?”

“Onları dert etmeyin. Bütün sorumluluğu ben üstleniyorum. Bugün 5 Haziran. Yeni faturaları 5 Eylül günü saat tam on birde ödenmek üzere kesiyorum. 5 Eylül günü tekrar ziyaretinize geleceğim.”

“Sizi bekliyor olacağım,” dedi Bay Morrel. “ O gün ya paranızı alacaksınız, ya da ben ölmüş olacağım.”

Bu son sözleri öyle kısık bir sesle söyledi ki yabancı işitmedi bile.

Odadan çıkan İngiliz merdivenlerde Julie’yle karşılaştı. Julie aşağı iniyormuş gibi yapıyordu, ama aslında onu bekliyordu.

“Küçükhanım,” dedi yabancı, “bir gün Denizci Sinbad imzalı bir mektup alacaksınız. Mektupta yazılanlar, size ne kadar tuhaf görünürse görünsün, aynen yerine getireceğinize söz verir misiniz?”

“Veririm.”

“Harika. O halde hoşça kalın. Hep böyle iyi olun, eminim bir gün Tanrı size Emmanuel’i eş olarak verecektir.”

Julie küçük bir sevinç çığlığı atıp, uzaklaşan yabancının arkasından gülümseyerek baktı.

Ağustos ayı da sonuna geldiğinde, Bay Morrel hâlâ borçlarını ödeyebilmek için gereken parayı bulmaya çalışıyordu. Sonunda aklına Danglars geldi, ama nedense bu adamdan borç istemek pek gururuna dokunuyordu. Bu işi olabildiğince ertelediken sonra– bunu yapmaya mecbur olduğunu anlayarak İspanya’ya gitti. Ama içgüdüleri onu yanıltmamıştı. Paris’e eli boş döndü. Yine de ağzından hiçbir kötü söz çıkmadı. Karısıyla ağlayan kızını teselli etti, Emmanuel’in elini sıktıktan sonra Cocles’la birlikte odasına kapandı.

Gece olduğunda, iki kadın Bay Morrel’in kendilerine katılmasını boşuna beklediler; Bay Morrel kendisini işitip çağırmasınlar diye ayaklarının ucuna basarak çıktığı çalışma odasından, yatağına gitti ve kapısını kilitledi. Bayan Morrel kızıyla birlikte yatak odasının kapısına gitti ve eğilerek delikten içeri baktı. “Yazıyor,” dedi. İki kadın konuşmadan olanları anlamışlardı, Bay Morrel vasiyetini yazıyordu.

Aradan iki gün geçti. 5 Eylül sabahı Bay Morrel aşağı indi, her zamanki gibi sakin görünüyordu ama geçen bir iki günün gerginliği yüzünden okunuyordu. Karısıyla kızına karşı her zamankinden daha şefkatli davranıyordu. Julie’ye sevgiyle bakıyor, onu sürekli kollarının arasına alıyordu. Odadan çıkarken, Julie onun arkasından gitmeye yeltendi, ama Bay Morrel onu yavaşça geri iterek, “Annenle kal,” dedi kesin bir ses tonuyla. Julie babasının kendisiyle ilk defa bu tonda konuştuğunu işitmişti. Daha fazla üsteleyemeyerek olduğu yerde kaldı. Az sonra kapı yeniden açıldı ve Julie onun arkasından beline sarılan bir çift kol hissetti. Arkasına döndüğünde karşısında ağabeyini görerek bir sevinç çığlığı attı. “Maximilian!”

Bunu işiten Bayan Morrel oturduğu yerden kalkarak oğluna sarılmaya gitti.

“Anne, ne oldu?” dedi genç adam, kardeşiyle annesine bakarak. “Mektubun beni o kadar kaygılandırdı ki hemen geldim.”

“Julie, koş da babana Maximilian’ın geldiğini söyle!”

Julie babasının odasına doğru giderken yolda elinde bir mektup tutan genç bir adama rastladı.

“Siz Bayan Julie Morrel değil misiniz?”

“Evet bayım,” diye kekeledi Julie. “Benden ne istiyorsunuz? Sizi tanımıyorum.”

“Bu mektubu okuyun,” dedi genç adam elindeki mektubu uzatarak.

Julie hızla mektubu açtıktan sonra şu satırları okudu:

> *“Hemen Alles de Meilhan, Numara 15’e giderek kapıcıdan beşinci kattaki dairenin anahtarını isteyin. Odaya girdiğinizde köşedeki rafın üzerinde kırmızı ipekten bir çanta göreceksiniz. Çantayı alıp babanıza götürün. Ancak çantayı saat on birden önce babanıza ulaştırmanız şart. Daha önce her durumda itaat edeceğinize söz vermiştiniz. İşte şimdi sözünüzü tutmanın vakti geldi.*
>
> Denizci Sinbad”

Julie mektubu okuduktan sonra bir an ne yapacağını bilemedi. Bir yandan seviniyor, bir yandan da endişelenmekten kendini alamıyordu. Yoksa bu bir tuzak mıydı? Hemen gidip Emmanuel’e, Thomson&French’ten gelen yabancının babasını ziyaret ettiği gün olanları, kendisinin bu yabancıya vermiş olduğu sözü anlatarak mektubu gösterdi.

“Gitmelisiniz küçükhanım; hatta ben de sizinle geleceğim,” dedi Emmanuel. “Bugün Eylül’ün beşi, yani saat on birde babanızın neredeyse üç yüz bin franklık borcunu ödemesi gerekiyor, oysa kendisi on beş binini bile bir araya getiremiyor. Saat on biri vurmadan önce bir yerlerden para bulamazsa iflasını kabul etmek zorunda kalacak. Onun için gidelim.”

Bu arada Bayan Morrel oğluna her şeyi anlatmıştı. Maximilian işlerin yolunda gitmediğini seziyordu, ama duydukları karşısında dehşete düşmüştü. Babasını görmek için çalışma odasına yöneldiği sırada onu yatak odasından çıkarken gördü. Bay Morrel çok şaşırmıştı, oğlunun geldiğinden habersizdi. Maximilian babasının sol elinde bir şey saklamaya çalıştığını fark etti. Hemen koşup babasının boynuna sarıldı. Ama aynı anda dehşetle kendini geri çekti.

“Baba,” diye haykırdı, “neden ceketinin altında bir silah taşıyorsun?”

“Bir insan onurunu ancak kanıyla temizleyebilir,” diye karşılık verdi Bay Morrel.

“Baba, Baba !” diye bağırdı Maximilian. “Onurunu yaşayarak da temizleyebilirsin!”

“Yaşarsam sizleri de utandıracağım. Öldüğümde ise benden söz ederken utanmanız gerekmeyecek. şimdi beni yalnız bırak ve annenle kardeşini odamdan uzak tut. Vasiyetimi çalışma masamın gözünde bulacaksın. Haydi git artık!”

Oğlu gittiğinde Bay Morrel sandalyesine yığılıp saate baktı. Yedi dakikası kalmıştı. Saatin kolu ona büyük bir hızla ilerliyormuş gibi geliyordu. Silahını eline aldı, gözü hâlâ saatteydi. Ağzını araladı. Tetiğe dokunduğunda alnında soğuk terler birikti. O sırada dış kapının açıldığını işitti. Saat on biri vurmak üzereydi. İçerden sesler geliyordu. Bay Morrel silahı ağzına soktu. Birden bir çığlık işitti, kızının sesiydi bu. Arkasına döndüğünde Julie’yi gördü. Silahı elinden düşmüştü.

“Baba!” diye bağırdı Julie. “Kurtuldun! Kurtuldun!”

“Ne diyorsun kızım?”

“Evet, kurtuldun! Baksana!”

Bay Morrel kızının uzattığı çantayı gördüğünde çok şaşırdı, çünkü çanta kendisinindi. Çantanın bir gözünde iki yüz seksen yedi bin franklık fatura, diğer gözündeyse ceviz büyüklüğünde bir elmas duruyordu. Üzerine şöyle bir yazı yapıştırılmıştı: “Julie’nin Çeyizi.”

Bay Morrel gözlerine inanamıyordu. Aynı anda saat on biri vurdu.

“Bu çantayı nerede buldun?”, diye sordu Bay Morrel kızına.

Julie babasına her şeyi baştan anlattı ve o gün kendisine gelen mektubu gösterdi. Tam o sırada Emmanuel büyük bir heyecanla içeri geldi.

“Firavun! Firavun!” diye bağırıyordu.

“Neden söz ediyorsun Emmnauel? Firavun’un kayıp olduğunu sen de biliyorsun.”

Ardından Maximilian da içeri girdi. “Baba, Firavun’un kayıp olduğunu da nereden çıkarıyorsun? Az önce limana yanaştı.”

“Bu bir mucize!” dedi Bay Morrel. “Haydi gidelim o halde!”

Limana vardıklarında Firavun’un dönüşünü izlemek için toplanmış büyük bir kalabalıkla karşılaştılar. Gerçekten de Firavun bütün ihtişamıyla limana yaklaşmaktaydı. Bay Morrel oğluyla kucaklaşırken kalabalığın arkasına gizlenmiş onları seyreden sakallı bir adam kendi kendine şöyle diyordu: “Mutlu ol soylu adam. Yaptığın bütün iyilikler için Tanrı seni korusun!” Sonra yüzünde bir gülümsemeyle, görünmeden saklandığı yeri terk ederek rıhtıma doğru ilerledi: “Jakopo! Jakopo!” diye seslendi. Rıhtıma gelen kürekçi, yabancıyı nefis bir yata götürdü.

“Elveda merhamet, şükran ve insancıllık! Yüreği besleyen bütün iyi duygular, elveda! şimdi intikam zamanı!”

Bu sözleri söyledikten sonra denizcilerine işaret verdi ve yat denize açıldı.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

1838 yılının başlarına doğru Floransa'da, Paris'in kibar çevresinin önde gelen iki genci bulunuyordu: biri Vikont Albert de Morcerf, diğeri Baron Franz d'Epinay. Karnaval sırasında Roma'da kalmaya karar vermişlerdi. Dört yıldan fazla bir süredir İtalya'da yaşamakta olan Franz, arkadaşına kılavuzluk ediyordu. Hotel de Londres'nin sorumlusu Bay Pastrini'ye mektup yazıp kendileri için yer ayırmasını istemişler, karnavaldan önceki cumartesi günü de Roma'ya varmışlardı. Kendileri için ayrılmış süitte iki yatak odası, bir de oturma odası vardı. Kattaki diğer bütün odalar, ya Sicilya'dan ya da Malta'dan gelen çok zengin bir adam için ayrılmıştı, Bay Pastrini bu adamın nereli olduğunu tam olarak bilmiyordu.

"Odamız harika," dedi Franz, "ama akşam yemeği için sabırsızlanıyorum. Bir de yarın için bir arabaya gereksinimimiz olacak."

"Yemeğinizi derhal getirtirim," dedi Bay Pastrini, "ama araba konusunda pek emin değilim, hepsi kiralanmış durumda. Yine de elimden geleni yapmaya çalışacağım."

İki arkadaş ertesi günü çevreyi gezerek, kişisel işlerini hallederek geçirdiler. Akşamleyin birlikte oturmuş son purolarını içerken Bay Pastrini geldi.

"Girebilir miyim?"

"Elbette," diye karşılık verdi Franz.

"Bizim için araba bulabildiniz mi?" dedi Albert.

"Evet," dedi Bay Pastrini, "Ekselansları herhalde Monte Cristo Kontu'yla aynı katı paylaştıklarını biliyorlardır. Sayın Kont durumunuzu işitir işitmez, sizin için kendi arabasında ve Palazzo Ruspoli'de ikişer koltuk ayırmayı önerdi."

Albert ile Franz bakıştılar.

"Peki ama tanımadığımız bir adamın teklifini kabul etmemiz doğru olur mu?" diye sordu Albert.

"Eğer bu bey Bay Pastrini'nin söylediği kadar kibar bir kimse olsaydı eminim davetini bildirmek için başka bir yol seçerdi, mektup yazardı ya da ziyaretimi…"

Tam o sırada kapı çalındı.

"Girin," dedi Franz.

"Monte Cristo Kontu'ndan Bay Franz d'Epinay ile Vikont Albert de Morcerf'e," dedi içeri giren görevli. Bay Pastrini'ye, iki gence vermesi için iki kart uzattı.

"Monte Cristo Kontu yarın sizinle görüşmek için izin istiyor efendim," diye devam etti görevli. "Uygun bir saat verirseniz, Kont sizi ziyaret etmekten onur duyacak."

"Gördüğün gibi her şey kurallara uygun Franz," dedi Albert. Sonra görevliye döndü. "Kont'a, asıl bizim kendisini ziyaret etmekten onur duyacağımızı söyleyebilirsiniz," dedi. Görevli odadan çıktı.

"Bay Pastirini, sizin Monte Cristo Kontu epey kibar bir adammış," dedi Albert.

"O halde önerisini kabul ediyorsunuz?"

"Elbette!"

Ertesi sabah iki genç otel sorumlusunun eşliğinde kontun kapısını çaldılar. Kapıyı bir görevli açtı.

“Fransız beyler,” dedi Bay Pastrini.

Görevli eğilerek onları içeri aldı. Geçtikleri iki oda, Franz ile Albert’in o güne kadar hiçbir otelde görmedikleri kadar pahalı mobilyalarla, halılarla döşenmişti. Duvarlarda dev tablolar, pencerelerde ipekten perdeler asılıydı.

“Ekselansları biraz beklerlerse,” dedi görevli, “Kont’a geldiğinizi bildireceğim.”

Franz ile Albert birbirlerine baktılar.

“Eee? Ne düşünüyorsun?” dedi Franz.

“Komşumuz ya İspanyol borsasında turnayı gözünden vurmuş bir zengin ya da bir prens olmalı!”

“Hşş! şimdi öğreniriz. Dostumuz geliyor.”

“Beyler,” dedi Monte Cristo Kontu, “beklettiğim için üzgünüm.”

“Franz ile ben size minnettarız sayın Kont,” dedi Albert. “Bizi büyük bir dertten kurtardınız.”

“Aslında Bay Pastrini’nin beceriksizliği olmasa hiç sıkıntıya girmeyecektiniz. Daha önceden haberim olsaydı size hemen aynı teklifte bulunabilirdim.”

İki genç Kont’u selamladıktan sonra birer koltuğa oturup, sohbete daldılar. O sırada kapı çalındı.

“Ekselans,” dedi Kont’un hizmetkârı Bertuccio, “rahip giysileri giymiş bir adam sizinle görüşmek istiyor.”

“Ah, evet Bertuccio, ne istediğini biliyorum,” dedi Kont. Daha sonra Franz ile Albert’e dönerek, “Beyler, salona geçecek olursanız orada sizi bekleyen nefis Havana puroları bulacaksınız. Bir iki dakika sonra ben de size katılacağım,” dedi.

Salona geçtiklerinde Franz Albert’e Kont hakkında ne düşündüğünü sordu.

“Ne düşüneyim? Son derece soylu, eğitimli, derin düşünen ve nefis puroları olan bir adam!”

“İyi de sana nasıl baktığını görmedin mi?”

“Bana mı?”

“Evet.”

Albert bir süre düşündü.

“Olabilir,” dedi. “Neredeyse bir yıldır Paris’ten uzak yaşıyorum, o yüzden giysilerim biraz eski moda olabilir. Kont herhalde benim taşralı olduğumu düşünmüştür. Ona ilk fırsatta durumu açıklarsın.”

Franz güldü. O sırada Kont da içeri geldi.

“İşte beyler, artık hizmetinizdeyim,” dedi. “Gerekli emirleri verdim; arabamız Piazza del Popolo’ya gidecek, isterseniz Corso’ya da gidebiliriz. İsterseniz yanınıza biraz puro da alabilirsiniz.”

“Evet bu iyi olur, çünkü sizin İtalyan puroları çok berbat. Söz veriyorum sayın Kont, Paris’e gelecek olursanız bu konukseverliği size aynen ödeyeceğim,” dedi Albert.

“Paris’e gelmeyi düşünüyorum gerçekten. İzin verirseniz o zaman sizi ziyaret etmekten mutluluk duyarım. Ancak beyler, daha fazla gecikmememiz gerekiyor, haydi gidelim artık.”

Bu arada karnaval da başlamıştı. Romalılardan, İtalyanlardan, dünyanın dört bir köşesinden karnavalı görmeye gelmiş yabancılardan oluşan üç yüz bine yakın bir izleyici topluluğu, şehrin harikulade binalarının pencerelerinden, maskeleri ve kostümleriyle meydandan geçen insanları izliyordu.

Dostlarımız meydanı ikinci kez geçtikten sonra, Kont arabayı durdurarak onları biraz yalnız bırakmak için iki gençten izin istedi:

“Beyler,” dedi arabadan atlarken, “sizler de oyunculuktan sıkılıp birer izleyici olmaya karar verdiğinizde bana katılabilirsiniz. Bu arada arabamla hizmetkârlarım emrinizde olacaktır.”

Franz nazik teklifi için Kont’a teşekkür etti. Bu arada Albert, yanlarından geçen arabadaki Romalı

köylü kılığına girmiş insanlara çiçek atmakla meşguldü. Günün geri kalan kısmında bu arabayla birkaç kez daha yan yana geldiler. Bir keresinde Albert yanlışlıkla maskesini düşürdü. Elinde kalan son çiçekleri de köylülerin arabasına fırlattı. Arabada köylü kılığındaki kadınlardan biri Albert'in bu davranışından çok hoşlanmış olacak ki, o da elindeki menekşeleri Albert'e attı. Albert çiçekleri alır almaz ceketinin cebine koydu.

"Vay!" dedi Franz gülerek. "İşte bir serüven başlıyor!"

"Sen istediğin kadar gül, bu çiçekleri yanımdan ayırmayacağım," diye karşılık verdi Albert.

Monte Cristo Kontu, karnavalın geri kalan günlerinde arabasının iki gencin hizmetinde olması için kesin emir vermişti. Kont'un bu nezaketinden yararlanan dostlarımız da, ertesi akşam yeni kostümlerini giydikten sonra atların hazırlanmasını emrettiler. Albert bir önceki günden kalan solmuş menekşelerini yakasına taktı.

Meydanı ikinci kez dolaşırlarken yandaki arabalardan birinden bir demet menekşe fırlatıldı. Albert hemen dünkü köylülerin kostüm değiştirmiş olduklarını anladı. Yeni menekşeleri cebine koyarak solmuşlarını dudaklarına götürdü. Bunu gören yan arabadakiler gülüşmeye başladılar.

Günün geri kalan kısmında birkaç kez Kont'la karşılaştılar. Bunun dışında karnaval en az bir önceki gün kadar heyecanlı geçiyordu. Tabii ki Albert o meçhul kadına kur yapmaya devam etti. Akşam odalarına döndüklerinde Franz, Albert'in kendisine bir şey söylemek istediğini, ama bir türlü söze başlayamadığını hissetti. Franz'ın üstelemeleri karşısında sonunda Albert'in dili çözüldü: Ertesi gün arabaya yalnız binmek istiyordu. Franz böyle durumlarda ne yapılması gerektiğini bilecek kadar iyi bir arkadaştı. Albert'e, ertesi gün karnavalı Ruspoli Palası'nın pencerelerinden seyretmekten büyük bir keyif alacağını söyledi.

Ertesi akşam Albert odaya büyük bir zafer edasıyla girdi. Elinde bir mektup vardı.

"Bak! Sana demiştim!" dedi mektubu Franz'a göstererek.

"Sana cevap mı yazdı?"

"Oku!"

Franz mektubu alıp okudu:

Salı akşamı saat yedide Pontefici Sokağı'nda arabanızdan inip, elinizdeki mumu çalacak olan köylüyü izleyin. St. Giacomo Kilisesi'nin merdivenlerine geldiğinizde sizi tanıyabilmem için kostümünüzün yakasına kırmızı bir kurdele bağlayın. O zamana kadar beni görmeyeceksiniz. Bütün kalbimle.

"Eee?" dedi Albert, Franz okumayı bitirince. "Ne düşünüyorsun?"

"Çok ilginç bir serüven olacağa benziyor," dedi Franz ve salı akşamı arkadaşını büyük bir neşeyle arabadan inerken bıraktı.

ON ALTINCI BÖLÜM

Saat gece on biri gösterdiğinde Albert hâlâ dönmemişti. Franz otel görevlisine Dük Bracciano'nun evinde olacağını söyleyerek dışarı çıktı.

Dük Bracciano Roma'daki en güzel evlerden birinde yaşamaktaydı. Karısıyla birlikte verdikleri partiler günlerce konuşulurdu. Dük, Franz'ı görür görmez Albert'in nerede olduğunu sordu. Franz, o akşam karnaval için mumlarını aldıktan sonra ayrıldıklarını ve Albert'in Macello Sokağı'nda gözden kaybolduğunu söyledi.

"Nereye gittiğini biliyor musunuz?

"Tam olarak değil, ama sanırım biriyle buluşacaktı."

"Tanrım!" dedi Dük. "Roma'yı sizin kadar tanıyan birinin arkadaşını bu saatte yalnız bırakmaması gerekirdi."

Dük'ün gerçekten endişelendiğini gören Franz bir an ürperdi.

"Otel görevlisine burada olduğumu haber verdim. Albert gelir gelmez bana bildirecekler."

"Bir dakika. Sanırım hizmetkârlarımdan biri sizi arıyor."

Dük yanılmamıştı. Franz'ı gören bir görevli onun yanına geldi.

"Ekselansları," dedi, "Londres Oteli'nden bir görevli, Vikont de Morcerf'ten bir mektup getiren bir adamın otelde sizi beklediğini söyledi."

"Vikont'tan bir mektup mu? Görevli nerede?"

"Sizi bulmak için salona girdiğimi görünce çıktı efendim."

Franz hemen giyinip yola çıktı. Otele vardığında Albert'in mektubunu getiren adamı gördü. Mektubu alıp odasına çıktı. Zarfı açar açmaz Albert'in yazısını tanıdı. Ancak mektupta yazılanları anlamak için birkaç kez okuması gerekti. Mektupta şunlar yazılıydı:

Sevgili Franz,

Bu mektubu alır almaz cüzdanımdan kredi mektuplarımı alıp kendininkiyle birlikte bankaya giderek dört bin liret al. Bu parayı bana acil olarak ulaştırman şart. Bundan fazlasını yazamayacağım. Sana güveniyorum.

Sevgiler,
Albert de Morcerf

Bu satırların altında başka birinin elyazısıyla şunlar yazılmıştı:

Saat altıya kadar dört bin liret elimizde olmazsa, arkadaşınız Albert'i bir daha göremezsiniz.

Luigi Vampa

Bu imza her şeyi açıklıyordu. Albert ünlü hırsız çetesinin eline düşmüştü. Franz'ın kaybedecek vakti yoktu. Hemen çekmeceden Albert'in kredi mektuplarını çıkarttı. Altı bin liretlik kredisi vardı ama Albert üç binini harcamıştı bile. Franz ise Floransa'da yaşadığı ve Roma'ya yalnızca birkaç günlüğüne geldiği için kredi mektuplarını yanına almamıştı. Franz bir an ne yapacağını bilemedi. Sonra aklına Monte Cristo Kontu geldi.

Kont'u, daha önceki gelişinde görmediği bir odada otururken buldu.

“Dostum,” dedi Kont, “sizi bu saatte hangi rüzgâr attı buraya?”

“Çok ciddi bir konuyu görüşmek için geldim Kontum. Yalnız mıyız?”

Kont kapıyı kapatıp geldikten sonra; “Evet, yalnızız,” dedi.

Franz Kont’a Albert’in mektubunu gösterdi. Mektubu okuyan Kont, Franz’a parasının olup olmadığını sordu.

“Sadece bin liret eksiğim var,” dedi Franz.

Kont içi altınla dolu bir çekmeceyi açarak şöyle dedi:

“Doğru yere geldiniz dostum. Sorun yalnızca para değil. Vampa denen bu adamı tanırım; bana borçludur. Belki bir gün size bu hikâyeyi anlatırım, ama şimdi sırası değil. Benimle birlikte Vampa’yı görmeye gelir misiniz?”

“Elbette,” dedi Franz.

“İyi o halde. Roma’nın dışında küçük bir araba gezintisi yapacağız. Size mektubu getiren adam nerede?”

“Dışarıda bekliyor.”

Kont mektubu getiren adama, kendi hizmetkârlarından biriymişçesine yukarı gelmesini emretti. Beş saniye sonra adam Kont’un odasındaydı.

“Ah, Peppino, sensin demek,” dedi Kont.

Peppino endişeyle Franz’a baktı.

“Ekselanslarının önünde konuşabilirsin Peppino, kendisi dostumdur.”

“İyi, o halde bana soracağınız her şeyi yanıtlamaya hazırım efendim.”

“Tek bir sorum var. Vampa, Vikont Albert’i nereye götürdü?”

“St. Sebastian’daki mezarlığa efendim.”

Kont zile basıp hizmetkârlarından birini çağırdı:

“Hemen arabayı hazırlayın,” dedi, “bir de silahlarımı çıkartın.”

Kısa bir süre sonra araba kapının önüne geldi. Kont saatine baktı. “Saat on iki buçuk olmuş,” dedi. “Epey vaktimiz var, ama dostumuz pek rahat olmasa gerek. Onun için acele edelim.”

Franz ile Kont arabaya bindiler, Peppino da arabacının yanına oturdu. Mezarlığa yaklaştıklarında Peppino arabanın kapısını açarak Kont’a çok yaklaştıklarını ve artık yürüyebileceklerini söyledi.

“Güzel,” dedi Kont, “bize yolu göster o halde.”

Mezarlığın girişindeki geçite geldiklerinde karanlığın içinde bir ses işittiler:

“Kim var orada?”

Aynı anda da üzerlerinde karanlığı delen bir ışık parladı.

“Bir dost!” dedi Peppino ve adama doğru giderek kulağına bir şeyler fısıldadı. Adam tıpkı Peppino’nun yaptığı gibi Kont’u selamlayarak geçmelerine izin verdi.

Mezarlara geldiklerinde ortalık aydınlanmaya başladı. Kont Franz’ın omzunu tutarak, “Dostum, bir hırsız çetesinin kampında olmak nasıl bir duygu?” dedi.

“Çok heyecan verici!” diye karşılık verdi Franz.

“Peppino!” dedi Kont, “ışığı söndür!”

Peppino kendisine söyleneni yaptı. Sessizce ilerlemeye başladılar. Kont sanki karanlıkta görebiliyormuşçasına Franz’a yol gösteriyordu. Lambalarla aydınlatılmış açıklığın ortasında bir adam oturmuş kitap okuyordu. Çetenin elebaşı Luigi Vampa’ydı bu. Çevresinde de çetenin diğer üyeleri, yanlarında silahlarıyla uzanmışlardı. Kont yanındakilere sessiz olmaları için işaret verdikten sonra

sesizce Vampa'ya doğru ilerledi.

"Kim o?" diye seslendi Kont'un gölgesini gören nöbetçi.

Bu sesi duyan Vampa hemen belindeki silahına davrandı; diğerleri de hemen ayağa fırladılar.

"Vampa," dedi Kont sakin bir sesle, "görüyorum ki konuklarını çok hoş bir törenle karşılıyorsun."

"Silahlarınızı indirin!" dedi Vampa. Sonra Kont'a döndü: "Özür dilerim Kontum, ama sizi beklemiyordum doğrusu, o yüzden tanıyamadım," dedi.

"Gördüğüm kadarıyla belleğin de epey zayıflamış. İnsanların yüzünü unutmakla kalmıyor, onlara verdiğin sözleri de unutuyorsun," dedi Kont.

"Sözümü unutmak mı?" dedi Vampa suçlu bir sesle.

"Arkadaşlarıma dokunmayacağına söz vermemiş miydin?"

"Sözümü tutmadım mı efendim?"

"Bu akşam dostum Vikont de Morcerf'i kaçırarak buraya getirdin," dedi Kont ve cebinden Albert'in mektubunu çıkartarak Vampa'ya gösterdi.

"Neden kimse beni bu durumdan haberdar etmedi?" dedi Vampa adamlarına dönerek. "Neden bu soylu adam karşısında sözümü tutmayarak mahçup olmama izin verdiniz? Tanrım! Ekselansları, adamlarımdan birinin durumu bildiğini fark edecek olsam gözümü kırpmadan onu vururdum, inanın!"

"İşte," dedi Kont, Franz'a seslenerek, "size bir hata olduğunu söylemiştim."

Franz açıklığa çıktı.

"Kont'u duydunuz ekselansları," dedi Vampa, "büyük bir hata oldu."

"Peki ama Albert nerede?" dedi Franz.

"Orada," dedi Vampa nöbetçinin beklediği yeri gösterek.

Albert'in yanına gittiklerinde onu uyurken buldular. Kont gülümseyerek, "Birkaç saat sonra vurulacak bir adam için hiç fena değil!" dedi.

"Evet," dedi Vampa, "bu adamın sizin dostunuz olduğuna hiç kuşku yok!"

Sonra Albert'in yanına gidip omzuna dokunarak onu uyandırdı.

"Ah, siz misiniz şef?" dedi Albert gözlerini ovuşturarak. Sonra saatine baktı "İyi ama daha saat bir buçuk, neden beni uyandırıyorsunuz ki?" dedi.

"Özgür olduğunuzu söylemek için ekselansları," dedi Vampa. "Geri çeviremeyeceğim bir bey gelip sizi bırakmamı istedi."

Albert, Franz ile Kont'un gelmiş olduğunu gördü.

"Franz mı?" dedi şaşırarak.

"Hayır efendim, Monte Cristo Kontu."

Albert Kont'a yaklaşıp: "Size olan borçlarım kabarıyor Kontum. Önce arabanız şimdi de bu…" diyerek Kont'a elini uzattı. Kont elini uzatırken bir an titredi.

Vampa şaşkınlık içinde bu manzarayı seyretmekteydi. Tutsak ettiği kimseler genellikle karşısında korkudan titrerlerdi, oysa Albert denen bu adamın kılı bile kıpırdamamıştı. Franz'a gelince, o da arkadaşının, ölüm tehididi altındayken bile gururunu elden bırakmayışı karşısında büyülenmekten kendini alamamıştı.

Ertesi sabah Albert'in ilk işi Kont'u ziyaret etmek oldu. Franz Kont'tan çok etkilenmişti, ama bu tuhaf adam hakkında bazı kuşkuları vardı; o yüzden Albert'i yalnız bırakmamıştı. Kont'un hizmetkârı iki genci salona davet etti. Biraz sonra Kont da geldi.

Albert Kont'a yaklaşarak; "Dün gece söylemeğe çalıştığım şeyi yinelememe izin verin Kontum," dedi. "Benim için yaptıklarınızı, özellikle de yaşamımı size borçlu olduğumu asla unutmayacağım. Benim ya da dostlarımın, sizin için yapabileceğimiz bir şey varsa lütfen çekinmeyin. İspanyol asıllı olan babamın Fransa ile İspanya'da çok yüksek mevkilerde tanıdıkları bulunmaktadır. Sizin için elimizden geleni yapmaktan zevk duyacağız."

"Aslında," dedi Kont, "sizden bir ricam olacak. Yıllardır Paris'e gitmeyi istiyorum, ancak orada hiçbir tanıdığım olmadığından henüz bunu gerçekleştiremedim. Paris'e geldiğimde beni kibar çevreye tanıtacak olursanız bana büyük bir iyilik yapmış olacaksınız, sevgili Bay Morcerf." Albert'in adını söylerken, Kont tuhaf bir biçimde gülümsedi.

"Zevkle Kontum," diye karşılık verdi Albert. "Bu konuda bana ve dostlarıma kesinlikle güvenebilirsiniz. Ne zaman geleceğinizi söyleyin yeter."

"Siz ne zaman döneceksiniz?"

"En geç üç hafta içinde Paris'te olmayı düşünüyorum."

"O halde," dedi Kont, "benim de işlerim bitince, yani üç ay sonra, 21 Mayıs sabahı saat on buçukta sizi arasam uygun olur mu?"

"Harika!" dedi Albert. "Kahvaltı hazır olacak."

"Nerede oturuyorsunuz?"

"Helder Sokağı yirmi yedi numarada."

"Çok iyi," dedi Kont adresi cebinden çıkardığı defterine yazarak. "Helder sokağı, yirmi yedi numara, 21 Mayıs saat on buçuk."

"Gitmeden önce sizi bir daha görecek miyim?

"Sanırım şimdilik vedalaşmamız gerekiyor. Bu akşam işim gereği Napoli'ye gitmek zorundayım. Ya siz Baron," dedi Kont, Franz'a dönerek, "siz de Roma'dan ayrılıyor musunuz?"

"Evet, Venedik'e gideceğim," dedi Franz. "İtalya'da bir iki yıl daha kalmayı düşünüyorum."

"Yani Paris'te görüşemeyecek miyiz?"

"Ne yazık ki öyle görünüyor Kontum."

"O halde beyler, sizlere iyi yolculuklar dilerim," dedi Kont, iki gencin elini sıkarak. Franz, Kont'un eline ilk kez dokunuyordu. İçinin ürperdiğini hissetti; Kont'un eli bir cesedinki kadar soğuktu.

Albert ile Franz Kont'tan ayrılıp kendi odalarına döndüler.

"Neyin var senin?" dedi Albert. "Çok endişeli görünüyorsun."

"Kont bence çok garip bir adam," dedi Franz. "Paris'teki buluşmanız da beni çok rahatsız ediyor doğrusu."

"Ah Franz, çıldırmış olmalısın!" dedi Albert.

"Sen ne dersen de, ama ben böyle düşünüyorum işte," dedi Franz.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

21 Mayıs sabahı, Albert'in Monte Cristo Kontu'nu davet ettiği Helder Sokağı'ndaki evde büyük hazırlıklar yapılmaktaydı.

Albert de Morcerf'in evi büyük bir avlunun köşesinde, hizmetkârlar için ayrılmış binanın karşısındaydı. Avlu ile bahçe arasındaysa, son derece özgün mimarisiyle Kont ile Kontes Morcerf'in evi bulunmaktaydı. Albert evin tek çocuğu olmanın rahatlığı içinde yaşıyordu. Bir yandan annesinin yanı başında olmak hoşuna gidiyor, öte yandan kendine ait bir evde yaşamanın tadını çıkarıyordu.

Saat on buçuğu yeni vurmuştu ki kapı açıldı ve hizmetkârlardan biri içeri girdi:

"Ekselansları Monte Cristo Kontu geldiler efendim."

Kont, son derece sade ama bir o kadar da kusursuz giyimiyle kapıda göründü.

"Dakiklik krallara yaraşır bir sıfattır," dedi Kont, Albert'in elini sıkarken. "Ancak bütün iyi niyetlerine karşın gezginler bazen dakik olmayı başaramazlar. Umarım geç kaldığım bir iki saniye için beni affedersiniz."

"Ben de tam şu anda arkadaşlarıma sizden söz etmekteydim. Dostlarım Chateau-Renaud Kontu; İçişleri Sekreteri Bay Lucien Debray; zorlu bir gazeteci ve hükümetin korkulu rüyası Bay Beauchamp; Sipahi gemisinin kaptanı Maximilian Morrel."

Bu son adı işittiğinde, o ana kadar İngilizlere özgü soğukluğunu koruyan Kont'un yüzü, elinde olmadan kızardı.

"Üzerinizde fatihlerin üniforması var bayım," dedi Kont. "Bundan dolayı gurur duyuyor olmalısınız."

O sırada kimse Kont'un sesindeki titremeyi ya da her zaman son derece soğuk ve ifadesiz bakan gözlerinin isteği dışında parladığını fark etmemişti.

"Bu üniformanın altında ordunun en cesur ve soylu yüreklerinden biri atmaktadır," dedi Albert. "Bay Morrel'in, tıpkı sizin yaptığınız gibi, Chateau-Renaud'nun yaşamını kurtarmış olduğunu öğrendim. Ben de dostlarımıza Roma'da başıma gelenleri anlatıyordum. İsterseniz içeri geçelim, kahvaltı hazır."

Sessizce yemek odasına geçtiler. Kontun fazla bir şey yemediğini gören Albert, sürekli yolculuk eden birinin Paris yemeklerini biraz yadırgayacağından korktuğunu söyledi.

"Beni daha iyi tanımış olsanız," dedi Kont, "yemek konusunun benim için hiç de sorun olmadığını bilirdiniz. Önüme konan her şeyi yerim, çok az miktarda olmak koşuluyla. Bugünse iştahımın biraz kabarık olduğunu itiraf etmeliyim, dün sabahtan beri hiçbir şey yemedim de…"

"Yirmi dört saattir hiçbir şey yemediniz mi?" dedi konuklardan biri şaşkınlıkla.

"İşlerim çok yoğundu, kaybedecek vaktim yoktu."

"O halde arabanızda bir şeyler yemiş olmalısınız…"

"Hayır, sıkıldığım ve kendimi eğlendirecek gücü bulamadığım, ya da aç olduğum ve yemek istemediğim zamanlarda yaptığım gibi, uyudum."

"Canınız istediğinde uyuyabiliyor musunuz?"

"Genellikle. Çok iyi bir hapım var."

"Bu ilacı her zaman yanınızda taşıyor olmalısınız," dedi gazeteci olan Beauchamp.

"Evet, her zaman," dedi Kont.

“Bu haplardan birini görebilir miyim acaba?”

“Elbette,” dedi Kont; ortasında bezelye büyüklüğünde bir zümrüt bulunan altın kaplamalı ilaç kutusundan bir hap çıkartarak. Hap elden ele dolaşıyordu, ama herkes ilaçtan çok kutuyla ilgilenmişti.

“Bu hayatımda gördüğüm en büyük taş,” dedi Chateau-Renaud.

“Bunun gibi üç tane daha vardı bende,” dedi Kont. “Birini majestelerine vermiştim, diğerini de yüce Papa’ya… Üçüncüsünü de kendime sakladım. Kutuya yerleşmesi için oydurmak zorunda kaldım; bu da değerini epey azalttı, ama kullanıma daha uygun bir hale getirdi.”

Herkes şaşkınlık içinde Kont’u dinliyordu. Öylesine sade bir anlatımla konuşuyordu ki, yalan söylemesi olanaksızdı.

“Majesteleri ile Papa size zümrütlere karşılık ne verdiler?” diye sordu Debray.

“Majesteleri bana bir kadının özgürlüğünü bahşetti, yüce Papa da bir adamın yaşamını…”

“Sizi dinlemekten ne kadar keyif aldığımı anlatamam sayın Kont,” dedi Albert. “Arkadaşlarıma sizin efsanevî kişiliğinizden söz ediyordum, ama Parisliler o kadar kuşkucudurlar ki, bu tür şeylere günlük yaşamlarının bir parçası olmadıkça inanmazlar. Hatta benim Roma’daki kaçırılışıma bile inanmıyorlar. Lütfen Kontum, Vampa’dan biraz söz eder misiniz?”

“Vampa denen bu ünlü hırsızı on yıldır tanırım,” diye söze başladı Kont. “Henüz çok genç olduğu ve hâlâ çobanlık ettiği günlerde, bana yolu göstermesine karşılık olarak kendisine bir altın vermiştim. O da bunun altında kalmamak için bana, kendisinin yaptığı ve hâlâ sakladığım bir hançer vermişti. Daha sonra, bu olayı unuttuğundan ya da beni tanımadığından olsa gerek, beni kaçırmaya çalıştı. Ancak ben, on iki adamıyla birlikte onu tutsak etmeyi başardım. Onları Roma adaletine teslim edebilirdim, ama bunu yapmadım. Vampa’yı adamlarıyla birlikte serbest bıraktım.”

“Bir daha günah işlememesi koşuluyla! Sözlerini tutmuşa benzemiyorlar!” dedi gazeteci gülerek.

“Hayır Bay Beauchamp, sadece bana ve dostlarıma dokunmamaları koşuluyla,” dedi Kont. “Ayrıca,” diye devam etti, “dostumuz Albert’i kurtarırken başka planlarım vardı. Bay Morcerf beni Paris çevresine tanıtacağına söz vermişti, öyle değil mi Bay Morcerf?”

“Kesinlikle,” dedi Albert. “Ancak korkarım, dağlara, düşsel manzaralara alışkın biri olarak Paris’te biraz hayal kırıklığına uğrayacaksınız. Ayrıca tanıştırılmak için ne bana ne da başka bir kimseye ihtiyacınız var; adınız, ününüz ve zekânız sayesinde her çevrede kabul göreceğinize kuşkum yok. Size ancak bir konuda yardımım dokunabilir: iyi bir ev bulma konusunda. Size benimle birlikte kalmanızı öneremeyeceğim, çünkü yakında bu evde benden başka biri daha olacak….”

“Ah, beyimiz aile erkeği oluyor!” dedi Kont. “Sizi kutlamama izin verin.”

“Henüz ortada kesin bir şey yok, ama yakında size müstahbel eşim Eugenie Danglars’ı tanıştırmaktan zevk duyacağım Kontum,” dedi Albert.

“Eugenie Danglars!” dedi Kont dikkatsizlikle. “Baron Danglars’ın kızı mı?”

“Evet, Bay Danglars’ı tanır mısınız?”

“Kişisel olarak değil,” dedi Kont. “Ama sanırım yakında tanışacağız, çünkü Roma’daki Thompson&French şirketi aracılığıyla bankasında kendime kredi açtırdım.”

Bu son sözleri söylerken Kont Maximilian’a baktı. Thompson&French’in adını işiten Maximilian çok şaşırmıştı.

“Thompson&French mi dediniz? O bankayı tanır mısınız?”

“Evet, Roma’daki bankacılarımdır. Bir sorun mu var?”

“Yıllar önce bu bankacılar bize büyük bir iyilik etmiş, sonradan da bunu inkâr etmişlerdi. Bütün araştırmalarımıza karşın bunun nedenini öğrenemedik. Belki bize bu konuda yardımcı olabilirsiniz.”

“Elimden geleni yapacağım,” dedi Kont.

“Bay Danglars’dan söz ederken konuyu dağıttık,” dedi Maximilian. “Kont için uygun bir ev bulmaktan söz ediyorduk.”

“Bu konuda başınızı ağrıtmanız gerekmez beyler,” dedi Kont. “Benim kalacak bir yerim var zaten.”

“Umarım otelde kalmayı düşünmüyorsunuz Kontum,” dedi Albert.

“Hayır, açıkçası Paris’te bir ev almaya karar verdim ve gelmeden önce hizmetkârlarımdan birini bu iş için buraya gönderdim. Kendisi benim nasıl bir şey istediğimi gayet iyi bildiğinden, şu an her şey hazır durumda. Bu sabah kendisiyle buluştuğumda bana yeni evimin adresini verdi: Champs-Elysees, otuz numara.”

Genç konuklar şaşkınlık içinde bakıştılar. Kont öylesine sade bir ifadeyle konuşuyordu ki, söyledikleri ne kadar sıradışı da olsa ona inanmamak elde değildi. Üstelik yalan söylemek için hiçbir nedeni de yoktu.

“O halde ihtiyaç duyduğunuz her şey hazır,” dedi Chateau-Renaud. “Champs Elysees’te bir ev, hizmetkârlar…”

Kahvaltı bitmiş, konuklar tatlılarını yemeye başlamışlardı.

“Sevgili Albert, saat on iki buçuk olmuş,” dedi Derbay ayağa kalkarak. “Konuğun çok hoş ama artık işime dönmem gerekiyor. Geliyor musun Morrel?”

“Konta kartımı verir vermez geliyorum,” dedi Maximilian. “Kız kardeşimle eşinin evinde bizi ziyaret edersiniz değil mi Kont?”

“Zevk duyarım Bay Morrel,” dedi Kont.

Maximilian ile Chateau-Renaud, Kont’u Albert’le yalnız bırakarak çıktılar.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

Daha sonra Albert, Kont'a evi gezdirdi. Kont'un, evin duvarlarında yapıtları bulunan bütün ressamları tanıdığını, antika koleksiyonundaki her bir parçanın tarihini ve nereden gelmiş olduğunu bildiğini gören Albert, bu adamın derin bilgisi karşısında etkilenmekten kendini alamadı.

"Küçük hazinemi gördüğünüze göre sevgili Kont," dedi Albert, "Kont ve Kontes Morcerf'le tanışmaya ne dersiniz? Her ikisi de sizinle tanışmak için can atıyorlar."

Kont, öneriyi kabul ettiğini gösterircesine eğildi.

Salona girdiklerinde karşılarında Bay Morcerf'i buldular.

"Baba," dedi genç adam, "size, zor koşullar altında talihin yardımıyla karşılaştığım dostum Monte Cristo Kontu'nu takdim etmekten onur duyarım."

"Aramıza hoş geldiniz," dedi Bay Morcerf gülümseyerek. "Oğlumuzun yaşamını kurtardığınız için size sonsuza dek minnettar kalacağız."

Böyle dedikten sonra, Bay Morcerf Konta bir koltuk uzattı. Kendisine uzatılan koltuğu alan Kont, Bay Morcerf'in yüzünü daha rahat görebilmek için uzun kadife perdelerin gölgesine oturdu.

"Kontes de bir iki dakika içinde bizlere katılacak," dedi Bay Morcerf.

"Paris'e ayak bastığım ilk gün, sizin gibi ününü hak eden bir askerin evine çağrılmak benim için büyük bir şeref," dedi Kont. "Bugünlerde sizi bir mareşallik rütbesi bekliyor olmalı."

"Ordudan ayrılmış bulunmaktayım sayın Kont," dedi Bay Morcerf biraz kızararak. "Kılıcımı bırakıp siyasete atıldım. Ordudayken de bunu yapmak istiyordum, ama bir türlü fırsatım olmamıştı. Aslına bakarsanız birazdan önemli bir toplantıda konuşmam gerekiyor. Yorulmayacağınızı bilsem sizin de katılmanızı isterdim. Çok ilginç bir toplantı olacak."

"Bu davetinizi başka bir zaman yinelerseniz çok memnun olurum Bay Morcerf," dedi Kont. "Ancak bugün Kontes Morcerf'le tanışmak için can atıyorum."

"İşte sevgili annem," dedi Albert.

Monte Cristo Kontu arkasına döndüğünde, Bayan Morcerf'in, solgun ve hareketsiz bir halde kapıya yaslanmış olduğunu gördü. Saygıyla eğilerek Kontesi selamladı.

"Neyiniz var hanımefendi, pek iyi görünmüyorsunuz?" dedi Kont.

"Anneciğim, hasta mısınız?" diye sordu Albert, Mercedes'e doğru ilerleyerek.

Kontes her ikisine de teşekkür etti. "Bir şeyim yok, sadece sizi görünce oğlumun nasıl bir tehlike atlatmış olduğunu anımsamak beni biraz üzdü, o kadar. Size minnettarız bayım."

"Madam," dedi Kont daha önce hiç konuşmadığı kadar yumuşak ve içten bir sesle, "bir adamın yaşamını kurtarmak basit bir insanlık görevidir, kahramanlık değil."

"Oğlum sizin gibi bir dostla karşılaştığı için çok şanslı," dedi Kontes Morcerf. "Tanrı'ya şükür yanındaydınız."

Bay Morcerf, Kontese yaklaşarak, "Az önce toplantıya gitmek zorunda olduğum için Kont'tan izin aldım," dedi. "Toplantı saat ikide başlayacaktı, şu an saat üç. Ne yazık ki gitmek zorundayım."

"Git o halde," dedi Kontes. Bay Morcerf çıktıktan sonra Kont'a döndü. "Umarım sayın Kont günün geri kalan kısmını bizimle geçirmeye razı olur."

“Nazik teklifiniz için ne kadar teşekkür etsem azdır sayın Kontes,” dedi Kont. “Ancak Paris’e bugün ayak bastım ve henüz kalacağım evi bile görmüş değilim. Ama bir başka zaman için size söz veririm.”

“O halde başka bir zaman yine görüşeceğiz,” dedi Kontes. “Daha fazla ısrar ederek sizi işlerinizden alıkoymak istemem.”

Kont, Bayan Morcerf’i selamlayarak çıktı.

Albert, Kont’u geçirdikten sonra annesinin yanına döndüğünde onu düşünceli bir halde koltuğunda otururken buldu.

“Bu Monte Cristo adı nereden geliyor?” diye sordu Kontes. “Aile adı mı yoksa yalnızca bir unvan mı?”

“Sanırım yalnızca bir unvan,” dedi Albert. “Kont’un satın aldığı bir adanın adı. Bunun dışında Kont’un herhangi bir soyluluk iddiasında bulunduğunu görmedim. Genellikle kendini ‘Talih Kontu’ diye adlandırıyor.”

Kontes bir an düşündükten sonra, “Sana annen olarak bir soru soracağım, Albert,” dedi. “Bu Kontun göründüğü gibi bir adam olduğuna inanıyor musun?”

“Açıkçası anneciğim, bu adamın pek çok tuhaf özelliğinin olduğunun farkındayım,” dedi Albert. “Ben Kont’ta, talihsizliğin ve felaketlerin damgalamış olduğu, kaderini dehasıyla yenmiş bir adam görüyorum. Monte Cristo Adası, Akdeniz’in ortasında, üzerinde korsanlardan ve kaçakçılardan başka kimsenin bulunmadığı bir adadır. Kim bilir, belki de bütün o kaçakçılar kendilerini koruduğu için Kont’a para ödüyorlardır.”

“Büyük olasılıkla,” dedi Bayan Morcerf.

“Ne fark eder ki?” dedi Albert. “İsterse kaçakçı olsun. Kont’u kendi gözlerinle gördün. Girdiği her çevrede olay yaratacak bir adam.”

“Albert,” dedi Kontes, “sana hep, yeni tanıştığın insanlar konusunda uyanık olmanı öğütledim. Artık bu konuda benim öğütlerime gerek duymayacak bir yaştasın. Sana sadece gözünü açık tutmanı söylüyorum.”

“İyi de neye karşı?” dedi Albert. “Kont kumar oynamıyor; içtiği tek içki su; o kadar zengin ki benim param onunkinin yanında hiç kalır. Ondan korkmamı gerektirecek ne kaldı ki?”

Kontes yanıt vermedi. Kendi düşüncelerine o kadar dalmıştı ki sonunda gözleri kapandı. Annesinin bu halini gören Albert ayaklarının ucuna basarak odadan çıktı.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

Ertesi akşam Kont sözleştikleri gibi Baron Danglars'ın evine gitti. Uşak, Kont'u baronun çalışma odasına götürdü.

"Monte Cristo Kontu'yla tanışma şerefine mi eriyorum?" dedi Danglars.

"Evet, herhalde ben de Onur Madalyası sahibi ve Savcılar Odası üyesi Baron Danglars'la tanışıyorum," dedi Kont. Danglars'ın kartvizitinde yazan bütün unvanları sıralamıştı. Patavatsızlığı yüzünden utanan Danglars'ın yüzü kızardı.

"Kontum," diye başladı söze Danglars, "Thompson &French'ten adınıza yazılmış bir tavsiye mektubu aldım; ancak mektubun içeriğini pek anlayamadım. Mektupta Monte Cristo Kontu için bankamda sınırsız bir kredi hesabı açmam söyleniyor…"

"Evet Baron, bunda anlaşılmayacak ne var?"

"Sadece sınırsız sözcüğü sayın Kont," dedi Danglars. "Biliyorsunuz para meseleleri söz konusu olduğunda bu sözcük çok belirsiz olabilir. Belirsizliğin olduğu yerde kuşku vardır ve bilgelerin dediği gibi, kuşku tehlike getirir."

"Başka bir deyişle," dedi Kont, "Thompson&French şirketinin sermayesi sınırsız kredi açmayı göze alacak kadar yüksekken, Bay Danglars'ın sınırları vardır, öyle mi?"

"Bugüne kadar kimse benim sermayemden kuşku duymamıştır," dedi Danglars gururla.

"Sanırım ben ilk olacağım."

"O halde bayım, benden istediğiniz kredinin miktarını tam olarak öğrenmek isteyeceğim," dedi Danglars biraz düşündükten sonra.

"İyi ama zaten sınırsız kredi istememin nedeni ne kadar paraya ihtiyaç duyacağımı bilmemem," dedi Kont.

"Bayım, bankam konusunda istediğiniz yerden bilgi alabilirsiniz. Göreceksiniz; istediğiniz miktar ne kadar yüksek olursa olsun, hatta bir milyon frank bile olsa, bankam bunu karşılayacaktır."

"Ne dediniz?"

"Bir milyon frank dedim," diye yineledi Danglars ahmakça.

"Bir milyon franka neden ihtiyacım olsun ki? Ben o kadar parayı cüzdanımda taşıyorum zaten," dedi Kont ve cüzdanından beş yüz binlik iki banka faturası çıkardı.

Bu sefer Kont Danglars'ı fena yakalamıştı. şaşkına dönen bankacı ne diyeceğini bilemeden Kont'a bakıyordu.

"Kuşkularınızın olacağını biliyordum Bay Danglars, o yüzden hazırlıklı geldim. Viyana ile Londra'daki bankalardan benimle çalışmaya hazır olduklarını bildiren mektuplar aldım. Eğer tereddütleriniz varsa sizi hemen dertten kurtarır ve bu bankalardan birine başvurabilirim."

Danglars Kont'un uzattığı mektupları alıp okudu; imzaların gerçek olup olmadığını titizlikle Kontrol etti ve kararını verdi.

"Burada her biri milyonlara bedel üç imza bulunuyor," dedi. "Beni bağışlayın Kont, kuşkularım dağılmış bile olsa şaşırmaktan kendimi alamıyorum."

"Ancak sizinki gibi bir bankaya sahip bir adamın kolay kolay şaşırmaması gerekir," dedi Kont

yapmacık bir nezaketle. “Artık birbirimizi anladığımıza göre Bay Danglars, ilk yıl için bir kredi miktarı belirlesek nasıl olur? Örneğin, altı milyona ne dersiniz?”

“Nasıl isterseniz Kontum,” dedi Danglars.

“Başlangıç olarak yarın bana beş yüz bin frank gönderir misiniz? Öğlene kadar evde olacağım, ama çıkarsam faturayı uşağıma bırakırım.”

“Paranız yarın sabah onda elinizde olacak Kontum.”

Kont ayağa kalktı.

“İzin verirseniz,” dedi Danglars, “sizi karımla tanıştırmak isterim. Sizin gibi müşteriler aileden sayılır.”

Kont, Danglars’ın önerisini kabul ettiğini göstermek için eğildi. Bankacı bir zile basıp uşağı çağırdı.

“Bayan Danglars evde mi?”

“Evet efendim,” dedi uşak.

“Yalnız mı?”

“Hayır efendim, Bay Debray’la birlikte.”

“Bay Debray eski bir dostumuzdur,” dedi Danglars Kont’a dönerek. “Kendisi İçişleri Bakanı’nın özel sekreteridir.”

“Lucien Debray’la tanışma şerefine daha önce ermiş bulunuyorum,” dedi Kont.

“Öyle mi? Nerede?”

“Bay Morcerf’in evinde.”

“Ah, elbette,” dedi Danglars.

Uşak tekrar geldi ve baronesin ziyareti kabul ettiğini bildirdi.

“Size yolu göstereyim,” dedi Danglars eğilerek.

“Sizi izliyorum,” dedi Kont.

Daha sonra Kont, arkadaşları Albert Morcerf, Maximilian Morrel ve Lucien Debray aracılığıyla, Danglars’ın servetinin büyük kısmını hisseler konusundaki spekülasyonlar sayesinde kazandığını öğrendi. Albert ve Maximilian, Debray gibi etkili bir adamın sözleriyle hisselerin bir anda nasıl yükseleceği ve Danglars’ın bir günde ne kadar çok para kazanabileceği konusunda şakalaştılar. Kont, bu konu açıldığında Lucien’in rahatsız olup odadan çıktığını fark etti.

Ancak Kont’un dostları genç arkadaşlarından ibaret değildi. Paris’e gelişini izleyen birkaç gün içinde kibar çevrenin aranan simalarından biri olup çıkmıştı. Barones Danglars ile Bayan Villefort’u da etkilemeyi başarmış, salonların en çok konuşulan adamı olmuştu.

Paris’e gelişinden bir hafta sonra Kont, Maximilian Morrel’in davetini kabul ederek kızkardeşi Julie’nin evinde onları ziyaret etti. Kapıyı açan Cocles, Kont’a yolu gösterdi.

“Monte Cristo Kontu!” dedi Maximilian sevinçle, Kont’u görünce. “Gelin sizi kardeşim ile eşine takdim edeyim.”

Julie ile Emmanuel salonda Kont’u bekliyorlardı. Kont içeri girer girmez evde esen huzur dolu havayı sezdi. Bir an hiçbir şey söylemeden öylece kaldı. Herkes Kont’un bir şeyler söylemesini bekliyordu.

“Kusuruma bakmayın hanımefendi,” dedi Kont sonunda. “Eminim siz burada fark ettiğim huzura ve mutluluğa alışkınsınızdır; ama ben sizin gibi insanlara pek sık rastlamıyorum. Mutluluğunuz yüzlerinizden okunuyor.”

“Gerçekten çok mutluyuz sayın Kont,” dedi Julie. “Ancak, mutluluğu için bizim kadar ağır bedeller

ödeyen pek az insan vardır.”

Kont merakla Julie’nin devam etmesini bekliyordu.

“Bu bir aile öyküsü Kontum,” dedi Maximilian. “Zamanında çok büyük acılar çektik.”

“Tanrı size yardım elini uzattı mı peki?” diye sordu Kont.

“Evet, Kontum, kesinlikle,” diye karşılık verdi Julie. “Tanrı bize sadece ermişlerine layık gördüğü bir şey yaptı: Bize meleklerinden birini gönderdi.”

Kont duygularının kendisini ele vereceğinden korkarak ayağa kalkıp yürümeye başladı.

“Yorumumuz sizi güldürmüş olmalı,” dedi Maximilian.

“Hiç de değil,” dedi Kont bir elini hızla çarpan kalbine bastırarak. “Sadece, içinde bir elmas ile bir mektubun bulunduğu şu ipek çantanın neden burada durduğunu merak ettim,” dedi cam bir kutunun içinde duran kırmızı ipek çantayı göstererek.

“O elmas ailemizin en değerli hazinesidir sayın Kont,” dedi Maximilian. “Bir taş olarak taşıdığı değerden söz etmiyorum. O çanta bize kardeşimin sözünü ettiği melek tarafından bırakılmıştı. Bir gün çantayı bırakan kimsenin buraya gelmesi ve duygulanarak kendini ele vermesi için onu ortada bıraktık.”

“Gerçekten mi?” dedi Kont titreyen bir sesle.

“Bu mektup,” diye devam etti Maximilian, “babamın kendisini öldürmek üzere olduğu bir günde o kişi tarafından yazılmıştı. Elmasda, kendisini Thompson&French’in temsilcisi olarak tanıtan bir İngiliz tarafından verilmişti.”

“İngiliz mi dediniz?” dedi Kont. Julie’yle her göz göze gelişlerinde kendini giderek daha da rahatsız hissetmeye başlamıştı.

“Evet,” dedi Maximilian. “Ancak babam onun İngiliz olmadığı konusunda ısrarlıydı. Babam bu olaya mucize gözüyle bakıyordu. Kendisinin çok sevdiği eski bir dostunun mezarından gelip elması bıraktığına inanıyordu. Ölüm döşeğindeyken son sözleri de bu oldu: ‘O adam Edmond Dantes’ydi oğlum!’”

Bu sözleri işiten Kont’un zaten sararmakta olan yüzü bembeyaz kesildi. Birkaç saniye konuşamadan öylece kaldı. Sonra saatine bakıp sanki acelesi varmış gibi yaparak evsahiplerinden izin istedi, şapkasını alıp koşarcasına çıktı.

“Kont çok ilginç bir adam,” dedi Emmanuel.

“Buna kuşku yok,” diye karşılık verdi Maximilian. “Ama bizi sevdiği her halinden belli.”

“Bana soracak olursanız insanın yüreğine işleyen bir sesi var. Konuşurken bir iki kez bu sesi daha önce işitmişim gibi geldi bana.”

YİRMİNCİ BÖLÜM

Artık iyice yaşlanmış ve felç geçirmiş olan Bay Noirtier de Villefort, oğluyla aynı evde yaşamaktaydı. Ev halkı içinde sevdiği ve büyük olasılıkla kendisini gerçekten seven tek kişi, Gerard de Villefort'un ilk evliliğinden olan kızı Valentine'di. Yeni Bayan Villefort'un, genç kızı bu kadar kıskanıyor olmasının nedeni de buydu: Valentine sadece öz annesinden kalan paraya sahip olmakla kalmıyor, yaşlı Bay Villefort'un da tek mirasçısı oluyordu; oysa Bayan Villefort'un oğlu Edward bu mirastan bir kuruş bile alamayacaktı.

Kontun Paris'e gelişinden birkaç hafta sonraydı. Bay Villefort karısıyla birlikte babasının odasına girerek yaşlı adamın uşağına kendilerini yalnız bırakmasını emretti.

Bay Noirtier, geçirdiği felçten ötürü tekerlekli sandalyede oturmak zorundaydı. Ölüme çok yaklaşmış olan bu bedendeki tek yaşam belirtisi gözlerdi; ama bütün gücü, bütün becerisi ve zekâsı sanki bu gözlerde toplanmış gibiydi. Bay Noirtier gözleriyle buyruk veriyor, isteklerini, öfkesini, sevincini gözleriyle anlatıyordu.

"Valentine'in bizimle olmaması ya da uşağa odadan çıkmasını söylemiş olmam sizi şaşırtmasın baba," dedi Gerard. "Zira Bayan Villefort ile ben sizinle çok önemli bir konuyu görüşeceğiz. Valentine'i evlendirmeyi düşünüyoruz."

Bay Noirtier en ufak bir ilgi belirtisi bile göstermedi.

"Düğün bir iki ay içinde gerçekleşecek," diye devam etti Gerard.

Bay Noirtier hâlâ tepki göstermiyordu.

"Bu haberin sizi ilgilendireceğini düşünmüştük, Valentine'i ne kadar sevdiğinizi biliyoruz," diye sözü aldı Bayan Villefort. "Bu durumda bize düşen şey, damadın adını söylemek. Bu genç adam Valentine için son derece uygun bir eş; serveti yerinde, iyi bir adı var, bir eşte arayacağımız her özelliğe sahip. Adı size de yabancı değil, sözünü ettiğimiz kişi Bay Franz de Quesnel, Baron d'Epinay."

Franz d'Epinay adını işiten Bay Noirtier'nin gözleri bir anda parlayıverdi; dudakları, bir şey söylemek istermişçesine titriyordu. Gerard, Bay Noirtier ile Franz'ın babası arasındaki eski düşmanlığı gayet iyi biliyor, babasının o an ne kadar sinirlenmiş olduğunu da görüyordu. Bu durumu görmezden gelerek karısının bıraktığı yerden sözü aldı:

"Artık on dokuz yaşına gelmiş olan Valentine'in," dedi, "hayata atılma vakti geldi. Ancak torununuza olan düşkünlüğünüzü bildiğimizden bu meselede sizi de unutmuş değiliz. Yeni evlilerin sizin evinizde kalması pek hoş karşılanmayacağından, sizin onların evine taşınmanız en iyisi olacaktır. Böylelikle Valentine'den de ayrılmamış olacaksınız."

Noirtier'nin gözleri öfkeyle parlıyordu. Yaşlı adamın bir şeyler söylemeye çalıştığı her halinden belliydi. Boğazına düğümlenen öfke çığlığı onu boğuyor, yaşlı adamın yüzü morarıyordu.

"Bu evlilik," dedi Bayan Villefort, "Franz'ın teyzesiyle eniştesi tarafından da kabul edilmiş bulunmaktadır. Bildiğiniz gibi Franz'ın annesi onun doğumunda yaşamını yitirmiş, babasıysa 1815 yılında, Franz henüz iki yaşındayken öldürülmüştü."

"Pek çok kişiden kuşkulanılmasına karşın bu cinayetin sorumluları bir türlü bulunamamıştı," dedi Gerard.

Noirtier konuşmak için öylesine büyük bir çaba gösteriyordu ki dudaklarında tuhaf bir gülümseme

belirdi.

“Gerçek suçlular,” dedi Villefort, “suç işlemiş olduklarını bilen, yaşamları sırasında insanlar tarafından olmasa bile ölümlerinde Tanrı tarafından cezalandırılacaklarının farkında olan kimseler, Franz d’Epinay’le torunlarını evlendirerek kuşkuları üzerlerinden atacakları için mutlu olmalıdırlar.”

Gerard babasının gözlerinde derin bir öfke okuyordu. Buna karşın yalnızca omuzlarını silkti ve karısına birlikte odadan çıkmak için işaret verdi.

“şimdi sizi yalnız bırakıyorum,” dedi Bayan Villefort. “Edward’ı yollamamı ister misiniz?”

Yaşlı adam, istemediğini göstermek için her zaman yaptığı gibi gözlerini birkaç kez kırptı. Noirtier’nin, oğlunu görmek istememesine sinirlenen Bayan Villefort dudaklarını ısırdı. “Peki ya Valentine’i göndermemi ister misiniz?”

“Evet,” diye işaret verdi yaşlı adam sağ gözünü kırparak.

Bay ve Bayan Villefort odadan çıkıp Valentine’in çağrılması için emir verdiler.

Odaya giren Valentine büyükbabasına bakar bakmaz yaşlı adamın öfke içinde olduğunu, ona bir şeyler anlatmak için sabırsızlandığını fark etti.

“Büyükbabacığım,” dedi, “neyin var? Seni kızdırdılar mı yoksa?”

Noirtier “evet” anlamında başını salladı.

“Ah,” dedi Valentine, “eminim şu evlilik meselesidir. Bay d’Epinay’la evleneceğimi söylediler, değil mi?”

Noirtier yine başını salladı.

“İnan büyükbaba, Franz’la evlenmeyi ben de istemiyorum, çünkü onu sevmiyorum,” dedi Valentine büyükbabasının boynuna atılarak. “Keşke onların planlarını bozmak için bir şeyler yapabilseydik. Ama sen bütün zekâna ve isteğine rağmen onlar karşısında çaresiz bir durumdasın,”

Noirtier’nin gözleri öyle zekice parlıyordu ki, yıllardır bu adamın gözlerini okumaya alışmış olan Valentine yaşlı adamın ne demek istediğini hemen anladı: “Yanılıyorsun, senin için çok şey yapabilirim.”

Yaşlı adam yukarı doğru baktı. Bu, Valentine’le ikisi arasında, bir şey istediği zaman kullandığı işaretti. Valentine hemen bir sözlük getirip harfleri çevirdi. Yaşlı adam “N” harfine geldiğinde Valentine’e durmasını işaret etti.

“Demek, istediğin şey ‘N’ harfiyle başlıyor,” dedi Valentine. “Bir bakalım… Ne… Na… No….”

“Evet evet,” diye başını salladı Noirtier. Valentine sözlüğü büyükbabasına verdi. Yaşlı adam “noter” sözcüğüne geldiğinde sözlüğü Valentine’e gösterdi.

“Noter mi istiyorsun?” dedi Valentine. “O halde hemen çağırtacağım.”

Valentine uşağa seslenip Bay ve Bayan Villefort’a, Bay Noirtier’nin odasına gelmelerini söylemesini emretti. Daha sonra da notere haber göndertti.

Noter geldiğinde Bay Noirtier bir vasiyet yazdı. Sevgili torunu Valentine, Bay d’Epinay’le evlenmesi halinde mirasından bir kuruş bile alamayacaktı. Bu durumda yaşlı adam bütün servetini yardım derneklerine bağışlayacaktı.

Bay ve Bayan Villefort kendi dairelerine döndüklerinde Monte Cristo Kontu’nun ziyaretlerine gelmiş olduğunu öğrendiler. Bayan Villefort hâlâ çok sinirli olduğu için bir süre odasında kalmak istedi. Bay Villefort duygularına hâkim olmakta ustaydı, ama salona girer girmez Kont onun düşünceli halini fark etti.

“Sorun ne Bay Villefort?” dedi. “Yoksa zavallının birini ölüme mahkûm etmek zorunda mı kaldınız?”

“Hayır Kontum,” dedi Villefort, “önemsiz bir mesele. Sadece biraz para kaybı o kadar. Aslında beni üzen şey kaybettiğim paradan çok, insanların kötü niyetli oluşu. Sevgili kızım sırf yaşlı bir adamın kaprisi

yüzünden yüklüce bir servetten mahrum kalacak.”

“Kimden söz ediyorsunuz?”

“Sevgili babamdan söz ediyorum Kontum,” dedi Villefort.

“Sevgilim,” dedi o sırada içeri giren Bayan Villefort, “belki de durumu biraz abartıyorsundur.”

“Hanımefendi,” diyerek selamladı Bayan Villefort’u Kont. “Biz de kocanızla başınıza gelen talihsizlikten söz ediyorduk. Ne kadar anlamsız bir olay bu….”

“Anlamsız!” dedi Bayan Villefort. “Durumu daha iyi tarif edemezdiniz sayın Kont. Aslında bu durumdan kurtulmak kocamın elinde ama….”

“Sevgilim,” diye araya girdi Gerard, “kendi evimin tek hâkimi olmak gibi bir derdim yok. Ama yaşlı bir adamın çılgınlığı ile küçük bir çocuğun kaprisleri yüzünden yıllardır tasarladığım bir işten de vazgeçemem. Franz’ın babası benim dostumdu ve Franz kızımız için çok uygun bir eş.”

“Merakımı bağışlayın,” dedi Kont, “babanız Valentine’in evliliğine karşı olabilir, ama mirasını neden Edward’a bırakmıyor?

“Bu soruyu sormakta çok haklısınız Kont,” dedi Bayan Villefort. “Edward da tıpkı Valentine gibi Bay Noirtier’nin torunu. Bu büyük bir haksızlık. Üstelik Edward aile adını da taşıyor.”

Bir süre daha sohbet ettikten sonra, Kont kalkmak için izin istedi.

“Gidiyor musunuz?” dedi Bayan Villefort.

“Gitmek zorundayım hanımefendi,” dedi Kont. “Bir süredir kafamı meşgul eden bir işi halletmem gerekiyor.”

Bunları söyledikten sonra çıkan Kont, arabasına binerek oradan ayrıldı. Aynı akşam telgraf görevlileri şöyle bir haber aldılar:

Kral Don Carlos, gözetim altında tutulduğu yerden kaçarak Katalonya sınırından İspanya’ya girdi. Barcelona kralı destekledi.

Bu haberden sonra bütün bir akşam Danglars konuşuldu. Danglars, durumu öngörerek hisselerini hemen elden çıkarmış ve bu haberin etkisini sadece beş yüz bin franklık bir kayıpla atlatmıştı. Çok şanslıydı doğrusu!

Ertesi gün ise görevliler başka bir telgraf yayımladılar:

Dünkü Messager gazetesinde yayımlanan haber yanlış bir kaynağa dayanmaktadır. Kral Don Carlos kaçmamıştır ve yarımadada herhangi bir huzursuzluk olmamıştır. Haberin dayandığı telgraf sis nedeniyle yanlış okunmuştur.

Bu haberin ardından, hisseler bir anda iki katına yükseldi. Danglars, hisselerini satmakla önceki gün ettiği zarara, hisselerin yükselmesiyle kazanmış olacağı para eklendiğinde toplam bir milyon frank zarar etmiş oldu.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

Bu olaydan bir iki gün sonra bir akşam, Bayan Danglars Lucien Debray'le oturmuş sohbet ederken Bay Danglars izin istemeden içeri girerek Bayan Danglars'la yalnız görüşmek istediğini söyledi. Bu nezaketsizlik karşısında neye uğradığını şaşıran Lucien bir şeyler kekeleyip Bayan Danglars'ı selamladıktan sonra çıktı.

Lucien çıktıktan sonra, hâlâ şaşkınlığını üzerinden atamamış olan Bayan Danglars öfke içinde kocasına bu saygısızlığının nedenini sordu.

"İspanyol borsasında tam yedi yüz bin frank kaybettim," dedi Danglars.

"Bunda benim suçum ne?" diye sordu Bayan Danglars. "Ayrıca para meselelerini bana anlatmandan büyük rahatsızlık duyduğumu da biliyorsun."

"Öyle mi?" diye çıkıştı Danglars. "Oysa ben para işlerimle yakından ilgilendiğini sanıyordum."

"Ne zaman ilgilenmişim çok merak ediyorum."

"Hemen anımsatayım hanımefendi. Geçtiğimiz şubat ayında bana Hayti hisselerini almamı ilk söyleyen siz olmuştunuz. Rüyanızda büyük bir geminin, kayıp gözüyle bakılan hisselerin çok para getireceği haberini getirdiğini görmüştünüz. Sizin rüyalarınıza ne kadar güvendiğimi bilirsiniz. Ben de hemen Hayti hisselerini almış, kazandığım dört yüz bin frankın yüz binini size vermiştim. O parayı istediğiniz gibi harcadınız. Sonra Mart ayında bir trenyolu ihalesi olacaktı. İhaleye katılan üç şirket vardı ve siz bana ihalenin Güneyli şirkete verileceğini söylemiştiniz. Ben de şirket hisselerinin üçte ikisini alıp bu işten bir milyon frank kazandım. Size de kazandığım paradan iki yüz elli bin frank verdim. O parayla ne yaptınız?"

"Sözü nereye getirmeye çalışıyorsun?"

"Biraz sabredin hanımefendi, göreceksiniz. Nisan ayında bakanla yemeğe çıktınız. Bakan size İspanya'yla ilgili birtakım gizli bilgilerden söz etti; Don Carlos'un ülkeden kovulacağı haberini almıştı. Ben de paramı İspanyol tahvillerine yatırdım ve altı yüz bin frank kazandım. O paradan da size elli bin frank verdim. Sonuç olarak bu yıl elinize toplam beş yüz bin frank geçti.

"Sonra, bundan üç gün önce Bay Debray'le sohbetiniz sırasında Don Carlos'un İspanya'ya döndüğünü öğrendiniz. İspanya'daki hisselerimi sattım, haberler yayılınca herkes telaşlandı. Tahvillerimi yok pahasına verdim. Ertesi gün haberlerin yanlış olduğu ortaya çıktı ve bu bana yedi yüz bin franka mal oldu."

"Yani?" diye sordu Bayan Danglars.

"Yani," dedi Danglars, "her zaman ettiğim kârın dörtte birini sana verdiğime göre, senin de ettiğim zararın dörtte birini bana vermen gerekir. Yedi yüz bin frankın dörtte biri de yüz yetmiş beş bin frank eder."

"Bu çok saçma, ayrıca Debray'nin adını bu işe neden karıştırdığını da anlamış değilim."

"Sakın bana masum rolü oynamaya kalkma. Bay Debray'e bu yıl verdiğin beş yüz bin franktan, bu adamın en kurnaz kumarbazların bile keşfedemediği bir para kapısı bulmuş olmasından haberim olmadığını mı sanıyorsun?"

Barones öfkeden kıpkırmızı kesilmişti. Kocasının suçlamaları karşısında söyleyecek hiçbir sözü yoktu. Son bir çabayla bayılıyormuş gibi yaptı, ama Danglars karısına bakmadı bile; hiçbir şey söylemeden odadan çıktı.

Bu olayın ertesi günü Bay Debray, her zamanki ziyareti için Bayan Danglars'a uğramadı. Bunun üzerine Bayan Danglars arabasını hazırlatıp Debray'i görmeye kendi gitti. Bay Danglars da tam bunu bekliyordu.

Danglars öğlene kadar çalışma odasında telgrafları yorumlayıp hisse işleriyle boğuştuktan sonra, arabasını hazırlatıp Champ-Elysees Sokağı 30 numaralı eve gitti.

Monte Cristo Kontu evdeydi, ancak bir konuğu olduğu için Danglars'ı hemen karşılayamadı. Danglars salonda beklerken kapı açıldı ve içerden bir rahip çıktı. Evi çok iyi tanıdığı belliydi. Danglars'ı selamladıktan sonra diğer odaya geçerek ortadan kayboldu. Ardından Kont, özür dileyerek içeri geldi.

"Beklettiğim için üzgünüm baron, ama Rahip Busoni çok eski bir arkadaşımdır ve Paris'e yeni geldi. Ama siz hiç iyi görünmüyorsunuz. Bir sorun mu var?"

"Bugünlerde talih bana pek gülmüyor sayın Kont," dedi Danglars.

Kont nazikçe Danglars'ın işleriyle ilgili sorular sorduktan sonra, konu Danglars'ın kızı Eugenie ile Albert Morcerf'in evliliğine geldi.

"Biliyorsunuz Kontum," dedi Danglars, "ben doğuştan soylu bir adam değilim, ama Albert'in babasından farklı olarak baron unvanı bana verildi, oysa Bay Morcerf Kont unvanını kendisi almıştır."

"Gerçekten mi?" dedi Kont.

"Evet, Bay Morcerf ile ben çok eski arkadaşlarız. Benim memurluk yaptığım zamanlarda kendisi basit bir balıkçıydı."

"Olamaz!" dedi Kont "Adı neydi?"

"Fernand Mondego."

"Peki neden kızınızı bu adamın oğluyla evlendirmek istiyorsunuz?"

"Çünkü Fernand ile bizim köklerimiz aynı, ikimiz de sonradan soylu olmuş kimseleriz. Tek farkla; insanlar benim hakkımda asla Fernand için söylediklerini söylemiyorlar…."

"Nedir o?"

"Bir hiç!"

"Anlıyorum," dedi Kont. "Peki ya şu Ali Paşa olayı?"

"İnanın o işin aslını öğrenmeyi ben de çok isterdim."

"Yunanistan'da hiç ortaklarınız yok mu? Makedonya'da örneğin?"

"Var," dedi Danglars. "Hemen bugün onlara yazacağım."

"Bir şeyler öğrenirseniz umarım beni de haberdar edersiniz," dedi Kont.

"Kuşkunuz olmasın," dedi Danglars. Sonra da aceleyle çıkıp arabasına bindi.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

Bay Danglars Yunanistan'daki dostlarına mektup yazmak için Kont'un evinden yeni çıkmıştı ki uşak Kont'a, Albert Morcerf'in geldiğini bildirdi. Kont genç adamı her zamanki gülümsemesiyle karşıladı.

"Dinleyin," dedi Albert soluk soluğa, "annem cumartesi akşamı bir balo vermeyi düşünüyor. Sizi de mutlaka bekliyoruz."

"Hmm," dedi Kont. "Biraz düşünmem gerek."

"Gelmezseniz annemin çok üzüleceğine eminim, çünkü sizi özellikle çağırmamı istedi."

"Kontes Morcerf özel olarak gelmemi mi istedi?" dedi Kont şaşırarak.

"Evet," dedi Albert. "Annemi bu kadar etkileyebilen ilk kişisiniz Kontum."

"O halde mutlaka geleceğim," dedi Kont.

Albert şapkasını giyip kalktı.

"Aklıma gelmişken," dedi Kont, "Franz'ın ne zaman geleceğini biliyor musunuz?"

"En geç beş altı gün içinde burada olacak."

"Geldiğinde bana uğramasını söyler misiniz? Onu pek sevmediğimi düşünüyorsunuz biliyorum, ama onu görmek hoşuma gider."

"Başüstüne Kontum," dedi Albert. "Cumartesiyi unutmayın."

"Sözümü verdim," dedi Kont.

Morcerflerin balosunun verildiği cumartesi günü, haziran ayının en sıcak günlerinden biriydi. Balo için her şey hazırlanmış, Kontes uşaklarına son emirleri verirken konuklar da gelmeğe başlamıştı. Bayan Danglars geldiğinde Albert yanına giderek onu karşıladı.

"Söyleyin genç adam," dedi Bayan Danglars, "Monte Cristo Kontu bu akşam burada olacak mı?"

"On yedi!" dedi Albert.

"Anlamadım," dedi Bayan Danglars.

"Bunu soran on yedinci kişisiniz," dedi Albert gülerek. "Kont'u kutlamam gerek doğrusu."

"Dün akşam onu operada görmeliydiniz," dedi Bayan Danglars. "Her zaman olduğu gibi yanında Yunanlı genç prenses vardı. Gösteri sona erdiğinde balerine, içinde muhteşem bir yüzük saklı olan bir demet çiçek fırlattı. Balerin sahneye tekrar geldiğinde parmağına yüzüğü takmıştı. Ne adam! Ah, sanırım Bayan Villefort sizinle konuşmak istiyor, yanına gitseniz iyi olacak."

"Bana ne soracağınızı biliyorum," dedi Albert, Bayan Villefort'un yanına gidince. "Kont'un gelip gelmeyeceğini merak ediyorsunuz, değil mi?"

"Hayır, sadece Franz'dan haber alıp almadığınızı soracaktım."

"Evet, dün ondan bir mektup aldım, yola çıktığını yazıyordu," dedi Albert.

O sırada, siyah saçları, gür bıyıkları ve alev alev parlayan gözleriyle son derece yakışıklı genç bir adam yanlarına gelerek Bayan Villefort'u saygıyla selamladı.

"Hanımefendi," dedi Albert, "size Sipahi gemisinin kaptanı Bay Morrel'i takdim etmekten onur duyarım."

“Beyefendiyle daha önce Kont’un evinde tanışmıştım,” dedi Bayan Villefort, soğuk bir sesle. Sonra yanlarından ayrıldı. Bu soğukluk karşısında Maximilian bir an ürperdi. Ancak arkasını döndüğünde, Bayan Villefort’u da, soğuk sesini de unutturacak bir şey gördü. Kapının yanında beyazlar içinde güzel bir kadın, iri mavi gözleriyle herhangi bir şey ifade etmeye çalışmaksızın kendisine bakıyordu. Sonra elinde tuttuğu bir demet menekşeyi dudaklarına götürdü. Maximilian bu işareti o kadar iyi tanıyordu ki o da hemen, gözlerinde aynı ifadesiz bakışla, mendilini dudaklarına götürdü. Mermer gibi donuk bedenlerinin altında çılgıncasına çarpan kalpleriyle bu iki insan, bir an onları ayıran bütün o kalabalığı unutarak biribirlerinin gözlerine dalıp gittiler. Monte Cristo Kontu gelmiş olmasa, bu sessiz anlaşma sonsuza kadar sürebilirdi. Kont, çevresine öylesine büyülü bir hava yayıyordu ki, girdiği her yerde gözler ona çevriliyordu.

Kont, konukları selamlayarak bahçe kapısının yanında durmakta olan Bayan Morcerf’e doğru ilerledi. Kont’un girişini aynadan gören Bayan Morcerf de onu karşılamak üzere ilerledi. Her ikisi de ilk konuşanın karşıdaki olmasını beklediklerinden sessizce birbirlerini selamladılar. Sonra Kont, Albert’in yanına gitti.

“Annemi gördünüz mü?” diye sordu Albert Kont’u görünce.

“Evet, şimdi selamlaştık,” dedi Kont. “Ama babanızı henüz göremedim.”

O sırada Kont birinin koluna dokunduğunu hissetti. Arkasını döndüğünde kendisini Danglars’la karşı karşıya buldu.

“Ah, siz misiniz Baron,” dedi.

“Neden beni Baron diye çağırıyorsunuz?” dedi Danglars. “Unvanıma hiç önem vermediğimi biliyorsunuz. Bu konuda sayın Vikont’a pek benzemiyorum; siz unvanınıza çok önem veriyorsunuz, öyle değil mi?” dedi Albert’e dönerek.

“Elbette,” dedi Albert. “Çünkü benim unvanımı alsalar hiçbir şeyim kalmaz, oysa siz unvanınız olmasa da yine de bir milyonersiniz.”

“Bence de en iyi unvan bu zaten,” dedi Danglars.

“Ne yazık ki milyonerlik,” dedi Monte Cristo Kontu, “bir kimsenin yaşamı boyunca taşıyabileceği kadar uzun ömürlü bir unvan olmayabiliyor. Buna örnek olarak Frankfurt’ta bir zamanlar milyoner olup şimdi iflas etmiş olan Francke ve Poulmann’ı düşünebilirsiniz.”

“Gerçekten iflas mı ettiler?” diye sordu Danglars benzi solarak. “Bana iki yüz bin frank borçları vardı!”

“Zarar hanenize iki yüz bin frank daha yazıldı demek ki…”

“Hşşş!” dedi Danglars, “Böyle şeyleri uluorta söylememekte yarar var.”

Bu arada içerisi epey sıcak olmuştu. Hizmetkârlar ellerinde tepsilerle dolaşıp konuklara buzlu meyve ikram ediyorlardı. Monte Cristo Kontu’nu izlemekte olan Bayan Morcerf, onun, sıcaktan rahatsız olmasına karşın meyve tepsisi geldiğinde hiçbir şey almadığını, hatta geri çekildiğini fark etti.

“Albert,” dedi, “Kont’un babanın evindeki yemek davetlerini her zaman geri çevirdiğini fark ettin mi?”

“Benimle kahvaltı etti ya,” dedi Albert.

“Ama orası senin evindi. Bütün bir akşam onu izledim, hiçbir şey yiyip içmedi. Belki de sıcaktandır…”

Sonra Albert’ten ayrılıp kocasının yanına giderek konukları bahçeye davet etti.

“Madem öyle,” dedi yaşlı bir general, “neden hep birlikte çıkmıyoruz?

“Haklısınız,” dedi Mercedes. Sonra Kont’a dönerek “Bana eşlik eder misiniz?” dedi.

Kont hazırlıksız yakalanmıştı. Kontese bir an öylesine derin düşüncelerle baktı ki, o kısacık an Mercedes’e yıllar boyu sürmüş gibi geldi. Sonra Kontese kolunu uzattı, birlikte bahçeye doğru yürüdüler.

“İçerisi çok sıcak değil mi?” dedi Kontes.

“Evet,” dedi Kont, “bahçeye çıkmak iyi bir fikirdi.”

Mercedes ona meyve ikram etti, ama Kont hiçbir şey almadı.

“Araplarda çok anlamlı bir gelenek vardır Kontum,” dedi Mercedes sonunda Kont’a bakarak. “Aynı çatı altında tuzu ve ekmeği paylaşan insanlar sonsuza kadar dost kalırlar.”

“Biliyorum hanımefendi, ama biz Fransa’dayız ve burada sonsuz dostluklara, sözünü ettiğiniz gelenek kadar az rastlanıyor.”

“Ama biz dostuz, öyle değil mi?” dedi Kontes gözlerini Kont’a dikerek.

“Kuşkusuz,” dedi Kont. “Olmamamız için bir neden mi var?”

Kontun ses tonu beklediğinden öyle uzaktı ki, Mercedes sadece içini çekip yürümeye devam etti. On dakika kadar sessizce yürüdükten sonra Mercedes birden sordu:

“Çok gezip gördüğünüz, çok büyük acılar çektiğiniz doğru mu?”

“Büyük acılar çektim, evet,” dedi Kont.

“Evlisiniz değil mi?”

“Ben mi? Bunu da nereden çıkardınız?”

“Hiç,” dedi Kontes. “Sadece operada her zaman yanınızda gördüğüm genç ve güzel kadınla evli olduğunuzu düşündüm.”

“O mu? Konstantinopolis’te satın aldığım bir köleydi. Babası prensti. Dünyada başka sevecek kimsem olmadığından onu evlat edindim.”

“O halde yalnız yaşıyor olmalısınız.”

“Evet.”

“Kardeşiniz, oğlunuz, ya da babanız yok mu?”

“Kimsem yok.”

“Sizi yaşama bağlayacak kimse olmadan nasıl yaşıyorsunuz?”

“Bunu ben seçmedim, hanımefendi,” dedi Kont. “Malta’da genç bir kızı sevmiştim, tam evleneceğimiz sırada savaş çıktı. Beni bekleyeceğini, bana sadık kalacağını sanmıştım, ama yanılmışım. Döndüğümde evlenmişti. O yıllarda pek çok erkeğin başına gelmiştir bu, ama herhalde benim kalbim daha zayıftı. Onlardan daha çok acı çektim, hepsi bu.”

“Peki o kızı bağışladınız mı?” dedi Mercedes.

“Evet.”

“Ya sizi ayıranları?”

O sırada Albert koşarak yanlarına geldi.

“Anne!” dedi. “Korkunç bir haber aldık!”

“Ne oldu?” dedi Mercedes.

“Bayan Saint-Meran kocasıyla birlikte Paris’e gelirken Bay Saint-Meran yolda yaşamını yitirmiş. Bay Villefort eşiyle kızını almaya geldi, ama kötü haberi işiten Bayan Valentine fenalaştı.”

“Bay Saint-Meran’ın Bayan Valentine’le akrabalığı mı var?” diye sordu Kont.

“Bay Saint-Meran onun öz annesinin babasıydı. Buraya da Valentine’i Franz’la evlendirmek için geliyorlardı.”

“Bu durumda Franz da akrabasını yitirmiş oluyor,” dedi Albert.

“Albert!” dedi Mercedes, “Kontum, lütfen şu çocuğa biraz dikkatli konuşması gerektiğini söyleyin; sizi dinleyeceğine eminim.”

Bunları söyledikten sonra iki adamın ellerini kendi elleriyle birleştirdi ve, “Biz dostuz, öyle değil mi?” dedi.

“Hanımefendi,” dedi Kont, “dostluğunuza layık mıyım bilmiyorum, ama her zaman en sadık hizmetkârınız olacağım.”

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eve döndüklerinde, Valentine büyükannesini yatakta buldu. Bayan Villefort ile kocası yaşlı kadının başında oturuyorlardı. Birkaç dakika sonra Bayan Villefort kocasına fısıldadı: “Sanırım ben çıksam iyi olacak, çünkü kayınvaliden beni görmeye hâlâ dayanamıyor.”

Onu işiten Bayan Saint-Meran Valentine’e fısıldayarak, “Evet, evet,” dedi. “O çıksın, ama sen benimle kal.”

Bayan Villefort çıktıktan sonra Valentine büyükannesiyle yalnız kaldı. Ani ölüm haberiyle sarsılan Bay Villefort da karısıyla birlikte çıkmıştı. Bir süre sonra, üzüntüden yorgun düşmüş olan yaşlı kadın uykuya daldı. Valentine büyükannesini öptükten sonra odadan çıktı.

Ertesi gün Valentine büyükannesini görmeye gittiğinde, yaşlı kadın hâlâ ateşler içinde yatıyordu.

“Ah büyükanneciğim,” dedi Valentine. “Kötü müsünüz?”

“Hayır yavrum, ama senin gelmeni bekliyordum. Bana babanı çağırmanı istiyorum. Onunla konuşacaklarım var.”

Valentine hemen babasını çağırdı.

“Bize yazdığınız mektupta bu çocuğun evliliğinden söz ediyordunuz,” dedi yaşlı kadın içeri gelen Bay Villefort’a. “Sanırım damat adayının adı Franz d’Epinay’di.”

“Evet efendim,” dedi Bay Villefort.

“Bu bey sizce Valentine için uygun bir eş olacak mı?”

“Kesinlikle. Bay d’Epinay tanıdığım en saygın gençlerden biridir.”

“O halde,” dedi yaşlı kadın, “bu evlilik bir an önce gerçekleşmeli, çünkü benim fazla vaktim kalmadı.”

“Büyükanne!” diye bağrdı Valentine.

“Hanımefendi!” dedi Bay Villefort da aynı anda.

“Ben ne dediğimin farkındayım,” dedi Bayan Saint- Meran.

“Ama büyükanne, henüz büyükbabamın yasını tutuyoruz. Böyle bir ortamda nasıl evlenmemi beklersiniz?”

“Ölmeden önce, evleneceğin adamı görmeliyim. O adamın benim yavrumu mutlu edeceğinden emin olmalıyım ki görevlerini yerine getirmediğinde mezarımdan kalkıp ona hesap sorabileyim.”

“Hanımefendi,” dedi Bay Villefort, “bu çılgın düşünceleri kafanızdan atmalısınız. Ölülerin dirildiği nerede görülmüş?”

“Ruhlar ancak kendilerini görebilecek kimselere görünürler,” dedi yaşlı kadın gözleri alev alev parlayarak. “Siz ister inanın ister inanmayın, dün gece gözlerim kapalı bir halde yatarken Bayan Villefort’un odasına açılan kapıdan beyaz bir gölgenin odama geldiğini gördüm. Kocamın ruhuydu bu, beni yanına çağırıyordu. Eğer kocamın ruhu bana gelebiliyorsa, benim ruhum da torunumu korumak için neden ortaya çıkmasın?”

“Hanımefendi, böyle düşüncelerin sizi etkilemesine izin vermeyin,” dedi Bay Villefort etkilenmemeye çalışarak. “Hepimiz sizi seviyoruz ve…”

“Hayır, hayır,” dedi yaşlı kadın. “Bay d’Epinay gelir gelmez bana haber vermenizi istiyorum. Ayrıca mirasımı Valentine’e bırakmak için bir de notere ihtiyacım var.”

Yaşlı kadın yorgun bir halde tekrar yatağına gömüldü. Bay Villefort odadan çıktıktan sonra, Valentine büyükannesinin başucuna oturdu.

İki saat sonra noter geldi. Valentine büyükannesini öperek odadan çıktı. Kapıda rastladığı uşak ona doktorun geldiğini, aşağıda kendisini beklediğini haber verdi. Valentine hemen aşağı indi.

“Hasta olan kim?” diye sordu Bay d’Avrigny, Valentine’i görünce.

“Ah Bay d’Avrigny! Büyükannem kocasının ruhunu gördüğünden, onun yanına gitmesi gerektiğinden söz ediyor. Ne yapacağımızı bilemiyoruz.”

Doktor, Valentine’in elini tutup onu biraz sakinleştirdikten sonra yaşlı kadının odasına çıktı. Bu sırada Valentine de bahçede beklemeye karar verdi. Bir süre evin çevresindeki çiçek bahçesinde yürüdükten sonra ağaçların arasına doğru ilerledi. O sırada birinin ona adıyla seslendiğini işitti. Biraz sonra aynı ses belirginleşmişti. Maximilian’dı bu.

Gerçekten de gelen Maximilian Morrel’di. Son iki gündür Villefortların evinde olup bitenlerin, Valentine’le aralarındaki ilişkiyi etkileyeceğini sezmiş, görülme tehlikesine karşın sevgilisiyle konuşmaya gelmişti.

“Bu saatte burada ne işin var?” dedi Valentine şaşırarak.

“Senden kötü haberleri almaya geldim sevgilim.”

“Ah Maximilian, evimiz gerçekten yasa büründü,” dedi Valentine.

Sonra da Maximilian’a, büyükannesinin hastalığını, Franz Paris’e döner dönmez düğünün yapılmasını istediğini anlattı.

“Tanrım,” dedi Maximilian, “O halde pek vaktimizin kaldığı söylenemez, çünkü Franz bugün geldi. Söyle Valentine, ne yapmayı düşünüyorsun? Yaşamım senin ellerinde. Kaderinle savaşmaya hazır mısın, yoksa o adamla evlenecek misin?”

“Babamın isteğine, ölüm döşeğindeki büyükannemin son arzusuna karşı çıkmamı nasıl beklersin? Beni anlayacak kadar soylu bir yüreğinin olduğunu biliyorum. Bütün gücümle gözyaşlarımı saklamaya çalışıyorum, ama benden istediğin şeyi yapamam, bu olanaksız!”

“Anlıyorum,” dedi Morrel. “Ben de sana ne yapacağımı söyleyeyim: Sen Franz’la evlenene kadar bekleyeceğim. Kader bu ya belli mi olur, belki Franz ölür, tam yemininizi edecekken bir yıldırım düşer… Son dakikaya kadar talihimin dönmesini bekleyeceğim. Sonra da ormanda ya da nehir kıyısında kuytu bir köşeye gidip beynimi paramparça edeceğim.”

Bu sözleri işiten Valentine kendini tutamayarak hıçkırıklarla ağlamaya başladı. Sonra dizlerinin üzerine çöküp eliyle kalbini tuttu.

“Maximilian, Tanrı katındaki gerçek eşim,” diye ağlıyordu, “sen de benim yaptığımı yap, acıya katlan, belki günün birinde birlikte oluruz.”

“Elveda!” dedi Maximilian.

“Tanrım!” diyerek kollarını göğe doğru kaldırdı Valentine. “İyi bir evlat olmak için elimden geleni yaptım. Yalvardım, ricalar ettim, dinlemediler. Pişmanlıktansa utançtan ölmeyi yeğlerim. Gitme Maximilian, ne istersen yapacağım!”

Morrel çoktan kapıya doğru yürümeye başlamıştı, bu sözleri işitince geri döndü.

“Haklısın sevgilim,” diye devam etti Valentine, “seninle geleceğim. Evimi, ailemi terk edeceğim. Tanrım, ne kadar nankör bir kızım, büyükbabamı bile terk edeceğim!”

“Onu terk etmen gerekmiyor ki,” dedi Maximilian sevinç içinde. “O da bizimle yaşar. Ah Valentine, bizi mutlu günler bekliyor, göreceksin! Bütün yalvarmalarına karşın yarın seni evlendirmekte

ısrarlılarsa…”

“Evet, ne yapmam gerektiğini biliyorum, seninle kaçacağım. Ama o zamana kadar bir daha görüşmemeliyiz. Sana yazar, haber veririm.”

“Sevgilim, o halde her şey hazır. Sen bana yazıp saati bildireceksin, ben de hemen buraya geleceğim. Kapıda bizi bir araba bekliyor olacak, oradan da kız kardeşimin evine gideceğiz.”

“Tamam, o zamana kadar hoşça kal!”

“Hoşça kal sevgilim!”

Genç adam eve döndükten sonra bütün bir akşam ve ertesi gün Valentine’den haber bekledi. Ancak üçüncü gün gelen mektupta şunlar yazılıydı:

Yalvarmaların, gözyaşlarının, ricaların yararı olmadı. Tanrı da en az insanlar kadar duygusuz olmalı ki ettiğim duaları işitmiyor. Yarın akşam saat dokuzda anlaşma imzalanacak. Ama kalbim sana ait, Maximilian.

Bu akşam dokuza çeyrek kala kapıda seninle buluşacağım.

Karın
Valentine De Villefort

NOT: *Bu arada sanırım yarın evleneceğimi büyükbabamdan gizliyorlar.*

Maximilian haberi aldıktan sonra gerekli bütün hazırlıkları yapmaya başladı. Villefortların bahçesine iki merdiven saklamış, arabayı hazırlatmıştı. Yanlarında hiçbir uşak olmayacaktı, arabadaki ışıkları da sokağı geçene kadar yakmayacaklardı.

Sonunda vakit geldi. Maximilian, Villefortların evine giderek arabayı sakladı. Kendisi de çalıların arasında gizli bir yer bularak beklemeye başladı. Yavaş yavaş hava karardı. Saat dokuzu vurmuştu. Valentine’den ses seda yoktu. Saat onu vurduğunda Maximilian hâlâ Valentine’in ayak eslerini işitmeyi bekliyordu. Sonra aklına bir fikir geldi: Valentine gelirken yolda bayılmış olabilirdi. Bu düşünce onu öylesine endişelendirdi ki bütün tehlikeyi göze alıp saklandığı yerden çıkarak eve doğru koşmaya başladı. Tam eve yaklaştığı sırada, ayın aydınlattığı bahçede Doktor d’Avrigny ile Bay Villefort’u ağaçlığa doğru yürürken gördü. Hemen bir çalılığın arasına saklandı. Bir süre sonra Maximilian iki adamın arasındaki konuşmayı işitti:

“Ah doktor, nedir bu başımıza gelenler! Beni avutmak için boşuna uğraşmayın, bu çok ağır bir darbe oldu benim için. Arka arkaya iki ölüm… bu çok fazla…”

Bu sözleri işiten Maximilian’ın tüyleri ürperdi. Villefortların evinde biri daha mı ölmüştü?

“Sizi buraya avutmak için çağırmadım,” dedi doktor, “tersine, uyarmak için çağırdım…”

“Ne demek istiyorsunuz?” dedi savcı tedirgin bir halde.

“Yalnız mıyız?”

“Evet, ama bu kadar tedbir neden?”

“Size söylemem gereken bir sır var,” dedi doktor.

Morrel dehşete düşmüş bir şekilde bir elini kalbine bastırmış, merakla doktoru dinlemeye çalışıyordu.

“Bayan Saint-Meran yaşlı olmasına yaşlıydı, ama son derece sağlıklı bir kadındı,” diye başladı söze doktor.

“Evet, ama üzüntüden öldü.”

“Dostum, üzüntü öldürür, haklısınız, ama bir günde, bir saatte, on dakikada değil. Kayınvalideniz zehirlenmiş!”

“Ne?”

“Bütün belirtiler bunu gösteriyordu. Bayan Saint-Meran’a, büyük olasılıkla yanlışlıkla, yüksek dozda

striknin verilmiş.”

“Ama bu nasıl olur?”

“Kayınvalidenizi benden başka kontrol eden oldu mu?”

“Hayır.”

“Hiç düşmanı var mıydı? Onun ölümünden çıkarı olacak herhangi biri?”

“Hayır. Valentine onun varisiydi, ama böyle bir şeyin düşüncesi bile çirkin.”

“Kimseyi suçlamak istemiyorum Bay Villefort, büyük olasılıkla bir kaza olmuştur. Sözgelimi, Bay Noirtier’yle ilgilenen uşak Barois, onun ilacını yanlışlıkla kayınvalidenize vermiş olamaz mı?”

“İyi ama babamın ilacı Bayan Saint-Meran’ı neden zehirlesin ki?”

“Kimi hastalıklarda zehir ilaç etkisi yapar, felç de bunlardan biridir. Son üç aydır babanıza brusin adlı bir sıvı veriyorum; felçli bir insan bu sıvının altı damlasına dayanabilir, ama aynı miktar sıradan bir insanı öldürmeye yeter.”

“Öyle bile olsa, Barois Bayan Saint-Meran’ın odasına hiç girmez ki…”

“Bilemiyorum, ama bu iş kazayla değil de bilerek yapılmışsa, gözünüzü açık tutmanızı öneririm. Savcı olan sizsiniz, gereken araştırmaları yapın dostum. Bu arada bu aramızda kalsın.”

“Sağ olun doktor, her şey için teşekkürler!”

Böyle dedikten sonra, Villefort eve koştu. Doktor da gitti. Maximilian sonunda saklandığı yerden çıkarak derin bir soluk aldı ve işittiklerinden sonra Valentine’in ne halde olduğunu düşünerek endişelenmeye başladı. O sırada evin açık pencerelerinden birinden bir ağlama sesi duydu. Sanki biri kendisine sesleniyor gibiydi. Hemen saklandığı yerden fırlayarak çiçek bahçesini geçti ve açık duran kapıdan eve girdi. Görülmeden merdivenlere ulaştı. Yarı açık bir kapıdan gelen ışık ve ağlama sesleri ona yardımcı oldu. Kapıyı açıp içeri girdi.

Beyaz örtüyle kaplı bir yatağın üzerinde yaşlı kadının cesedi yatıyor, yanı başında da Valentine hıçkırıklarla ağlıyordu. Valentine’i o halde görmeye dayanamayan Maximilian elinde olmadan içini çekerek yatağa doğru yaklaştı. Valentine onu gördüğüne şaşırmamıştı.

“Buraya kadar gelmeyi nasıl başardın?” dedi Valentine. “Hoş geldin demek isterdim, ama seni ilk karşılayan ölüm oldu…”

“Valentine, sekiz buçuktan beri gelmeni bekliyorum,” dedi Morrel titreyen bir sesle. “Sen gelmeyince o kadar endişelendim ki duvardan atlayıp soluğu burada aldım…”

“Seni görecek olurlarsa mahvoluruz. Görünmeden çıkabileceğin tek yer büyükbabamın odasından açılan kapı. Beni izle!”

Valentine koridoru geçip Noirtier’nin odasına giden merdivenleri indi. Maximilian da parmak uçlarına basarak onu izledi.

Evde olup bitenlerden haberdar olan Bay Noirtier Valentine’i görünce çok sevindi.

“Büyükbabacığım,” dedi Valentine soluk soluğa, “büyükannemi de yitirdikten sonra bu dünyada beni seven bir tek siz kaldınız. Yardımınıza ihtiyacım var!”

Bay Noirtier yardıma hazır olduğunu belirten bakışlarla baktı Valentine’e.

“O halde bu genç adama bakmanızı istiyorum,” dedi Valentine.

Bay Noirtier biraz şaşırarak Morrel’e baktı.

“Bu genç adam, Marsilya’nın en dürüst tecimenlerinden olan Bay Morrel’in oğlu Maximilian Morrel’dir. Onu tanıdığınıza eminim.”

Noirtier ‘evet’ anlamında başını salladı.

Valentine büyükbabasının önünde diz çöktü. “Büyükbabacığım, bu adamı seviyorum ve ondan başkasına ait olmak istemiyorum. Beni başka bir adamla evlendirecek olurlarsa kederimden ölürüm!”

Bay Noirtier düşünceli bakışlarla bir Valentine’e bir de Morrel’e baktı.

“Bay Morrel’i seviyorsunuz, öyle değil mi?”

Noirtier yine ‘evet’ anlamında başını salladı.

“O halde babamın isteklerine karşı bizi korur musunuz?”

Noirtier zeki bakışlarını Morrel’e dikti. Bu şu anlama geliyordu: “Olabilir.”

Maximilian yaşlı adamın ne demek istediğini anladı.

“Küçükhanım,” dedi Valentine’e dönerek, “Bay Noirtier’yle birkaç dakika yalnız kalmama izin verir misiniz?”

Bay Noirtier de bakışlarıyla Valentine’e çıkmasını söylüyordu. Valentine kalkıp büyükbabasını öptükten sonra iki adamı yalnız bırakarak odadan çıktı.

Morrel, Valentine’in ona büyükbabası ile arasındaki her şeyi anlattığını göstermek için sözlüğü alıp yaşlı adamın yanına koydu. Sonra da Valentine’le nasıl yakınlaştıklarını, onu ne kadar çok sevdiğini, Valentine’in de kendisiyle evlenmekten başka bir şey istemediğini ve birlikte kaçmayı düşündüklerini anlattı. Sözlerini bitirdiğinde Bay Noirtier’nin gözlerinde memnun olmadığını belirten bir bakış vardı.

“Planımızı onaylamıyor musunuz?” diye sordu Morrel.

“Hayır onaylamıyorum,” dedi Noirtier gözleriyle.

“O halde ne yapmamı öneriyorsunuz? Bu evliliğe göz mü yummalıyım?”

Noirtier hareketsiz duruyordu.

“Anlıyorum, beklememi istiyorsunuz,” dedi Morrel. “Ama beklediğimiz her an kötü sona daha da yaklaşacağız. İnanın bundan daha iyi bir kurtuluş yok bizim için.”

Yaşlı adam “hayır” anlamında başını salladı.

“Peki ne yapacağız, işi talihe mi bırakacağız?”

“Hayır.”

“Siz mi yardım edeceksiniz?”

“Evet.”

“Peki ya evlilik anlaşması?”

Noirtier bir şey söylemeden gülümsedi.

“İmzalanmayacak mı demek istiyorsunuz?”

“Evet” anlamında başını salladı yaşlı adam.

“O halde size güvenip planlarımdan vazgeçeceğim. şimdi sizi yalnız bırakmamı ister misiniz?”

“Evet,” dedi yaşlı adam.

Morrel, tıpkı torununun yaptığı gibi yaşlı adamı alnından öperek odadan çıktı. Barois onu bekliyordu; Valentine kendisine gerekli emirleri vermişti. Maximilian’ı geçitten geçirip bahçeye çıkardı. Bahçeye çıktıktan sonra Morrel duvardan atlayıp kendisini beklemekte olan arabaya binerek evine döndü. Hemen kendini yatağa attı ve bütün gece deliksiz bir uyku uyudu.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bay ve Bayan Saint-Meran gömüldükten sonra, Bay Villefort yaşlı kadının son arzusunun bir an önce yerine getirilmesi için gerekli hazırlıkları yapmaya başladı. Valentine'e haber göndererek salona gelmesini istedi, Bay d'Epinay'le iki tanığını çağırmayı da ihmal etmedi.

Bu beklenmedik haber evde epey karmaşaya yol açtı. Bayan Villefort bu habere inanamıyordu, Valentine ise ne yapacağını şaşırmıştı. Hemen büyükbabasının yanına gitmek istedi, ama merdivenlerde onu yakalayan Bay Villefort kolundan tutup salona gelmesini söyledi. Bayan Villefort ile Edward da aşağı indiler. Biraz sonra dışarda araba sesleri işitildi. Birinde noter, diğerinde Franz ile arkadaşları vardı.

Herkes salonda toplanmıştı. Noter, kâğıtlarını düzenledikten sonra Franz'a dönerek, "Bay Franz de Quesnel, Baron d'Epinay siz misiniz?" diye sordu.

"Evet efendim," dedi Franz.

"Bu evlilik nedeniyle Matmazel Valentine de Villefort'un büyükbabasının mirasından pay alamayacağını size anımsatmak isterim."

"Bu konuyu Matmazel de Villefort'un önünde tartışmak beni çok rahatsız ediyor, ama benim istediğim servet değil, mutlu bir evlilik," dedi Franz.

Bu sırada Valentine'in yanaklarından iki damla yaş süzüldü. O sırada kapı açıldı ve içeri Barois girdi.

"Beyler," dedi bir uşaktan beklenmeyecek kadar kesin bir ses tonuyla, "Bay Noirtier derhal Bay d'Epinay'i görmek istiyor."

"Valentine," dedi Bay Villefort, "büyükbabanın yanına çıkıp ona ne istediğini sorar mısın?"

Valentine hemen söyleneni yapmak üzere ayağa kalktı, ama Bay Villefort kararını değiştirdi:

"Bekle, ben de seninle geleceğim," dedi.

"Özür dilerim efendim ama," dedi Franz, "madem Bay Noirtier beni görmek istiyor, onun isteğine uymamız gerekir. Zaten onunla tanışma vaktimiz de gelmişti. Bay Noirtier'nin benim hakkımda pek iyi duygular beslemediğinin farkındayım; bu durumu değiştirmek için elimden geleni yapacağım."

Bay Villefort epey rahatsız olmuştu, ancak Franz'ın kararlılığı karşısında bir şey söyleyemedi. Üçü birlikte Bay Noirtier'nin odasına çıktılar.

Noirtier siyah elbiselerini giymiş onları bekliyordu. İçeri girdiklerinde Bay Villefort, "İşte Bay Franz d'Epinay," dedi. "Uzun süredir sizi tanıştırmak istiyorduk, umarım bu sayede iki gencin evliliği konusundaki kuşkularınız biraz olsun dağılır."

Noirtier'nin gözlerinde öylesine soğuk bir bakış vardı ki Bay Villefort'un tüyleri ürperdi. Yaşlı adam Valentine'e yanına gelmesini işaret etti; ona bir şeyler söylemeye çalışıyordu.

Valentine büyükbabasını anlamakta gösterdiği beceriyle, hemen yaşlı adamın "anahtar" sözcüğünü işaret ettiğini anladı. Sonra büyükbabasının işaret ettiği çekmeceye giderek içindeki anahtarı çıkarttı.

Felçli adam istediğinin o anahtar olduğunu belirtti; sonra da gözlerini, uzun süredir kullanılmayan ve içinde işe yaramayan kâğıtların bulunduğu sanılan bir çekmeceye dikti.

"Bu çekmeceyi açmamı mı istiyorsunuz?" diye sordu Valentine.

"Evet," dedi büyükbabası.

Valentine çekmeceyi açarak içinden bir deste kâğıt çıkardı.

“Bunları mı istiyorsunuz?”

“Hayır.”

“Ama çekmecede başka bir şey yok ki….”

Noirtier gözlerini sözlüğe çevirmişti. Valentine hemen sözlüğü açtı. Noirtier “gizli” sözcüğüne gelince onu durdurdu; sonra da kapıya doğru baktı.

“Barois’yı çağırmamı mı istiyorsunuz?”

“Evet,” dedi yaşlı adam.

Bu sırada Villefort iyice sabırsızlanmaya başlamıştı. Franz da olup bitenlerin şaşkınlığı içindeydi.

“Barois,” dedi Valentine içeri gelen yaşlı uşağa, “büyükbabam benden çekmecesini açmamı istedi. Ama sanırım sadece senin bildiğin gizli bir çekmece daha var, büyükbabam onu açmanı istiyor.”

Barois soran gözlerle Noirtier’ye baktı. Noirtier ‘evet’ anlamında başını salladı. Yaşlı uşak söyleneni yaptı ve orta çekmeceyi yerinden oynatarak altında duran kâğıtları çıkarttı.

“Kâğıtları Bay d’Epinay’e mi vereyim efendim?” diye sordu uşak.

“Evet,” dedi Noirtier.

Franz şaşırmış bir halde, uşağın uzattığı kâğıtları alarak yüksek sesle okumaya başladı. Belgelerde, Franz’ın babası General Quesnel’in ölümüyle ilgili bilgiler vardı. 1815 yılında Paris’teki Bonaparte taraftarları generali kendi saflarına çekmeğe çalışmışlar, general krala sadık kalmayı yeğleyerek bunu reddetmişti. Ancak general, Bonaparte taraftarlarını yakından tanıdığı için, bu konuda konuşmama yemini vermişti. Daha sonra general bir toplantıda derneğin başkanına aşağılayıcı birtakım sözler ettiğinden aralarında bir düello olmuş ve dernek başkanı kolundan yara alırken, general ölmüştü.

Franz, babasının ölümüyle ilgili bu gizli bilgileri okumayı bitirdikten sonra Bay Noirtier’ye döndü. Bu sırada yakında kopacak fırtınayı sezen Bay Villefort öfkeli bakışlarla yaşlı adama durmasını söylemeye çalışıyordu.

“Bu korkunç olayın ayrıntılarından haberdar olduğunuza göre bayım,” dedi Franz, “cinayeti işleyenenin kim olduğunu da biliyor olmalısınız.”

Ne yapacağını şaşırmış olan Villefort kapıya yöneldi. Valentine de olayın nereye varacağını sezmişti, çünkü büyükbabasının kolundaki yara izlerini görmüştü. O da şaşkınlık içinde bir iki adım geriledi.

“Yalvarırım,” dedi Villefort, “bu olayı daha fazla uzatmanın gereği yok. Babamın katili tanıdığını hiç sanmıyorum, adını bilse bile bizlere söyleyecek durumda olmadığını siz de görüyorsunuz.”

“Rica ederim!” dedi Franz. “Bu kâğıtları okurken tek umudum, sonunda babamın katilinin kim olduğunu öğrenebilmekti. Lütfen Bay Noirtier, bize onun adını söylemeye çalışın.”

Noirtier sözlüğü işaret etti. Franz hemen sözlüğü alarak yaşlı adamın yanına gitti. Yaşlı adam “B” harfine geldiğinde onu durdurdu. Franz teker teker sözcükleri taramaya başladı. Bay Noirtier “ben” sözcüğünü işaret etti.

“Siz mi?” diye bağırdı Franz.

“Evet,” diye başını salladı Noirtier.

Franz dehşet içinde sandalyeye çöktü. Villefort kapıyı açıp uçarcasına dışarı kaçtı, yoksa öfkesinden yaşlı adamı boğacaktı.

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

Ertesi sabah Monte Cristo Kontu'nun eline Baron Danglars'dan gelen bir mektup ulaştı. Mektupta sadece şunlar yazılıydı: "Makedonya'dan haber aldım."

Kont bu mektupla ne yapacağını düşünürken Albert Morcerf geldi. O da Baron Danglars'ın evinden geliyordu ve Eugenie Danglars'ın kendisine karşı soğuk davranmasından rahatsız olmuştu.

"Umursadığımdan değil Kontum, ama güzel bir kadın tarafından hakarete uğramayı kimse istemez," dedi. "Ama kulağıma gelen bu güzel ses de ne böyle?" diye sordu sonra, kulağını gitar sesine benzer bir sesin geldiği kapıya doğru eğerek.

"Kölem Hayde'nin çalgısı," dedi Kont.

"Köleniz mi? Artık kölelik yok ki."

"Hayde benim kölem olduğuna göre, var," dedi Kont.

"Olağanüstü bir adamsınız Kont," dedi Albert. "Onun bir prenses olduğu doğru mu peki?"

"Evet, babası ülkesinin en büyük adamlarından biriydi."

"Nasıl oldu da sizin köleniz oldu?"

"Dostum olduğunuza göre size güvenebilirim. Sır saklayacağınıza söz verir misiniz?"

"Veririm."

"Makedonyalı Ali Paşa'nın hikâyesini bilir misiniz?"

"Ali Tebelin mi? Babam bütün servetini onun hizmetinde çalışırken kazanmıştı."

"Doğru, bunu unutmuştum."

"Hayde, Ali Paşa'nın kızıdır."

"Ali Paşa'nın kızı sizin köleniz mi yani? Nasıl oldu bu?"

"Konstantinopolis'te bir pazarda rast gelip almıştım onu."

"Tanrım!" dedi Albert. "Bu genç hanımla tanışmayı çok isterdim. Bana bu iyiliği yapar mısınız?"

"Memnuniyetle, ama iki koşulum var. İlki bu tanışmadan kimseye söz etmeyeceksiniz, ikincisi de Hayde'ye babanızdan söz etmeyeceksiniz."

"Tamam, söz veriyorum," dedi Albert.

Kont uşaklarından birini çağırarak hanımefendiye, kendisini ziyaret etmek için izin istediklerini iletmesini emretti. Sonra Albert'e dönerek, "Hayde'ye bir şey sormayacaksınız. Bilmek istediğiniz bir şey olduğunda bana soracaksınız, ben de Hayde'ye soracağım," dedi.

"Kabul!" dedi Albert.

Hayde onları salonda bekliyordu. İlk kez odasına Monte Cristo'dan başkası girecekti. Bağdaş kurmuş bir halde divanın üzerinde oturuyordu; yanı başında da az önce çaldığı çalgısı duruyordu.

"Bana kimi getirdiniz?" diye sordu Kont'a Yunanca.

"Bir dost," diye yanıt verdi Kont aynı dilde. "Roma'da hırsızların elinden kurtardığım Albert Morcerf."

"Onunla hangi dilde konuşmamı istersiniz?"

"İtalyanca," dedi Kont. Sonra Albert'e dönerek, "Keşke eski ya da yeni Yunanca biliyor olsaydınız,"

dedi. “Hayde ikisini de çok iyi bilir.”

“Hoş geldiniz dostum,” dedi Hayde kusursuz bir İtalyancayla. Sonra uşağa döndü. “Ali, bize kahve ile nargile getir.”

Kont ile Albert, ortasında bir nargile duran masaya oturdular. Albert Hayde’ye dönerek:

“Yunanistan’ı terk ettiğinizde kaç yaşındaydınız,” diye sordu.

“Beş yaşındaydım,” dedi Hayde.

“Kontum,” dedi Albert Kont’a dönerek, Fransızca konuşuyordu, “Hayde’ye babamdan söz etmemi yasakladınız, ama belki kendisi ondan söz eder. Bana hikâyesini anlatmasını istiyorum.”

Monte Cristo Hayde’ye dönerek Yunanca şöyle dedi: “Bize babanın başına gelenleri anlat, ama kendisine ihanet edenin adını söyleme.”

Hayde derin bir iç geçirdi.

“Çocukluğum üzüntü içinde geçti, bütün bunları gerçekten dinlemek istiyor musunuz?” dedi Albert’e.

“Evet,” dedi Albert.

“O halde anlatacağım. Her şey ben dört yaşındayken annem bir akşam beni uyandırdığında başladı. Makedonya’daki sarayımızdaydık. Annem hiçbir şey söylemeden beni yatağımdaki çarşaflara sarıp götürmeye başladı; ağlıyordu. Sonra geniş bir merdivenden aşağı inmekte olduğumuzu fark ettim, arkamızdan da ellerinde çantalar, mücevherler ve altın dolu torbalar taşıyan hizmetçiler geliyordu. Onların arkasında da yirmi tane silahlı asker vardı.

“‘Çabuk! Çabuk!’ diye bağırıyordu bir adam, babamın sesiydi bu. Babam,” diye devam etti Hayde başını kaldırarak, “Avrupa’da herkesin önünde saygıyla eğildiği Ali Tebelin’di.”

“Bir süre sonra merdivenlerin sonuna ulaştık; bir göl kıyısına gelmiştik. Aşağıda bizi bekleyen bir kayık vardı. Gölün ortasında bir karaltı yükseliyordu, az sonra gideceğimiz köşktü bu. Kayığa bindik. Çok hızlı gidiyorduk. Annem bana, kaçmakta olduğumuzu, bu yüzden hızlı gitmemiz gerektiğini söyledi. Gerçekten de kaçıyorduk. Babam daha sonra bana hizmetinde çalışan askerlerden birinin…”

Hayde bir an duralayıp Monte Cristo Kontu’na baktı. Başından beri gözlerini Hayde’den ayırmamış olan Albert, merakla hikâyenin devamını bekliyordu.

“Evet hanımefendi, askerlerden birinin…” dedi Albert.

“… babamı yakalaması için Sultan’ın gönderdiği Serasker Hurşit’le işbirliği ederek kendisine ihanet ettiğini anlattı. Sultan’ın tasarılardan haberdar olan babam, en güvendiği adamlarından biri olan bir Fransız askerini elçilik etmesi için Sultan’a göndermişti, sonra da ondan haber beklemek için sözünü ettiğim köşke çekildi.”

“Bu askerin adını anımsıyor musunuz?” diye sordu Albert.

Monte Cristo kesin bakışlarını Hayde’den ayırmıyordu. Bunu gören Hayde, “Hayır anımsamıyorum,” diye yanıtladı onu.

Albert az daha babasının adını söyleyecekti, Kontla göz göze geldiğinde verdiği sözü anımsayıp sustu.

“Köşk ilk bakışta tek katlı bir yapı gibi görünüyordu, ama ilk katın altında ada büyüklüğünde bir yeraltı mağarası vardı. Annem, ben ve diğer kadınlar, getirilen eşyayla birlikte oraya götürülmüştük. Babamın en sevdiği kölelerinden biri olan Selim de bizimleydi. Babam ona, işaret verdiğinde bütün köşkü, kadınları, askerleri, kendisi de dahil olmak üzere her şeyi yakma emri vermişti. Orada ne kadar kaldığımızı bilmiyorum, ama bir sabah babam bizi yanına çağırttı. Her zamankinden daha solgun görünüyordu.

“‘Cesur ol Vasiliki,’ dedi anneme. ‘Bugün Sultan’dan haber gelecek ve kaderim belli olacak. Bağışlanacak olursam Makedonya’ya zaferle döneceğim, ama haberler kötüyse bu akşam kaçacağız.’

“‘Ya kaçmamıza izin vermezlerse?’ diye sordu annem.

“‘Hiç endişen olmasın,’ dedi babam gülümseyerek. ‘Selim’in korkunç ateşi onları korkutacaktır. Beni öldürmek istiyorlar, ama kendileri de benimle ölmeyi göze alamazlar.’

“Birden babam ayağa kalkarak annemden teleskobu istedi. ‘Bir gemi… iki… üç gemi…’ diye mırıldandı. ‘Vasiliki!’ dedi anneme. ‘Vakit geldi. Hayde’yi de alıp mağaraya dön.’

“‘Seni burada bırakamam,’ diyordu annem. Babam Selim’e annemi mağaraya götürmesini emretti. O sırada ben babama koşup boynuna atıldım. Babam eğilip beni öptü; onu bir daha göremeyeceğimi henüz bilmiyordum.”

Bütün bu üzücü anılar Hayde’yi bir an zayıf düşürmüş gibiydi, konuşacak gücü kalmamıştı. Monte Cristo ona şefkatle bakarak devam etmesini söyledi.

“Saat akşam dört olmasına karşın hava aydınlıktı, ama bizler mağarada kör karanlıktaydık. Tek ışığımız Selim’in elinde hazır tuttuğu kibritti. Annem dışarı baktığında babamın güvendiği ve elçi olarak gönderdiği Fransız askerini gördü. ‘Umarım iyi haberler getirmiştir,’ dedi.

“‘Neden korkuyorsunuz Vasiliki,’ dedi Selim, ‘onlar barış getirmezlerse, biz onlara ölüm getireceğiz.’

“O sırada henüz küçük bir çocuktum. Bu sözler karşısında öylesine korktum ki anneme sarılarak ağlamaya başladım. Annem de Selim’in kararlı sesinden korkmuş olacak ki o da titriyordu.

“‘Ali’nin emirleri nedir?’ diye sordu Selim’e.

“‘Bana hançerini gönderecek olursa bu, Sultan’ın kendisini bağışlamadığı anlamına gelecek; o zaman bu kibriti atıp her şeyi yakacağım. Yüzüğünü gönderecek olursa bu, bağışlandığı anlamına gelecek, o zaman kurtulacağız.’ dedi Selim.

“Birden sesler işitmeye başladık. Babamın adamları sevinç içinde bağırarak elçinin adını tekrarlıyorlardı; belli ki iyi haberler getirmişti.”

“Adını anımsamıyor musunuz?” diye sordu Albert bir kez daha.

Kont hemen Hayde’ye işaret verdi.

“Anımsamıyorum,” dedi Hayde. “Sesler giderek artıyordu. Mağaraya doğru yaklaşan ayak sesleri işittik.”

“‘Kim var orada?’ dedi Selim.

“‘Yaşasın Sultan!’” diye yanıtladı ses. ‘Ali Tebelin tamamen bağışlandı, üstelik servetine ve varlığına da dokunulmayacak.’

“‘İyi haberi getirdiysen bana vermen gereken şeyi de biliyor olmalısın,’ dedi Selim.

“‘Evet,’ dedi ses. ‘Yüzüğü getirdim.’

“‘Onu şu an durduğun yere bırak ve ben görene kadar geri çekil,’ dedi Selim.

“‘Tamam,’dedi ses ve yüzüğü yere bırakarak geri çekildi. Selim mağaranın girişine giderek yüzüğe baktı: ‘Efendimizin yüzüğü!’ dedi. ‘Demek her şey yolunda!’ Elindeki kibriti yere atarak söndürdü.

“Elçi bir sevinç çığlığı atarak ellerini çırptı. Bu işareti alan Serasker Hurşit’in askerleri bir anda mağaraya doluşarak Selim’i öldürdüler. Sonra da çılgınlar gibi mağaradaki altın torbalarına saldırdılar.

“Bu arada annem beni kucağına almış, mağaranın altındaki gizli geçite doğru koşuyordu. Yukardan babamın sesini işitiyorduk:

“‘Benden ne istiyorsunuz,’diyordu.

“‘Sultan’ın emirlerini anlamanı. Bu emri görüyor musun?’

“‘Görüyorum,’ dedi babam.”

“‘Senin başını istiyor!’

“Babam bunu işitir işitmez korkunç bir kahkaha attı, silahlar patlayıp adamlarından ikisi ölene kadar da

gülmeyi kesmedi. Aynı anda babamın yerde saklanmış olan adamları da ateş etmeye başladılar. Babam bütün bu ateşin ortasında dimdik duruyor, ‘Selim! Selim!’ diye bağırıyordu, ‘Görevini yerine getir!”

“‘Selim öldü,’ dedi köşkün altından gelen bir ses. ‘Sen dostum, senin de sonun geldi.’ Bizim durduğumuz boşluktan yirmi el ateş sesi işitildi. Babam yere yığılmıştı. Aynı anda ben de yere düştüm, annem bayılmıştı.

“Annem kendine geldiğinde Serasker Hurşit’in karşısındaydık. ‘Beni öldür,’ dedi annem, ‘ama namusuma dokunma.”

“‘Senin sahibin ben değilim, şu gördüğün adam,’ dedi Hurşit babamın ölümünden sorumlu olan adamlardan birini göstererek.”

“Sonra o adamın kölesi mi oldunuz?” diye sordu Albert.

“Hayır,” dedi Hayde. “Bizi yanında bulundurmaya cesaret edemediği için Konstantinopolis’e giden köle tacirlerine sattı. Yunanistan’ı geçip yarı ölmüş bir halde imparatorluk kapılarına geldik. Kapıda büyük bir kalabalık merakla bir şeye bakıyordu. Annem gözlerini kalabalığın baktığı yöne çevirdiğinde korkunç bir çığlık atarak yere düştü. Kapıda bir insan başı asılıydı, üzerinde de şu sözler yazıyordu: BU, YUNANLI ALİ PAşA’NIN BAşIDIR.

“Gözyaşları içinde annemi kaldırmaya çalıştım; ölmüştü. Daha sonra zengin bir Ermeni beni satın alıp eğitti; on üç yaşındayken de Sultan’a sattı.”

“Daha önce size anlattığım gibi Albert, zümrüt taş karşılığında bana Hayde’yi satan sultan oydu.”

Albert işittikleri karşısında şaşkına dönmüştü.

“Kahvenizi bitirin,” dedi Kont, “öykü sona erdi.”

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM

Franz, Bay Noirtier'nin odasından çıkarken öylesine yıkılmış bir haldeydi ki Valentine bile onun bu haline üzülmeden edemedi. Bay Villefort ise çalışma bahanesiyle odasına kapanmıştı. İki saat sonra uşak kendisine bir mektup getirdi. Mektupta şunlar yazılıydı:

> *Bu sabah olanlardan sonra Bay Noirtier de Villefort, kendi ailesiyle Franz d'Epinay arasında herhangi bir akrabalık ilişkisi kurulmasının olanaksız olduğunu anlayacaktır. Bay Franz d'Epinay, Bay Gerard Villefort'un bu olaydan haberdar olmasına karşın bu evliliğe göz yumacak olmasından ötürü büyük bir üzüntü duymaktadır.*

Onca yıldır kendisine derin bir saygı beslemiş genç bir adamdan gelen bu utandırıcı mektup Villefort için büyük bir darbe olmuştu.

Bu sırada evliliğin gerçekleşmemesine sevinmekle birlikte işittikleri karşısında biraz şaşırmış olan Valentine, büyükbabasını öperek odasına çekilmek için izin istedi. Ancak odasına gitmek yerine bahçeye indi. Maximilian her zaman buluştukları yerde onu bekliyordu. Valentine onu görür görmez, "Kurtulduk!" dedi.

"Kurtulduk mu dedin? Nasıl?"

"Büyükbabam sayesinde."

"Nasıl başardı?"

Valentine tam her şeyi anlatacakken, bu olayın yalnızca büyükbabasına ait bir sır olduğunu anımsayarak vazgeçti.

"Bunu daha sonra anlatacağım," dedi.

"Ne zaman?"

"Karın olduğumda."

Morrel bu sözler karşısında o kadar mutlu olmuştu ki konuyu burada kapatmaya razı oldu. Ertesi akşam tekrar buluşmak üzere sözleştikten sonra ayrıldılar.

Bu sırada Bayan Villefort da Noirtier'nin odasına çıkmıştı. Yaşlı adam onu her zamanki soğuk bakışlarla karşılamıştı.

"Bu evlilik gerçekleşmediğine göre," diye başladı söze Bayan Villefort, "sizinle ne Valentine'in ne de Bay Villefort'un konuştuğu bir konuyu görüşmeye geldim."

Noirtier ona devam etmesini işaret etti.

"Konuyla ilgisi olmayan ve bu nedenle konuşma hakkına sahip tek kişi olarak sizden, vasiyetinizi Valentine'in lehine değiştirmenizi rica ediyorum."

Noirtier bir an tereddüt etti, belli ki bu ricanın altındaki amacı anlamaya çalışıyordu.

"Umarım bu ricamı kabul edersiniz," dedi Bayan Villefort.

"Evet," dedi Noirtier gözleriyle.

Ertesi gün Noirtier sözüne uyup noteri çağırtarak vasiyetini değiştirdi. Bütün serveti, kendisinin yanından ayrılmaması koşuluyla Valentine'e kalacaktı.

Villefortların evinde bu olaylar olup biterken, Kont Morcerf de sözleştikleri gibi Baron Danglars'ı

ziyarete gitmişti. Danglars aylık hesaplarını inceliyordu ve sohbet için pek de havasında olduğu söylenemezdi.

“İşte geldim Baron,” dedi Kont Morcerf. “Son konuşmamızdan bu yana tasarılarımızda pek yol aldığımız söylenemez, öyle değil mi?”

“Ne tasarıları Kont Morcerf?” diye sordu Baron, onun neden söz ettiğini anlamamış gibi yaparak.

Yapmacıklı bir gülümsemeyle ayağa kalkarak Danglars’ı selamlayan Kont Morcerf şöyle dedi: “Kızınız Eugenie Danglars’ı oğlum Albert Morcerf için istiyorum sevgili Baron.”

Morcerf’in beklediğinin tersine, bu sözler karşısında memnun olmak yerine kaşlarını çatan Danglars, ona oturmasını söyleme nezaketini bile göstermeden şöyle dedi:

“Bu konuda düşünmem gerekiyor.”

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Son konuşmamızdan bu yana koşullar biraz değişti.”

“Özür dilerim ama sizi anlamıyorum, yoksa benimle oyun mu oynuyorsunuz?”

“Oyun mu?”

“Evet. Lütfen benimle açık konuşun.”

Danglars yanıt vermedi.

“Bu kadar çabuk karar değiştirmiş olamazsınız,” dedi Kont Morcerf. “Yoksa beni buraya aşağılandığımı görmek için mi çağırdınız?”

“Kararsızlığım karşısında şaşırdığınızın farkındayım, bunu gayet iyi anlıyorum. Ama koşullar beni biraz daha beklemeye zorluyor.”

“Bunlar çok boş sözler Baron,” dedi Kont Morcerf. “Sıradan bir kimseyi bunlarla ikna edebilirsiniz ama Kont Morcerf’i, asla… Bizim konumumuzda iki insan biribirlerine söz vermişlerse, biri bu sözü bozmak istediğinde iyi bir açıklama yapmak zorundadır.”

Danglars korkaktı, ama öyle görünmek istemiyordu. Ayrıca Kont Morcerf’in ses tonu da onu biraz utandırmıştı.

“Sözümü nedensiz yere bozmuş değilim. Yeterince iyi bir açıklamam olduğuna emin olabilirsiniz, sadece kolay kolay açıklanacak türden değil.”

“Açıklamanız konusunda ısrar ediyorum. Oğlum ya da karım aleyhinde bir iddianız mı var? Servetim sizin için yeterli mi değil? Yoksa fikir ayrılığımızdan ötürü mü tereddüttesiniz?”

“Beni daha fazla zorlamayın, yalvarırım. Sizi bu halde görmek beni utandırıyor.”

“Tamam bayım, bu konu kapanmıştır,” dedi Kont Morcerf. Sonra öfke içinde eldivenlerini giyerek odadan çıktı.

Danglars, Kont Morcerf’in, kendi aleyhinde bir iddiasının olup olmadığını sormaya cesaret edemediğini fark etmişti.

Ertesi sabah Baron uyanır uyanmaz gazeteleri istedi. Beauchamp’ın editörü olduğu İmpartial gazetesini alıp aceleyle haberler sayfasını açtı. Sonra yüzünde haince bir gülümsemeyle şu paragrafı okudu:

> *Bugüne kadar yayımlanmamış ya da işitilmemiş bir haber bugün gazetemize ulaşmış bulunmaktadır: Yunanlı Ali Paşa’nın düşmana karşı savunduğu kale, paşanın en güvendiği adamlarından olan Fransız bir teğmen tarafından düşmana bırakılmıştır. Yıllarca Ali Paşa’nın hizmetinde çalışan Fransız teğmen kaleyi kuşatmakla kalmamış, velinimetinin de düşman tarafından yakalanmasına neden olmuştur. O zamanlar Fernand adıyla bilinen teğmen, daha sonra Kont unvanını almış olan ve bugün Kont Morcerf adıyla tanınan kişidir.*

“Güzel!” dedi Danglars paragrafı okuduktan sonra. “Artık sevgili Fernand’a bir açıklama yapmam gerekmeyecek.”

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

Bu arada Bay Noirtier Maximilian'ı çağırması için Barois'yı yollamıştı. Bu habere çok sevinen Maximilan arabanın hazırlanmasını bile beklemeden koşarak Villefortların evine gitti. Yaşlı Barois da arkasından koşup ona yetişmeye çalışıyordu. Eve vardıklarında zavallı adam kan ter içinde kalmıştı. Yaşlı uşak Morrel'i özel bir odaya götürdü. Az sonra Valentine de geldi; öylesine güzel görünüyordu ki Morrel bir an Noirtier'yle olan buluşmasından vazgeçip onunla yalnız kalmak istedi. Ancak o sırada Bay Noirtier'nin tekerlekli sandalyesinin sesi işitildi. Maximilian yaşlı adamı görür görmez Valentine'le kendisini kurtardığı için ona ne kadar minnettar olduğunu anlattı. Genç adamı şefkat dolu bakışlarla dinleyen Noirtier Valentine'e işaret verdi.

"Bana söylediklerinizi Maximilian'a anlatayım mı?" diye sordu Valentine.

"Evet," diye işaret etti yaşlı adam.

"Büyükbabamın sana anlatacak çok şeyi var," dedi Valentine, Maximilian'a dönerek. "Bunları bana üç gün önce anlattı, şimdi de sana tekrar edebilmem için seni çağırtmış bulunuyor."

"Merakla dinliyorum hanımefendi," dedi Morrel.

"Büyükbabam bu evden taşınmak istiyor. Barois bugünlerde uygun bir ev aramakla meşgul."

"İyi ama siz ne olacaksınız hanımefendi? Büyükbabanızın size çok ihtiyacı var."

"Ben de onunla taşınacağım. Böylece hem daha özgür olacağım, hem de kendime ait bir gelirim olacak. Büyükbabamın evinde olduğum süre içinde Bay Morrel de rahatça ziyaretime gelebilecek. Benimle mutlu bir yaşam kurmaya karar vermesi halinde ben de onu bekliyor olacağım."

"Ah!" dedi Maximilian. "Bu kadar mutluluğu hak etmek için ne yaptım?"

Noirtier iki sevgiliye şefkatle bakıyordu. Kendisinden hiçbir şeyin saklanmadığı Barois da odanın uzak bir köşesinde mutlu gençleri seyrederek gülümsüyor, bir yandan da açık alnından süzülen terleri siliyordu.

"Zavallı Barois," dedi Valentine. "Ne kadar terlemişsin!"

"Evet hanımefendi, onca yolu koşarak gelmek beni biraz yormuş olacak," dedi Barois.

Noirtier gözleriyle bir sürahi limonata ile bir bardağın durduğu tepsiyi işaret etti. Kendisi de yarım saat önce bu limonatadan içmişti.

"Biraz limonata iç," dedi Valentine Barois'ya, "seni rahatlatır."

"Çok iyi olur hanımefendi, susuzluktan ölmek üzereyim."

Barois tepsiyi alıp Valentine'in doldurduğu bardağı sonuna kadar içti. Valentine'le Maximilian vedalaşıyorlardı. O sırada zilin çalındığını duydular.

"Bu gelen doktor olmalı," dedi Valentine saate baktıktan sonra. "Artık Bay Morrel'in de gitmesi gerek, öyle değil mi büyükbaba?"

Noirtier başını salladı.

"Barois! Gel de Bay Morrel'e yolu göster!"

"Geliyorum hanımefendi," dedi Barois.

Yaşlı uşak içeri girdiğinde titriyordu.

"Ne oldu Barois, neyin var?" diye sordu Valentine.

Yaşlı uşak yanıt veremedi; gözleri yerinden uğramış bir halde efendisine bakıyor, elini karnına bastırarak düşmemeye çalışıyordu.

“Düşecek!” diye bağırdı Maximilian.

Gerçekten de Barois’nın titreme nöbeti şiddetlenmiş, yaşlı adam daha fazla dayanamayarak kendini efendisinin önüne atmıştı.

“Tanrım! Tanrım! Ne oluyor bana? Göremiyorum, ateşten binlerce ok beynimi deliyor. Ah, dokunmayın bana! Dokunmayın!”

“Bay d’Avrigny! Bay d’Avrigny!” diye bağırıyordu Valentine. “Yardım edin!”

Bütün bu sesleri işiten Villefort telaşla odaya girdi. Onu gören Maximilian hemen perdenin arkasına saklandı. Noirtier, uşaktan çok dostu gibi sevdiği adama yardım edemiyor olmanın çaresizliği içinde, dehşete kapılmış bir halde birilerinin bir şeyler yapmasını bekliyordu. Barois ağzından köpükler saçarak yerde yatıyor, bu manzaranın korkunçluğu karşısında ne yapacağını şaşıran Villefort ise olup biteni anlamaya çalışıyordu. Bu arada tabii ki Morrel’i görmemişti. Birkaç saniye sonra şaşkınlığını üzerinden atan Villefort hemen kapıya koşup doktora seslendi.

“Bayan Villefort, gelin! İlaçlarınızı getirin!” diye bağırdı Valentine de merdivenlere koşarak.

“Sorun ne?” diye sordu Bayan Villefort yapay bir sesle.

“Çabuk, gelin!”

“İyi ama doktor nerede?” diye bağırdı Bay Villefort. “Nereye kayboldu bu adam?”

Bayan Villefort ilaçlarıyla birlikte merdivenlerden indi. Odaya girer girmez baktığı ilk kişi Noirtier oldu. Yaşlı adam gayet sağlıklı bir halde sandalyesinde oturuyordu. Sonra ölmek üzere olan kişinin Barois olduğunu gördü. Yüzü bembeyaz kesildi ve tekrar Noirtier’ye baktı.

“Tanrı aşkına hanımefendi, doktor nerede?” diye bağırdı Valentine. “Onu sizin odanıza girerken gördüm. Barois felç geçiriyor; kanı akıtılırsa kurtulabilir.”

“En son ne yemişti?” diye sordu Bayan Villefort soruyu yanıtlamaktan kaçınarak.

“Hiçbir şey, sadece bir bardak limonata içti.”

“Neden şarap içmedi? Limonata iyi değildir ki…”

“Limonata yakındaydı. Barois çok susamış olduğundan hemen içti.”

Noirtier gözlerini Bayan Villefort’tan ayırmıyordu.

“Bir kez daha soruyorum, doktor nerede?” diye bağırdı, Bay Villefort.

Sorudan daha fazla kaçamayacağını anlayan Bayan Villefort: “Edward’ın yanında,” dedi.

Villefort hemen koşup doktoru çağırmaya gitti. Bayan Villefort da onun arkasından çıktı.

Bu arada odanın boşaldığını gören Morrel saklandığı yerden çıktı.

“Hemen git Maximilian, ben sana haber gönderene kadar da bekle,” dedi Valentine.

Genç adam Valentine’in elini kalbine bastırdıktan sonra, Villefort ile doktorun girdiği kapının karşısındaki kapıdan çıktı.

Barois’in bilinci yerine gelmeye başlamıştı. Bay d’Avrigny ile Villefort onu divana taşıdılar.

“Bana biraz su ile eter getirin, terebentin yağı ile tartar asiti alması için de birini gönderin. şimdi herkes dışarı çıksın,” dedi doktor.

“Benim de çıkmam gerekiyor mu?” diye sordu Valentine.

“Evet hanımefendi, özellikle sizin çıkmanız gerekiyor,” dedi doktor kızgın bir sesle.

Valentine şaşırarak doktora baktı, sonra büyükbabasını öperek odadan çıktı.

“Kendinizi nasıl hissediyorsunuz” diye sordu doktor, Barois’ya.

“Biraz daha iyiyim.”

“Hazırladığım eter karışımını içebilecek misiniz?”

“Deneyeceğim, ama bana dokunmayın. Dokunursanız yeniden nöbete gireceğimi hissediyorum.”

“Bugün ne yediniz?”

“Hiçbir şey. Sadece efendimin limonatasından bir bardak içtim.”

“Limonata nerede?”

“Mutfaktaki sürahinin içinde.”

“Siz burada kalıp hastayla ilgilenin Bay Villefort, ben gidip limonatayı alacağım,” dedi doktor.

Bay d’Avrigny aceleyle koşarken neredeyse mutfağa gitmekte olan Bayan Villefort’a çarpıyordu. Bayan Villefort bir çığlık attı, ama doktor onunla ilgilenmedi bile. Sürahiyi bir an önce almak isteğiyle merdivenleri atlayarak indi. Sürahiyi aldıktan sonra da soluk soluğa hastanın bulunduğu odaya girdi. Bayan Villefort ağır adımlarla odasına çıkıyordu.

“Sürahi bu mu?” diye sordu Bay d’Avrigny, Barois’ya.

“Evet,” dedi Barois.

Doktor avcunun içine birkaç damla limonata koyduktan sonra dudaklarını avcuna sürdü. Limonatayı bir süre dilinde beklettikten sonra şömineye tükürdü.

“Aynı şey,” dedi. “Siz de bundan içmiş miydiniz Bay Noirtier?”

“Evet,” dedi yaşlı adam.

“Acı bir tat aldınız mı?”

“Evet.”

“Ah doktor, nöbet yeniden geliyor! Bana yardım edin!” diye bağırdı Barois.

Doktor hemen hastanın yanına koştu.

“Tartar asiti gelmiş mi Bay Villefort?”

Villefort hemen dışarı koşup bağırdı: “Tartar asitini hâlâ bulamadınız mı?”

“Ciğerlerine biraz hava verebilseydim,” dedi doktor çevresine bakınarak, “boğulmasını önleyebilirdim. Ama gerekli aletler yok ki!”

Barois bu kez ilkinden daha şiddetli bir nöbete yakalanmıştı. Divandan düşmüş, yerde acı içinde kıvranıyordu. O an elinden hiçbir şey gelmeyeceğini anlayan doktor, Noirtier’nin yanına gitti.

“Kendinizi nasıl hissediyorsunuz? İyi misiniz?”

“Evet.”

“Mideniz nasıl? Hafif mi?”

“Evet.”

“Her pazar almanız için verdiğim hapları aldıktan sonraki gibi mi?”

“Evet.”

“Limonatayı Barois mı hazırladı?”

“Evet.”

“Ona içmesini siz mi önerdiniz?”

“Hayır.”

“Bay Villefort mu önerdi?”

“Hayır.”

“Bayan Villefort?”

“Hayır.”

“O halde Valetine’di?”

“Evet.”

Daha sonra doktor, Barois’nın yanına gitti.

“Konuşabilir misiniz? Haydi dostum, biraz çabalayın.”

Barois kan çanağına dönmüş gözlerini açmaya çalıştı.

“Limonatayı kim hazırladı?”

“Ben.”

“Hazırladıktan hemen sonra Noirtier’nin odasına mı getirdiniz?”

“Hayır, mutfakta bıraktım, çünkü çağrılmıştım.”

“Odaya kim getirdi?”

“Bayan Valentine.”

“Ah, yine mi!” diye bağırdı doktor alnını tutarak.

“Doktor! Doktor!” diye bağırdı üçüncü nöbetin geldiğini anlayan Barois.

“Tartar asiti gelmedi mi hâlâ?” diye bağırdı doktor.

“Eczacının hazırladığı sıvıyı getirdim,” dedi içeri giren Bay Villefort.

“İçin bunu!” dedi doktor Barois’ya.

“Olanaksız doktor. Artık çok geç. Boğazım çoktan tıkandı bile. Ah, başım, kalbim! Tanrım, daha fazla acı çekmek istemiyorum.”

“Korkmayın dostum, birazdan acılarınız sona erecek,” dedi doktor.

Barois korkunç bir çığlık atarak yere yuvarlandı. Bay d’Avrigny elini yaşlı uşağın kalbinin üzerine koyarak ağzına bir ayna tuttu.

“Evet?” diye sordu Bay Villefort.

“Hemen mutfağa gidip biraz menekşe özü alın.”

Villefort hemen gitti.

“Korkmayın Bay Noirtier, hastanın kanını akıtmak için onu başka bir odaya götürmem gerekiyor.”

Sonra Barois’yı kollarından tutarak yandaki odalardan birine taşıdı, ardından da kalan limonatayı almak için odaya döndü.

Noirtier sağ gözünü kırptı.

“Valentine’i çağırmamı istiyorsunuz, hemen haber vereyim.”

Villefort elinde bir bardak menekşe özüyle dönerken doktorla karşılaştı.

“Benimle gelin,” dedi doktor, Villefort’u Barois’nın yattığı odaya götürerek.

“Hâlâ toparlanamadı mı?”

“Öldü bile!” dedi doktor.

“Bu kadar çabuk mu?”

“Evet, ama bu sizi şaşırtmasın,” dedi doktor. “Bay ve Bayan Saint-Meran da bu kadar çabuk öldüler. Evinizde ölüm herkesi çok kolay yakalıyor Bay Villefort.”

“Ne?” diye bağırdı Bay Villefort. “Hâlâ o korkunç düşüncenizde ısrarlı mısınız?”

“Evet bayım, bunun için yeterince nedenim var. İnsanın yaşamını en küçük bir iz kalmayacak şekilde alıp götüren çok etkili bir zehir vardır. Bu zehri çok iyi bilirim, onun üzerinde epey çalıştım. Bayan Saint-Meran’da olduğu gibi zavallı Barois’da da bu zehrin belirtilerine rastladım. Ama bunun varlığını

kanıtlamanın çok daha kesin bir yolu da var. Limonatada zehir varsa, elinizdeki bu menekşe özüne kattığımızda yeşil bir renk alacaktır; sizin umduğunuz gibi zehir yoksa limonatanın rengi değişmeyecektir.”

Doktor yavaşça menekşe özünün bulunduğu bardağa birkaç damla limonata kattı. Bardağın dibi hemen tortulandı. Önce tortu mavi bir renk aldı, daha sonra zümrüt rengine döndü, en sonunda da bardağın dibinde kuşkuya yer bırakmayacak kadar yeşil bir tortu kaldı.

“Talihsiz Barois’nın zehirlenmiş olduğu kesin,” dedi doktor. “Bu konuda herkesin önünde tanıklık etmeye hazırım.”

Villefort hiçbir şey söylemedi.

“Artık bir şeyler yapmanın vakti geldi,” dedi doktor. “Bu ölümlere bir son vermemiz gerek. Savcı olarak sanırım ne yapmanız gerektiğini benden daha iyi biliyorsunuzdur.”

“Bana öyle geliyor ki bu suçlar kurbanlardan çok bana yönelik. Bütün bu felaketlerin altında şahsıma karşı birtakım tasarılar seziyorum,” dedi Villefort.

“Ah insanoğlu! Bütün dünyanın kendi çevresinde döndüğünü sanacak kadar bencil olabiliyor kimi zaman… Yaşamlarını yitiren insanlara ne oldu sizce? Bay Saint-Meran, Bayan Saint-Meran, Bay Noirtier…”

“Bay Noirtier mi?”

“Elbette. Suçlunun zavallı uşağınızın yaşamına kastedeceğini mi sanmıştınız? Limonata Noirtier’nin içmesi için hazırlanmıştı, sadece bir yanlışlık oldu.”

“Peki nasıl oldu da babam zehirlenmedi?”

“Size daha önce de anlatmıştım; babanız kendisine bir süredir verdiğim brusinli ilaçlardan ötürü zehre karşı bağışıklık kazanmış olmalı. Katilin bundan haberinin olmadığı ortada, ama brusinin ne kadar etkili bir zehir olduğunu gayet iyi biliyor!”

“Lütfen susun, daha fazla dayanamayacağım,” dedi Villefort.

“İsterseniz katilin işlerine bir göz atalım. Önce Bay Saint-Meran, ardından Bayan Saint-Meran… Sabırsızlıkla beklenen iki miras!”

Villefort alnından damlayan terleri sildi.

“Bay Noirtier Valentine’in evliliği nedeniyle vasiyetini değiştirmişti, o zaman her şey yolundaydı. Sonra vasiyetini Valentine’in lehine bozar bozmaz kurban durumuna düştü.”

“Lütfen Bay d’Avrigny, kızıma acıyın!” diye mırıldandı Villefort.

“Onun suçlu olduğunu kendiniz söylediniz işte, kendi öz babası! Bay Saint-Meran’ın ilaçlarını kızınız gönderiyordu, Bayan Saint-Meran’ın yatağının başında oturup onun içeceklerini hazırlayan kızınızdı, Bay Noirtier’ye limonatasını getiren de kızınızdı. Kızınız suçludur bayım ve bu konuda bir şeyler yapması gereken kişi de sizsiniz!”

“Doktor, size inanıyorum. Ama ya kızım suçsuzsa?”

“Güzel,” dedi doktor bir an sessiz kaldıktan sonra. “O halde bekleyeceğim. Ama şunu unutmayın, bu evde biri daha hastalanacak olursa, sizin başınıza bir şey gelecek olursa, beni çağırmayın, çünkü gelmeyeceğim. Bu korkunç sırrı saklayacağım, ama vicdanımın utanç ve pişmanlıkla rahatsız olmasına izin vermeyeceğim. Hoşça kalın!”

YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM

Morcerf'in Makedonya'daki olaylarla ilgisi hakkında gazetelerde çıkan haber, Asilzadeler Birliği üyeleri arasında epey bir patırtı kopardı. Bir tek Kont Morcerf'in olaylardan haberi yoktu, çünkü o sabah gazeteleri okuyacak fırsatı olmamıştı. Birliğin merkezine her zamanki gururlu adımlarıyla girdi. Toplantı başlayalı yarım saat olmuştu.

Herkesin önünde birer gazete duruyordu ve hepsinin bir an önce konuyu tartışmak için sabırsızlandıkları belliydi. Ama kimse sözü açmaya cesaret edemiyordu. Sonunda Morcerf'le pek iyi anlaşamayan üyelerden biri söz alınca herkes rahatladı.

Bütün üyeler merakla yaşlı üyenin konuşmasını bekliyordu. Morcerf bu derin sessizliğin nedenini merak ediyordu, çünkü bu adamın söyledikleri genellikle sıkıntıyla dinlenirdi. Yaşlı adam konuşmaya başladığında başta ilgisizlikle kulak kabartan Morcerf, Makedonya ve Teğmen Mondego adlarını duyar duymaz bembeyaz kesilerek titremeye başladı. Bu arada salonda bütün gözler kontun üzerine çevrilmişti.

Yaşlı üye önce gazetedeki haberi okudu, sonra bu konuyu açmak zorunda olmaktan ötürü ne kadar üzüntü duyduğunu, ama birliğin onuru için bu görevi üstlenmek zorunda kaldığını anlattı. Bu konuyla ilgili bir soruşturma isteminde bulunduktan sonra sözlerini bitirdi.

Morcerf bu beklenmedik darbeden ötürü o kadar sarsılmıştı ki, meslektaşlarının karşısında kekelemekten başka bir şey yapamadı. Ancak bu sinirli tavırları suçlu olmasına bağlanabileceği gibi, suçsuzluğun yarattığı şaşkınlığa da bağlanabilirdi ki onca yıllık meslektaşları da onun bu halini şaşkınlığına yordular. Oylama sonucunda bir soruşturma açılmasına ve kontun kendini savunmak için gerekli delilleri ortaya koymasına karar verildi. Meslektaşlarının hâlâ kendisine inandığını gören Morcerf'in cesareti yerine geldi.

Komite, soruşturmanın aynı akşam saat sekizde yapılmasına karar verdi. Uzun zamandır böyle bir olayın patlak vermesine karşı hazırlıklı olan Morcerf, hemen evine gidip hazırlamış olduğu delilleri bir araya topladı.

Saat sekizde herkes birliğin merkezinde toplanmış bekliyordu. Kont Morcerf sakin görünüyordu. Üyeler onu gayet iyi karşıladılar; hatta bir tanesi yanına gelip elini sıktı. O sırada görevlilerden biri başkana bir mektup getirdi.

Kont Morcerf savunmasını büyük bir titizlikle hazırlamıştı. Önce Ali Paşa'nın kendisine ne kadar güvenmiş olduğunu kanıtlayan deliller gösterdi. Bunun en iyi kanıtı da Sultan'a haber göndermek için kendisini seçmiş olmasıydı. Kont Morcerf görevini harfi harfine yerine getirmişti, ama Paşa'nın yanına döndüğünde onu ölü bulmuştu. Ali Paşa konta o kadar güveniyordu ki, karısıyla kızını da kendisine teslim etmişti.

Bu arada Başkan, görevlinin getirmiş olduğu mektuba önce ilgisizce göz atmış, ancak ilk satırlarını okuduktan sonra yazılanlar ilgisini çekmişti. Mektubu baştan sona birkaç kez okumuştu. Sonra gözlerini Kont Morcerf'e dikti.

"Kont, söylediğinize göre Ali Paşa'nın karısı ile kızını tanıyorsunuz, öyle mi?" diye sordu.

"Evet, onları en az yirmi kez gördüm."

"Onların başına gelenler konusunda bir bilginiz var mı?"

"Ne yazık ki efendim, bu konuda da talihim pek yaver gitmedi. O zamanlar pek zengin değildim ve

yaşamım tehlike altındaydı. Ali Paşa'nın sarayına gittiğimde ikisi de ortada yoktu bende onları arayamadım."

"Beyler, Bay Morcerf'in savunmasını dinlediniz. Kont Morcerf, söylediklerinizin doğruluğunu kanıtlayacak herhangi bir tanığınız var mı?"

"Ne yazık ki efendim, Ali Paşa'nın yanında birlikte hizmet ettiğim kişilerin hiçbiri şu an hayatta değil. Öne sürebileceğim tek kanıt askeri geçmişimin temizliği ve aleyhimde hiçbir yeterli kanıt bulunmayışı olabilir."

Üyeler kendi aralarında fısıldaşmaya başladılar. Hepsi de kontun tarafındaydı, yapılacak tek iş oylamayla kontu temize çıkarmaktı. Bu sırada başkan ayağa kalkarak şöyle dedi:

"Beyler, sanırım hiçbirinizin bu konuda önemli birtakım bilgilere sahip olduğunu öne süren bir tanığı dinlemeye itirazı yoktur. İşte konuyla ilgili mektup burada." Başkan mektubu okumaya başladı:

> *"Sayın Başkan, Makedonya'daki olaylar konusunda Soruşturma Komitesi'nin işine yarayacağına inandığım birtakım gerçekler konusunda sizleri aydınlatmak isterim. Ali Paşa'nın ölümü sırasında onun yanındaydım ve Vasiliki ile Hayde'nin başına gelenleri de biliyorum. Siz bu mektubu okurken ben dışarıda bekliyor olacağım."*

Kont Morcerf gözle görülür biçimde heyecanlanmış, mektup okunduğu sırada bir ara kâğıtlarını düşürmüştü.

"Bu tanık da kim böyle, belki de düşman demem gerek…" dedi sinirli bir sesle.

"Birazdan öğreneceğiz," dedi başkan. "Komite tanığı dinlemeye hazır mı?"

"Evet," dedi herkes.

Başkan, görevliye tanığı içeri almasını söyledi. Bütün gözler kapıya çevrilmişti. Uzun bir pelerin giymiş bir kadın görevlinin arkasından içeri girdi. Başkan tanığa pelerinini çıkarmasını rica etti. Pelerinini çıkardığında komite üyelerinin karşısında Yunan geleneklerine göre giyinmiş son derece güzel, genç bir kadın durmaktaydı.

"Hanımefendi," diye başladı söze başkan, "mektubunuzda Makedonya olayıyla ilgili önemli bilgilere sahip olduğunuzu söylüyorsunuz. Ancak o sıralar çok küçük yaşta olmalıydınız."

"O sırada dört yaşındaydım, ama olaylar beni çok yakından ilgilendirdiği için tek bir ayrıntıyı bile unutmuş değilim."

"Olayların sizinle ilgisi neydi?"

"Adım Hayde sayın başkan, Ali Paşa ile sevgili karısı Vasiliki'nin kızı benim," dedi genç kadın. Bu sözleri söylerken yüzünde kimliğini ortaya koyan öylesine gururlu bir ifade, gözlerinde öylesine soylu bir bakış vardı ki, üyeler genç kadının yalan söylemediğinden emin olacak kadar etkilenmişlerdi. Bu arada Kont Morcerf, genç kadının son sözleri karşısında yıldırım çarpmışa dönmüştü.

"Hanımefendi," dedi başkan, "kimliğinizi kanıtlayacak delilleriniz var mı?"

"Evet efendim," dedi Hayde pelerininden ipek bir çanta çıkartarak. "İşte babamın hazırladığı doğum kâğıtlarım. Bunlar da vaftiz edildiğimi kanıtlayan belgeler; babam Müslüman olmasına karşın benim annemin dininde yetişmemi istemişti. Son olarak da, ki bence en önemli kanıtlardan biri bu, annemle benim El Kobbir adında Ermeni bir tacire satıldığımızı gösteren kâğıtlar var. Fransız teğmen, velinimetinin kızı ile karısını sattığı bu tacirden dört yüz bin frank almıştı."

Üyelerin sesizlik içinde dinlediği bu sözler karşısında, Kont Morcerf'in yüzü bembeyaz kesilmişti. Tanığın belgelerinin incelenmesi için komiteye bir çevirmen çağrılmıştı. Çevirmen belgeleri Fransızca olarak okurken, Arapça bilen üyelerden biri de dikkatli bir biçimde özgün metinden onu izliyordu. Belgede şunlar yazılıydı:

“Ben yüce Sultan’ın hareminden sorumlu köle taciri El Kobbir, Monte Cristo Kontu’ndan aldığım sekiz yüz bin frank değerindeki bir zümrüt karşılığında, yedi yıl önce, Makedonyalı Ali Paşa’nın hizmetinde çalışmış Fernand Mondego adındaki Fransız teğmenden dört yüz bin frank karşılığında satın aldığım ve Konstantinopolis’e vardığımızda ölmüş olan Vasiliki ile Ali Paşa’nın kızı, on bir yaşındaki Hıristiyan köle Hayde’yi sattığımı kabul ediyorum.

Bu anlaşma Yüce Sultan’ın onayıyla Konstantinopolis’te, Hicri takvime göre 1247 yılında yapılmıştır.

İmza: EL KOBBİR”

Tacirin imzasının yanında Sultan’ın mührü vardı.

Kont Morcerf sessiz kalmıştı, Hayde’nin nerede oturduğunu anlamaya çalışıyordu. Sonunda onu gördüğünde bakışları genç kadının üzerinde donup kaldı.

“Konuyla ilgili olarak Monte Cristo Kontu’nu sorgulamamız da mümkün mü hanımefendi?” dedi başkan.

“Kont üç gündür işleri nedeniyle Normandiya’da bulunuyor efendim,” diye karşılık verdi Hayde.

“O halde komitemizi aydınlatan bu kararı vermenizde Kontun payı olmasa gerek. Size tanıklık etmenizi kim tavsiye etti acaba?”

“Hiç kimse. Fransa’ya gelip babamın ölümüne neden olan hainin burada yaşadığını öğrendiğim günden beri bu fırsatı bekliyordum. Kontun evinde çok sakin ve herkesten uzak bir yaşam sürüyorum, ama dünyada olup bitenleri izlemek için her gün titizlikle gazeteleri okuyorum. Bu toplantıdan da gazete aracılığıyla haberim oldu.”

“Monte Cristo Kontu’nun davranışınızdan haberi yok mu?”

“Hayır efendim, kesinlikle yok. Hatta böyle bir şey yaptığım için bana kızmasından bile korkuyorum. Ama yine de bugün benim için zafer dolu bir gün, sonunda babamın intikamını alacağım.”

“Bay Morcerf,” dedi başkan, konta dönerek, “bu bayanın Ali Paşa’nın kızı Hayde olduğunu doğruluyor musunuz?”

“Hayır,” dedi Morcerf. “Bu bayanı ilk defa görüyorum ve bu olayın düşmanlarım tarafından hazırlanan bir oyun olduğundan kuşkum yok.”

Onun sesini işiten Hayde aniden arkasına döndüğünde Kont Morcerf’i görerek bir çığlık attı.

“Beni tanımıyor musun!” diye bağırdı. “Ama ben seni tanıyorum Bay Fernand Mondego! Babama ihanet eden Fransız teğmeni! Makedonya Kale’sini satan sendin! Selim’i öldürüp babamı kandıran, annemle beni El Kobbir’e satan sendin! Katil! Katil! Efendinin kanı hâlâ alnında duruyor! Hepiniz bakın bu adama! Bakın!”

Bu sözler öylesine gerçek bir öfkeyle söylenmişti ki herkes Kont Morcerf’in alnına baktı; Kont bile Ali’nin kanını üzerinde hissetmişçesine elini alnına götürdü.

“Bay Morcerf’in Fernand Mondego olduğundan emin misiniz?” diye sordu başkan.

“Emin olmak mı? Annem ölmeden önce bana şöyle demişti: ‘Bir zamanlar Avrupa’nın en güçlü adamının kızıydın, kraliçe olmayı bekliyordun. şimdi seni bir köle yapıp babanın başının direklerde gezdirilmesine neden olan bu adama iyi bak! Bir gün onun yüzünü unutabilirsin, ama El Kobbir’in altınlarının döküldüğü elindeki o yara izi asla aklından çıkmasın!’ Evet beyler, bu adamı tanıyorum! Beni hâlâ tanımamış mı ona sorun!”

Hayde’nin ağzından çıkan her söz Morcerf’i bıçak gibi yaralıyor, yüzündeki son kararlılık izlerini de siliyordu. Son sözlerden sonra farkında olmadan elini ceketinin altına sakladı, çünkü gerçekten de Hayde’nin sözünü ettiği yara izi oradaydı.

“Cesaretiniz kırılmasın Kont Morcerf,” dedi başkan. “Bu mahkemenin adaleti herkes için geçerlidir. Size kendinizi savunma fırsatı vermeden bu davayı kapatmayacağız. Daha ayrıntılı bir soruşturma yapmamızı ister misiniz? Makedonya’ya bir soruşturma heyeti gönderebiliriz. Konuşun Kont Morcerf,

kararınız nedir?”

Morcerf yanıt vermedi. Komite üyeleri dehşet içinde bir birlerine bakıyorlardı.

“Kararınız nedir Kont Morcerf?” diye bir kez daha sordu başkan.

“Hiç,” dedi Morcerf zar zor işitilen bir sesle.

“O halde Ali Tebelin’in kızının doğru söylediğini kabul ediyorsunuz, öyle mi? Tanığın öne sürdüğü bütün suçlardan sorumlu musunuz?”

Kont umutsuzluk içinde meslektaşlarına baktı. Sonra gözlerini çatıya doğru kaldırdı, ama bir an kendisini Tanrı’ın önünde hissederek hemen gözlerini indirdi. Boğazına dek kapalı gömleğinin düğmelerini gevşetti, sonra da ağır adımlarla salondan çıktı.

“Beyler,” dedi başkan, “Kont Morcerf’i ihanet ve şerefsizlikten ötürü suçlu buluyor musunuz?”

Bütün üyeler hep bir ağızdan “Evet!” diye bağırdılar.

Hayde oylamanın sonuna kadar beklemiş, Kont Morcerf hakkındaki kararı işitmişti. Pelerinini giyerek üyeleri selamladıktan sonra kraliçelere özgü yürüyüşüyle salondan çıktı.

YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM

Albert babasına bu darbeyi vuran kişiyi öldürmeye ant içmişti. Danglars'ın Makedonya'da birtakım araştırmalar yaptırdığını öğrenmiş, bunun üzerine arkadaşı Beauchamp'ı da yanına alarak baronun evine gitmişti.

Danglars'ın evine geldiklerinde, olup bitenlerden haberdar olan baron, Albert'i kabul etmedi. Ancak Albert uşağın söylediklerine aldırmadan arkadaşıyla birlikte baronun odasına girdi.

"Bayım, bu ne saygısızlık! İnsan artık istemediği kimselerle görüşmeme özgürlüğüne de mi sahip değil?" dedi Danglars, Albert'i karşısında görünce.

"Sizi düelloya davet ediyorum bayım," diye bağırdı Albert öfkeyle.

"Sizi uyarmalıyım beyefendi," dedi korktuğu her halinden belli olan Danglars. "Çılgın bir adam beni tehdit ederse ona hiç acımam. Ayrıca kendimi herhangi bir nedenle suçlu hissetmek şöyle dursun, toplum için çok yararlı bir iş yaptığımı düşünmekteyim. Babanızın şerefsizliğinin sorumlusu ben miyim?"

"Evet sensin, alçak!" dedi Morcerf öfkeyle.

"Benim ha! Çıldırmış olmalısınız. Yunanistan'ın tarihiyle ilgili ne bilirim ki ben? Oralara hayatımda ayak basmış mıyım? Babanıza Makedonya Kalesi'ni düşmana satmasını ben mi önerdim?"

"Yeter!" diye bağırdı Albert. "Makedonya'ya yazan kimdi?"

"Bendim tabii ki. Kızımın evleneceği adamın babası hakkında araştırma yapmak en doğal hakkımdır."

"Ama alacağınız yanıtı gayet iyi biliyordunuz, öyle değil mi?"

"Sizi temin ederim bayım," dedi Danglars kendinden emin bir sesle, "Makedonya'ya yazmak aklımın ucundan bile geçmezdi. Ali Paşa'nın kim olduğundan bile haberim yoktu benim."

"O halde biri size akıl vermiş olmalı. Kimdi bu?"

"Kim olacak, dostunuz Monte Cristo Kontu."

"Kont'un aldığınız bilgilerden haberi var mı?"

"Evet, gelen mektubu kendisine de gösterdim."

"Kont, babamın eski adının Fernand Mondego olduğunu daha önceden biliyor muydu?"

"Evet, bunu uzun zaman önce söylemiştim ona."

Albert'in kafasından daha önce üzerinde durmadığı pek çok küçük ayrıntı geçti. şimdi hepsi yerli yerine oturuyordu: Kont'un kendisinden, Hayde'nin önünde babasının adını anmayacağına dair söz alması, Hayde öyküsünü anlatırken arada Yunanca söylediği şeyler… Kuşkusuz Hayde'ye de babasının adını anmamasını tembihliyordu. Albert bütün bu olayların Kont tarafından babasına karşı kasıtlı olarak yapılmış bir plan olduğundan emindi. Beauchamp'ı kenara çekip ona da düşüncelerini anlattı.

"Haklısın," dedi Beauchamp. "Hesap sorman gereken kişi Danglars değil, Monte Cristo."

Albert, Danglars'a dönerek, "Sizinle işim henüz bitmedi baron. Kont'a gidip suçlamalarınızın doğru olup olmadığını öğrenmem gerekiyor," dedi. Sonra bankacıyı selamlayarak arkadaşıyla birlikte çıktı.

Kont'un evine vardıklarında uşak, banyoda olduğu için Kont'un konukları kabul edemeyeceğini söyledi. Albert uşaktan Kont'un o akşam operada olacağını öğrendi.

Eve döndüğünde Albert Franz'a, Debray ile Morrel'e birer mektup yazarak o akşam operada

kendileriyle buluşmak istediğini söyledi. Beauchamp da Chateau-Renaud'ya haber verecekti. Sonra Albert annesinin yanına çıktı. Son iki gündür olanlardan sonra yıkılmış bir halde olan Kontes, oğlunu görür görmez gözyaşlarına boğularak onun ellerine sarıldı.

"Anne," dedi Albert, "bir keresinde bana Monte Cristo Kontu'nun babamın evinde bir şey yemekten özellikle kaçındığını söylemiştin."

"Bu da nereden aklına geldi şimdi?" dedi Mercedes.

"Biliyorsun, Kont neredeyse Doğulu sayılır. Doğulular düşmanlarının evinde hiçbir şey yemezler."

"Kont'un babana karşı düşmanlık beslediğini mi söylemeye çalışıyorsun? Böyle bir şeyi nasıl düşünebilirsin? Kont senin yaşamını kurtardı. Onu bizimle sen tanıştırdın. Kont'un sana ne zararı dokundu ki?"

Albert hiçbir şey söylemeden alaycı bir biçimde gülümsedi. Mercedes kadın içgüdüleriyle bütün olacakları sezmişti, ama gücünü toparlayıp üzüntüsünü göstermedi.

Albert odasına çıkıp giyindikten sonra arabasına binip operaya gitti. Beauchamp ile Chateau-Renaud da oradaydı. İkinci yarı sona erdiğinde Albert Monte Cristo Kontu'nun locasına girdi. Kont'un yanında Morrel oturuyordu. Bütün bir akşam boyunca gözlerini Albert'ten ayırmamış olan Kont, bu ziyareti bekliyordu.

"Hoş geldiniz," dedi son derece sakin bir sesle. "İyi akşamlar Bay Morcerf."

"Buraya sahte birtakım dostluk oyunları oynamaya gelmedim," dedi Albert. "Sizden bir açıklama bekliyorum."

"Açıklama mı? Operanın ortasında mı? Parislilerin alışkanlıklarına pek alışamadım galiba," dedi Kont, kendine ne kadar güvendiği sesinden anlaşılıyordu.

"Ne yazık ki insanlar banyoda olma bahanesiyle kendilerini evlerine kapatıp konuklarını kabul etmediklerinde, ilk fırsatta bu kimselerle görüşmeyi bekleme hakkına sahip oluyoruz," dedi Albert. Bu sözleri söylerken sesini o kadar yükseltmişti ki yan localarda oturan herkes onu duydu.

"Bir derdiniz mi var bayım?" dedi Kont sakin görünerek. "Sağduyunuzu yitirmiş gibi davranıyorsunuz."

"Sizden intikam almak istediğimi anlamanızı sağlamaya çalışmak dışında son derece sağduyuluyum."

"Sizi hiç anlamıyorum, anlasam bile burası benim locam ve burada yüksek sesle konuşma hakkına sahip biri varsa o da benim. şimdi locamı terk edin Bay Morcerf!"

Albert bu sözler üzerine eldivenlerini Kont'un yüzüne fırlatmaya yeltendi, ancak Morrel hızlı davranıp onun elini yakaladı.

"Eldiveninizi attığınızı kabul ediyorum bayım; onu kurşuna sarılmış bir halde size geri vereceğime emin olabilirsiniz. şimdi beni yalnız bırakın!" dedi Kont.

Albert öfkeden deliye dönmüş bir halde locadan çıktı. Kont hiçbir şey olmamış gibi operayı izlemeye başladı.

"Onu aşağıladınız mı?" diye sordu Morrel. "Neden sizi düelloya çağırdı?"

"Babasının serüvenleri genç adamı biraz kızdırmış olacak," dedi Kont.

"Bu konuda ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

"Ne yapmamı beklerdiniz? Yarın sabah gidip onu öldüreceğim, bu kadar basit."

Morrel bir şey söylemenin yararsız olduğunun farkındaydı; bu yüzden sustu. O sırada locanın kapısı çalındı.

"Girin," dedi Kont.

Gelen Beauchamp'tı.

"Gördüğünüz gibi sayın Kont, bu akşam Bay Morcerf'in yanındaydım. Düello için gerekli hazırlıkların

yapılması için geldim,” dedi.

“Beni bunun için rahatsız etmenize gerek yoktu. Her ne kadar küçük düşürülen ben olsam da silah seçimini Bay Morcerf’e bırakıyorum. Bu akşama kadar bana düellonun yerini ve vaktini bildirin, yeter.”

“Silahınız tüfek, saat sekizde Bois Vincennes’te.”

“Güzel,” dedi Kont. “Her şey ayarlandığına göre artık operayı izlememe izin verirsiniz herhalde. Arkadaşınız Albert’e de eve gidip uyumasını söyleyin.”

Beauchamp şaşkınlık içinde Kont’un locasından çıktı.

“Size güvenebilir miyim Bay Morrel?” dedi Kont, Maximilian’a dönerek.

“Rica ederim Kont,” dedi Morrel. “ İkinci tanığınız kim olacak?”

“Paris’te sizden başka güvendiğim tek kişi Emmanuel. Sizce kabul eder mi?”

“Edeceğinden hiç kuşkum yok.”

“O halde anlaştık. Yarın sabah yedide buluşacağız.”

“Orada olacağız Kontum.”

OTUZUNCU BÖLÜM

Kont eve döndükten sonra uşağı Ali'ye fildişi kaplı tüfeklerini çıkarmasını söyledi. Ali tüfek kutusunu getirmek için odadan çıktı. Döndüğünde arkasında duran pelerinli kadın uşağın bir şey söylemesine fırsat vermeden içeri girdi. Ali ne yapacağını bilemeyerek efendisine baktı. Kont, Ali'ye çıkması için işaret verdi.

"Kimsiniz hanımefendi?" diye sordu Kont, pelerinli kadına.

Yabancı kadın çevresine bakıp yalnız olduklarından emin olduktan sonra dizlerinin üstüne çöküp umutsuzluk içinde bağırdı:

"Oğlumu öldürmeyeceksin, değil mi Edmond?"

Kont şaşırmıştı. Elindeki tüfeği düşürerek kadına döndü.

"Beni hangi adla çağırdınız hanımefendi?"

"Kendi adınla!" dedi kadın pelerinini çıkararak. "Belki de bir tek benim unutmayıp anımsadığım adınla… Buraya Kontes Morcerf olarak gelmedim Edmond, Mercedes olarak geldim."

"Mercedes öldü bayan."

"Mercedes yaşıyor; yaşıyor ve anımsıyor. Seni gördüğüm ilk gün, hatta henüz yüzünü bile görmemişken sesinden tanıdım. O andan beri de her adımını izledim, seni seyrettim, senden korktum. Kont Morcerf'e bu darbeyi vuranın kim olduğunu sormam bile gerekmedi."

"Fernand demek istiyorsunuz herhalde hanımefendi," dedi Kont alaycı bir sesle. "Madem adları anımsıyoruz, hepsini anımsayalım."

"Görüyorsun Edmond, oğlumu bağışlamanı istemekte haksız değilim."

"Oğlunuzu öldüreceğimi size kim söyledi hanımefendi?"

"Hiç kimse. Her şeyi tahmin ettiğim için Albert'i operaya kadar izledim, bütün olanları gördüm."

"O halde Fernand'ın oğlunun beni aşağıladığını da görmüş olmalısınız. Üstelik Bay Morrel tutmasa eldivenlerini de yüzüme atmaya niyetliydi."

"Dinle beni Edmond. Albert babasının başına gelen talihsizliklerden seni sorumlu tutuyor."

"Hanımefendi, babasının başına gelen talihsizlik değil, cezalandırılma. Bu Tanrı'nın işi."

"Neden Tanrı'nın işini sen üstlenmek zorundasın? O unutmuşken senin anımsaman neden? Fernand, Ali Tebelin'e ihanet ederken sana bir zarar mı verdi?"

"Sizin de söylediğiniz gibi hanımefendi, bu yalnızca Ali Paşa'nın kızıyla Fransız teğmen Fernand arasındaki bir mesele ve beni hiç ilgilendirmiyor. Benim intikam almaya yeminli olduğum kişi ne teğmen Mondego ne de Kont Morcerf; benim hesabım Mercedes'le evlenen balıkçı Fernand'la."

"Ama bunun sorumlusu kaderden başkası değil ki! İntikam alman gereken biri varsa bu ancak, senin yokluğunda zayıf davranarak yalnızlığa dayanamayan ben olabilirim."

"Peki benim yokluğumun nedenini biliyor musun?"

"Çünkü tutuklanıp hapse atılmıştın Edmond."

"Neden tutuklanmıştım? Neden hapse atılmıştım?"

"Bilmiyorum," dedi Mercedes.

“Doğru, bilmiyorsun. O halde sana anlatayım. Tutuklanmıştım, çünkü düğünümün yapılacağı gece Danglars adında bir adam bu mektubu yazmış, Fernand adında bir başkası da onu postalamıştı.”

Çalışma masasının çekmecelerinden birini açan Kont çıkardığı mektubu Mercedes’e uzattı; Danglars’ın savcılığa yazdığı mektuptu bu. Mercedes şaşkınlık içinde mektubu okudu:

Savcılığın bilgisine,

Bugün Marsilya’ya ulaşan Firavun adlı gemide çalışan Edmond Dantes adındaki denizci, Bonaparte’tan, Paris’teki taraftarlarına yazdığı bir mektup almıştır. Mektup suçlunun üzerinde, babasının evinde ya da gemideki odasında bulunabilir.

“Aman Tanrım!” diye bağırdı Mercedes.

“Bu mektubu almak için iki yüz bin frank verdim. Ama senin gözünde beni akladığına göre hiç pahalı sayılmaz.”

“Bu mektup sonucunda ne oldu?”

“Bildiğin gibi, tutuklandım. Ama bilmediğin, d’İf şato’sunun zindanlarında on dört yıl boyunca yatmak zorunda olduğum. Bu on dört yılın her gününde ilk gün ettiğim intikam yemini daha da güçlendi. Üstelik senin Fernand’la evlenmiş olduğundan ve babamın açlıktan öldüğünden haberim yoktu.”

“Tanrım,” dedi Mercedes. “Bütün bunları yapanın Fernand olduğuna emin misin?”

“Bu konuda yemin edebilirim. Ayrıca, Fransız askeriyken İngilizlerin tarafına geçen, İspanya’da doğmuş olmasına karşın İspanyollara karşı savaşan, Ali’nin hizmetinde çalışırken ona ihanet edip onu öldüren bir adam için bu mektup nedir ki? Fransızlar kendilerine ihanet eden bu adamı cezalandırmadılar, İspanyollar onu vurmadılar, Ali de gömülü olduğu mezarında bu adamın cezalandırılmadan kalmasına izin verdi. Ama ben, oyuna getirilip bir tabuta hapsedilmek istenen ben, Tanrı’nın isteğiyle mezarımdan çıkıp bu adamı cezalandırmaya geldim. Tanrı beni bu görev için gönderdi, ben de onu yerine getireceğim.”

“O halde intikamını al Edmond, ama oğlumdan değil! Benden, Fernand’dan, gerçek suçlulardan al!”

“Benden ne istiyorsun, oğlunun yaşamını mı? O halde onu sana bağışlayacağım. Artık ölülerin mezarlarına dönme vakti geldi!”

“Ne diyorsun Edmond?”

“Benden istediğiniz gibi, öleceğim hanımefendi.”

“Bunu isteyen kim? Oğlumu affettiğine göre düello yapılmayacak.”

“Yapılacak, ama ölen ben olacağım,” dedi Kont sakin bir sesle.

Mercedes az kalsın Kont’un boynuna atlayacaktı; ama sonra kendini tuttu.

“Edmond,” dedi, “biliyorum ki yukarda Tanrı var, çünkü sen hâlâ yaşıyorsun. Bana yardım etmesi için Tanrı’ya dua edeceğim, bu arada sen de bana verdiğin sözü tutacaksın, öyle değil mi?”

“Evet,” dedi Kont. “Oğlun yaşayacak.”

“Elveda Edmond, Tanrı’dan başka ne isteyebilirim ki? Seni gördüm, eskisi gibi soylu bir yüreğin var. Elveda. Her şey için teşekkürler.”

Kont bir şey söylemedi. Mercedes kapıyı açıp Kont’u derin düşünceleriyle başbaşa bırakarak çıktı.

Saat altıyı vurduğunda Kont kendini biraz toparlamış, ölüme hazırlanmıştı. Morrel ile Emmanuel geldiklerinde onu her zamanki sakinliği içinde buldular. Alana ulaştıklarında Franz ile Debray oradaydı. On dakika sonra da uşağıyla birlikte Albert göründü. Gözleri kıpkırmızıydı, bütün gece uyumadığı belli oluyordu.

“Bay Morrel,” dedi Chateau-Renaud, “Kont’a Bay Morcerf’in geldiğini haber verebilirsiniz.”

“Bir dakika beyler,” dedi Albert, “Kont’la birkaç dakika konuşmam gerek.”

“Özel olarak mı?” diye sordu Morrel.

“Hayır, herkesin yanında.”

Franz ile Debray fısıldaşmaya başladılar. Bu olaya sevinen Morrel hemen Emmanuel’le küçük bir yürüyüş yapmakta olan Kont’un yanına gitti.

“Ne istiyormuş?” diye sordu Kont, Morrel’e.

“Sadece konuşmak istiyor.”

“Umarım yine aşağılayıcı sözleriyle beni sinirlendirmek niyetinde değildir.

“Sanmıyorum,” dedi Morrel.

Kont, Maximilan ile Emmanuel’le birlikte Albert’e yaklaştı.

“Sizi dinliyorum bayım,” dedi.

“Bay Morcerf’in Makedonya’da yaptıklarını ortaya çıkardığınız için size kızmıştım,” dedi Albert titreyen bir sesle. “Ne kadar suçlu olursa olsun kendisini cezalandırmanın size düşmediğini düşünüyordum. Ancak bugün her şeyi anlamış bulunmaktayım. Sizi bağışlamama neden olan şey Fernand Mondego’nun Ali Paşa’ya gerçekten ihanet etmiş olması değil, balıkçı Fernand’ın size çektirmiş olduğu acılardır. Bu yüzden herkesin önünde, babamdan intikam almakta haklı olduğunuzu kabul ediyor, daha fazlasını yapmadığınız için size teşekkür ediyorum.”

Tanıklar şaşkınlık içinde birbirlerine bakıyorlardı. Kont gözlerini yavaşça göğe doğru kaldırıp Tanrı’ya şükretti. Albert gibi gururlu bir adamı böylesine alçakgönüllü bir davranışa itebilecek tek kişinin Mercedes olduğunu biliyordu.

“Bu sözlerimi özür olarak kabul ediyorsanız,” diye sürdürdü Albert, “bana elinizi verin. Hatalarını kabul eden kimseler, hiç hata etmeyen o ender insanlarla, ki bence siz onlardan birisiniz, aynı düzeyde sayılırlar. Ben insanların gözünde iyi bir davranışta bulundum, ama siz Tanrı katında bir erdeme sahipsiniz..”

Monte Cristo Kontu yaşarmış gözleriyle Albert’e yaklaşıp elini uzattı. Kont’un elini saygıyla sıkan Albert: “Beyler! Bay Monte Cristo Kontu beni bağışladı! Umarım vicdanımın sesine kulak verdiğim için bana korkak sıfatını yakıştırmazlar,” dedi.

OTUZ BİRİNCİ BÖLÜM

Monte Cristo Kontu genç adamları selamladıktan sonra Maximilian ve Emmanuel'le birlikte arabasına binerek uzaklaşmıştı. Albert birkaç dakika düşünceli bir halde durduktan sonra atını çözerek uşağıyla birlikte evine döndü. Atından inerken üst kattaki pencerelerden birinde babasını görür gibi oldu; içini çekip kendi dairesine gitti. Çocukluğundan beri rahat bir yaşam sürmesini sağlamış olan bütün o zenginliklere son bir kez daha baktıktan sonra eşyasını toplamaya başladı.

İşi bitince aklına annesi geldi. Odasına girdiğinde annesinin de birkaç dakika önce kendisinin yaptığı şeyi yapmakta olduğunu görerek şaşırdı:

"Ne yapıyorsun anne?" dedi.

"Senin yaptığını," dedi Mercedes. "Ben de burayı terk etmeye karar verdim. Sevgili oğlumun beni yalnız bırakmayacağına güveniyordum, umarım yanılmamışımdır."

"Ah anne, beni nasıl bir yaşamın beklediğini bilmiyorsun. Bugünden sonra adım da dahil olmak üzere geçmişime ait hiçbir şeyi kullanamam. Yaşamımı sürdürmek için bir süre dostlarımdan borç almak zorundayım. Senden benim yaşamımı paylaşmanı nasıl bekleyebilirim?"

"Albert, oğlum, cesaretim olsa ben de sana aynı şeyi yapmanı önerirdim. Benim söyleyemediğim şeyi vicdanın söylemiş. Geçmişini unutmak zorundasın oğlum. Ama cesaretin kırılmasın, henüz çok gençsin. Hangi işe atılırsan atıl, taşıdığın adı da onunla birlikte yükselteceğine kuşkum yok. Onun için babamın soyadını al: Herrara. Kendine onurlu bir yaşam kurduktan sonra geçmişte çektiğin acılarla daha da olgunlaşmış olarak bu dünyaya tekrar adım atabilirsin."

"Dediğin gibi yapacağım anneciğim," dedi Albert. "Senin kadar soylu, benim kadar masum kimselere Tanrı'dan zarar gelmez. Madem kararımızı verdik, o halde bir an önce gidelim. Bay Morcerf yarım saat önce çıktı, böylece açıklama yapmak zorunda kalmayız."

"Ben hazırım," dedi Mercedees.

Albert vakit yitirmeden bir araba çağırttı. Saints-Peres Sokağı'nda annesiyle birlikte kalabilecekleri küçük ama rahat bir yer vardı. Albert arabaya binmek üzereyken bir adam yanlarına gelerek kendisine bir mektup verdi, Monte Cristo Kontu'nun uşağı Bertuccio'ydu bu.

"Kont'tan," dedi Bertuccio.

Albert mektubu alıp okudu. Sonra gözleri yaşla dolmuş bir halde tek sözcük bile etmeden mektubu annesine uzattı. Mercedes mektubu okudu:

Albert,

şu an annenle birlikte Kont Morcerf'in evinden ayrılmakta olduğunuzun farkındayım. Yanınızda hiçbir şey götürmediğinizi de biliyorum. Bütün bunları nasıl olup da öğrendiğimi bulmaya çalışma, biliyor olmam yeterli.

Söyleyeceklerimi dikkatle dinle Albert. Bundan yirmi dört yıl önce ülkeme mutlu ve onurlu bir adam olarak dönmüştüm. Taparcasına sevdiğim soylu bir kız vardı. Onca ay biriktirdiğim yüz elli louis'yi götürüyordum ona. Bu para onun içindi ve denizin ne kadar nankör olduğunu bildiğimden bu küçük hazineyi Marsilya'da annenin gayet iyi bildiği evin bahçesine gömmüştüm.

Geçenlerde Paris'e gelirken Marsilya'ya uğrayarak acı hatıraların bulunduğu bu evi ziyaret ettim. Akşam olunca küçük hazinemin hâlâ orada olup olmadığını merak ederek elime bir kürek alıp kazmaya başladım. Küçük kutum hâlâ oradaydı, kimse ona elini sürmemişti. Babamın ben doğduğum zaman diktiği incir ağacının altında duruyordu.

Sevdiğim kadına rahat bir yaşam sağlamak için biriktirdiğim bu para bugün, tuhaf ve acı bir rastlantıyla da olsa aynı amaca hizmet edecek. Ah, beni anlamalısın Albert. Bu teklifi yapmaya hakkımın olup olmadığını sorgulayacak olursan sana

tek bir yanıt verebilirim: Baban yüzünden kendi babası açlığa ve çaresizliğe itilmiş bir adamı, annen için yapmak istediği bu son şeyden mahrum etmekle ona karşı büyük bir acımasızlık etmiş olursun.

Albert sessizce annesinin kararını bekliyordu.

“Kabul ediyorum,” dedi Mercedes. Mektubu kalbine bastırarak oğlunun koluna girdi ve birlikte arabaya bindiler.

Bu arada Monte Cristo Kontu da Morrel ve Emmanuel’le birlikte şehre dönmüş, düşünceli bir halde evinde oturuyordu. Ansızın kapı açıldı.

“Bay Morcerf geldi,” dedi uşak.

“Kendisini salona al,” dedi Kont.

Monte Cristo Kontu salona girdiğinde generali sinirli bir halde odada yürürken buldu.

“Gerçekten de sizsiniz Bay Morcerf,” dedi Kont.

“Evet, benim,” dedi Morcerf.

“Bu saatte beni ziyaret etmenizi neye borçluyum acaba?”

“Bu sabah oğlumla bir görüşmenizin olduğunu, oğlumun sizi öldürmek için son derece geçerli bir nedeninin olduğunu biliyorum.”

“Evet vardı, ama gördüğünüz gibi beni öldürmedi, hatta benimle dövüşmedi bile.”

“Eminim ona bir açıklama yapmış ya da özür dilemişsinizdir.”

“Hiçbir açıklama yapmadım, özür dileyen de kendisiydi. Herhalde asıl suçlunun başkası olduğuna ikna oldu.”

“Asıl suçlu kimmiş?”

“Babası!”

General sinirli bir biçimde gülümseyerek, “Bundan sonra sizi düşmanım olarak kabul ettiğimi bilmenizi isterim. Sizi gördüğüm ilk günden beri içimde size karşı bir nefret var, sanki sizi her zaman tanımış, sizden her zaman nefret etmişim gibi hissediyorum. Yeni kuşağın gençleri dövüşmeyi bilmediklerine göre bu iş bize kaldı bayım, ne dersiniz?” dedi.

“Ben her zaman hazırım,” diye karşılık verdi Kont.

“İkimizden biri düşene kadar dövüşeceğiz.”

“Birimiz düşene kadar!” dedi Kont yavaşça başını sallayarak.

“Tanığa da ihtiyacımız yok.”

“Bence de yok , nasıl olsa biribirimizi yakından tanıyoruz.”

“Hayır bayım, hayır,” dedi general. “Siz beni tanıyorsunuz, ama ben sizi tanımıyorum, altınlar içinde yüzen sayın serüvenci… Paris’te Monte Cristo Kontu adını kullanıyorsunuz, İtalya’da Denizci Sinbad, Malta’da kim bilir hangi adla tanınıyordunuz… Artık gerçek adınızı bilmek istiyorum, kılıcımı göğsünüze sapladığımda zaferimi kutlamak için…”

Monte Cristo Kontu’nun yüzü sapsarı kesilmişti; gözleri alev alev parlıyordu. Yandaki odaya giderek üzerindekileri çıkarmaya başladı. Sonra da küçük bir denizci gömleği giyerek başına, altından uzun siyah saçlarının döküldüğü denizci şapkasını taktı.

Giyindikten sonra salona dönen Kont, kollarını kavuşturup generalin karşısında durdu. Onu bu kılıkta gören generalin dizlerinin bağı çözüldü, destek almak için duvara yaslandı. Sonra eli kapıyı buldu, yüzü hâlâ Kont’a dönük bir halde kapıdan çıkarken kulak tırmalayıcı bir sesle bağırdı: “Edmond Dantes!”

Çılgın gibi kendini bahçeye atıp uşağının koluna sarıldı: “Eve götür beni! Çabuk!” diye kekeledi.

Temiz hava ve uşağının karşısında düştüğü durum Morcerf'i biraz olsun kendine getirdi.

Eve geldiklerinde kapı sonuna kadar açıktı. Evin önünde bir araba bekliyordu. Kont kimseye bir şey sormaya cesaret edemeden odasına çıktı. Yukardan baktığında Mercedes'i Albert'in koluna girmiş, arabaya doğru giderken gördü.

"Cesur ol anne," diyordu Albert. "Artık burası bizim evimiz değil."

Az sonra arabanın kapısı kapandı. Ne Mercedes ne de Albert son bir kez olsun arkalarına dönüp terk ettikleri eve baktılar.

Araba bahçe kapısından henüz geçmişti ki büyük bir patlama oldu ve yatak odasının penceresinden koyu bir duman yükseldi. Patlamanın şiddetiyle camlardan biri kırılmıştı.

OTUZ İKİNCİ BÖLÜM

Morrel, Monte Cristo'dan ayrıldıktan sonra Villefortların evine gitti. Valentine'i haftada iki kez ziyaret etmesi kararlaştırılmıştı. Valentine büyükbabasıyla birlikte onu bekliyordu. Opera'daki olayları duymuştu. Maximilian'ın Kont'u yalnız bırakmayacağını tahmin ettiğinden merakla haberleri bekliyordu. Morrel ona iyi haberi verdiğinde genç kız epey rahatladı.

"Artık kendi işlerimize dönebiliriz," dedi Valentine. "Büyükbabamın bu evden ayrılmak istediğini biliyorsun. Buna mazaret olarak gösterdiği nedenden haberin var mı? Buranın havasının bana yaramadığını söylüyor."

"Haksız sayılmaz, bugünlerde pek solgun görünüyorsun," dedi Morrel.

"Olabilir, ama büyükbabam sağ olsun, son günlerde bana doktorluk yapıyor. Birkaç gün içinde beni iyi edeceğine eminim."

"O halde gerçekten hastasın!"

"Ah, hastalık bile denmez, sadece kendimi biraz kötü hissediyorum o kadar. Büyükbabam bana kendi ilaçlarından veriyor. Ona kalırsa bu bir panzehirmiş."

"İyi ama o ilaç sadece büyükbabanın içmesi için hazırlanmamış mıydı?"

"Evet öyle, zaten çok da acı bir tadı var. Artık ne içsem o acı tadı alıyorum."

Noirtier soran gözlerle Valentine'e baktı.

"Evet büyükbaba, hatta az önce şekerli su içeyim dedim, yine o acı tat vardı, yarısını bırakmak zorunda kaldım."

Noirtier bir şey söylemek istediğini belirten bir işaret yaptı. Valentine kalkıp sözlüğü almaya niyetlendi, ama tam o sırada korkunç bir acı içinde karnını tutarak sandalyesine çöktü; kolları kasıldı ve hareketsiz kaldı.

Noirtier'nin gözlerindeki dehşetli ifadeyi gören Morrel yardım çağırması gerektiğini anlayarak Valentine'in odasındaki hizmetçiyle Barois'nın yerine gelen uşağı çağırdı. Uşakla hizmetçi odaya girer girmez çığlığı bastılar. Bu sesleri işiten Villefort çalışma odasından seslenerek Noirtier'nin odasına koştu: "Ne oluyor?"

Morrel hemen yan odaya saklandı. Valentine'in durumunu gören Villefort bağırmaya başladı: "Doktor! Bay d'Avrigny! Aman Tanrım, gidip onu getirmem gerek!"

Morrel diğer kapıdan çıkmıştı. Birden Villefort ile doktorun yaptığı konuşmayı hatırladı. Valentine'in gösterdiği belirtiler de, Barois'nınki kadar ağır olmasa da, aynıydı. Sonra hemen Monte Cristo'nun sözlerini anımsadı: "Yardıma ihtiyacın olduğu zaman mutlaka bana gel," demişti Kont ona. Maximilian hemen Kont'un evine koştu.

Bu arada Villefort da doktorun evine varmış, çılgınlar gibi kapıyı çalıyordu. Uşağın bir şey söylemesine fırsat vermeden yukarı çıkmıştı bile.

"Doktor," diye bağırdı çalışma odasına dalarak, "evim lanetlendi!"

Doktor bakışlarıyla "Size söylemiştim!" der gibiydi, ama dudaklarından şu sözler çıktı: "şimdi sıra kimde?"

"Kızım, Valentine!"

“Kızınız mı?” dedi doktor şaşırarak.

“Gördünüz mü, yanılmışsınız işte! Lütfen doktor, kızıma yardım edin! Bu kez suçluları kendi ellerimle cezalandıracağımdan emin olabilirsiniz!”

Villefort doktorla birlikte arabasına binerek eve döndüğü sırada Morrel de Kont’un evine varmıştı.

“Sorun nedir Maximilian?” dedi Kont, Morrel’i ter içinde görünce.

“Ah, yardımınıza ihtiyacım var, daha doğrusu Tanrı’nın yardımına!”

“Dinliyorum,” dedi Kont.

“O halde başlıyorum. Bir akşam birinin bahçesinde saklanmak zorunda kalmıştım ve yanımdan geçen iki kişinin, adlarını şimdilik gizli tutsam iyi olacak, konuşmasına kulak misafiri oldum. Bahçenin sahibinin evinde biri ölmüştü. Konuştuğu diğer adam doktordu ve kendisi bir ay içinde aniden gelen bu iki ölüm konusundaki endişelerinden söz ediyordu.”

“Neden endişeleniyordu?”

“Doktor bu ölümlerin nedeninin…”

“Evet?”

“…ancak zehirlenmeye bağlanabileceğini söylüyordu.”

“Gerçekten mi?” dedi Kont hafifçe öksürerek.

“Evet. Doktor buna benzer bir olayın daha yaşanması halinde sessiz kalamayacağını söylemişti. Bunun ardından üçüncü bir ölüm daha oldu, ama ne doktor ne de ev sahibi bu konuda bir şey yaptı. şimdi dördüncü bir ölüm sırada bekliyor ve ben ne yapmam gerektiğini bilmiyorum.”

“Dostum,” dedi Kont, “Tanrı’nın işini Tanrı’ya bırakmalısın. Belli ki Tanrı o evi lanetlemiş, bu işe karışmak bize düşmez. Üç ay önce Bay Saint-Meran öldü, ardından Bayan Saint-Meran ile Barois. şimdi de sıra yaşlı Noirtier’de ya da Valentine’de, öyle değil mi?”

“Bütün bunlardan haberiniz vardı demek! Bunca zaman neden sustunuz?”

“Beni ilgilendirmeyen işlere karışmam da ondan. O insanları tanımam bile.”

“Ama ben… ben onu seviyorum!” diye bağırdı Morrel.

“Kimi seviyorsunuz?” dedi Kont ayağa fırlayıp Morrel’in ellerine sarılarak.

“Valentine’i! Tanrım, onun bir tek gözyaşı için kanımı akıtmaya hazırım! şimdi onu öldürüyorlar, anlıyor musunuz? Onu kurtarmama yardım etmelisiniz.”

Bu sözleri işiten Kont gözlerini kapatıp birkaç saniye hiçbir şey söylemeden kaldı. Bu iç hesaplaşmanın ardından başını kaldırarak Morrel’e baktı.

“Tamam,” dedi, “sana yardım edeceğim. Güçlü olmalı, umudunu yitirmemelisin, çünkü ben yanındayım. Henüz gün bitmedi; bana bu kadar erken geldiğin için talihlisin. Valentine bugün ölmediyse, onu kurtaracağım! şimdi evine dön Maximilian, acını kimseye belli etme ve hiçbir şey yapma. Sana iyi haberlerle geleceğim. Git!”

“Kont, bu sakinliğiniz beni korkutuyor. Ölümü yenecek bir güce mi sahipsiniz? İnsanüstü güçleriniz mi var? Yoksa siz bir melek misiniz?”

“Çok şey yapabilirim dostum,” diye yanıtladı Kont. “Artık gidin, yalnız kalmalıyım.”

Morrel direnmeye bile çalışmadan Kont’un elini sıkarak çıktı.

Villefort ile doktor eve vardıklarında Valentine hâlâ kendine gelmemişti. Doktor hemen gerekli incelemeleri yapmaya başladı. Villefort da doktorun her hareketini izliyor, incelemenin sonucunu bekliyordu. Noirtier de olan gücüyle olup biteni kaçırmamaya çalışıyordu. Sonunda d’Avringy konuştu.

“Yaşıyor!”

“Kurtuldu mu yani?” diye sordu Bay Villefort.

“Yaşadığına göre, evet,” dedi doktor. “Valentine’in hizmetçisini çağırır mısınız?”

Villefort kızının başından ayrılıp hizmetçiyi aramaya gitti. O sırada doktor, Bay Noirtier’nin kendisine bir şey söylemeye çalıştığını görerek kapıyı kapattı.

“Bana söylemek istediğiniz bir şey mi var?” diye sordu doktor yaşlı adama.

“Evet,” diye işaret etti yaşlı adam.

“Yalnızca benim duymam gereken bir şey mi?”

“Evet.”

“Tamam, işim bittikten sonra sizinle kalacağım,” dedi doktor.

Villefort hizmetçiyle birlikte geri döndü, arkasında da Bayan Villefort vardı.

“Zavallı çocuğa ne oldu böyle?” diyerek gözyaşları içinde Valentine’in yanı başına gelen Bayan Villefort, iyi bir anne gibi davranmak için elinden geleni yapıyordu.

Bay d’Avringy Noirtier’ye bakmayı sürdürüyordu. Bayan Villefort’u gören yaşlı adamın gözleri büyüdü, yüzü sarardı ve alnında iri ter damlaları birikti.

“Ah,” dedi doktor farkında olmadan, yaşlı adamın gözlerini izleyip Bayan Villefort’u görünce. O sırada Bayan Villefort Valentine’in kendi odasında daha rahat edeceğini söyleyerek hizmetçiyle birlikte onu odasına taşıyordu. Valentine kendine gelmişti, ama hâlâ konuşmakta güçlük çekiyordu. Doktor Villefort’a eczacıya gidip yazdığı ilacı hazırlatmasını, ilaç hazırlanırken de başından ayrılmamasını söyledi. Evdeki herkese, Valentine’e yiyecek ya da içecek hiçbir şey vermemelerini emretti. Daha sonra Noirtier’nin yanına dönerek kapıyı kapattı.

“Artık yalnızız,” dedi. “Bana söyleyecekleriniz torununuzun hastalığıyla mı ilgili?”

“Evet.”

“Yitirecek vaktimiz yok. Ben soracağım, siz de yanıt vereceksiniz.”

Yaşlı adam doktoru başıyla onayladı.

“Valentine’in başına gelenleri önceden sezmiş miydiniz?”

“Evet.”

“Barois ölürken yanındaydınız. Neden öldüğünü biliyor musunuz?”

“Evet.”

“Siz de Barois’nın zehirlenmiş olduğunu fark ettiniz mi?”

“Evet.”

“Öldürülmek istenen kişinin Barois olduğunu düşünüyor musunuz?”

“Hayır.”

“Hedeflenen kişi sizce torununuz muydu?”

“Evet.”

“Valentine’in katilin planlarına yenik düşeceğine inanıyor musunuz?”

“Hayır,” diye başını salladı Noirtier zafer dolu bir edayla.

“Katilin bu işe bir son vereceğini mi düşünüyorsunuz?”

“Hayır.”

“O halde Valentine zehirden etkilenmeyecek.”

“Evet.”

“Bunu nasıl başarmayı düşünüyorsunuz?”

Noirtier gözlerini bir noktaya dikti; d’Avringy yaşlı adamın gözlerini izlediğinde ilaç kutularını işaret ettiğini gördü.

“Ha, ha!” dedi doktor. “Torununuzun zehre karşı bağışıklık kazanmasını sağladınız, değil mi?”

“Evet,” dedi Noirtier.

“Her gün dozu biraz daha artırdınız, değil mi?”

“Evet,” dedi Noirtier gözleri parlayarak.

“İlacınıza brusin kattığımı biliyordunuz ve zehrin etkisini ortadan kaldırmak için ona kendi ilacınızdan verdiniz. Harika! Valentine’in şu an yaşıyor olmasını size borçluyuz.”

O sırada içeri Villefort girdi.

“İşte benden istediğinizi getirdim, hazırlanırken bir dakika bile başından ayrılmadım,” dedi eczacıdan aldığı ilacı doktora vererek.

Doktor ilacı dudaklarına götürüp tadına baktıktan sonra, “Tamam,” dedi. “şimdi Valentine’in yanına gidelim. Ev halkına vermem gereken talimatlar var. Herkesin bunlara uymasını sağlamalısınız.”

Doktor, Valentine’in yanına döndüğü sırada, İtalyan bir rahip Villefortların bitişiğindeki evi kiralamaya geldi. Evin eski sahiplerinin evden çıkmaya nasıl ikna oldukları bir merak konusuydu; ama binanın eski olduğu, bakıma ihtiyaç duyduğu buna karşın rahibin akşam saat beşte mobilyalarıyla birlikte eve taşınmakta tereddüt etmediği biliniyordu.

Aynı gece evin önünden geçen insanlar, bu eski evin içinde onlarca işçinin çalışmakta olduğunu görerek şaşırmışlardı. Evi yenilemekte olan bu yeni kiracı, Rahip Busoni’den başkası değildi.

Valentine yatağından çıkamıyordu. Gece boyunca hasta beyni türlü düşüncelerle doluyor, gözlerinin önünden tuhaf şekiller geçiyordu. Gündüz olunca büyükbabasının varlığı onu kendine getiriyordu. Bay Noirtier her sabah torununun yanına gidip bir iki saat onunla kalıyordu. Bay Villefort da mahkemeden döner dönmez babasıyla kızını ziyaret ediyordu. Akşam sekizde Bay d’Avrigny, Valentine’in ilacını vermeye geldi. Doktor, genç kıza bakan hemşireye, Valentine uyuyana dek başında bekledikten sonra kapıyı kilitleyip anahtarı Bay Villefort’a götürmesini tembihlemişti. Valentine uykuya dalınca hemşire yavaşça kapıyı kilitleyip anahtarları götürdü, böylece odaya Bayan Villefort ile Edward’ın kaldığı oda dışında hiçbir giriş kalmamıştı.

Morrel de her sabah Bay Noirtier’ye uğrayarak Valentine’in durumu hakkında bilgi alıyordu. şiddetli sinir nöbetleri geçirmesine karşın Valentine giderek iyileşiyordu. Hem zaten Kont da kendisine genç kızın yaşayacağına dair güvence vermişti; bu nedenle Morrel’in endişeleri de giderek azalıyordu.

Valentine bu sinir nöbetlerine özellikle geceleri yakalanıyordu. Gözünün önünden tuhaf gölgeler geçiyor, genç kız kimi zaman üvey annesinin kendisini tehdit ettiğini, kimi zaman da Maximilian’ın kollarını açarak ona doğru geldiğini görüyordu. Hatta bir keresinde Monte Cristo Kontu’nu bile görmüştü.

Bir akşam hemşire her zamanki gibi doktorun hazırladığı ilacı genç kızın başucuna koyup kapıyı kilitleyerek odadan çıkmıştı ki beklenmedik bir olay oldu. Hemşire çıktıktan yaklaşık on dakika sonra Valentine, şöminenin yanındaki kütüphanenin kapısının en küçük bir ses çıkarmaksızın açıldığını gördü. Bunun da her zaman gördüğü o yanılsamalardan biri olduğunu sandı, bu nedenle hiç şaşırmadı. Sonra açılan kapıdan odaya giren bir adam Valentine’in başucuna yaklaştı. Valentine bu görüntülere o kadar alışmıştı ki yine Morrel’i göreceğini sanıyordu. Ama figür yaklaştıkça bunun Morrel olmadığını anladı. Sessizce genç kızın başucundaki bardağı alan adam ışığa doğru giderek sıvıdan bir yudum alıp tadına baktı. Valentine gördüğü şeyin biraz sonra yerini başka bir görüntüye bırakmasını bekliyordu, ama adam yitip gitmek bir yana Valentine’in yanına gelip bardağı kendisine uzatarak son derece gerçek bir sesle, “şimdi içebilirsin,” dedi. Valentine bu kez şaşırmıştı, çünkü her geceki görüntülerden farklı olarak bu

adam kendisiyle konuşmuştu. Tam çığlık atacağı sırada adam parmağını dudağına götürerek ses çıkarmamasını işaret etti.

“Monte Cristo Kontu,” diye fısıldadı Valentine.

“Korkmayın ve sakın kimseyi çağırmayın,” dedi Kont. “Karşınızda gördüğünüz adam size en yakın dostunuzdan daha sadıktır. Beni dinleyin ya da daha doğrusu bana bakın. Gözlerimin ne kadar kızarmış, yüzümün ne kadar solmuş olduğunu görüyor musunuz? Bunun nedeni son dört gecedir gözümü kırpmadan şu kapının ardından sizi gözlüyor olmam, çünkü dostumuz Maximilian’a sizi koruyacağıma dair söz verdim.”

“Maximilian! O halde size aramızdaki her şeyi anlatmış olmalı.”

“Evet, ben de ona sizi yaşatacağıma söz verdim.”

“Beni yaşatmak mı? Yoksa siz de doktor musunuz?”

“Evet hanımefendi, inanın Tanrı’nın size gönderebileceği en iyi doktorum.”

“Dört gecedir nerede saklanıyordunuz?”

“şu kapının arkasında,” dedi Kont. “Kapının açıldığı evi yeni kiraladım.”

Kont biraz durakladıktan sonra: “Dinleyin,” dedi. “Bu dört gece boyunca odanıza giren insanları, size hazırlanan yemekleri, içecekleri izledim. İçeceğinizde tehlikeli bir şey bulunduğundan kuşkulandığımda şimdi yaptığım gibi odaya girip bardağınızı boşaltarak zehrin yerine ilaç koydum.”

“Zehir mi? Neden söz ediyorsunuz?”

Kont cebinden küçük bir şişe çıkararak Valentine’in bardağına içindeki kırmızı sıvıdan damlattı. “Bunu içtikten sonra bu gece başka hiçbir şey içmeyin,” dedi. “Son dört gecedir yaşamanızı sağlayan şey buydu. Kapının arkasında durup bardağınıza zehrin boşaltılışını izlerken ne büyük işkenceler çektiğimi anlatamam, ben yetişemeden zehri içeceğinizden o kadar korkuyordum ki!”

“Bardağıma zehir konduğunu gördüğünüze göre bunu yapanın kim olduğunu da görmiş olmalısınız,” dedi Valentine.

“Evet, gördüm.”

“Tanrım! Babamın evinde, hasta yatağımda yatarken birilerinin beni öldürmeğe çalıştığını mı söylüyorsunuz? Bu olanaksız!”

“Bu acımasız katilin ilk kurbanı siz değilsiniz Bayan Valentine,” dedi Kont. “Bay ve Bayan Saint-Meran’ı, gözlerinizin önünde ölen zavallı Barois’yı anımsayın. Doktorun kendisi için hazırladığı ilaçlar sayesinde zehre karşı bağışıklık kazanmış olmasa büyükbabanız da aynı şekilde ölecekti.”

“Demek bu yüzden büyükbabam son bir aydır kendi içtiği içeceklerden içmemi istiyordu, öyle mi?”

“Bu içeceklerin acı bir tadı var mıydı?”

“Evet.”

“Bu her şeyi açıklıyor. Büyükbabanız bu evde olup bitenlerin farkına varmış, sizi korumak için zehre alışmanızı sağlamış.”

“Peki beni öldürmek isteyen bu… bu katil kim?”

“Onu bu akşam göreceksiniz.”

“Nasıl?”

“Bu akşam size verdiğim ilaç sayesinde sinir nöbetine yakalanmayacak, odanızda olup biten her şeyi görebileceksiniz. Gece yarısı olmak üzere, katiller için en uygun zamandır bu. Bütün cesaretinizi toplayın; dudaklarınızın arasından en ufak bir sesin bile çıkmasına izin vermeyin. Onu göreceksiniz.”

Valentine Kontun elini tutarak: “Bir ses duydum,” dedi. “Çabuk, gidin!”

“Hoşça kalın,” dedi Kont gülümseyerek, sonra parmaklarının ucuna basarak kütüphanenin arkasına saklandı. Kapıyı kapatmadan önce bir kez daha dönerek, “Unutmayın, uyur gibi yapacaksınız,” diye ekledi.

Valentine artık yalnızdı. Kafasından türlü düşünceler geçiyordu. Neden biri kendisini öldürmek istesindi ki? Kime ne zararı dokunmuştu? Ya Kont bir dahaki sefere vaktinde yetişemeyip ona yardım edemeseydi? Ya Maximilian’ı bir daha göremeyecek olsaydı?

Aradan yarım saat geçmişti; Valentine’in kafası bu düşüncelerle meşgulken birden Edward’ın kalmakta olduğu karşı odada yerin gıcırdadığını işitti. Dirseğinin üzerinde dikilip dinlemeye çalıştı, tam o sırada birinin odasına geldiğini anlayarak çabucak yatıp gözlerini kapattı. Bütün gücünü toplayıp derin uykudaymışçasına soluğunu yavaşlatmaya çalıştı.

“Valentine,” dedi bir ses.

Genç kız korkuyla ürperdi, ama hiç ses çıkarmadı.

“Valentine,” dedi tekrar aynı ses.

Yine aynı sessizlik. Valentine uyanmayacağına söz vermişti. Artık odada işitilen tek ses, Valentine’in az önce boşaltmış olduğu bardağa dökülen sıvının sesiydi. Valentine bütün cesaretini toplayarak gözlerini araladığında beyaz bir sabahlık giymiş bir kadının bardağına bir şeyler koyduğunu gördü. Bayan Villefort’tu bu!

Valentine, gelenin üvey annesi olduğunu anlayınca öylesine şiddetle titredi ki Bayan Villefort olduğu yerde bir adım gerileyerek yatağın arkasındaki duvara yaslandı. Perdenin arkasında bir süre Valentine’i dinledikten sonra, onun düzenli soluğunu işitince uyuduğuna karar verip sıvının geri kalanını da kızın bardağına boşalttı. Ardından öylesine sessiz bir şekilde odayı terk etti ki, Valentine onun gittiğinden emin olamadı. Az sonra kütüphanenin arkasından gelen sesler genç kızı şaşkınlığından uyandırdı. Yavaşça açılan kapının arkasından Monte Cristo Kontu göründü.

“Evet?” dedi Kont. “Hâlâ bir kuşkunuz var mı?”

“Buna inanamıyorum! Ne yapacağım ben şimdi? Evi mi terk edeceğim?”

“Valentine, peşinizdeki kişi sizi hiçbir yerde rahat bırakmayacaktır. Uşaklarınızı parayla kandıracak, gittiğiniz her yerde sizi izleyecektir. Ölüm türlü kılıklar altında ardınızda olacaktır, içtiğiniz suda, yediğiniz yemekte, her yerde.”

“Ama büyükbabam sayesinde zehre karşı bağışıklık kazandığımı söylemiştiniz.”

“Sadece bir tek çeşidine karşı. Zehrin türü kolayca değiştirebilir. Eminim katil de bunu akıl etmiştir.”

Kont bardağı alıp dudaklarına götürdü.

“Yanılmamışım. Artık katil sizi brusinle zehirlemekten vazgeçmiş, basit bir uyuşturucu kullanmış. Bunu içmiş olsaydınız şu ana kadar çoktan ölmüş olurdunuz.”

“Ah Tanrım! İyi ama neden? Bu kadına hiçbir zararım dokunmadı ki!”

“Çünkü zenginsiniz Valentine; büyükbabanızın bütün mirası size kalacak ve küçük Edward bu paradan pay alamayacak.”

“Ah, zavallı çocuk! Bütün bu suçlar onun için mi işleniyor?”

“Sonunda anladınız. Ama artık korkmanıza gerek yok, çünkü ben yanınızdayım. Sizi koruyabilmem için söylediklerime harfi harfine uymanız gerekir. Bundan sonra benden başka hiç kimseye güvenmeyeceksiniz, babanıza bile.”

“Yoksa o da mı bu işin bir parçası?”

“Tam olarak değil, ama bir savcı olarak babanızın bütün bu ölümlerin nedenini araştırması gerekirdi. şu an benim yerimde olup sizi koruması, gözetmesi gereken kişi babanızdı.”

“Tanrım, yaşamak için elimden geleni yapacağım! Çünkü benim ölümüm, beni seven iki kişinin, büyükbabamla Maximilian’ın ölümü demektir!”

“Başınıza ne gelirse gelsin, Valentine, korkmayacağınıza söz verin. Korkunç acılar çekebilirsiniz; gözleriniz görmez, kulaklarınız işitmez olabilir, hatta bir sabah uyandığınızda kendinizi kefene sarılı bir halde bir tabutun içinde de bulabilirsiniz. O an kendinizi toparlayıp şöyle düşünün: şu anda dışarda bir yerde benim mutluluğum için çabalayan bir adam var, benim ve Maximilian’ın mutluluğu için…”

Valentine Kont’a minnetle bakıyordu, onun söyleyeceği her şeyi yapmaya hazırdı.

“şimdilik hoşça kalın,” dedi Kont. Katilin, Valentine’in zehri içtiğini düşünmesi için bardaktaki sıvının yarısını şömineye boşalttı. Sonra Valentine’e son bir defa daha sevgiyle bakarak odadan çıktı.

OTUZ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

şöminenin alevi odayı aydınlatmaya devam ediyordu; sokaktaki bütün sesler kesilmiş, odayı ürkütücü bir sessizlik kaplamıştı. Edward'ın odasının kapısı açıldı ve karşıdaki aynada Bayan Villefort'un yansıması göründü. Bayan Villefort bir süre durup çevresini dinledikten sonra, Valentine'in başucuna gidip koyduğu sıvının içilmiş olup olmadığına baktı.

Bardak, Kont'un bıraktığı gibi, yarısına kadar dolu olarak duruyordu. Bayan Villefort, kalan sıvıyı şömineye döktükten sonra bardağı iyice yıkayıp kurulayarak tekrar yerine koydu. Sonra yatağa eğilerek Valentine'e baktı. Genç kızın solgun yüzünde en ufak bir yaşam belirtisi görünmüyordu. Bayan Villefort elini kızın kalbine koydu; hiçbir hareket yoktu. Genç kadın her şeyin bittiğinden emin olduktan sonra sessizce odadan çıktı.

Sabahleyin hemşire, Valentine'in odasına girdiğinde onun uyumakta olduğunu düşündü. Masada yarısına kadar dolu bardağı görünce, "Güzel, ilacını içmiş," dedi. Sonra şöminedeki ateşi yenileyerek rahat bir koltuğa oturup Valentine uyanıncaya kadar kestirmeye karar verdi. Saat sekizde uyandığında, genç kızın hâlâ uyuduğunu görerek şaşırdı. Yatağa yaklaştığında kızın dudaklarının bembeyaz olduğunu gördü; yataktan sarkan kolunu kaldırmaya çalıştığında bedeninin ağırlığını hissetti. Korkunç bir çığlık atarak kapıya koştu ve "Yardım edin! Yardım edin!" diye bağırdı.

"Yardım mı? Kime?" diye seslendi doktor merdivenlerin altından. Valentine'i kontrol etmek için her sabah aynı saatte geliyordu.

"Ne oluyor?" dedi Bay Villefort odasından çıkarak.

"Hemen Valentine'in odasına gidelim," dedi doktor.

Bay d'Avrigny ile Bay Villefort genç kızın odasına çıktıklarında bütün uşakları dehşet içinde Valentine'in cansız bedenine bakarken buldular.

"Bayan Villefort'u çağırın, çabuk!" dedi Bay Villefort. Odaya girmeye korkar gibiydi.

"Yine mi Tanrım!" dedi doktor, 'Valentine'in yanına gittiğinde. "Bütün bunlar ne zaman sona erecek?"

O sırada Bayan Villefort da gelmişti. Kapıda durmuş yüzüne üzgün bir ifade vermeye çalışıyordu. Birden doktorun, geçen akşam kendisinin boşalttığından emin olduğu bardağın içindeki sıvıyı koklamakta olduğunu gördü. Bardak yarısına kadar doluydu; tıpkı Bayan Villefort içindekileri şömineye boşaltmadan önce olduğu gibi. Genç kadın karşısında Valentine'in ruhunu görse bu kadar dehşete kapılmazdı herhalde; bardağı boşalttığından o kadar emindi ki… Sıvının rengi geçen gece kendisinin koyduğu sıvınınkiyle aynıydı ve Bay d'Avrigny'nin bu konuda yanılmasına olanak yoktu.

Bayan Villefort donakalmıştı. Doktor pencereye yaklaşarak bardağın içindekilere dikkatle baktı. Sonra sıvıdan bir damla alıp tadına baktı.

"Ah!" diye mırıldandı. "Bu brusin değil. Bakalım bu kez ne kullanılmış!"

Böyle dedikten sonra ilaç dolabına giderek nitrik asit şişesini aldı. Bardağın içine birkaç damla asit koydu ve bardaktaki sıvı hemen kırmızı bir renk aldı.

Bayan Villefort sendeleyerek kapıya doğru gitti ve odadan çıktı. Doktordan başka kimse onun çıktığını görmemişti. Sonra Edward'ın odasından bir düşme sesi geldi.

"Gidip Bayan Villefort'la ilgilenin, pek iyi değil galiba," dedi doktor hemşireye.

"Ama ya Bayan Valentine?"

“Bayan Valentine’in artık yardıma gereksinimi yok, o öldü!”

“Öldü mü dediniz?” diye bağırdı kapıda duran bir yabancı.

Bay Villefort ile doktor arkalarına baktıklarında, sararmış bir yüzle kapıda duran Morrel’i gördüler.

“Siz de kimsiniz?” diye sordu Villefort. “Bizi rahatsız etmemeniz gerektiğini görmüyor musunuz? Gidin buradan!”

şaşkınlık içinde Valentine’in cansız bedenine bakan Morrel, birkaç dakika hiçbir şey söyleyemeden kaldı. Sonra arkasını dönerek odadan çıktı. Beş dakika sonra Villefort ile doktor, Morrel’i kucağında Bay Noirtier’yle birlikte merdivenleri çıkarken gördüler. Odaya girdiklerinde Morrel, Noirtier’nin sandalyesini kurarak yaşlı adamın oturmasına yardım etti.

“Valentine’e yaptıklarını görüyor musunuz?” diye bağırdı Morrel. Yaşlı adamın yüzü boğazında düğümlenen öfkeyle morarmıştı. Doktor ona doğru koşup solumasını sağlamak için bir ilaç verdi.

“Bana kim olduğumu soruyorlar efendim! Ne hakla buraya geldiğimi soruyorlar!” diye bağırdı Morrel, yaşlı adamın ellerine sarılarak. “Onlara anlatın! Valentine’le nişanlı olduğumu, bu dünyada sevdiğim tek kişinin o olduğunu anlatın!” Genç adamın sesi gözyaşlarıyla boğuluyordu. Yatağın önünde dizleri üzerine çöküp ağlamayı sürdürdü. Doktor o kadar duygulanmıştı ki bu manzaraya daha fazla dayanamayarak başını çevirdi. Bay Villefort ise genç adama hiçbir şey sormadan elini uzattı.

“Kızımı sevdiğinizi, onunla nişanlı olduğunuzu söylüyorsunuz,” dedi. “Aranızdaki bu sevgiden haberimin olmamasına karşın, üzüntünüzün içtenliği karşısında size kızamıyorum. Üstelik kendi acım o kadar derin ki kimseye kızacak halim yok. Ama gördüğünüz gibi, evlenmeyi düşündüğünüz bu melek aramızdan ayrıldı ve artık ihtiyacı olan tek kişi bir rahip.”

“Yanılıyorsunuz bayım,” dedi Morrel ayağa kalkarak. “Valentine’in ihtiyacı olan kişi, onun intikamını alacak bir kimse! Siz isterseniz rahibi çağırın, onun intikamını ben alırım!”

“Ne demek istiyorsunuz?” diye mırıldandı Villefort titreyerek.

“şunu demek istiyorum bayım: Bir baba olarak görevinizi yerine getirdiniz, şimdi sıra savcılık görevinizde!”

Noirtier’nin gözleri parladı, doktor da Morrel’e yaklaştı.

“Ne dediğimin farkındayım ben,” diye sürdürdü Morrel. “Valentine öldürüldü! Son dört aydır bu evdeki dördüncü cinayet bu. Dört gün önce de Valentine’i zehirlemeye çalışmışlar, ancak Bay Noirtier’nin önlemleri sayesinde başaramamışlardı. Sonunda zehir değiştirildi ve bu korkunç iş başarıya ulaştı. Siz de bunları gayet iyi biliyorsunuz, çünkü bu bey, hem bir doktor hem de bir dost olarak, sizi uyarmıştı. “

Sıra doktordaydı.

“Bay Morrel’in adalet isteğine katılıyorum,” dedi. “İlgisizliğimin katilleri cesaretlendirmiş olduğunu düşündükçe kanım beynime çıkıyor!”

“Ah Tanrım, ne olur bana acı!” diye mırıldandı Villefort.

Morrel başını kaldırdığında Noirtier’nin gözleriyle karşılaştı. “Bir dakika beyler,” dedi. “Bay Noirtier konuşmak istiyor. Katilin kim olduğunu biliyor musunuz?”

“Evet,” dedi yaşlı adam.

“O halde bize yardım edeceksiniz! Dinleyin doktor, dinleyin!”

Yaşlı adam Morrel’e kapıyı gösterdi.

“Çıkmamı mı istiyorsunuz?”

“Evet,” diye başını salladı Noirtier.

“Ah, ama neden? Hiç olmazsa sonra gelebilir miyim?”

“Evet.”

“Bir tek ben mi çıkacağım?”

“Hayır.”

“Yanıma kimi alayım, doktoru mu?”

“Evet.”

“Bay Villefort’la yalnız mı kalmak istiyorsunuz?”

“Evet.”

Bay d’Avrigny, Morrel’in kolunu tuttu, birlikte odadan çıktılar. Yarım saat kadar sonra Villefort kapıda göründü. “Gelin,” dedi. Yüzü çok solgundu, alnında iri ter damlaları birikmişti.

“Beyler,” dedi odaya girdiklerinde, “bu sırrın sonsuza kadar aramızda kalacağına dair bana söz vermenizi istiyorum.”

“Peki ya suçlu? Katil?” diye bağırdı Morrel.

“Endişelenmeyin, adalet yerini bulacaktır,” dedi Villefort. “Babam bana katilin kim olduğunu söyledi ve o da, intikam almayı en az sizler kadar istese de, bu işin bir sır olarak kalması konusunda ısrarlı. Çünkü Valentine’in intikamının alınacağını biliyor. Babam beni tanır, ona söz verdim. Sizden sadece bana üç gün vermenizi istiyorum. Bu üç günün sonunda kızımın katillerinden alacağım intikam, en duygusuz adamın bile tüylerini ürpertecek kadar korkunç olacak.” Villefort bu sözleri söylerken babasının eline sarılmıştı.

“Bana söz verin,” dedi Morrel’le d’Avrigny’nin ellerini tutarak. “Kızımın intikamını bana bırakacağınıza söz verin!”

Doktor içini çekerek, “Tamam!” dedi. Morrel ise elini çekip Valentine’in yatağına koştu. Genç kızı dudağından öptükten sonra koşarak odadan çıktı.

Doktor, Villefort’a özellikle gelmesini istediği bir rahip olup olmadığını sordu.

“Hayır,” dedi Villefort, “en yakındakini çağırın.”

“Bitişiğinizdeki evi kiralayan İtalyan rahibi çağırayım o halde,” dedi doktor.

“Nasıl isterseniz,” diye karşılık verdi Villefort.

Doktor yandaki eve gidip rahibe olanları anlatarak Valentine’in son duasında yanında olmasını rica etti.

“Geleceğim bayım,” dedi rahip. “Hiçbir duanın benimki kadar içten olamayacağına emin olabilirsiniz.”

Bay d’Avrigny rahibi doğrudan Valentine’in odasına götürdü. Bay Villefort kimseyle görüşmek istememişti. Odaya girdikleri anda Noirtier’nin gözleri rahibe takıldı; bir şeyler fark etmiş olsa gerekti, çünkü gözünü bir daha rahipten ayırmadı. Doktor Valentine için son bir kez dua ettikten sonra odadan çıktı.

Rahip bütün ciddiyetiyle yatağın başına oturmuştu, doktor çıkar çıkmaz odaya açılan her iki kapıyı da kapattı –kuşkusuz dua ederken rahatsız edilmek istemiyordu.

Rahip Busoni gün ağarıncaya kadar cesedin başında oturdu, sonra da kimseyi görmeden evine döndü. Akşamleyin Bay Villefort ile doktor Noirtier’yi görmeye gittiklerinde epey şaşırdılar, yaşlı adam yüzünde gülümsemeye yakın bir ifadeyle uyuyordu.

OTUZ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Monte Cristo Kontu, Valentine'i son kez görmeye gitmeden önce Danglars'a uğramıştı.

"Kontum," dedi Danglars onu karşıladıktan sonra, "Benimle dertleşmeye mi geldiniz? Bu yıl bizim kuşağın insanları açısından pek de iyi bir yıl olmadı, öyle değil mi? Bay Villefort'u ele alalım, bütün ailesi birer birer korkunç ölümlere kurban gitti. Sonra zavallı Bay Morcerf, utancından kendini öldürmek zorunda kaldı. Bense kızımı yitirmiş bulunmaktayım."

"Kızınızı mı?"

"Evet, annesiyle birlikte evi terk etti. Eminim Fransa'ya bir daha dönmeyecektir. Morcerf yüzünden içine düştüğü utanç verici duruma dayanamadı."

"Yine de Baron," dedi Kont, "tek serveti ailesi olan yoksul kimselerin yıkımına yol açacak böylesi dertler sizin gibi bir milyoneri o kadar da etkilemese gerek."

"Evet," dedi Danglars, "neyse ki biraz olsun avunmamı sağlayacak kadar servetim var. Ben de şimdi birkaç küçük faturayı imzalamakla meşguldüm, izin verirseniz hemen işimi bitireyim."

"Elbette," dedi Kont. "Hayti senetleri mi bunlar?"

"Hayır," dedi Danglars kendinden emin bir şekilde gülümseyerek. "Fransa Bankası'yla yapılan senetler. Bakın Kont, hayatınızda hiç bu kadar büyük miktarda parayı bir arada gördünüz mü?"

Kont senetlere göz attı. Her biri birer milyon değerinde beş senet vardı.

"Beş milyon frank!" dedi. "Bu inanılmaz, hele para size nakit olarak ödeniyorsa!"

"Nakit olarak ödenecek," dedi Danglars gülümseyerek.

"Birer milyon değerinde beş senet, nakit olarak ödenecek, buna inanmak için gözümle görmem gerek."

"İsterseniz memurlarımdan biri bankaya giderken ona eşlik edip kendiniz görebilirsiniz."

"Hayır, buna gerek yok," dedi Kont senetleri katlayarak. "Bunu kendi başıma da görebilirim. Bankanızda altı milyon franklık kredim vardı, henüz sadece dokuz yüz binini kullandım. Anlaşmamıza dayanarak bu senetleri alacağım. İşte altı milyonluk faturanız da burada; gelmeden önce bunu hazırlamıştım, çünkü şu an gerçekten paraya ihtiyacım var."

Kont bir eliyle senetleri cebine koyarken diğeriyle de faturayı Danglars'a uzattı.

Danglars dehşet içinde Kont'a bakıyordu.

"Ne!" diye kekeledi. "Bu paranın hepsini almak mı istiyorsunuz? Ama bu olanaksız, bu parayı hastaneler için ayırmıştım, bu sabah vereceğime de söz verdim."

"O halde bana başka bir yolla ödeme yapın," dedi Kont. "Bu senetleri özellikle istedim, çünkü herkese Bay Danglars'ın bankasının hiç tereddüt etmeden bana beş milyon frankı nakit olarak ödediğini anlatmak istiyordum. İşte senetleriniz."

Kont, Danglars'a senetleri uzattı. Danglars, kafesinin parmaklıkları arasından uzatılan ete ulaşmaya çalışan vahşi bir hayvan gibi senetlere uzandı. Sonra birden fikrini değiştirerek büyük bir çabayla elini çekti. Yüzünde belli belirsiz bir gülümseme okundu ve eski güveni yerine geldi.

"Dediğiniz gibi olsun, senetleri alın," dedi.

Kont senetleri tekrar cebine koydu.

“Hâlâ bende bin franklık krediniz var,” dedi Danglars sinirli bir şekilde gülümseyerek.

“Önemli değil,” dedi Kont. “Zaten o para sizin komisyonunuzu ancak karşılar. Bin frank sizde kalsın, böylece hesabımız tamam olur.”

“Ciddi misiniz?”

“Evet,” dedi Kont. “Bankacılarla iş yaparken her zaman ciddiyimdir.”

O sırada uşak içeri girerek hastanenin hazinesinden sorumlu Bay de Boville’in geldiğini bildirdi. Kont, Bay de Boville’i selamladıktan sonra çıktı.

“Günaydın Bay Danglars,” dedi Bay de Boville otururken. “Dün yolladığım mektubu aldınız mı?”

“Evet.”

“İşte faturanız.”

“Bay de Boville,” diye başladı söze Danglars, “sanırım sizden biraz daha zaman isteyeceğim. Az önce Bay Monte Cristo buradaydı. Onu gördünüz, öyle değil mi?”

“Evet gördüm. Ne oldu ki?”

“şey, sizin için hazırladığım beş milyon frankı Kont aldı.”

“Nasıl olur?”

“Kontun bankamızda sınırsız kredisi vardı. Bu sabah gelip benden beş milyon frank isteyince senetleri vermek zorunda kaldım. Siz de takdir edersiniz ki aynı gün içinde on milyon frank çekecek olursam idare bunu biraz tuhaf bulacaktır. Bu yüzden sizden biraz daha beklemenizi rica edeceğim.”

“Kont çok varlıklı bir adam olmalı,” dedi Bay de Boville. “Bağış konusunda onunla mutlaka konuşmalıyım. Örnek olarak da Bayan Morcerf’le oğlunu göstereceğim.”

“Bayan Morcerf’le oğlu mu?”

“Evet, bütün servetlerini hastanelere bağışladılar. Onursuzca kazanılmış bir paraya dokunmak istemediklerini söylediler.”

“Neyle geçiniyorlar peki?”

“Bayan Morcerf taşraya yerleşti, oğlu da Sipahi gemisinde denizci oldu.”

“Servetleri ne kadardı?”

“Pek fazla değil, on iki on üç bin frank kadar. Ama şimdi işimize bakalım.”

“Elbette,” dedi Danglars. “Paranızı yarın alabilirsiniz.”

“Öyle mi? Daha önce söyleseydiniz ya, yarına kadar beklemek hiç sorun değil. Kaçta geleyim?”

“İkide.”

“O halde yarın görüşürüz.”

“Elbette,” dedi Danglars. Bay de Boville çıkar çıkmaz arkasından “Aptal!” diye mırıldandı, “Yarın öğlen gel bakalım, ben burada olacak mıyım!”

Sonra kapıyı kilitleyerek çekmecelerindeki bütün parayı boşalttı; elli bin franklık nakit parayı alıp önemli belgeleri de sakladıktam sonra diğer kâğıtları yaktı. Son olarak da Barones Danglars’a verilmek üzere bir mektup yazdı.

Ardından çekmecesinden pasaportunu çıkartarak tarihine baktı: “Güzel, iki ay daha geçerli!” dedi. “Elveda vefasız karıcığım! Elveda Paris!”

OTUZ BEŞİNCİ BÖLÜM

Valentine'in tabutunu taşıyan alay şehri terk ederken, dört atın çektiği bir araba hızla alaya yaklaşıp aniden durdu. Monte Cristo arabadan inip, yürüyerek tabutu taşıyan kalabalığın arasına karıştı. Kontu gören Chateau-Renaud ile Beauchamp da arabalarından inip ona katıldılar. Kont merakla çevresine bakınıyordu.

"Morrel'i gören oldu mu?" diye sordu.

"Biz de birbirimize aynı soruyu sorduk, ama galiba kimse onu görmemiş."

Sonunda mezarlığa vardılar. Monte Cristo her ağacın, her mezar taşının arkasına bakıyordu, sonunda aradığı adamı gördü. Herkesin dikkati cenaze üzerinde toplanmıştı; ama Kont, mezarlığa yukardan bakan tepenin üzerindeki bir ağacın arkasına saklanmış, bütün sakinliğiyle cenazeyi izlemekte olan Morrel'i fark etti. Genç adamın aklından geçenleri okur gibiydi.

Tören sona erip mezarlık boşaldıktan sonra Maximilian saklandığı yerden çıkıp Valentine'in mezarı başında dua etti. Sonra ayağa kalkıp bir daha arkasına bakmadan Roquette Sokağı'na doğru yürümeye başladı. Kont, büyük bir mezarın arkasına saklanmış, Morrel'i izliyordu. Arabacıya eve dönmesini emrederek köprüyü geçmekte olan Morrel'i izlemeye başladı.

Morrel eve girdikten beş dakika sonra Kont kapıyı çaldı.

"Ah, siz misiniz Kont," dedi kapıyı açan Julie sevinçle.

"Az önce Maximilian'ı içeri girerken gördüm. Onu hemen görmeliyim, bu çok önemli," dedi Kont.

"Yukarı çıkın o halde, Maximilian odasındadır."

Kont merdivenleri uçarcasına çıkıp Maximilian'ın odasının kapısına geldiğinde bir an durup dinledi; odadan çıt çıkmıyordu. Kapının üst kısmı camla kaplıydı, ancak camın önü kırmızı ipek bir perdeyle kapatıldığı için içerisi görünmüyordu.

"Ne yapacağım şimdi?" diye mırıldandı Kont. Sonra ansızın kararını verip dirseğiyle kapının camını kırdı. Perdeyi kaldırınca, elinde kalemiyle masasının başında duran Morrel'i gördü. Kırılan camın gürültüsüyle yerinden sıçramıştı.

"Çok üzgünüm," dedi Kont. "Önemli bir şey yok, sadece ayağım kaydı ve düştüm."

Rahatsız olduğu her halinden belli olan Morrel Kont'a yaklaştı; onu karşılamaktan çok odaya girmesini önlemeye çalışır gibiydi.

"Bir yerinize bir şey oldu mu?" diye sordu soğuk bir sesle.

"Bilmem. Siz ne yapıyordunuz? Eliniz mürekkep içinde."

"Yazıyordum," dedi Morrel.

Kont çevresine bakındı.

"Silahlarınız neden ortada?" diye sordu masanın üzerindeki iki silahı işaret ederek.

"Bir yolculuğa çıkıyorum."

"Maximilian," dedi Monte Cristo, "artık oyun oynamayı bırakalım. Bu sakin tavırlarınızla beni kandıramazsınız. Eminim siz de benim camı yanlışlıkla kırmadığımı anlamışsınızdır. Bir kimsenin odasına bu şekilde girmeye cesaret etmek için korkunç bir fikre kapılmış olmam gerekir. Morrel, canınıza kıymayı düşündüğünüzü biliyorum."

“Gerçekten de bu silahı kendime doğrultmak istiyorsam beni kim, ne hakla durdurabilir ki? Bütün umutlarım yıkılmış, kalbim kırılmışsa, yeryüzünde beni yaşama bağlayacak hiçbir şey kalmamışsa, hayat bana bundan sonra acıdan başka bir şey sunmayacaksa, böylesi acınası bir yaşamı sona erdirmekten beni kim alıkoyabilir? Siz mi sayın Kont?”

“Evet, ben,” dedi Kont.

“Siz! Saçma vaatlerinizle beni kandırdınız! Monte Cristo Kontu, sahte kurtarıcı! Dostunuzun ölümüne tanık olacaksınız!”

Delice bir kahkahayla masaya doğru gidip silahlarını almaya yeltendi.

Kont elini silahların üzerine koyarak, “Bir kez daha söylüyorum, kendinizi öldürmeyeceksiniz!” dedi.

“Siz kim oluyorsunuz da özgür ve aklı başında bir adama ne yapması gerektiğini söylüyorsunuz?”

“Ben kim miyim? Ben, babanız da sizin gibi canına kıymayı düşündüğünde onu kurtaran adamım! Ben, kız kardeşinize ipek çantayı, babanıza da Firavun’u gönderen adamım! Ben, Edmond Dantes’yim!”

Morrel olduğu yerde titremeye başlamıştı. Bütün gücü çekilmiş, kendini Kont’un ayakları dibine atmıştı. Sonra birden ayağa kalkarak odadan çıktı ve bütün gücüyle bağırdı:

“Julie! Emmanuel!”

Maximilian’ın sesini işiten herkes yukarı çıktı. Morrel kardeşinin elini tuttu. “Dizlerinin üzerine çök kardeşim! Çünkü karşında babamızı kurtaran adam duruyor! Bu adam…” Morrel “Edmond Dantes” diyecekti, ama Kont onu durdurdu. Julie Kont’un boynuna sarıldı, Emmanuel de ona sarılmıştı. Odada bir süre ağlama seslerinden başka bir şey işitilmedi.

Sonunda Kont, Julie ile Emmanuel’in ellerini tutarak şöyle dedi: “Dostlarım, Maximilian’la biraz yalnız kalmam gerek.”

Yalnız kaldıklarında Maximilian’a dönerek, “Dostum,” dedi, “yapmayı düşündüğünüz şey bir Hristiyana yakışmayacak bir davranıştır.”

“Merak etmeyin, canıma kıymayacağım. Nasıl olsa kederimden ölürüm!”

“Umudu elden bırakmamalısınız dostum!”

“Ah! Beni Valentine’i tekrar göreceğime inandırmaya çalışmayacaksınız değil mi?”

Kont hiçbir şey söylemeden gülümsedi.

“Ah, benimle oyun oynuyorsunuz! Tıpkı çocuğunu üzgün görmeye dayanamayıp onu boş sözlerle avutmaya çalışan bencil bir anne gibisiniz. Hayır dostum, acımı o kadar derinlere gömeceğim ki bana acıyamayaksınız. Hoşça kalın dostum, hoşça kalın!”

“Tersine,” dedi Kont, “Bundan sonra benimle yaşayacak, benim yanımdan ayrılmayacaksınız. Bir hafta içinde ikimiz birlikte Paris’i ardımızda bırakmış olacağız.”

“Bana hâlâ umut etmemi mi söylüyorsunuz?”

“Evet dostum, çünkü derdinize çare olacak bir yol biliyorum. Eğer bir ay içinde sizi eski neşenize kavuşturamayacak olursam, ölümü size kendi ellerimle sunacağım. Size Valentine’i öldüren zehirden çok daha etkili bir zehir vereceğim.”

“Söz verir misiniz?”

“Yemin bile edebilirim,” dedi Kont, Maximilian’a elini uzatarak. “Bugünün 5 Eylül olduğunun bilmem farkında mısınız? Babanız da on yıl önce bugün yaşamına son vermek istemişti.”

Kont Morrel’i kendine çekip ona sarıldı. Bir süre birbirlerine sarılmış olarak kaldılar.

“Bugünden başlayarak benimle birlikte yaşıyorsunuz; Hayde’nin odasını kullanabilirsiniz, böylece kızımın yerinde oğlum kalıyor olur.”

“Hayde nerede?”

“Dün gece Paris’ten ayrıldı.”
“Sizi terk mi etti?”
“Beni bekliyor olacak… Eşyanızı toparlayıp evime gelin, ben de artık kimselere görünmeden çıkayım.”

OTUZ ALTINCI BÖLÜM

Okurlar, Rahip Busoni'nin Noirtier'yle birlikte bir süre Valentine'in odasında kaldığını anımsayacaktır. Rahiple konuşmasından sonra Noirtier'nin üzüntüsünün yerini gözle görülür bir rahatlamaya bıraktığını görenler, yaşlı adamın Valentine'e olan derin sevgisini bildiklerinden buna pek anlam veremiyorlardı.

Bu arada Bay Villefort, üç gün içinde açılacak bir davanın hazırlıklarıyla meşguldü. Kendini davayla ilgili belgelere gömerek üzüntüsünü biraz olsun unutmaya çalışıyordu. Bütün bu süre içinde babasını bir kez görmüştü. Çalışmasına ara verip bahçede kısa bir gezinti yaparken, yukarı kattaki açık pencerelerden birinin önünde babasının oturmakta olduğunu gördü. Yaşlı adam gözlerini Villefort'un tam olarak göremediği bir yere dikmişti; ama gözlerinde öyle büyük bir kin ve sabırsızlık okunuyordu ki, Villefort yolunu değiştirerek bu karanlık bakışların neye yönelmiş olduğunu anlamaya karar verdi. Birkaç adım attıktan sonra, elinde kitabıyla bir ağacın altında oturmuş, oyun oynamakta olan Edward'ı seyreden Bayan Villefort'u gördü. Noirtier aynı yöne bakmayı sürdürüyordu, ancak birden bakışlarını oğluna çevirdi. Yüzü bembeyaz kesilmiş olan Villefort, babasının ne demek istediğini gayet iyi anlamıştı.

"Evet, evet!" diye seslendi aşağıdan. "Bir gün daha sabredin. Sözümü tutacağım."

Bu sözler Noirtier'yi sakinleştirmişe benziyordu, bakışlarını çevirmişti. Villefort ise boğazını sıkan gömleğinin düğmelerini gevşeterek çalışma odasına geri döndü.

Gece serin ve sessizdi; evdeki herkes çoktan yatmıştı. Sadece Villefort sabah beşe kadar oturup çalışmayı sürdürmüştü. Davanın ilk oturumu ertesi gün, yani pazartesi günü yapılacaktı.

Villefort pencereyi açtığında doğmakta olan güneşi gördü. Bakışları farkında olmadan bir önceki akşam babasının baktığı yere takıldı.

"Evet," diye mırıldandı, "sözümü tutacağım."

Ev halkı yavaş yavaş uyanmaya başlamıştı. Villefort çalışma odasından, bir evin günlük yaşamını oluşturan sesleri işitiyordu: Açılıp kapanan kapılar, Bayan Villefort'un hizmetçisini çağırmak için kullandığı zil, küçük Edward'ın neşeli sesleri…

Kahvaltı vakti gelmişti, ama Bay Villefort ortada yoktu. Uşak odaya gelerek, davanın başlamasına bir saat kaldığını anımsattı.

Villefort birkaç saniye hiçbir şey söylemedi. Ellerini masaya dayamış, simsiyah saçlarının daha da solgunlaştırdığı yanaklarını oğuşturuyordu.

"Bayan Villefort'a kendisiyle konuşmak istediğimi söyle," dedi sonunda. "Beni odasında beklemesini istiyorum. Sonra da gelip tıraş olmama yardım et."

"Olur efendim."

Uşak birkaç dakika sonra geri geldi. Villefort'u tıraş ettikten sonra onun siyah takım elbisesini giymesine yardımcı oldu. İşi bittikten sonra, "Bayan Villefort sizi bekliyor efendim," dedi.

Bay Villefort karısını divanda oturmuş gazetelere göz atarken buldu.

"Ah, sonunda geldin," dedi sakin ve doğal bir sesle. "Ne kadar da solgunsun! Bütün gece çalıştın mı yoksa? Kahvaltıya neden inmedin?"

Bay Villefort karısının bu soru yağmuru karşısında sessiz kalmıştı. Sonra dik bakışlarını oğluna

çevirerek: “Edward, gidip salonda oyna,” dedi. “Annenle konuşmak istiyorum.”

Kocasının bu sert ve kesin ses tonunu işiten Bayan Villefort, yeni bir felaket sezmişçesine olduğu yerde titremeye başlamıştı. Edward başını kaldırıp annesine baktı; genç kadının babasını onaylamak üzere hiçbir şey söylemediğini görünce de oyununa döndü.

“Edward! Beni duymuyor musun? Dışarı çık!” diye bağırdı Villefort. Böyle davranılmaya alışkın olmayan çocuk, yüzü bembeyaz bir halde, titreyerek ayağa kalktı. Villefort oğlunun yanına gidip onu kollarından tutarak öptü ve “Hadi oğlum, biraz sonra gelirsin,” dedi.

Edward çıktıktan sonra Villefort kapıyı kilitledi.

“Ah Tanrım! Neler oluyor?” diye bağırdı Bayan Villefort.

“Hanımefendi, her zaman kullandığınız zehri nerede saklıyorsunuz?” diye sordu. Villefort sakin bir sesle.

“Ne diyorsun? Seni… seni anlamıyorum,” dedi genç kadın oturduğu yere gömülerek.

“Sana soruyorum,” dedi Villefort aynı sakinlikle. “Kayınpederimi, kayınvalidemi, Barois’yı ve kızım Valentine’i öldürmek için kullandığın zehri nerede saklıyorsun?”

“Ne?” diye çığlık attı Bayan Villefort. Bakışlarındaki dehşet, bütün bedenini saran titreme, en merhametsiz kişi için bile dayanılacak gibi değildi.

“Yanıt vermiyorsun,” diye bağırdı Villefort. Sonra öfkesinden daha da korkutucu olan bir gülümsemeyle ekledi: “İnkâr etmediğine göre kabul ediyorsun.”

Genç kadın bir şey söyleyecek oldu.

“Bayan Saint-Meran’ın ölümünden beri evimde bir katil olduğunu biliyordum, Bay d’Avrigny beni uyarmıştı,” dedi Villefort. “Barois’nın ölümünden sonra, Tanrı beni affetsin, masum meleğimden bile kuşkulandım. Ama Valentine öldükten sonra hiç kuşkum kalmadı, diğerlerinin de öyle. İki kişinin haberdar olduğu ve birçok kişiyi kuşkulandıran suçunuzu yakında herkes öğrenecek! Artık kocan olarak değil, yargıcın olarak konuşuyorum!”

Genç kadın yüzünü ellerinin arasına sakladı.

“Ah, sana yalvarıyorum… görünüşe aldanmayın,” diye kekeledi.

“Bu kadar korkak olamazsın!” diye bağırdı Villefort. “Aslında zehir kullanan katillerin her zaman korkak olduklarını düşünmüşümdür. Ama iki yaşlı insanın ve gencecik bir kızın ölümlerini kılı kıpırdamadan seyreden biri korkak olabilir mi? Ustaca kurmuş olduğun tuzakların, sonunda seni nereye götüreceğini kestiremeyecek kadar tedbirsiz misin? Katil her kim olursa olsun gideceği yer darağacı olacaktır, tabii kurbanlarına verdiği zehrin birazını da kendi için saklamayı akıl edememişse….”

Bayan Villefort korkunç bir çığlık attı, bütün yüzü dehşetle gerilmişti.

“Ah, darağacından korkmana gerek yok. Onurunu lekelemek istemem, çünkü böylelikle kendi onurumu da lekelemiş olurum. Söylediklerimi anladıysan, darağacında ölmeyeceğini de anlamışsındır. Bir kez daha soruyorum, kullandığın zehir nerede?”

Genç kadın çaresizlik içinde ellerini kocasına uzatarak bağırdı: “Hayır, hayır! İstediğin bu olamaz! Tanrı aşkına! Bir zamanlar bana beslediğin sevginin anısı için! Ah, oğlunun hatrı için… oğlum için yaşamama izin ver!”

“Hayır! Hayır! Yaşamanıza izin verecek olursam günün birinde belki onu da öldürürsün!”

“Oğlumu öldürmek mi?” diye bağırdı genç kadın kendini kocasının ayakları dibine atarak. “Edward’ımı öldürmek ha! Ha Ha!” Korkunç, delice bir kahkaha attıktan sonra Villefort’un dizleri dibinde öylece kaldı.

“Unutma,” dedi Villefort. “Geldiğimde adalet yerini bulmamışsa, seni kendi ellerimle tutuklayacağım!”

Bayan Villefort soluk soluğa dinliyordu; bedeninde, vahşi bir bakışın asılı kaldığı gözlerinden başka hiçbir yaşam izi kalmamıştı. Bir an Bay Villefort ona acıyarak baktı.

“Hoşça kalın hanımefendi, hoşça kalın!” diyerek odadan çıktı.

Mahkeme sona ermişti. Bay Villefort kalabalık sokaklardan geçtiği arabasının içinde sabah olup bitenleri düşünüyordu. Araba evin önünde durdu. Villefort aceleyle eve girdi. Noirtier’nin odasının önünden geçerken babasını yabancı bir adamla otururken gördü, ama kafası başka şeylerle meşguldü. Hemen salona gitti, kimse yoktu. Koşar adımlarla Bayan Villefort’un odasına çıktı. Kapı kilitliydi.

“Heloise!” diye bağırdı. “Kapıyı aç!”

İçerden ses gelmeyince Villefort kapıyı kırarak içeri girdi.

Bayan Villefort solgun yüzüyle kapıda durmuş, kocasına bakıyordu. Cansız elini uzatarak, “İsteğini yerine getirdim,” dedi. “Hâlâ ne istiyorsun benden?”

Sözlerini bitirir bitirmez elindeki şişeyle birlikte yere yığıldı. Bayan Villefort ölmüştü!

Korkudan dehşete kapılmış olan Villefort kapıya doğru gerileyip cesede baktı.

“Oğlum! Oğlum nerede?” diye bağırdı. “Edward’ı dışarı çıkarın, annesini bu halde görmemeli…”

“Bay Edward aşağıda değil efendim,” dedi uşaklardan biri. “Hanımefendi yarım saat önce onu yanına çağırmıştı. O zamandan beri Edward odadan çıkmadı.”

Villefort’un her yanını soğuk ter basmıştı; bacakları tutmuyordu. Bir anda kafasına türlü düşünceler doluşmuştu. Hemen Bayan Villefort’un odasına geri döndü.

“Edward! Edward!” diye seslendi. Yanıt gelmiyordu. Bayan Villefort’un bedeni boylu boyunca kapının önünde uzanıyor, büyük olasılıkla Edward’ın uyumakta olduğu odanın girişini kapatıyordu. Sanki genç kadın oğlunu saklamak istercesine kapının önüne uzanmıştı. Villefort cesede bakmaya bile korkuyordu. Bütün bedeni titreyerek genç kadının üzerinden atladı ve yan odaya geçti. Edward divanın üzerinde yatıyordu; uyuyordu hiç kuşkusuz. Bütün yapması gereken oğlunu kucaklayıp bu korkunç yerden uzaklaşmaktı, uzaklara gidip her şeyi unutmak… Villefort divana gidip oğlunu kucağına alarak ona seslendi; çocuk hiç tepki vermiyordu. Dudaklarını çocuğun yanaklarına bastırdığında ne kadar soğuk olduklarını fark etti; elini küçük kalbinin üzerine koydu, kalbi atmıyordu; çocuk ölmüştü.

Villefort dehşet içinde dizlerinin üstüne çöktü; küçük Edward kollarının arasından düşüp annesinin yanına yuvarlandı. Ceketinin cebinden katlanmış bir kâğıt düştü. Villefort kâğıdı alınca karısının elyazısını tanıdı. Mektupta şu satırlar yazılıydı:

İyi bir anneydim, biliyorsunuz; bütün bu suçları oğlum için işlediğime göre… İyi bir anne oğlunu asla arkasında bırakmaz!

“Tanrım!” diye bağırdı Villefort. “Bu Tanrı’nın işi olmalı, Tanrı’nın!”

Hayatında hiç kimseye karşı gerçek bir sevgi beslememiş olan Villefort, bu kez ilk defa babasının yanına gidip acısını onunla paylaşmak istiyordu. Ayağa kalkıp Noirtier’nin odasına giden merdivenleri indi.

Odaya girdiğinde Noirtier bütün dikkatiyle, her zamanki sakinliği içinde konuşan Rahip Busoni’yi dinliyordu.

“Siz,” diye mırıldandı Villefort, “neden buradasınız?”

“Size, çektiğiniz acılarla günahlarınızın bedelini ödediğinizi ve bugünden başlayarak sizin için dua edeceğimi söylemeye geldim.”

“Tanrım!” diye bağırdı Villefort dehşet içinde gerileyerek. “Siz Rahip Busoni değilsiniz!”

“Hayır, değilim,” dedi rahip ve cübbesinin başlığını çıkardı.

“Siz… Monte Cristo Kontu!”

“Henüz bulamadınız. Biraz daha geriye gitmeniz gerekiyor.”

“Bu ses! Bu ses! Nerede işittim ben bu sesi?”

“Yirmi üç yıl önce Marsilya’da, Bayan Saint-Meran’la evleneceğiniz gece.”

“Size ne yaptım? Ne yaptım, söyleyin!”

“Beni yavaş ve karanlık bir ölüme mahkûm ettiniz; babamı öldürdünüz; özgürlüğümü, aşkımı, mutluluğumu çaldınız!”

“Kimsiniz siz?”

“D’If şato’sunun zindanlarına gömdüğünüz talihsiz bir adamın ruhuyum.”

“Ah! Sizi tanıyorum! Sizi tanıyorum!” diye bağırdı Villefort.

“Ben Edmond Dantes’yim!”

“Edmond Dantes!” diye bağırdı Villefort, Kont’u kolundan yakalayarak. “Benimle gel o halde!”

Villefort, Kont’u sürükleyerek merdivenleri çıktı.

“Bak bakalım Edmond Dantes!” dedi Villefort, karısıyla oğlunun cansız bedenlerini göstererek. “İntikamın seni rahatlatıyor mu?”

Korkunç manzara karşısında tüyleri ürperen Kont, intikamının sınırlarını çoktan aşmış olduğunu anladı. Çaresizlik içinde küçük çocuğun üzerine kapanarak kalp atışlarını dinledi. Sonra çocuğu kucaklayıp Valentine’in odasına girerek kapıyı kilitledi.

“Oğlum!” diye bağırdı Villefort. “Zavallı oğlumu götürdü! Lanet olsun sana acımasız adam!”

Villefort, Kont’un peşinden gitmek istedi, ama sanki ayakları olduğu yerde çakılmış gibiydi. Gözleri yuvalarından uğramış, kanı beyninden çıkacakmışçasına bütün damarları şişmişti. Sonunda kulak tırmalayıcı bir kahkaha attıktan sonra merdivenleri inmeye başladı.

Yarım saat sonra Valentine’in odasının kapısı açıldı. Kont, sararmış yüzüyle, başı önüne eğik bir halde dışarı çıktı. Sakin yüzünü kaplayan bütün o soylu çizgiler, yerini acının çarpıttığı umutsuz bir ifadeye bırakmıştı. Kollarında, yaşama döndürmeyi başaramadığı küçük çocuğu tutuyordu. Ağır adımlarla Bayan Villefort’un odasına girerek çocuğu annesinin yanına yatırdı. Odadan çıkarken karşılaştığı uşaklardan birine, Bay Villefort’un nerede olduğunu sordu. Uşak bahçeyi işaret etti. Kont merdivenleri inip uşağın gösterdiği yere yaklaştığında, Villefort’u, uşaklarının şaşkın bakışları ortasında, elinde bir kürekle toprağı kazarken buldu. Bir yandan da şöyle bağırıyordu: “Onu bulacağım! Mahşer gününe kadar kazmam gerekse de onu bulacağım!”

Kont dehşet içinde geriledi. “Delirmiş!” diye bağırdı.

Sonra, lanetli evin duvarlarının üzerine çökeceğinden korkarmışçasına kendini sokağa attı. Yaşamında ilk kez, yaptığı işin haklılığı konusunda kuşkuya düşüyordu.

“Yeter artık!” dedi kendi kendine. “Hiç olmazsa sonuncusunu kurtarayım!”

Eve döndüğünde Morrel kendisini bekliyordu.

“Hazırlan Maximilian,” dedi. “Yarın Paris’ten ayrılıyoruz.”

“İşleriniz bitti mi?”

“Evet,” diye yanıtladı Kont. “Fazlasıyla!”

OTUZ YEDİNCİ BÖLÜM

Ertesi gün Kont Maximilian'ı almak için kız kardeşinin evine gitti.

"Hazırım," dedi Maximilian. "Hoşça kal Julie, hoşça kal Emmanuel!"

"Gidelim o halde," dedi Kont.

"Gitmeden önce Kontum, size geçen gün söyleyemediğim bir şey var…"

"Hanımefendi," dedi Kont, Julie'nin ellerini tutarak, "bana söyleyecekleriniz, şu an gözlerinizde okuduklarımdan daha anlamlı olamaz. Masallardaki kurtarıcılar gibi size kendimi tanıtmadan ayrılmak isterdim, ama ne yazık ki o kadar erdemli değilim. şimdi gidiyorum ve beni unutmamanızı istiyorum, büyük olasılıkla bir daha birbirimizi görmeyeceğiz."

"Sizi bir daha görmemek mi!" diye bağırdı Emmanuel, gözlerinden yaşlar süzülen Julie'ye sarılarak.

"Kardeşime eski mutluluğunu kazandırın," dedi Julie, Kont'un ellerini tutarak.

"Denizci Sinbad'a hâlâ inanıyor musunuz?" dedi Kont.

"Ah, elbette."

"O halde huzur içinde kalın."

Bahçe kapısında onları bekleyen bir araba vardı. Kont'un uşağı Ali, alnından terler süzülerek Kont'a yaklaştı.

"Yaşlı beyi görmeye gittin mi?" diye sordu Kont.

Ali "evet" anlamında başını salladı.

"Sana söylediğim gibi ona mektubu verdin mi?"

Dilsiz uşak yine başını salladı.

"Beyefendi sana ne dedi, daha doğrusu ne yaptı?"

Uşak efendisinin karşısına geçerek yaşlı adamın yüzündeki ifadeyi yineledi.

"Demek kabul ediyor," dedi Kont. "O halde gidebiliriz."

Bir saat boyunca sessizlik içinde yolculuk ettiler, Morrel kendi hayallerine, Kont da düşüncelerine gömüldü.

"Morrel," dedi sonunda Kont, "benimle geldiğin için pişman mısın?"

"Hayır, ama Paris'i terk etmek biraz zor. Sanki Valentine'i terk ediyor gibiyim."

"Maximilian, yitirdiğimiz dostlarımız toprağın altında kalmazlar, her zaman kalplerimizde, bizimle birliktedirler. Benim de böyle iki dostum var; biri beni dünyaya getiren adam, diğeri de zekâmı, yeteneklerimi keşfetmemi sağlayan adam. Onların ruhları her zaman benimledir. Kuşkuya düştüğümde hep onlara danışırım, iyi bir şey yapacak olursam bu onların sayesindedir. Sen de yüreğinin sesine kulak ver Morrel."

"şu an yüreğimin sesi çok hüzünlü bir ses," dedi Maximilian. "Bana acıdan başka hiçbir şey vaat etmiyor."

Yolculuk çok hızlı geçiyordu. Geçtikleri köyler birer gölge gibi görünüyordu; sonbahar rüzgârıyla sallanan ağaçlar, arabalarına doğru koşan devlere benziyordu. Ertesi sabah, Kont'un buharlı teknesinin

beklediği liman kasabasına vardılar. Vakit yitirmeden tekneye bindiler, arkalarından da eşyaları taşındı. Az sonra Marsilya'ya vardılar. Limanda bir gemi vardı. Yolcular güverteden sarkmış, kendilerini yolcu etmeye gelen yakınlarına el sallıyorlardı.

"İşte Firavun limana yaklaşırken babamla durup birbirimize sarıldığımız yer," dedi Maximilian.

Kont gülümsedi. "Ben de şuradaydım," dedi, sokağın köşesini göstererek. O sırada Kont'un işaret ettiği yerde, gemideki yolculardan birine gözyaşları içinde elini sallayan bir kadın durmaktaydı. Kadının üzerinde bir pelerin vardı.

"Aman Tanrım!" dedi Morrel. "şu el sallayan denizci giysili adam Albert de Morcerf değil mi?"

"Evet," dedi Kont. "Ben de gördüm."

"Nasıl olur? O yöne bakmıyordunuz ki…"

Kont, yanıt vermek istemediği zamanlarda yaptığı gibi gülümsemekle yetindi. Bakışları tekrar pelerinli kadına yöneldi; kadın sokağın köşesini dönüp yürümeye başlamıştı. Sonra Maximilian'a dönen Kont: "Kasabada yapacak işleriniz var mı?" diye sordu.

"Evet, babamın mezarını ziyaret etmek istiyorum."

"Güzel, o halde sizinle orada buluşuruz, benim de ziyaret etmem gereken biri var."

Kont, Maximilian gözden yitene kadar bekledikten sonra, az önce pelerinli kadının saptığı sokağa doğru yürümeye başladı.

Eskiliğine karşın, bir zamanlar Dantes'nin babasının yaşamakta olduğu ev sevimliliğinden bir şey yitirmemişti. Kont, kapıyı çalma gereği duymadan evin küçük bahçesinin kapısını aralayarak içeri girdi. Mercedes elinde bir demet çiçekle, başını önüne eğmiş ağlıyordu. Kont ona yaklaştı. Onun ayak sesini işiten Mercedes arkasını döndü.

"Hanımefendi, artık sizi mutlu edemem, ama teselli olmanıza yardımcı olabilirim. Eski bir dostun bu teklifini kabul eder misiniz?"

"Çok mutsuz ve yalnız bir kadın olduğum doğru," dedi Mercedes. "Sahip olduğum tek kişi oğlumdu, o da beni terk etti."

"Oğlunuz doğrusunu yaptı," dedi Kont. "Sizinle kalmış olsaydı kimseye yararı dokunmayacaktı, oysa şimdi yurduna hizmet etmeye gitti. Hem kendisi için, hem de sizin için iyi bir gelecek hazırlamasına izin vermelisiniz."

"O kadar büyük acılar yaşadım ki, artık önümde pek de uzun bir geleceğin kalmadığını hissediyorum. Beni bir zamanlar mutlu bir yaşam sürdüğüm bu yere geri getirmekle bana büyük bir iyilik ettiniz Kont. İnsan ölümünü, mutluluğu bulduğu yerde beklemeli."

"Sözleriniz beni bıçak gibi yaralıyor hanımefendi. Benden nefret etmek için her türlü hakka sahipsiniz, başınıza gelen bütün talihsizliklerin sorumlusu benim. Oysa siz tutup bana teşekkür ediyorsunuz."

"Senden nefret etmek mi! Edmond, dostum! Nefret etmem gereken biri varsa o da kendimim! İnançlıydım, gençtim, âşıktım –bir insanı mutlu edecek her şeye sahiptim; ama lanet olsun bana ki Tanrı'nın iyiliğinden kuşkulandım!"

Monte Cristo sessizce Mercedes'in elini tuttu.

"Hayır dostum, hayır bana dokunma," dedi Mercedes yavaşça elini çekerek. "Beni bağışladın, oysa en büyük suçlu bendim. Diğerleri nefretle, hasetle ya da bencillikle suç işlemişlerdi, benim yaptıklarımsa korkaklığa dayanıyordu."

"Hayır Mercedes, hayır, kendine haksızlık ediyorsun…"

"Yeter Edmond," dedi Mercedes. "Daha fazla konuşma. Artık ayrılmamız gerek."

"Senin için yapabileceğim bir şey yok mu?"

“Tek isteğim, Edmond, oğlumun mutluluğu. Başka hiçbir şeye ihtiyacım yok. Burada iki mezar arasında yaşamımı sürdüreceğim. Biri, bir zamanlar sevmiş olduğum adamın, Edmond Dantes’nin mezarı; diğeri de onun haklı olarak öldürdüğü, ama yine de dualarıma ihtiyaç duyan bir adamınki…”

Kont, Mercedes’in derin acısı karşısında başını eğdi.

“Yine görüşeceğiz,” dedi Mercedes. Titreyen parmaklarıyla Kont’un kendisine uzattığı elini tuttuktan sonra koşarak merdivenleri çıktı.

Kont, ağır adımlarla evden çıkıp Morrel’le buluşacağı mezarlığa doğru yürüdü. Büyük olasılıkla Mercedes’i bir daha görmeyecekti. Eve son bir kez daha baktıktan sonra yoluna devam etti.

On yıl önce, cebinde milyonlarca frankla Marsilya’ya döndüğünde, babasının mezarını bulmak için çok uğraşmıştı. Bay Morrel, Dantes’nin açlıktan ölen babası için küçük bir haç diktirmişti, ancak zamanla yerinden düşen haç, mezar bekçileri tarafından atılmıştı. Bay Morrel bu konuda daha talihliydi. Çocuklarının kolları arasında yaşama veda etmiş, kendisinden iki yıl önce ölmüş olan karısının yanına gömülmüştü.

Kont mezarlığa vardığında Maximilian’ı, boş gözlerle annesi ile babasının mezarlarına bakarken buldu.

“Maximilian, bakmanız gereken yer toprak değil, yukarısı,” dedi Kont göğü işaret ederek.

“Ölüler her yerdedir,” dedi Morrel, “Paris’i terk ettiğimiz sırada kendiniz söylemiştiniz bunu.”

“Yolculuk sırasında bana Marsilya’da birkaç gün kalmak istediğinizi söylemiştiniz, Maximilian; bu isteğiniz hâlâ geçerli mi?”

“Artık hiçbir şey istediğim yok. Ama sanki burada zaman daha kolay geçecek gibi geliyor bana.”

“O halde sizden bir süreliğine ayrılmalıyım. Umarım bana verdiğiniz sözü tutarsınız.”

“Sözümü unutacağıma eminim Kontum, unutacağım.”

“Hayır, unutmayacaksınız. Çünkü siz, her şeyden önce sözünün eri bir adamsınız Morrel. Bekleyeceğinize yemin ettiniz, yemininizi tekrarlamanızı istiyorum.”

Genç adam başını önüne eğdi. Birkaç dakika sessiz kaldıktan sonra elini Kont’a uzatıp, “Tamam, yemin ediyorum Kont,” dedi.

“O halde 5 Ekim günü Monte Cristo Adası’nda sizi karşılayacağım. 4 Ekim günü Eurus adında bir tekne limanda sizi bekliyor olacak. Kaptana benim adımı vereceksiniz, o da sizi bana getirecek. Anlaştık mı?”

“Anlaştık. Marsilya’dan ayrılıyor musunuz?”

“Evet, İtalya’da işlerim var.”

“Ne zaman gidiyorsunuz?”

“Hemen şimdi. Limana kadar bana eşlik eder misiniz?

“Elbette,” dedi Morrel.

İki adam birlikte limana doğru yürüdüler. Kont’un gemisi çoktan hazırlanmıştı bile. Bir saat sonra, siyah bacasından çıkan dumanların yerinde, ufuktaki belli belirsiz karaltı kalmıştı.

OTUZ SEKİZİNCİ BÖLÜM

Saat akşam altı olmuştu. Günün sıcaklığı yavaş yavaş yerini akşam üstlerinin o taze serinliğine bırakmıştı. Hafif bir meltem, Akdeniz'in tuzlu kıyılarına deniz kokusuna karışan ağaçların, otların kokusunu taşıyordu.

Bu dev gölün ortasında, küçük ama göz alıcı bir tekne, kanatlarını rüzgâra çevirmiş, suyun üzerinde süzülen bir kuğu gibi ilerlemekteydi. Esmer, uzun boylu bir adam, pruvada durmuş, denizin ortasında koca bir şapka gibi yükselen kara parçasına bakıyordu.

"Monte Cristo Adası bu mu?" diye sordu adam kaptana.

"Evet efendim."

On dakika sonra yelkenler indirilmiş, tekne kıyıya demirlemişti.

"Ekselansları adamlarımızdan ikisinin omuzlarına çıkacak olursa, karaya çıkması daha kolay olacaktır," dedi kaptan. Genç adam kayıtsızca omuzlarını silkip tekneden atlayarak kayaların üzerinde yürümeye başladı.

"Ah, Ekselansları!" diye bağırdı kaptan. "Böyle yapmamalısınız! Kont bize çok kızacak."

Genç adam denizcilerin arkasından yürümeyi sürdürdü. Otuz adım sonra kıyıya vardılar. Genç adam bir süre durup karanlığı seyretti.

"Çok dakiksiniz Maximilian," diye bir ses işitti arkasında.

"Ah, siz misiniz Kont," dedi arkasını dönerek.

"Evet dostum, söz verdiğim gibi sizi karşılamaya geldim. Yorulmuş olmalısınız; gelin. Soğuğu ve yorgunluğunuzu unutturacak bir ev hazırlattım size."

İki dost, bir süre kendi düşüncelerine dalmış olarak sessizce yürüdüler. Sonunda Kont, Morrel'e dönerek, "Hâlâ teselli bulamadınız mı?" diye sordu.

"Bulacağımı mı düşünmüştünüz?" dedi Morrel sertçe. "Beni dinleyin Kont, buraya bir dostun kollarında ölmek için geldim. Sevdiğim başka insanların olduğu doğru, kız kardeşim, Emmanuel… Ama son dakikalarımda bana gülümseyerek bakabilecek güçlü birine ihtiyacım var. Bana huzurlu bir ölüm getirecek kapıları kendi ellerinizle açacağınıza söz vermiştiniz, değil mi?"

"Öyle olsun," dedi Kont. "Benimle gelin."

Morrel düşünmeden Kont'u izledi. Bir mağaraya girmişlerdi. Ayağının altı halılarla kaplıydı. İçerde nefis kokular duyuluyor, parlak bir ışık Morrel'in gözünü alıyordu. Monte Cristo yavaşça Morrel'i içeri ittikten sonra bir minderin üzerine oturdu. Maximilian da karşısına oturdu.

"Bana söz vermiştiniz," dedi Morrel. "Bugün 5 Ekim ve saat on ikiye yaklaşıyor. Fazla vaktim kalmadı."

"Ölmeye kararlısınız. Dünya üzerindeki en mutsuz kişi olduğunuzu düşünüyorsunuz ve sizi ancak bir tanığın kurtaracağına inanıyorsunuz. O halde oturun ve bekleyin," dedi Kont.

Morrel beklemeye başladı. Kont kalkarak bir dolaba gitti ve göğsünde taşıdığı altından bir anahtarla dolabı açıp gümüş işlemeli bir kutu çıkardı. Kutuyu masanın üzerine koyup içinden küçük bir altın kutu çıkardı. Bu kutunun içinde tuhaf renkte, yarı katı, yağlı bir madde vardı. Kont altın bir kaşıkla bu maddeden biraz alıp Morrel'e uzattı.

“İşte benden istediğiniz, benim de size sunmaya söz verdiğim şey,” dedi.

Kontun elinden kaşığı alan Morrel, “Teşekkür ederim Kont,” dedi. “Valentine’in yanına gittiğimde ona, sizin ne kadar iyi bir dost olduğunuzu anlatacağım.”

Genç adam bir an bile tereddüt etmeden kaşığı ağzına götürdü. Kont, Morrel’in karşısındaki karanlık bir köşeye oturmuş, onu izlemekteydi. Genç adam Kont’un gözlerinden başka bir şey görmüyordu; birden içini bir hüzün kapladı.

“Dostum, galiba ölüyorum,” dedi.

Kont’un gülümsediğini görür gibi oldu. Sonra da ani bir nöbetle sarsıldı. Kont’a elini uzatmaya çalıştı, ama sanki bütün bedeni katılaşmıştı. Bir şeyler söylemek istiyordu, ama dili, ağır bir taşmışçasına ağzında kıpırtısız bir halde duruyordu. Farkında olmadan gözleri kapanmaya başladı, ama gözkapaklarının aralığından, karanlığa rağmen, tanıdığı birini görür gibi oldu. Melek gibi duru gülümsemesiyle inanılmaz güzellikte bir kadın kendisine yaklaşıyordu.

“Valentine! Valentine!” diye bağırmak istiyordu Morrel, ama titreyen dudaklarından en ufak bir ses çıkmıyordu.

“Size sesleniyor,” dedi Kont. “Bu genç adamı asla terk etmemelisiniz hanımefendi, çünkü o size kavuşmak için ölümü seçti.”

“Ah, evet, evet, biliyorum! Size çok teşekkür ederim Kontum!” dedi genç kız. “Minnetimin içtenliğinden kuşkulanıyorsanız, sevgili kardeşim Hayde’ye sorun; Fransa’dan ayrıldığımızdan beri beni yalnız bırakmayıp bu mutlu günü görmemi sağlayan Hayde’ye…”

“Hayde’yi seviyor musunuz?”

“Bütün kalbimle.”

“O halde sizden benim için bir şey yapmanızı isteyeceğim, Valentine,” dedi Kont.

“Ne isterseniz,” dedi genç kız.

“Madem Hayde’yi kardeşiniz gibi seviyorsunuz, o halde ona gerçek bir kardeş gibi davranın. Morrel’le birlikte onu koruyun, çünkü bundan sonra yalnız olacak.”

“Yalnız mı?” dedi kapıdaki bir ses. “Neden?”

Kont arkasına döndü. Hayde, yüzü solmuş bir halde kıpırdamadan kapıda duruyordu.

“Yarından başlayarak özgür olacaksın kızım,” dedi Kont. “Kendi yazgımın seninkini de gölgelemesine izin vermeyeceğim. Bundan sonra babanın adını taşıyacak, bir prensin kızına yaraşır bir yaşam süreceksin.”

“Demek beni terk ediyorsunuz…” dedi Hayde titreyen bir sesle.

“Hayde! Hayde! Henüz çok gençsin. Beni unutup mutlu olabilirsin!”

“Öyle olsun!” dedi Hayde. “Emirleriniz yerine getirilecektir Kontum. Sizi unutacak, mutlu olacağım!”

Genç kızın sesindeki ifadeyi yakalayan Kont bir an kararsız kaldı.

“Tanrım!” diye bağırdı. “Yoksa kuşkularım doğru mu? Hayde, benimle yaşamak seni mutlu eder mi?”

“Benim için güzelleştirdiğiniz yaşamı çok seviyorum, sizden ayrılmak benim için ölümle eş.”

“Yani seni terk edecek olursam…”

“Evet Kontum, ölürüm.”

“Beni seviyor musun?”

“Ah Valentine, kendisini sevip sevmediğimi soruyor! Lütfen ona Maximilian’ı sevip sevmediğini söyler misin!”

Kont kalbinin delicesine çarptığını hissetti; kollarını uzatıp kendisine koşan Hayde’ye sarıldı.

“Evet! Evet, sizi seviyorum!” dedi genç kız. “Babamı, kardeşimi, kocamı sever gibi… Kendi yaşamımı sever gibi seviyorum sizi!”

“O halde meleğim, her şey senin istediğin gibi olacak,” dedi Kont. “Kendimi cezalandırmaya çalışıyordum, ama Tanrı beni bağışladı. Beni sev Hayde! Kim bilir belki senin sevgin, anımsamak istemediğim geçmişi unutmama yardımcı olur. Gel Hayde!”

Kont genç kızı kollarının arasına alıp Valentine’in elini sıktıktan sonra, ikisi birlikte çıktılar.

Aradan bir saat geçmişti. Valentine hâlâ Morrel’in başında oturuyordu. Sonunda genç adamın dudaklarının hafifçe aralandığını, bütün bedeninin, yaşama dönmenin göstergesi olan bir titremeyle sarsıldığını gördü. En sonunda da Morrel’in gözleri açıldı.

“Ah, hâlâ yaşıyorum!” diye bağırdı Morrel umutsuzluk içinde. “Kont beni aldattı.” Masaya doğru uzanarak eline bir bıçak aldı.

“Sevgilim!” dedi Valentine her zamanki tatlı gülümseyişiyle. “Uyan ve bana bak!”

Morrel gördüğü şeyin bir yanılsama olduğunu sanıp korkuyla ürpererek dizleri üzerine çöktü.

Ertesi sabah Valentine ile Morrel kol kola girmiş, sahilde yürüyorlardı. Valentine genç adama Monte Cristo’nun, kendisini ölü gibi göstererek nasıl kurtardığını anlatıyordu. Bir süre sonra kayaların arasında yanlarına gelmek için izin verilmesini bekleyen birini gördüler.

“Bu Jacopo,” dedi Valentine, “geminin kaptanı.” Sonra kaptana yaklaşmasını işaret etti.

“Bize söyleyecek bir şeyiniz mi var?” diye sordu Morrel.

“Kont’tan size bir mektup var.”

“Kont’tan mı!” diye bağırdı her ikisi de.

Morrel mektubu açıp okumaya başladı:

Sevgili Maximilian,

Kıyıda sizi bekleyen bir tekne bulacaksınız. Jacopo sizi Leghorn’a götürecek. Bay Noirtier, evliliğinizi onaylamak için orada sizi bekliyor olacak. Mağaradaki bütün her şey, Paris’teki evim ve Treport’taki şatom, Edmond Dantes’den Bay Morrel’in oğluna birer düğün armağanıdır. Bayan Villefort’tan da bu armağanın yarısını kabul etmesini rica ediyorum; çünkü ona, şu an aklını yitirmiş durumda olan babasından ve yaşamlarını yitiren üvey annesi ile küçük kardeşinden kalan mirası Paris’in yoksullarına dağıtmasını öneriyorum.

Yaşamınız boyu sizi gözetecek olan meleğe, tıpkı şeytan gibi kendini Tanrı’ya eş koşan, ama artık bütün alçakgönüllüğüyle mutlak güç ile bilgeliğin tek sahibinin Tanrı olduğunu kabul eden bu adam için dua etmesini söyleyin. Belki onun duaları, bu adamın yüreğindeki pişmanlığı dindirebilir.

Mutlu olun sevgili çocuklarım, ve şunu unutmayın; Tanrı insanoğluna geleceği gösterene kadar, insanlığın sahip olabileceği tek bilgi şu sözlerde saklıdır: Bekle ve umut et!

Dostunuz,
Edmond Dantes, Monte Cristo Kontu

Morrel mektubu okurken, ailesinin başına gelenlerden haberdar olmayan Valentine sessizce ağlamaya başlamıştı. Kendi mutluluğu, sevdiklerinin yaşamına mal olmuştu.

Morrel mektubu bitirdikten sonra Jacopo’ya dönerek, “Kont nerede?” diye sordu. “Beni ona götürür müsünüz?”

Jacopo elini kaldırıp ufku gösterdi.

“Ne demek istiyorsunuz?” dedi Valentine. “Kont nerede? Hayde nerede?”

“Bakın!” dedi Jacopo.

İki genç, denizcinin işaret ettiği yere baktılar. Akdeniz’in sularını mavi gökyüzünden ayıran ufukta koca bir martı gibi süzülen bir çift yelken gördüler.

“Gitti demek!” dedi Morrel. “Hoşça kal dostum, hoşça kal!”

“Gitti!” dedi Valentine. “Hoşça kal dostum, kardeşim!”
“Kim bilir onları bir daha ne zaman görürüz,” dedi Morrel gözünden süzülen bir damla yaşı silerek.
“Sevgilim,” dedi Valentine, “Kont’un dediği gibi, ‘Bekle ve umut et!”

Table of Contents

MONTE CRİSTO KONTU
BİRİNCİ BÖLÜM
İKİNCİ BÖLÜM
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
BEŞİNCİ BÖLÜM
ALTINCI BÖLÜM
YEDİNCİ BÖLÜM
SEKİZİNCİ BÖLÜM
DOKUZUNCU BÖLÜM
ONUNCU BÖLÜM
ON BİRİNCİ BÖLÜM
ON İKİNCİ BÖLÜM
ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ON BEŞİNCİ BÖLÜM
ON ALTINCI BÖLÜM
ON YEDİNCİ BÖLÜM
ON SEKİZİNCİ BÖLÜM
ON DOKUZUNCU BÖLÜM
YİRMİNCİ BÖLÜM
YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM
YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM
YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM
YİRMİ ALTINCI BÖLÜM
YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM
YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM
YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM
OTUZUNCU BÖLÜM
OTUZ BİRİNCİ BÖLÜM
OTUZ İKİNCİ BÖLÜM
OTUZ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
OTUZ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
OTUZ BEŞİNCİ BÖLÜM
OTUZ ALTINCI BÖLÜM
OTUZ YEDİNCİ BÖLÜM
OTUZ SEKİZİNCİ BÖLÜM